

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\F\FIKER Eduard_Fiker Eduard - Kilometr devatenáct.pdb

PDB Name: zdroj
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 16.8.1973
Modification Date: 16.8.1973
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

EDUARD FIKER,

KILOMETR DEVATENÁCT.

edice smaragd.

mladá fronta
praha • 1960...

§1...

Na stole v kanceláři mám dva telefony. Jeden z nich je zapojen na centrálu. Druhý -, či spíše první -, má přímou linku a ozývá se na číslo tak přísně tajné, že by nebylo divu, kdyby se smělo vytáčet jen potmě. V době, do níž spadá počátek tohoto vyprávění, sloužil výhradně zvláštnímu posláním, totiž akci 258. Jeho číslo neměl nikdo zaznamenáno. Kdo je znal, nosil je pouze v paměti. Existovalo dokonce zvláštní zařízení, které neuvedlo zvonek v činnost dřív, dokud nebylo zjištěno, odkud se volá. Spojení se tím zdrželo jen o ně-kolik vteřin.

Vytočení tajného čísla tedy vždycky znamenalo důležité sdělení, jemuž bylo nutno věnovat zvýšenou pozornost.

Telefon, zapojený na centrálu, jsem zvedal klidněji. Ozval se jednoho dne, kdy jsem byl více než kdy jindy přesvědčen, že máme všecko v pořádku.

Volal Karlíček. Karel Karlíček z kriminálky. Zeptal se, zdali by mě těšilo, kdyby mě navštívil. O tomhle Karlíčkovi snad jste už někdy slyšeli. Ne-li, tedy ho s vámi tento příběh důkladně seznámí.

"Navštívit mě můžete, Karlíčku," odpověděl jsem. "Jistě mě to potěší, vždyť jsme se neviděli, ani nepamatuji. Co máte na srdci?"

"Samé starosti, soudruhu kapitáne," řekl Karlíček neobvykle vážně.

"Soukromé?"

"Částečně. Možno říci z větší části."

"A z té menší?"

"Ta souvisí s onou větší," odvedl Karlíček neurčitě.

Karlíček se před časem oženil, a jak to bývá, daleko si pro nevěstu nešel. Jenom v pohádkách si princové zajíždějí pro své zlatovlásky přes neschůdné hory a doly, což Karlíček -, jak se možná pamatujete z aféry série CL -, také jednou zkusil. Nakonec však si docela rozumně vzal pohlednou dívku, která působila rovněž jako on v městském oddělení veřejné bezpečnosti. Nic dobrodružného. Byla zaměstnána v archivu. S Karlíčkem se nějak dohodli a obohatili pak lidstvo o jednoho člena. To byl kluk se značným, přirozeně však ještě nevyzrálým smyslem pro legraci. Jednou mi nabral do klobouku vodu, neboť ho dosud nerozeznával od hrnce, který si někdy naopak stavěl na hlavu.

"Vyrůstá mi z něho chuligán," postěžoval si na něj Karlíček do telefonu. "Když ho přísně napomenu, babička se ho zastává a matka se jen směje."

Samozřejmě tato záležitost nebyla důstojná ani úředního telefonu bez tajného čísla. Pokusil jsem se tedy rozhovoru zkrátit.

"Přijďte, Karlíčku," řekl jsem. "Zajímá mě menší část vašich starostí, je-li to ovšem vůbec něco pro mne. Co se týče ostatního, víte přece, že nejsem ženat a dokonce že ani nemám děti."

"Ono se v životě zmešká leccos," zamudroval Karlíček.

"Vám se to málem stalo taky," nedal jsem se. "Prostě já dětem ani manželství nerozumím. Jen si myslím, že chuli-

gáni bývají o něco starší, než je vaše batole."

"Každý chuligán vyroste z batolete, soudruhu kapitáne," pravil Karlíček s trpkou příchutí v hlase. "Vyrve-li batole

6

z květináče azalku i s kořenem a trouší úrodnou prst' po bytě, je to chuligán zárodečný. Většina dnešních otců to nepozoruje. Ale já jsem byl naštěstí varován konkrétním případem. Mám uloženo vás o něm informovat."

"A proč?" zeptal jsem se znepokojeně.

"Protože jsem z něho vytvořil velmi závažnou dedukci."

"Vy sám?"

Karlíkovy dedukce bývaly někdy až strašidelně smělé.

"Já sám," přisvědčil Karlíček. "A bylo mi řečeno, že za to, co si odvodím, musím také nést odpovědnost. Dedukce je asi dobrá, protože mě k vám posílají, co tomu budete říkat."

"Sami k tomu odvahu nemají?" řekl jsem mrzutě.

"Zdá se, že ne. Dovolíte-li, přišel bych hned. Ono to spěchá. Jen bych se ještě zastavil v obchodě s potřebami pro domácnost. Jeden čas si tam hospodyňka mohla koupit jako potřebu pro domácnost i pětirannou kulovnici. Doufám tedy, že tam dostanu kvalitní rákosku."

"Na vaše batole? Kupte si raději nějakou knihu o výchově mládeže!"

"Za nic na světě!" odmítl Karlíček. "Až mi autor pedagogické příručky podá důkaz, že zdárně vychoval aspoň deset vlastních dětí, budu mu jakž takž věřit. Zatím zkusím rákosku."

Karlíček měl vlastně štěstí, že jsem byl toho dne v dobré náladě, takže jsem se jeho přislíbené dedukce jen mírně polekal a brzy jsem uvěřil, že ji vyslechnu s lehkou myslí. Jakmile se mi podařilo telefonickou rozmluvu ukončit, natáhl jsem spokojeně a pohodlně nohy pod stůl. Pro zítřejší neděli jsem si zase jednou po delším čase sliboval klid.

Bylo časně letní dopoledne. Na takové vydařené dny, v nichž je obloha na všech stranách plná prohrátého klidu, těším se vždycky celou zimu a houby dbám, že při tom pomalu stárnu.

Vážít si klidu ovšem znamená dávat pozor, aby nebyl po-rušen. Proto jsem rád, že pracuji na tom, na čem pracuji, třeba někdy po čertech málo klidně.

Ale abyste tomu rozuměli. Nitky prováděné akce Z 58 se sbíhají v rukou našeho plukovníka. Jejich druhé konce držíme my. Žádná se nesmí příliš popustit ani příliš napnout. Kdyby jen jediná praskla, bylo by to hotové neštěstí. Proto nejen že nemáme mnoho klidu, ale často pracujeme pod značným napětím.

Do současné akce, v níž nám na příklad naše radiokontra-rozvědka sloužila způsobem opravdu neobvyklým, byli Karlíček a několik jiných příslušníků městského oddělení VB částečně zasvěceni. Pouze však z počátku. V dalším už se o to nestarali a dokonce měli příkaz vymazat to nadobro z paměti, čáry máry fuk.

Bylo to tak:

Jistý náš občan německé národnosti, povoláním elektro-technik, navštívil před časem příbuzné v Berlíně. V jedné restauraci se tam s ním seznámil jakýsi Erich Ludwig, nepokrytý zarytý nacist, a kdysi odsunutá Eliška Mádrová z Teplic. Omylem, který se dal pochopit, spatřovali v na-šem občanu člověka jako stvořeného pro napomáhání jejich záměrům. Připojil se k nim další muž, který se před-stavil jménem Baumeister. Měl pěkný automobil, v němž našeho občana a nacistický párek nezištně povozil. Na penězích mu nezáleželo. Západnický život si ani nestačil dost chválit. Tři výtečníci s nabídkou ke špionážní spolu-práci dlouho neváhali. Náš občan se na to tvářil příznivě. Byl tak trochu dobrodružné povahy. Zavezli ho do vily na Tiel-,Allee a vyzkoušeli si ho tam jako radiotelegrafistu. Zaradovali se. On se v tom vyznal jako málokdo a obsluhu podivné vysílačky, kterou mu ukázali, pochopil natotata. A velký žert začal. Občan vyplnil rubriky dotazníků, nechal se ofotografovat a za-nést do seznamu .i s otisky prstů. Dostal průkaz na jméno August Mayer, což ho mělo v jistých společensko-poli-tických kruzích znamenitě doporučovat, a k tomu krycí jméno Neumeister.

Vzali to s ním velkoryse. Vstoupil na palubu amerického vojenského letounu, který se s ním vznesl ze západo-berlínského letiště Tempelhofu a směle ho dopravu přes území NDR do Frankfurtu. Tam se doškolil v praktickém používání vysílaček i přijímaček, ve vybírání mrtvých schránek, v získávání informací a v jejich předávání kódo-vým písmem i slovem, tajnopisem a jinými způsoby.

8

Takto poučen vrátil se do republiky a několik dní se tvářil jakoby nic, neboť nevylučoval, že je střežen. Teprve potom se odhodlal podat zprávu našim bezpečnostním orgánům. Použil záminky, amatérsky volené, ale ne zrovna nejhorší. Spustil rámus, že byl neznámým pachatelem okraden o peněženku. Stěžoval si na VB, a když se ujistil, že nenaslouchá nikdo nepovolaný, vyličil své berlínské zážitky se všemi podrobnostmi.

Zatím prý měl čekat. Čekal půl roku a my ovšem s ním. Pak dostal poštou lístek, podepsaný jménem Silvestr. Tak

dlouhé doby asi bylo třeba, aby se jeho páni "šéfové" přesvědčili, že to s nimi myslí upřímně. Občan pozdrav na lístku rozšifroval a dověděl se, že má vybrat mrtvou schránku, umístěnou v patě kilometrovníku číslo 19 na hlavní silnici Praha-Beroun.

Ozval se nám smluveným heslem. V denním tisku se objevila zpráva, že městská VB zadržela kapsáře, několikrát již trestaného. Občan byl obeslán jako svědek, a o tom, co vypovídal, není snad třeba se šířit. Startovali jsme. Kdybych to měl uvádět do detailů, předložil bych vám raději horu listin a indicií, za nimiž bych se vám ztratil, i kdybych stoupal na špičky. A nejsem zrovna malé po-stavy. Dnes bych to mohl udělat, jsme s tím už dávno hotovi. V den Karličkovy návštěvy to ještě nešlo. Ale styčné úkoly, stanovené špiónážní centrálou v západním Berlíně, převzali jsme už před rokem. Postupně jsme od-halovali činnost nepřátelských rozvědek. Byl to boj vedený skrytě a s největší opatrností. V mrtvé schránce na kilometru 19 jsme nacházeli rafinovaně konstruované přijímačky i vysílačky, vmontované do nevelkých černých krabic, celé bloky šifer, dešifrovací klíče, kódy, instruktaže, chemické prostředky i peníze jako odměnu. Mohli jsme poměrně snadno a věrojatně navázat krátkovlnné spojení s radiostanicí zahraniční výzvědné centrály a mystifikovat ji podle libosti, ovšem ne zase tak bujně, aby si všimla nesrovnalostí. Zaváděli jsme ji, mýlili jsme ji a sami jsme se dovídali víc a víc. Znali jsme už rozmístění dalších schránek na našem území. Zajistili jsme jistý počet osob, jejichž "práci" jsme rovněž převzali. Cílem našeho snažení bylo naplno zkompromitovat zápa-doberlínskou centrálu a odhalit ústředí nepřátelské roz-vědky u nás v republice -, tak zvanou usazenou residen-tůru. Reprezentoval ji tajemný pan NĚKDO, a my jsme trpělivě hledali příležitost, jak se mu dostat na kůži. Příležitost se blížila. Ale byla tak zvláštní, že jsme v ní zpočátku žádnou příležitost nemohli rozeznat. Na VB tedy o tom něco věděli. Zatím však jsem netušil, že by se Karlíček mohl prostřednictvím kvalitní rákosky dostat k nějaké dedukci, která by se toho týkala. Povstal jsem a otevřel jsem dveře do předkanceláře. Byly tam v té chvíli jen čtyři stroje. Dva psací a dva operační důstojníci mého štábu, Loubal a Trepinský. To není ne-dopatření, ani omyl. Loubal a Trepinský jsou stroje, a to stroje bez poruch, úžasně přesní a spolehliví. Připomínají párek železných rytířů se spuštěným hledím, za nimž není vidět, že by to snad byli také lidé se svým lidským soukro-mím. Jsou jeden jako druhý, až na ten zevnější vzhled, podle něhož se jediné dají rozeznat. Ptám se jich: "Je tady Jenda?"

Náhodou se přitom zadívám na Loubala, a stroj Loubal spustí:

"Vrátí se do sedmi minut."

Je to odpověď klidná, přesná a pohotová jako vždycky, a kdyby se poddůstojník Jan Tužima nevrátil do sedmi minut, rozhodně by se musel zbořit svět. "Chtěl jsem ho požádat, aby pro mne připravil konferenč-ního turka a speciálně slabý čaj pro Karlička." "Provede se."

Měl jsem Loubala i Trepinského rád, ale oni si to jaksi nedali líbit. Teprve v posledním čase jsem si pomalu uvědomoval, že jsem tím sám vinen. Nenašel jsem k nim cestu. Před několikalety jsem si vyžádal, aby byli přiděleni mému oddělení -, právě pro jejich strojově přesnou spo-lehlivost; a v té jsem je vlastně stále a s neujasněnou zásadovostí utvrzoval. Snad jsem se o ni bál či co. A jejich vzácné sdružené povahy jsem asi chápal mizerně. Karlíček -, to bylo něco jiného. V Karličkoví jsem se 10 vyznal až příliš dobře. Ne-li v jeho originelním myšlení, tedy alespoň obstojně v tom, jak s ním zacházet. Po Karličkoví se mi někdy i stýskalo, třebaže mě jeho detek-tivní fantasie tu a tam rozčilovaly. Jinak byl Karlíček mile bystrý člověk, s vyhlídkou, že až do nejdelší smrti bude vypadat jako chlapec. Měl fialkově prosvítající oči, vy-zbrojené silnými brýlemi, za nimiž často a rychle pomrká-val. Možná, že tím zmenšoval celkově množství světla, které jeho zrak obtěžovalo, ale někdy se zdálo, že si tím napomáhá k urovnání myšlenek. To mu však nikdy ne-přibrzdilo pohotovou výřečnost, dosahující začasť až hranici prostořekosti.

Jeden čas jsem ho podezíral, že pochází z rodiny Sher-locka Holmese, detektiva všech detektivů. Ten totiž na příklad z jediného pohledu na vycházkovou hůl svého klienta uhodl, že jeho strýc z matčiny strany je námořník, který přišel na Bermudách o nohu. Promiňte, že s tím zdržuji, ale je to charakteristické, neboť geniální Sherlock Holmes se mohl blamovat pouze v tom případě, že vy-cházková hůl klientovi nenáležela, jelikož si ji někde vy-půjčil. Sherlock Holmes tedy neměl usuzovat za předpo-kladu, který si předem neověřil. Z toho vyplývá, že byl moudrý i nemoudrý a že minul cíl a zároveň se do něho přesně střelil. A vidíte, právě tohle Karlička čas od času potkávalo.

Bohužel někdo si dodnes myslí, že za socialismu může jít spolu se starými podnikateli a kořistníky k čertu i typ tak zvaného detektiva, jímž Karlíček nesporně byl. Pracoval sice s pohotovostní skupinou nadporučíka Skály, avšak málokdy se ubránil samorostlým úsudkům. Skála to po-suzoval rozumně. Věděl, že bez vtipu a bez myšlení se neobejde ani ta nejobyčejnější "šlapací" práce bezpečnost-ních orgánů. Někdy mu srdečně přezdíval Cliftonů, Phil Vanceů, Herculů Poiretů a jiných stopařských kapacit, neboť některé Karličkovy fantastické dedukce se mu právem nelíbily. Knižním detektivem ale Karlíček nebyl.

Takoví "pátrači" si obvykle ve vychytralé dohodě s auto-rem nechávají všechny objevy pro sebe, aby se nakonec zdáli nejumoudřejší. Karlíček naopak tasil svou moudrost ihned, jakmile ji za moudrost považoval, a proto třeba

11

řekl víc, než sám věděl. Něco kloudného však se na jeho vývodech vždycky dalo najít.

Konečně přišel.

Objevil se mezi dveřmi, na které se stejně nedalo zaklepat, poněvadž byly z obou stran obloženy čalouněním. V ruce měl rákosku.

"Promiňte," omluvil se a postavil ji do kouta.

Uvítal jsem ho jak náleží a poznamenal jsem:

"Ta rákoska je trochu prohnutá, Karličku."

"Já ji o něj narovná!" blýskl oběma skly brýlí Karlíček.

Usadili jsme se ke konferenčnímu stolku. Karlíček sice pil jen velmi slabý čaj, ale s tím cukrem přicházel trochu drahý. Do šálku, který mu předložil poddůstojník Tužima, na-sypal si pět kostek z pomačkaného a kancelářským prachem pošpiněného pytlíku, zastávajícího u nás úlohu cukřenky.

"Důvod mé přítomnosti je hluboce závažný," pravil, rozmíchávaje v šálku oněch pět kostek, aby získal přesycený roztok. "Dnes máme sobotu, že ano... Nuže, předcházející úterý učinil u nás jisté oznámení jeden obloukovitý člověk."

"Povídáte obloukovitý," upozornil jsem.

"Zcela správně, soudruhu kapitáne. Člověk může být různý. Ob-starožní, ob-hroublý nebo ob-tloustlý, tenhle však je ob-loukovitý."

Podle toho hrála v podobě onoho člověka roli nějaká louka, ale ukázalo se, že Karlíček jenom opovrhne gramatickým pravidlem o předponách.

"Především je mu zaobleně osmačtyřicet let," pokračoval.

"Datum jeho narození lze stanovit jen zaokrouhleně."

Opsal oběma rukama protilehlé půlkruhy, jako by chtěl naznačit kopací míč v úplňku. "Narodil se totiž přesně o půlnoci. Proto se farář s kaplanem hádali, mají-li mu zanést do křestního listu jedenatřicátý březen nebo první duben. Takový osud není pro novorozeně bez významu. Kdyby šlo náhodou o půlnoc mezi jedenatřicátým prosincem a prvním lednem, mělo by to vliv na určení ročníku, pokud jde o školní docházku nebo odvod k vojsku."

"Co má v křestním listu?" zeptal jsem se.

12

"První duben," pokrčil Karlíček rameny. "Rozřešili to pravděpodobně šťastně taženým losem. Já bych jim byl poradil první duben bez rozpaků, protože jedenatřicátého března na světě ještě nebyl, kdežto prvního dubna už zaručeně ano."

Vida! Měl vlastně pravdu. Řekl "S dovolením" a přidal si do šálku ještě dvě další kostky.

"Ale to je jediná věc, kterou lze u toho člověka uměle napravit. Když se posadil, seděl nahrbeně, se zády do oblouku. Má do oblouků zdvižené obočí, až se mu čelo nakrčuje do vrásek. Čelo je vejčité obloukovitého tvaru a nad ním se mu obloukovitě klenou vlasy, smělou křivkou dozadu k temeni. Je jich hodně, až trochu mnoho na člověka takové poměři a slabší postavy. Všude jinde jeví vážné nedostatky. Má kulaté oči a z profilu obloukovitý nos. Ne zas příliš, jen asi jako tato rákoska. Přece však mu vyčnívá z obličeje víc, než by si byl možná v mládí sám přál. Teď je mu to jedno. To je vlhkem."

"Co je vlhkem?"

"Rákoska. Ústní koutky má svěšený. Jeho ústa tvoří oblouk, neboť v místě trojklaného nervu se mu rty nápadně zdvihají. Kdyby nosil knírek, měl by o oblouček víc, ale je hladce vyholen. Dále má značně kulatou bradu. Zkrátka vlasy, čelo, nos, ústa, brada, oči i záda... samý oblouk. Jenom uši, to nemohu pochopit, má hranaté. Skoro do kosočtverce."

Naslouchal jsem s rostoucím zájmem.

"Jmenuje se Bedřich Fiedler," dodal Karlíček, "psáno i é.

Jeho syn se nazývá Arnold. Tomu bylo nedávno osmnáct let."

"Zaobleně nebo do kosočtverce?"

"Rovnou třetího května v půl jedenácté dopoledne podle hvězdárny v Greenwichi. Narodil se totiž v Anglii. Matka není naživu. Sklátila ji v roce 1943 do hrobu zpráva o smrti Arnoldova otce."

"Téhož, co je teď tak značně obloukovitý?"

"Ovšem," pokývl Karlíček. "Byla to zpráva mylná. Týkala se jistého Bedřicha Fidlera, psáno s krátkým i. Angličané kolikrát nedovedou dobře vyslovit ani své vlastní jméno. Oprava došla pozdě. Zůstal syn Arnold, jenž tady u nás 13 dosáhl posléze věku osmnácti let. Jakmile to učinil, zmizel za záhadných okolností."

"A to se stalo předmětem oznámení jeho otce?"

"K tomu došlo nárazově. Otec původně o syna strach

neměl. Arnold Fiedler odjel před týdnem, v sobotu, asi touto denní dobou na svém motocyklu, a dosud po něm není stopy. Dnes ráno jsme motocykl našli. Objevila ho podle rozhlášené poznávací značky posádka hlídkového vozu."

"Motocykl je stopa jako hrom, Karlíčku."

"Ale přijde na to, kam takový hrom praští," řekl Karlíček, zdvihl si ukazováček před nos a třikrát na něj zamrkal.

"Motocykl totiž stojí opuštěný u kilometrovníku číslo devatenáct na berounské silnici, a s tou mrtvou schránkou tam to určitě souvisí. Důkazy najdete zde v mé hlavě." Karlíček si zaťukal prstem na čelo a pozvedl šálek způsobem, z něhož mi bylo jasné, že pro tu chvíli domluvil. Bezprostřední účinek tohoto sdělení byl, že jsem se doopravdy rozmrzel. Cože! Opuštěný motocykl u mrtvé schránky a nezvěstnost osmnáctiletého řidiče? Blázníte, Karlíčku? Co je nám po něm, proboha? Něco podobného se nám do současného stavu věcí vůbec nehodí. Víme toho víc, než můžete tušit. Žádná stopa k žádnému mladíkovi ani k motocyklu nevede. Naše znalosti nepřipouštějí souvislost, leda bychom byli hlupáci a slepi. Hledáte spojitost v náhodě...

"A není každá náhoda vlastně spojitost?" namítl Karlíček mnohem klidněji, než jak jsem svoje námitky pronášel já.

"Ale co a s čím spojujete, Karličku ? Proč hned mluvíte o důkazech, když prostě nemohou existovat?"

"Existují, soudruhu kapitáne."

"Ve vaší hlavě."

"V té se hodně přemýšlelo," pomrkal Karlíček. "Bud'te tak laskav a připusťte aspoň jedno. Jakmile byste se o tom opuštěném motocyklu u mrtvé schránky dověděl, polekal byste se i beze mne."

To jsem musel uznat.

"Tak mluvte! Co jste s tím motocyklem udělali a co jste o něm zjistili."

"Neudělalo se nic a nezjistilo se nic," odvětil Karlíček.

"Udělala se jen chyba, která se udělat musela, protože hlídka o mrtvé schránce nevěděla. Vraceli se od Berouna a zastavili u kilometrovníku devatenáct tak blízko, že si o něj málem narazili dvířka, jak honem vyskakovali, aby jim snad ten motocykl skotačivě neujel."

"Ohledávali místo ?"

"Ano. Byli čtyři."

"V uniformách ?"

"Samozřejmě. Báječná reklama. Jít na zajíce s bubnem není ani zdaleka tak velká nehoda. I ten vůz má pěknou, nápadnou uniformu. Zkrátka provokovali tam svědomitě jedna radost."

Mračil jsem se na to.

"Schránku neobjevili, doufám!"

"To by tak ještě scházelo!" řekl rozhořčeně Karlíček a dopil svou přeslazenou břečku. Potom sevřel rty. Asi se mu slepily cukrem. Na motocykl bez jezdce se upřímně hněval se mnou. Ale zvrhlou tvůrčí rozkoš z nějaké divoké dedukce jsem na něm přece jen rozeznával.

"Pátrali tam dlouho?" zeptal jsem se.

"Celou věčnost!" ujistil mě Karlíček, otevřev ústa k odpo-vědi s hlasitým mlasknutím. "Nejméně čtvrt hodiny. To je mírný odhad. Ona by vám asi každá další minuta šla na nervy."

Samozřejmě. Naše znalost schránky měla cenu právě proto, že nepřátelská rozvědka nevěděla, že o ní víme.

"Byl někdo nablízku nebo v okolí ?"

"Čert ví. Zdá se, že ne. Opodál sice stojí pár baráček..."

"Znám to tam!" odsekl jsem.

"Zarostlých stromovím," dopověděl Karlíček nerušeně. "Nejbliž prý je dřevěná chata, natřená zeleně, až oči přecházejí, ale odtamtud prý si nikdo ničeho nevšímal, ani vozu, ani motocyklu, hlavně proto, že tam asi nikdo nebyl. Ale jak říkám, čert ví. Frekvence vozidel na silnici je živá."

"Vím."

Podle naší statistiky projíždělo v sobotu po ránu kilo-metrem 19 v letním období oběma směry průměrně pět až šest motorových vozidel za minutu. A zase jen čert ví, zdali byl v té čtvrt hodině každému z nich patník jako patník.

"Vy jste při tom nebyl, Karličku," řekl jsem netrpělivě.

"Omezte své informace na to, co víte. Doplním si je odjinud."

Karlíček se podíval do prázdného šálku, a ujistiv se, že je skutečně prázdný, lehce jej odsunul. "Vím, že se chtěli v těch baráčkách poptat," odpověděl, "ale tak moc se jim to rozmáznout nepodařilo. Měli ve voze vysílačku. Sdělili ihned do ústředí, že motorku našli, to se dostalo okamžitě k nám, protože my jsme ji dali hle-dat, a jelikož jsme si náhodou připomněli, co s tím kilo-metrovníkem vlastně je, poradili jsme jim na jejich vlně zběsilou rychlostí, aby od toho ujeli."

"A motorka ?"

"Motorka tam stojí. To říkám s výhradou, že s ní zatím nikdo neujel."

"Není zajištěná?"

"Spínací klíček prý chybí, ale to není žádné zajištění. Řízení nezamčeno. Žádný řetěz na kole. Nic. Pojízdná asi je. Skoro nová třistapadesátka jawa."

Opustit motorku, pohřešovanou i s jezdcem už několik dní, a nezajistit ji proti krádeži mělo patrně mimořádné příčiny. V blízkosti schránky 19 to bylo opravdu podivné. Reklamu čtyř mužů v uniformě jsme tam nemohli potře-bovat. Úspěšně probíhající akce Z 58 by mohla být na-rušena. To znamenalo: musíme se nezbytně dovědět, na čem jsme. Povstal jsem.

"Chápete snad moje stanovisko, Karličku! Pro mne je rozhodující jen to, proč motorka stojí právě na kilometru devatenáct. Mám dojem, že to není nic jiného než mrzutá náhoda, která pro moje oddělení nemusí mít vážnější ná-16 sledky. Úmysl nebo schválnost by přece byly naiVně pro-vokativní. Proto se kloním k názoru, že případ Arnolda Fiedlera je ryze kriminální a že byste se měli vynasnažit, aby byl vyřešen co nejdřív."

"O to se snažíme," řekl Karlíček skromně, "jenže úspěch se zatím nedostavil."

"Škoda. Staráte se o to už pět dní a nakonec přijdete po-plášit mne. Ujišť'uji vás, Karličku, že mě to okamžitě pře-stane zajímat, jakmile bych si dokázal, že to se schránkou devatenáct nemá co dělat, a že se pak na vás budu dlouho hněvat." Karlíček pokrčil mlčky a trochu nešťastně rameny.

Ukázal jsem ke stolu:

"Chopte se telefonu. Ať mi sem pošlou velitele hlídkového vozu. Požádejte nadporučíka Skálu, aby mi sem dal s urychlením předvést toho obloukovitého Fiedlera." Otevřel jsem dveře do předkanceláře a zavolal jsem k sobě Loubala

a Trepinského. Zatím co si Karlíček tiskl dlaň na pravé ucho, aby ho můj hlas při telefonování nerušil, oslovil jsem Loubala.

"Alarmujte celý aparát zapojený do akce Z 58. Je velmi důležité nenápadně vypořádat i nejmenší nepravdivost nebo nejslabší pohyb, který by nebyl v souladu s našimi předpoklady. Zkontrolujte styky. Ozve-li se nová vysílačka, ihned co nejpečlivěji zaměřit. Zastavte až do odvolání vysílání zpráv centrále."

"Provedu!" řekl železný rytíř Loubal.

"Počkejte ještě!"

Otočil jsem se k Trepinskému.

"Spojte se telefonicky s okrskovým zmocněncem v úseku D 23. Ať vyšle ihned ke kilometru devatenáct spolehlivého a nenápadného člena pomocné stráže, bez vnějšího označení. Musí to být člověk, který si umí všimnout věcí kolem sebe. Něčím ať se nablízku zabývá. Zakročit v žádném případě nesmí."

Vyložil jsem stručně Trepinskému i Loubalovi, o čem jde. Loubal mohl jít, aby se ujal svého úkolu. Pro Trepinského jsem měl ještě další příkaz.

"Vezmete vůz s řidičem. Všecko přísně civilní, řidič, vy

i vůz. Nedojedete až ke kilometru devatenáct. Dojete kus

pěšky. Nikoho si nevšímejte a jedněte klidně a nenápadně. Můžete se dohodnout s hlídkující pomocnou stráží, přiblíží-li se k vám. Sám ji nevyhledávejte, jestliže tam moto-cykl ještě bude. Hrejte si na zvědavce a nechte se pomocnou stráží klidně pozorovat. Kdyby tam stroj už nebyl, musíte vejít se stráží do styku a vyptat se jí. Jinak prohlédněte stroj a stopy, je možné, že zjistíte něco závažného. V ostatním jedněte podle vlastního uvážení. Vezměte s sebou zbraň."

Před lety jezdil Trepinský na motocyklu i jako závodník. Strojům výborně rozuměl. Loubal býval rovněž dobrým jezdcem, používal motocyklů ve službě, ale Trepinského jsem v této disciplíně cenil výš.

"Provedu!" řekl železný rytíř Trepinský.

"Hotovo!" pravil hned po něm Karlíček, odkládaje slušátko. Vynasnažil se ohlásit to podobně strojovým způsobem, ale potom se pohodlně uvelebil na židli u konferenčního stolu. Odtamtud na mne skrze skla svých brýlí soucitně pomrkal.

Usedl jsem opět k psacímu stolu.

"Bedřicha Fiedlera musejí hledat," poučil mě Karlíček o výsledku své telefonické rozmluvy. "Má s tím svým povoláním v sobotu co dělat. Nejspíš ho najdou na ONV."

"Jaké má povolání?"

"Důležitější než jeho povolání je to, jak se k němu dostal," odpověděl Karlíček. "Moment. Velitel hlídkového vozu byl vyslán k nějaké havárii. Budou ho tedy taky chvilku shánět. Neměli bychom se zatím nad Bedřichem Fiedlerem trochu zamyslet?"

"To už jste jistě udělal sám."

"Vynasnažil jsem se," přisvědčil Karlíček. "Ale pak bych vás s tím měl seznámit. Bedřich Fiedler je človíček fyzicky úplně nedostatečný, s mršinou, bojácnou a nejistou dušičkou a jen průměrně inteligentní. Řekl byste, že při těchto vlastnostech je schopen vykonat celou řadu hrdinských skutků?"

"Neřekl bych to," odtušil jsem rozmrzele.

"To je špatné," řekl Karlíček skoro zarmouceně. "U téhož

jedince se totiž mohou vyskytovat zbabělost i hrdinství

18

zároveň. Ovšem kdybychom si to představovali jako směs dvou protichůdných vlastností, dostali bychom nepřijatelný protismysl. Z toho však si nemusíme dělat těžkou hlavu, protože z těchto dvou abstraktností je skutečnou vlastností pouze jedna: zbabělost. Hrdinství není vlastnost, nýbrž pouze a výlučně čin. Zbabělec se nemůže vykázt činem. Hrdina MUSÍ. Ale pozor na podstatu hrdinství. Akrobat, poletující v kopuli cirkusu mezi hrazdami, není hrdina, nýbrž profesionál. Opilec, který chce trknout do rozjeté lokomotivy, také není hrdina. Ani slepá odvaha není hrdinství, jelikož plyne jen z nedostatku představitelství. Hrdinství je pouze to, k čemu mimořádně dojde z neodolatelného vnitřního popudu a co nemá pohnutky nízké a nečestné! A jelikož mocný vnitřní popud může zachvátit každého, i zbabělce, projeví se třeba i zbabělec jako hrdina."

Zmohl jsem se jenom na důkladný povzdech. "Dobře, Karlíčku. Kam s tím míříte? Chcete tvrdit, že i ten všestranně nedostatečný Fiedler může být statečný, chrabří, zmužilý, herojský a já nevím co všechno?" "Nejen že může," překonal mě Karlíček. "Musí. Pro něj platí zvlášť neúprosný zákon vrozeného, krajně intenzivního citění, jakási morbidní hysterie niterných popudů. V dějinách člověka už se to vyskytlo nespočetněkrát. Připomeňme si jen, co vyváděli Romeo s Julií, proč se i kvoč-na s kuřaty pod křídly postavil proti jestřábovi, proč se vrhne matka za dítětem do požáru, a přestaneme se takovým projevům hrdinství slabých tvorů divit." Ohlédl jsem se ke dveřím, které zůstaly pootevřeny. V předkanceláři bylo ticho. Seděl tam jen Honzík Tužima. Hlídal s poklidným výrazem telefony. Byly tam čtyři. Všecky na centrálu. Nic se nedělo. "Dobrá," řekl jsem. "Nezajímá mě, co vyváděla Julie, nýbrž co vyvádíte vy. To taky může být morbidní hysterie niterných popudů a my tady abychom se z toho zbláznil." Karlíček se tvářil neochvějně.

"Nesu za svou dedukci plnou odpovědnost, soudruhu ka-pitáne. Romeoovi a Julií jsem se divil, ale chápal jsem je. Podobně chápu i Bedřicha Fiedlera."

19

"Ale vždyť se ztratil jeho syn a ne on!" "Pardon. On ztratil svého syna, tak je to, a už dávno. To je jeho stará situace.

Nic nového se neděje kromě malič-kosti, že už ho vůbec nemůže najít. Již prehistorie Fiedlerů nás poučuje, že to jinak dopadnout nemůže. Bedřich Fiedler je původu živnostenského. Ve čtvrté třídě tehdejší střední školy z několika předmětů propadl. Měl ji opako-vat, ale jeho otec se té očividně zbytečnosti vzepřel. Z chování měl Bedřich Fiedler vždycky jedničku. Nikdy se nebral, nýbrž se nechal jen bít, nikdy nic zlého nepro-vedl. Jeho mravnost záležela prostě v tom, že se bál." "Jak to víte?"

"Od jeho bývalého spolužáka. On sám to rovněž při-pouští. Vidíte, že jsem na to šel od samého počátku své-domitě. Ani já jsem nebyval nijak zvlášť odvážný, ale v de-batách se spolužáky jsem přece jen obětoval celkem asi osmkrát zcela necitelné brýle. Protože mám špatnou oční akomodaci, myslel jsem jednou, že jsem své protivníky úspěšně odrazil. Toliko ještě jeden se po mně sápal. Dal jsem mu tudíž pěstí do nosu a podle mohutného řevu jsem zjistil, že to byl náš třídní učitel. Posuďte to, soudruhu kapitáne. Znáte mě přece, že nejsem rváč. Jistě však po-chopíte moje tehdejší vnitřní popudy." Položil jsem pěst na stůl.

"A mohl byste vy pochopit moje nynější vnitřní popudy, Karličku?"

"Ano," přitakal Karlíček. "Zabývají se mým vyhozením ze dveří. Já však jen připomínám, že Bedřich Fiedler byl bojácný už ve škole a je bojácný dodnes a že tedy zbabě-lost je vyloženě jeho vlastnost. Soudím proto, že k hrdin-skému činu potřebuje velmi silný niterný popud a že v důsledku toho je i jeho čin mnohem velkolepější než dejme tomu rána třídnímu učiteli do nosu." "Budiž."

"Tak tedy pokračujeme. Bedřich Fiedler měl od malička neutuchající zálibu ve fotografování. Proto ho otec strčil někam do učení. Učeni brzy začal vynikat nad svého mistra. Ke konci roku 1930 ho nacházíme jako zaměst-nance obchodu s fotografickými potřebami, od Zeissových komor až k vyvolávání, kopírování a zvětšování. Jeho 20 zásluhou proslul obchod široko daleko kvalitou prací i zboží, načež jeho majitel, sklíčený vleklou nemocí, ze-mřel. Zanechal životachtivou vdovu." Životachtivá vdova a mladý příručí, třeba obloukovky, ale pro obchod velice potřebný, šli mi tak dobře dohro-mady, že jsem se netrpělivě pohnul. Jenže Karlíček mě předpoklady zvrátil.

"Ta vdova -, " pravil, "byla značně zámožná a po celém těle slušně fotogenická. Ale Bedřich Fiedler si ji nevzal a raději z obchodu odešel, ačkoli ji, jak se zdá, často snímkoval a hned po manželově pohřbu od ní dostal přímou nabídku. Byl vyzbrojen pouze dvěma fotoaparáty, které si předtím z obchodu odebral na mírné měsíční splátky. Vkročil tedy rovnýma nohama do existenčního prázdna. Rodiče už neměl a krize pořád ještě trvala. Za krátký čas spal pod mostem. Odtamtud si ho vyzvedli strážníci, nadobro přesvědčení, že fotoaparáty někde ukradl. Zaměnil tedy blahobyt za bídu s nouzí. Provedl při své povahové slabosti hrdinsky čestný kousek. Ne-prodal se. Ale zásady, sebezapření a silná mravní vůle s tím neměly co dělat. Ničeho se hrdinsky nezříkal, nýbrž zbaběle podlehl vnitřnímu popudu, nezmohl svou aversi, neměl protiváhu v lásce k jiné ženě, prostě nic. V tom je ten klam. Zatím co se myslelo, že odolal svodům v něm hárajícím, bylo tomu právě naopak. Ovšem navenek se to projevilo jako holý a chvályhodný čin."

"A kdo se mu obdivoval, prosím vás ?"

"Lidé neznali poměrů jeho nitra," odpověděl Karlíček bez rozpaků. "Vdova ne. Ta o něm šířila, že je idiot. Velký úspěch s tím neměla. On se zachoval jako hrdina z románů v ženských časopisech, které se tehdy s velkou oblibou čítaly. Proto se také brzy stal externím fotoreportérem jednoho z nich, a jedna paní o něm psala román na pokračování. Bezohledně přitom fantazírovala, takže to nemůže být podkladem pro naše šetření. Udělalo mu to reklamu, ale hlavně dodával pozoruhodné snímky, a to i do jiných časopisů. Byl pohotový, naučil se vyhledávat sensace, a tak ho posléze přijal velký časopisecký koncern jako placeného zaměstnance. Poptali si jeho bojácnost s osobní skromností a jeho nezdřavě tklivou vděčnost, která ho 21 hnala fotografovat třeba doprostřed povodně, s obětavým hrdinstvím práce."

"Karličku," přerušil jsem, "nevykládáte si to nějak příliš podle svého ?"

"Jinak bych se k pořádnému výsledku nedostal," upokojil mě Karlíček. "Odpovídá to pravdě. Je to odhalení jeho nitra. A stále průkaznější, uvidíte. On své hrdinství, jemuž se nemohl ubránit, dokazoval čím dál tím víc. Ale byla to vždycky jen alchymistická přeměna jeho citění. Takové základy měla i jeho přichylnost k ohrožené repu-blice. Zajížděl do pohraničí, fotografoval henleinovce a ordnery a všecko, co se tam dělo, párkrát ho při té citové fotoestetice ztřískali nebo mu rozbili aparáty, ale on přece jen přivázel snímky, které se za tehdejší ústupové politiky ani nedaly uveřejnit. Říkalo se o něm, že je to nejhrdin-nější reportér. Sudeťáci interpelovali i v parlamentu. On to ovšem kombinoval se svou vášní pro fotografování vůbec a pro sensační snímky ještě k tomu zvlášť. To mu naočko-vali a ono se to v něm ujalo."

"Byl členem nějaké politické strany?" zeptal jsem se.

"Nikdy v žádné straně nebyl a není," prohlásil Karlíček s určitostí až zbytečně tvrdou. "K tomu ho vnitřní popud nenutil. Řekl bych, že jednal jako komunista, jako řadový národní socialista, jako sociální demokrat i národní de-mokrat a lidovec, zkrátka a dobře všecko dohromady, ale nehlásil se k těm ani k oněm, a vsadil bych se, že při vol-bách tahal čísla stran z klobouku. Henleinovce určitě vyřadil předem. A o všech ostatních si asi myslel: Čech jako Čech." Karlíček odkáslal a pravil, že mu vyszlo v krku. Objednal jsem u Jendy Tužimý čaj.

"Prosil bych zvlášť slabý," připomněl Karlíček úplně zbůhdarma. A vrátil se ke své přednášce. "Následoval další hrdinský kousek, diktovaný pro změnu zoufalým strachem. Něco podobného jako je skok do po-žárnícké plachty. U Bedřicha Fiedlera najdeme celou řadu vnitřních popudů k napáchání hrdinství. Proto bych do-poručoval mít při styku s ním neustále na zřeteli, že mu jeho citění neomezeně a bez kontroly rozumu velí. Byl by to snad jediný způsob, jak se dostat na kloub jistě ne-srovnalosti."

22

Karlíček několikrát zamžikal, jako by ho trápilo, že tomu dosud na kloub nepřišel.

"Tohle mi vrtá hlavou," řekl po chvíli. "Jedenáctého března 1939 dostala tehdejší vláda republiky prostřed-nictvím svých kontrarozvědných orgánů od jejich agenta, residenta drážďanského Abwehru Pavla Thümmela, zprá-vu, že nacistická armáda vnikne do ČSR patnáctého břez-na. Dnes už tato Thümmelova informace není žádné ta-jemství."

"Není," potvrdil jsem.

"Ale Bedřich Fiedler se to dověděl už prvního března."

"To není možné, Karličku."

"Říkal to sám."

"Tedy se mýlí."

"Pamatuje prý se přesně. Prozradil mu to úředník z admi-nistrace deníku, jménem Jandera. Tenhle Jandera není dnes k nalezení. Zmizel někdy ke konci války neznámo kam."

"Je to důležité?"

Karlíček pokrčil úzkými rameny.

"Jandera byl asi člověk dobře informovaný ze všech stran. Někdo o něm říká, že kolaboroval s nacisty, někdo zas, že ho zatkli. Já věřím, že Bedřicha Fiedlera informoval už prvního března,"

"Proč tomu věříte?"

"Protože třetího března se Bedřich Fiedler sebral a pro-tloukl se při své bojácnosti a fyzické slabosti hrdinsky na západ, až do Anglie. To už byl pořádně hrdinský kousek. Fiedler by se byl k němu třeba odhodlal sám, věděl, že je pro ty své fotografické provokace u nacistů na černé listi-ně, a dostal šílený strach. Ale pak to nemohlo dopadnout jinak než tak, že by se byl do Anglie nikdy nedostal. Neuměl anglicky, z francouzštiny ve střední škole pro-padl, německy se vůbec nikdy neučil, finanční pro-středky neměl."

"Kudy se dostal do Anglie?"

"Pořádnou oklikou. Přes Řecko. A to byl u něho výkon technicky nemožný. V tom měl prsty Jandera. Na oko nepatrný úředníček a ve skutečnosti agent mezinárodního formátu."

23

"Byli s Janderou přátelé?"

"Nebyli. Jenom se znali. Tomu se dá věřit. Jandera do-nesl Fiedlerovi do temné komory dermatografickou tužku na čmárání po fotografiích a řekl mu to při tom. Pravdě-podobně mu vyličil nebezpečí v nejčernějších barvách. Bedřicha Fiedlera prý požádal, aby to nikde nepovídal, ale aby se podle toho zařídil. A tak to Fiedler udělal. Prý úplně samostatně."

"To vám tvrdil?"

"To nám tvrdil," pokývl Karlíček. "Jenže kdo by byl takový blázen, aby mu to věřil! Já si to představuji tak:

Jandera ani nemusel znát přesné datum obsazení republiky, pouze o něm nepochyboval -, jako mnoho jiných. Pat-náctý březen je nezapomenutelný a Bedřich Fiedler, který se o něm dověděl až dodatečně, mohl se celou řadu let utvrzovat v domněnce, že Jandera s ním právě o patnáctém březnu mluvil. Jandera asi pronikl do Fiedlerova chorob-ného nitra podobně jako já a využil toho. Potřeboval kurýra, který by spolehlivě, věrně, nezištně a se silným pocitem vděčnosti dopravil někam nějakou zprávu, nej-spíše asi jenom ve vlastní hlavě. Tím či oním způsobem Fiedlerovi útěk umožnil a zařídil všechno další. Jenže Fiedler dnes nechce o něčem takovém ani slyšet. Zapírá, poněvadž je to třeba pořád ještě choulostivá záležitost. Nebo v něm vděčnost sedí jako nehynoucí pocit a Janderu by neprozradil za nic na světě ani slůvkem."

"Dobrá, Karličku, ale potom by byl asi udělal líp, kdyby se byl o Janderovi vůbec nezmiňoval."

"Ono ho nenapadlo, že z toho vyvodím důsledky na zá-kladě obeznanosti v jeho nitru. Normálně, bez psycho-detekční metody, mělo pro mne stačit, že ho Jandera varoval a že se ho nezeptal, odkud ty znalosti má." Karlíček se dychtivě ohlédl po Honzíkovi, který vnášel jeho bledničkovitý čaj. Pomačkaný sáček s cukrem začal šustit.

"Celkem však je zbytečné," pravil Karlíček, vybíraje bez ostychu hrst cukru, "abychom znali podrobnosti. Nakonec se nám to, doufám, krásně doladí. Když Bedřich Fiedler přibyl do Anglie, zašel prý nejdříve do budovy rozhlasu a odtamtud ho čeští redaktori v dorozumění s exilovanými 24 členy československé vlády a s britskými úřady poslali do Nottinghamu k jisté slovácké rodině. Měli tam sekretářku, takovou prý opuštěnou bytost, která ho pocvičovala v angličtině a věnovala se mu i jinak, poněvadž on byl rovněž opuštěná bytost. Proto se s ní zanedlouho oženil. To se stalo důvodem k narození jejich syna Arnolda."

"Byla to Slovenka?"

"Na sto procent Angličanka. Docela mladičká. Zemřela omylem, jak už jsem vám říkal. Ovšem tam to šlo tenkrát na nervy a ona neměla silné srdce. Utrpěla už předtím celou sérii šoků, o ty se jí postarala Göringova Luftwaffe. Úmrtí Arnoldovy matky vyvolalo mocný otřes v nitru Bedřicha Fiedlera. A tak se stal opět jednou bezděčným citovým hrdinou. Samozřejmě byl zapojen do civilní obrany země. Vojenské služby nebyl pro tělesnou slabost schopen, ale přece si prosadil, že ho přijali aspoň jako vá-lečného fotoreportéra a filmového kameramana. Úžasně se osvědčil, ovšem jen proto, že se vyzuřoval ze své bolesti. Kdyby se bylo jeho citění z jeho nitra osvobodilo a nabylo i materiálně mohutnosti, přiměřené jeho síle, bylo by se stalo strašlivou nestvůrou. Zúčastnil se invase a hořel pla-mennou, ale výhradně nepolitickou touhou zničit nacistic-ké panství a vrátit se pro svého syna. Toho se posléze dočkal, a mohu-li se tak vyjádřit, přišel poprvé do styku s patníkem na kilometru devatenáct." "Jakto?"

"Když jel kolem od divize generála Patona do osvobozené Prahy."

Karlíček se pustil do mlsání své přeslazené vody. "V Praze -, " polkl rajskej doušek, "pak svého syna vy-choval. Tak mizerně, jak si jen můžete představit. Až do poslední chvíle se mu obětoval s hrdinstvím, které vyvěralo z jeho nepřemožitelného citění, z jeho vnitřního popudu. A tomu ten člověk říkal Lásky. Slabošství non plus ultra. Opičárna. Nepoužíval patřičných výchovných rekvizit." Karlíček ukázal na svou rákosku. "A jak se používalo rákosky na těle

Bedřicha Fiedlera?"

Karlíček se zarazil.

"Myslíte v jeho útlém věku? Nevím. Na to jsem se nezeptal."

/25

"To je chyba. Možná, že z něho vychovali rákoskou ubi-tého tvora, který se potom ani ve škole nepral." Karlíček si rozvážně přiložil šálek k ústům. Konečně pravil: "S tvrdou normou při práci s rákoskou z dětských let Bedřicha Fiedlera by se dalo po případě počítat. Dnešní otcové totiž skoro všem nečiní svým dětem to nepříjemné, co nepříjemného činivali jejich otcové jim. Podívejte se laskavě na toto..." Karlíček dobral z kapsy fotografii pohlednicového formátu a podal ji jí. "To je Arnold Fiedler. Řekněte sám, je-li na něm za celých osm-náct let vidět jen jediné švihnutí rákoskou." Vzal jsem fotografii bez poznámky. Ale to, co mě na ní už na první pohled zaujalo, nebyla podoba samotná, nýbrž fysiognomie zpodobněné tváře. Zdálo se mi, že pohlížím na alegorii pohrdavosti, vyzývavé, až drzé inteligence a tvrdé bezohlednosti. Mladík světle průzračných očí, s hustými zvlněnými vlasy nad smělým čelem, řeckého nosu, a s chřipím, které jako by se i na snímku citlivě chvělo, se rty sevřenými a s energicky pevnou bradou -, prostě krasavec bez jakékoli známky mladistvé naivnosti. Ale kluk jako satanášek, opravdu! Kdyby chtěl Belzebub vyslat na svět jednoho ze svých ďáblíků, aby škodil, dal by mu asi tuto lidskou tvář, v níž by nebyl dostatek ušlechtilosti, neboť v pekle jí přirozeně mnoho neseženou.

Prohlížel jsem si tento zajímavý obličej trochu déle, nebo lépe řečeno, znovu a znovu, s poctivou snahou najít v něm také alespoň stopu něčeho lepšího. Marně. Nebylo tam nic, anebo to byl nešťastný snímek. Arnold Fiedler se díval přímo do objektivu tak, jako by v té chvíli něco krutě a chladně nenáviděl, možná objektiv samotný. Karlíček mlčel, dokud jsem mu fotografii nevrátil.

"Tak se dostáváme ke kořenům věci," pokračoval. "Když se Bedřich Fiedler vrátil do Prahy, mluvil už plynule anglicky. Mezi Angličany a Američany žil poměrně dlouho, přilnul k nim a měl za ženu Angličanku. Jeho syn je na padesát procent Angličan. Stal se naším občánkem, ale byla by ovšem hloupost, aby ho jeho otec odnaučoval brebat po anglicku. Naopak, přirozeně. Znalost takové řeči není k zahození. V Anglii má Bedřich Fiedler přátele, /26 s nimiž udržuje styky, i kdyby to bylo jen kvůli udržování hrobu jeho ženy. Při jeho útěku v devětatřicátém, někdo asi fungoval, a kdo ví, zdali nefunguje dodnes. Máme tu zkrátka a dobře citově založené anglofilství, a cítění bylo pro Fiedlera vždycky rozhodující. Nemohlo zůstat bez vlivu ani na jeho syna. A pod tlakem politického vývoje spíše sílilo, než aby sláblo. Mohlo tedy vést k dalším tak zvaným hrdinským kouskům. Dnes je Bedřich Fiedler vedoucím fotoateliéru s dobře vybavenou laboratoří, a své reportérské vášni hoví i tak, že snímkuje svatby, pohřby a hrady a zámky pro pohlednice. Jeho syn taky. Na druhé straně ovšem víme o vyzvědačích, kteří snímají objekty. To si můžeme dát klidně dohromady se společným hrdin-ským jmenovatelem. A nakonec z toho zůstane stát u mrtvé schránky motocykl, poněvadž jeho jezdec neví, že my o ní víme."

"Dobře, Karlíčku," přisvědčil jsem bez nadšení, "ale na tak dlouhé výklady je to hubený výsledek." "O ne!" usmál se Karlíček jemně. "To je rozhledna, z níž je lépe vidět. Chybělo jen nějaké konkrétnější dotvrzení. Stanovím-li si směrnice, nerozhlížím se bezradně, nýbrž účelně. Včera k večeru jsem pod jistou záminkou foto-závod navštívil. Podíval jsem se tam mimo jiné do skříně, která se mi k tomu zrovna nabízela. Moc tomu nerozumím, ale myslím, že je tam jeden přístroj, který mi nápadně připomínal speciální aparát pro čtení mikroteček." "Opatrně, Karlíčku! Viděl jste někdy předtím takový aparát?"

"Viděl. V jednom americkém filmu. Soudruh Skála se mne sice potom taky ptal, jestli to náhodou nebyla kreslená groteska o psu Plutovi, ale když se našel ten motocykl, o žádného psa už nezavadil ani slůvkem." Slyšel jsem, že do předkanceláře někdo vstupuje. Ohlédl jsem se ke dveřím. Byl to Loubal. Pokynul jsem mu. Možná, že přinášel důležitou zprávu. Karlíček se mu díval vstříc s neskrývaným napětím. Jenže z Loubalova nepro-niknutelného výrazu se nedalo vyčíst nic, dokud svým stroje klidným způsobem nepromluvil. "Hlásím," pravil, "že až dosud nebyla upozorována ani nejmenší nepravdivost v provádění akce. Včera, v pátek, /27 v osmáct hodin šest minut projížděla kilometrem deva-tenáct naše tajná hlídka, směr Praha-Beroun. V osmáct hodin padesát tři minuty se kolem kilometrovníku deva-tenáct vracela směrem Beroun-Praha. Žádný parkující motocykl u kilometru devatenáct nespátřila. Ani hlášení z uplynulého týdne se o žádném motocyklu poblíž kilo-metru devatenáct nezmiňuje."

Žádná nepravdivost? Dobrá! Trochu jsem si oddechl. Podporovalo to mé mínění, že jde skutečně jen o ná-hodu.

"Děkuji. Pohotovost trvá."

"Ovšem stálo by za úvahu," vmísil se Karlíček, "že Arnold Fiedler jel úplně jinam, než kde potom zastavil." "Jak to myslíte?"

Karlíček se pousmál tak sladce, že mi to připomnělo jeho čaj.

"Ještě jsem totiž nedopověděl. Bedřich Fiedler má venku chatu, asi třicet kilometrů za Prahou, poblíž benešovské silnice. A právě tam jeho syn Arnold minulou sobotu odjel. Podle stop, zachovaných zásluhou počasí, tam také dojel a zastavil, a najednou stojí jeho motocykl jinde. My se tomu, soudruhu kapitáne, sami dost divíme." "Čemu se divíte? Byl tam, zase odjel, potuloval se bůhví kde a nakonec se dostal ke kilometru devatenáct." "Vypadá to tak. Ale v té chatě se něco stalo." Karlíček se na židli zavrtěl, jako by z toho měl radost. "V úterý hlásily místní orgány, že do chaty se vloupal neznámý pachatel. Uvnitř vandalsky řádl. Když odcházel, přivřel za sebou dveře, ale už nedržely, a jak byl trochu větřík, klátily se sem tam. Bedřich Fiedler byl jako vlastník chaty vyzván, aby honem přijel. Ale stačilo pár otázek a museli jsme tam taky, protože Fiedlerové bydlí v našem obvodu." "V úterý už byl mladý považován za nezvěstného?"

Karlíček pokývl: "Nikde jsme ho nemohli sehnat. Starý Fiedler sám požádal, abychom ho hledali. Dostal o něj najednou velký strach. Kluka nekontroloval, ale při tom-hle se mladý nedal postrádat. Starý se jeho nepřítomností poplašil, to je pochopitelné! Sám do chaty nezajel už plné dva roky. Okupoval ji synáček Arnold. Dělal si tam, co chtěl, starý ani neví

co. Proto byl v trapných rozpacích, /28 když měl říci, co se odtamtud ztratilo. Nakonec řekl, že má dojem, jako by tam naopak něco přibýlo."

"Jakže! Po tom vloupání?"

"Ne. On se o tom špatně vyjádřil. Arnold si zařídil vnitřek chaty jinak, než jak to starý pamatoval -, také nějakými novými kusy nábytku, na příklad domácím barem, klu-bovkami, velkým šatníkem a podobně. Chata je hezká, prostorná, žádný obyčejný sroubek. Jenže teď je šatník dokořán, láhve a sklo z likérníku ve střepech a klubovky rozřezané nožem. Soudruh nadporučík Skála kroutil hlavou hned, jakmile se tam rozhlédl. Zůstalo tam totiž mnoho cenných věcí, o které mívají zloději zpravidla zájem. Avšak tenhle zvláštní pachatel se tam vloupal asi jen proto, aby všechno zničil."

"Z pomsty nebo z uličnictví?"

Karlíček se na židli s mnohým pomrkáváním předklonil. "Někdo tam něco hledal. Našel nenašel -, ale rozdupal zuřivě i sítko na čaj."

Zabubnoval jsem si prsty na stůl. Zničené čajové sítko patrně Karlíčka zvlášť pohoršilo. Jedno jsem si mohl jakž takž vyčítat: nepřistihli jsme sami a včas motocykl, který zastavil mi-nulého večera nebo v noci či dokonce až dnes k ránu na kilometru devatenáct.

"Zjistilo se něco o pachateli vloupání?" zeptal jsem se.

"Zatím jen to, co jsem říkal," odpověděl Karlíček ochot-ně. "Ale je to možná to nejdůležitější. Něco v chatě bylo nebo mělo být, po případě to tam ještě je nebo není, měl-li pachatel nakonec přece jen úspěch a zlobil se jen z netrpělivosti -, anebo tam vůbec nikdy nic nebylo a je nebo bylo to jinde. Kdybychom věděli, co je to a kde je to, měli bychom snad i klíč k případu nezvěstnosti Arnolda Fiedlera."

/29

Dověděl jsem se dále, že dva nebo tři náhodní svědkové viděli v sobotu večer z jisté dálky v oknech chaty i u chaty světlo a slyšeli halas a zpěv jakési společnosti. Prý tam hořel táborák. A jak se zdálo jistému místnímu člověku, bylo v chatě živo ještě následující neděli k večeru. Ne-přiblížil se však natolik, aby rozeznal podrobnosti, a ani se o to nesnažil. Nikdo nemohl dosvědčit, že tam byl také Arnold Fiedler.

Jaká to asi byla společnost? Bezpochyby přátelé Arnolda Fiedlera. O těch se nic nevědělo, neboť Arnold Fiedler se jimi nechlubil ani před otcem, ani jinde. Existovaly však starší záznamy, týkající se výchovné profylaxe Arnolda Fiedlera a několika jeho kamarádů. Nadporučík Skála prý si je dal předložit.

"To byli chuligánkové," řekl o nich Karlíček, "jenže se už s Arnoldem nestýkají, patrně zásluhou rozumnějších rodičů, než je Bedřich Fiedler. Pro minulou sobotu a neděli stejně mají alibi. V chatě nebyli."

Pachatel vloupání tedy neznámý, ledaže by ho mohl označit Arnold Fiedler. Zločin byl spáchán buď v noci z neděle na pondělí, nebo během pondělka, nebo snad v noci z pondělka na úterý. Vzhledem k místním po-měřům a okolnostem lze připustit kteroukoli chvíli v tom-to časovém rozmezí.

Dobře. Karlíček zvolil za osu svého přemýšlení proti-státní činnost Fiedlerů a kolem ní začal všechno otáčet. Nemusel se mýlit. Bylo však třeba do věci co nejrychleji vniknout, aby se jeho mlžné dedukce potvrdily, nebo spíše, jak jsem si v duchu přál, aby se vyvrátily.

"Máte ještě něco, Karlíčku?" zeptal jsem se.

"To je zatím všechno," odpověděl Karlíček. "V přísluš-ných protokolech moje úvahy nejsou. Proto mi soudruh nadporučík poradil, abych vás s nimi seznámil osobně. To jsem učinil a mohl bych snad zase skromně ustoupit do pozadí, čili, konkrétně řečeno, jít domů k obědu. Dneska jsem kromobyčejně nedočkavý."

Byl jsem rovněž nedočkavý. Známa rodina mě pozvala na sobotní oběd: jarní husičku. Od rána se mi na ni sbíhaly sliny, a teď abych se telefonicky omluvil. To byla také jedna příjemnost z Karlíčkovy dedukce.

/30

"Tak tedy dobrou chuť," popřál jsem mrzutě, zatím co on sbíral svou rákosku.

Dostal jsem informaci, že babička kuchtí hovězí žebro s jablkovým křenem. Karlíček mě ujistil, že to k smrti rád jí, ale poněkud zasmušile dodal, že se malý Karloušek může uchechtat, když vidí, jak táta s mámou čichají ke chlebu, aby si provětrali nosy. Tím se ovšem podrývá vážnost k rodičům, která normálně bere za své, teprve když děcko přesáhne desátý rok věku.

Konečně i s rákoskou zmizel.

Rozložil jsem si na stole katastrální plán okolí kilometru 19. Karlíček mi asi mohl dosti přesně označit místo, kde motocykl stál, k tomu však jsme se už nedostali. Ať si běží za svým hovězím žebrem! Nejpresnější zprávu podá hlídka VB.

Odtočil jsem číslo, omluvil jsem se známé rodině za obou-stranných projevů lítosti a byl jsem bez oběda. Potom jsem ještě chvíli trpělivě čekal, než mi Honzík Tužima dobrácky ohlásil návštěvu. Neudělal to zrovna ceremo-niálně. Ukázal se ve dveřích s kastrůlkem, který mu jeho dvě staré tetičky naplnily opečenými knedlíky a omáčkou z rajčat. Zavonělo to, a ani jsem nevěděl, zdali příjemně

či nepříjemně, jelikož se mi to podvědomě slučovalo s představou vůně jablkového křenu a mladé husičky se zelím.

Dostavil se velitel hlídky vozu VB, poručík Zednář. Byl to mladý muž v uniformě, nápadně klidného chování, asi proto, že se mu při vyšetřování srážek motorových vozidel rozčilování nehodilo.

"Vyslali jsme zprávu ihned, jakmile jsme zjistili, že se v evidenční značce motocyklu nemýlíme," pravil. "Pár minut nato jsme dostali příkaz, abychom se ihned vzdálili." Nevěděl proč, nedivil se tomu, na nic se neptal. Hledali, a když našli, byla to chyba.

Neinformoval jsem ho o podstatě věci.

"V kolik hodin jste tam zastavili?"

"V sedm patnáct."

"Co se dá soudit z postavení motocyklu? Jel předtím z Prahy k Berounu nebo opačně?"

Poručík odpověděl, že se nedá soudit na to ani na ono.

/31

Mohli snad shledat nějaké známky nebo stopy, ale příkaz opustit místo jim to znemožnil. Všimli si jen, že motor i gumy jsou úplně vychladlé a že sedlo a řídítka ještě lehce vlhnou rosou. Po sedmé hodině bylo místo ještě ve stínu. Učinil jsem si poznámku do bloku. Řidič umístil motorku po osmnácté hodině padesáti třech minutách minulého dne a před dnešním jítrem. Meteorologové nám řeknou, jak to dnes bylo s tou rosou; jiní odborníci posoudí, jaký čas potřebuje normálně zahřátý motor k úplnému vychladnutí a co lze soudit z ostatního stavu stroje. Něčeho si snad všimne už Trepinský. Budeme pracovat se Skálovým kolektivem na věci společně. Řešení musíme najít brzy.

Sklonili jsme se s poručíkem Zednářem nad mapkou.

K devatenáctému kilometru na berounské silnici se sjíždí směrem od Prahy serpentinou, lemovanou z obou stran listnatým lesem. Pak se otevře výhled do kraje, silnice se napřimuje, ale stále ještě klesá. Označení devatenáctého kilometru není daleko za poslední zatáčkou serpentiny. Asi metr vysoký, obilný kámen běžného typu je zasazen při okraji levého příkopu, díváme-li se směrem od Prahy. Těsně za patníkem vyrůstá strom. Schránka mezi kmenem a patníkem je nenápadně kryta nevelkým plochým kamenem.

K tomuto místu je dobře vidět ze všech stran, poněvadž vpravo i vlevo se okraj háje jaksi vějířovitě od silnice rozvírá. Vpravo je les omezen hlubokou, přímkově se táhnoucí strouhou, využitou jako komunikační trasa a zabíhající zpátky pod háj do kamenné brány viaduktu.

Vlevo ustupuje les až za plochá pole a za železniční trať za nimi. Vyšplhává se na táhlý hřeben stráně, pod níž železniční trať probíhá.

V nejbližším okolí je i několik vedlejších cest. Jedna z nich, kostrbatá polní vozovka, vychází z hlavní silnice doleva, ve vzdálenosti asi patnácti kroků za devatenáctým kilometrem. Směřuje téměř kolmo k lesu za železniční trať. Ze silnice je vidět na vzdálenost asi tři set metrů jednoduché, červeně natřené železniční závory a blízko nich secesní železniční budovu. Od ní zpátečním směrem až k hlavní silnici stojí nepravidelná řada několika skromnějších stavení, jako schválně se od sebe odlišujících, aby

/32

to bylo v celku co nejméně hezké. Všecka jsou staršího data. Nejbliže k hlavní silnici je ona prkenná, poměrně velká a zeleně natřená bouda, o níž se zmínil Karliček. Má profil pravouhlého trojúhelníku, jehož přeponu tvoří

střecha sahající až k zemi. Obklopuje ji zelinářská zahrada a nějaké stromoví.

Jestliže se někdy všechny ty domky a domečky, od železniční stavby až k zelené chatě, snažily vytvořit podél polní cesty jednostrannou ulici, opravdu se jim to nepodařilo. Jednak se od ní vzdálily, jednak s ní tu a tam vůbec nezůstaly rovnoběžné, a mezery mezi nimi na mne působily zejména v zimním období jako pokrivený, vylámaný chrup.

Nuže, na oné polní cestě, blízko silnice, motocykl stál, jako by tam byl ze silnice odbočil, aby nepřekážel živé frekvenci. A to mohl učinit stejně dobře z obou směrů, jak od Berouna, tak od Prahy. Čelem byl obrácen přímo k železniční trati a k lesu v pozadí.

Představme si tedy přibližně rovnostranný trojúhelník. Jedním jeho vrcholem je kilometrovník, označený číslem 19, druhým levý bok motocyklu a třetím styk polní cesty s hlavní silnicí. Každá ze stran trojúhelníku je dlouhá patnáct kroků. A to je všechno. Poručíka Zednáře jsem mohl s poděkováním propustit.

V přední místnosti vyškaboval Honzík Tužima lžící kastrůlek. Dělal to poměrně hlučně. Dnes měl službu až do večera. Někdo zde stále musel být, a co se začalo s akcí Z 5 8, měli jsme povinnost nahlásit sem tím či oním způsobem, kde prodáváme, abychom byli v každé denní i noční době co nejdříve k dosažení.

Přecházel jsem po místnosti v neplodném přemýšlení hezkou chvíli, než Honzík Tužima, již bez kastrůlku, zato však společně s Loubalem, přijal pro mne další návštěvu.

Byl to nadporučík Skála, starý známý. Přiváděl osobně Bedřicha Fiedlera.

/33

Skála je zkušený kriminalista, uvzdychaný nad jedním z členů své pohotovostní skupiny, jehož snad nemusím jmenovat. Tentokrát však měl asi větší zlost na Bedřicha Fiedlera, neboť se na něj tak tvářil. "Nezlobte se," omluvil se mi, "že jdeme tak pozdě. Pane Fiedlere, kde běháte, prosím vás, když víte, že vás můžeme co chvíli potřebovat? Pohřešujeme syna my nebo vy?"

Bedřich Fiedler se topil v rozpacích. Několik vteřin nasměle tékal kolem sebe očima a pak teprve sotva slyšitelně odpověděl:

"Já... měl jsem moc práce."

Vyhýbal se nejen pohledu na Skálu a na mne, ale i na každý kus nábytku. Strop byl pro něho nějak příliš vznešeně vysoko, a než si uvědomil, že je nejlepší dívat se na podlahu, uplynulo dalších několik vteřin. A pak skoro zašeptal: "Dnes je přece sobota..."

Jaký tohle byl člověk! Musel jsem doznat, že ho Karlíček popsal dosti výstižně a že mu nahlédl i do jeho svraštělé dušičky. Celkovou obloukovitost poněkud přehnal, vykreslil ho jako malíř-karikaturistu. Rovněž přehnal zahrocenost jeho ušních boltců, která ve mně málem vzbudila představu netopýra. Naproti tomu měl snad ještě více zdůraznit nápadné oblouky jeho tmavého, poměrně tenkého, ale dlouhého a nesrostlého obočí. Tvořilo téměř dva půlkruhy, vypjaté vzhůru tak nepřírozeně, že se Fiedlerovo vysoké čelo zbrázdilo třemi hlubokými, nad kořenem nosu prohnutými vráskami. Spatřoval jsem v tom násilný způsob, jímž se člověk rozměklé povahy brání strachu a zhroucení, jímž přemáhá vnitřní pohnutí a po případě zastavuje proudy slz.

Byl menšího a drobnějšího těla. Zdál se však ještě nepatrnější, než doopravdy byl, jako by ho smřšťovala bázeň nebo sklíčenost. Za nic na světě by se byl asi nevypjal v celé výšce, zejména ne před Skálou, jenž se na něj díval /34

jako vlk na babičku, jen ho spolknout. Bedřich Fiedler byl prostě už na první pohled lítostná, soustrast vzbuzující bytost v zánovním tmavém obleku, s hustými, sotva znatelně prosedivělými vlasy. I ten fotografický přístroj, zavěšený na řemínku, ležel mu na prsou uboze a smutně jako oběšenec.

Když postoupil k židli, kterou jsem mu nabídl, všiml jsem si jeho zvláštního kroku. Sunul se poslušně jako na nehluchých kolečkách, číšnický tichou a pilnou chůzí -, jistě si neumíte představit číšníka, jemuž by vrzaly boty -, a jeho trup, ruce, ramena i hlava zachovávaly přitom stále stejnou nadmořskou výšku. Plul přísně vodorovně, až doplul, a usadil se na dřevěnou židli měkounce jako do vaty. Pak, s obočím stále tak nepřírozeně zdviženým, odhodlal se upřít na mne hnědé, dosti hezké oči, připomínající zaoblené oči orientálce. Byla v nich nesmělá důvěra, že se dočká účastenství nebo zastání proti Skálovi, jehož dopálil tím, že se nechal tak dlouho shánět. A Skála byl opravdu a nepokrytě rozmrzelý.

"Říkal jsem panu Fiedlerovi," bručel, "že nález motocyklu je pořádný kus úspěchu, ale nepovzbudilo ho to ani v nejmenším."

To, nač se Skála hněval, asi nebyl jen Bedřich Fiedler, nýbrž také onen "pořádný kus" úspěchu, který záhadné zmizení Arnolda Fiedlera ještě neobjasňoval a dokonce případ ještě víc zamotával.

"Bojím se, aby se mu nestalo něco zlého," pravil Bedřich Fiedler hlasem, v němž se zachvíval nárek.

Skála se netrpělivě pohnul.

"Pane Fiedlere," řekl jsem mírně, "měl byste se vyjádřit přesněji. Kdyby šlo o nějakou obvyklou nehodu, dávno byste už o ní věděl. Ale vy ten strach o svého syna od něčeho odvozujete, že?"

Bedřich Fiedler si chvíli ujasňoval smysl mé otázky.

Potom odpověděl skoro jemně:

"Já žiju ve strachu už několik let. Páni o tom se mnou mluvili..." dotkl se kratičkým, nesmělým pohledem Skály. "Hoch se mi vymkl z rukou. Měl mít lepší výchovu. Chyběla mu matka, rodina, byl odkázán jenom na mne. A já jsem se v něm vzhlížel. Všecko jsem mu odpouštěl."

/35

Nechal jsem ho, aby si tvořil svoje zásady sám. Když jsem se toho začal lekat, bylo pozdě. Já jsem na něj vlastně nikdy nestačil. Neuměl jsem nic jiného než ho mít rád, a neumím nic jiného ani dnes. Sám jsem to uvedl, nic jsem nezapíral. On byl takové zaběhlé mládě... a to může snadno přijít do neštěstí."

"Nebudil jste v něm nějaké vábné představy o životě na západě, pane Fiedlere? Třeba mimoděk. Mluvil prý jste s ním doma anglicky. Jistě se také vyptával na svou matku. Prožil jste mnoho, co ho mohlo zajímat, a třeba jste mu o tom rád vyprávěl."

Bedřich Fiedler skláněl hlavu.

"Vábné představy?" řekl měkce. "Skoro bych věřil, že jsem ho tím zmátl. To mě potom také překvapilo... jak on si to vykládal. Přece vím, kam dnes patří. Mám svou práci rád... ale hodně jsem vzpomínal a neuvědomil jsem si, že..." zaváhal, hledaje slova, "že tím Arnolda rozvra-

cím, že vytrhávám kořeny, které tady měla jeho povaha zapouštět. Nevím, jak bych to řekl. Bylo to škodlivé, potom jsem to tušil a cítil a pozoroval..." Bedřich Fiedler měl obočí zdviženo jako symbol žalosti. "Nedělal jsem to schválně. Vždyť mám takovou minulost, že moje vzpomínky byly něco docela přirozeného. Byl jsem v Anglii sice za války, ale prožil jsem tam svůj jediný kousíček štěstí. A také svou největší bolest." Podléhal snadno sentimentalitě. "Arnold, naše dítě... vždyť mi neustále všechno připomínal. Je to nějaký div?... On byl zosobněním všeho. Jeho matka tam na věky odpočívá. Vyprávěl jsem mu o ní... jak bych nevyprávěl... říkal jsem, že byla hodná a krásná a ušlechtilá, a že by ji měl proto milovat, i když ji vlastně dobře nepoznal. Líčil jsem mu, jak jsme tam žili, odpovídal jsem mu na otázky... a tak jsem v něm opravdu něco probouzel. Snad ty vábné představy, jak říkáte. Touhu se do Anglie podívat a po případě tam zůstat. To víte, že..."

Fiedler mluvil tiše, zvolna a dosti plynule, ale jako by se mu hrdlo zadržovalo lítostí, náhle se odmlčel.

"A nemyslíte," řekl Skála, "že jste mu ten západnický život příliš vychvaloval?"

"Neměl jsem v úmyslu..."

/36

Poznamenal jsem: "Jakékoli prostředí se bude věčně líbit tomu, kdo v něm prožil svůj kousek štěstí -, jak vy to nazýváte. Zde u nás jste celkem nikdy nebyl valně spokojen, což ?"

"Pravda," přiznal Bedřich Fiedler suše, "nebyl. A kdybych byl v Anglii nepoznal svou ženu..."

"To může být podstata těch vábných představ, pane Fiedlere. U nás se člověk nemůže beze stopy ztratit. Považujete za možné, že váš syn uprchl za hranice ?"

Vrtil zvolna a posmutněle hlavou.

"Spíš se s ním stalo něco v chatě. To nebylo obyčejné vloupání, to bylo přepadení, a bůhví kdo pak na tom motocyklu odjel..."

Skála se opět vmísil.

"Na přepadení se soudit nedá. Nechme vloupání stranou, to si ještě vysvětlíme. Raději přemýšlejme, zdali jste svého syna svým jednáním k něčemu nevyprovokoval. Vy svůj pobyt v Anglii asi považujete za pobyt v nebi. My připouštíme, že jste to tak nemyslel, ale opatroval jste svému synovi všemožné pohodlí, dával jste mu peníze, popřádal jste mu plnou volnost, nechával jste ho hýřit a lenořit, koupil jste mu motocykl, dal jste mu k dispozici krásnou chatu a jeho práce ve fotozávodě -, nebyl to vlastně podvod ? Kdekdo ji dělal za něj a nejvíc vy sám. Nemyslíte, že váš syn v tom právě proto mohl spatřovat jenom náhražku toho pravého anglického pohodlí, kde je každý přinejmenším lord s hradním sídlem a s veletuctem sluhů? Sám jste se asi tak tvářil. Ovšem nevím, jak by to vypadalo, kdybyste ho byl přestal zasypávat blahobytem." Skála se otočil ke mně. "Arnold Fiedler se nedopouštěl vysloveně trestných činů, ale choval se tak, že se před časem dostal s několika kumpány na městské oddělení a že tam byl předvolán i jeho otec."

"Ano," přitakal zkroušeně Bedřich Fiedler.

"Šlo o to," řekl Skála dále, "aby Arnolda Fiedlera přesvědčili, že by se měl chovat lépe. Tenkrát se dopouštěl nějakých výtržností. Zdá se, že zejména v poslední době utrácel mnohem více peněz, než jeho možnostem odpovídalo. Tadyhle pan Fiedler asi dobře cítí, že zahálka je matkou všech nepravostí, že ho ve všech nectnostech

/37

vlastně podporoval a že to mohlo vést ke zkáze. A to je ten jeho strach."

"Vším jsem vinen sám," hrbil se Bedřich Fiedler tak, že měl záda opravdu do oblouku.

"Máte v Anglii přátele, že, pane Fiedlere?" zeptal jsem se. "Mám. Dobré známé."

Otázal jsem se, zdali ve Fiedlerově bytě nebo ve fotozávodě nebylo nalezeno něco, z čeho by se dalo na příčiny nezvěstnosti Arnolda Fiedlera alespoň částečně usuzovat. Skála řekl, že nic. O aparátu pro čtení mikroteček -, jestliže to ovšem bylo něco takového -, se před Fiedlerem nezmínil. Bedřich Fiedler odpověděl, že všechno šlo pravidelně, že nic zvláštního nepozoroval a že zvěst o vloupání do chaty ho překvapila, jako by byl zčista jasna sjel blesk.

"Byl jsem jako zaslepený," stěžoval si sám na sebe, zdvihaje obočí do nemožné výše. "Přemáhala mě tátovská láska. Já za to nemůžu, jsem už takový. Arnold tu mou zamilovanost nerad viděl, začal mnou pohrdat, ale nemohl jsem se změnit. Nic jsem pro něj neznamenal. Jednou mi řekl, že jsem měl umřít spíš já než jeho matka..." zmohl pohnutí násilným polknutím nasucho. "To jsem si sám vysloužil. Měl tvrdou povahu, nesnesl něžnost, nevím, kde se to v něm vzalo. Až jsem se ho bál. Tušil jsem, že má nějaké tajné spády, hrozil jsem se toho, strašilo mě to i ve snu... až jsem sebral odvahu a řekl jsem mu... Arnoldě, aby to s tebou jednou nedopadlo špatně..."

"Nu dobře, pane Fiedlere," přerušil jsem ho konečně.

"Obraz vašich rodinných poměrů je dosti jasný. Ale nález motocyklu přinesl nový pohled na věc. Musíme podle toho jednat."

"Nový pohled na věc?"

Možná, že dobře rozuměl, co tím míním, možná, že ne. To nerozhodovalo.

"Potřebovali bychom se ještě jednou rozhlédnout ve vašem bytě i v podniku, a to ihned, bez dlouhých ceremonií. Svolil byste k tomu?"

"Ano, rád, vždyť přece..."

"Chápete to tedy. Každé promeškané chvíle je škoda."

/38

Pokynul jsem Skálovi. "Pan Fiedler vám laskavě půjčí klíče od bytu i od ateliéru. Dohodněte se, prosím, s důstojníkem v přední místnosti."

"V ateliéru se pracuje," podotkl Fiedler, sahaje poslušně do kapsy pro klíče. "Čekají také na tenhle negativ. Máme na dnešek objednávky ateliérových svatebních snímků..." "Odevzdejte aparát soudruhu nadporučíkovi, předá vaše snímky ke zpracování tak svědomitě, jako byste to udělal sám. Chtěl bych vás ještě pozdržet několika otázkami."

Doprovodil jsem Skálu, jenž si odnášel Fiedlerovu komoru a svazek klíčů, ke dveřím předkanceláře. Skálu ani Loubala jsem nepotřeboval poučovat, co mají dělat. Doporučil jsem jenom Skálovi, aby vzal s sebou Karlíčka. Moji lidé se spolehlivě vyznali ve všech aparaturách pro čtení mikrofilmů a Karlíček jim měl ukázat, který přístroj myslí. Vrátil jsem se k Fiedlerovi.

"Potřeboval bych adresy vašich zahraničních přátel, pane Fiedlere," řekl jsem.

"Nemám je u sebe," odpověděl Fiedler melancholicky.

"Jména bych mohl uvést, alespoň většinu, ale popletl bych adresy. Hodně známých jsem měl v Nottinghamu -, a také jinde, v poli, za invaze... Někteří přesídlili nebo se mi už

neozvali, pár jich také už zemřelo. To by se muselo probrat. U mne doma na telefonním stolku leží zápisník, tam byste je všechny našel..."

"Váš syn měl k tomu adresáři volný přístup?"

"Měl. K mé soukromé korespondenci také. Ukládám ji do stolní zásuvky."

"Udržujete styky také s úředníkem Janderou, který vám v devětatřicátém dopomohl k útěku do Anglie?"

Fiedler se na mne zadíval s bezelstným údivem.

"On mi nepomáhal. Už jsem to říkal. Neviděl jsem ho od té doby vůbec, ani jsem o něm neslyšel."

"Zmínil jste se o něm na bezpečnosti sám?"

"Já jsem... Vlastně ano. Nebo snad ne... Mám toho plnou hlavu... Ten pán s brýlemi se mne na něj hodně vyptával, ale já o Janderovi na mou věru nic nevím. Líčil jsem svou minulost, a tak se na to přišlo. Prý jsem se dověděl o obsazení republiky nějak příliš brzy, a tak padla otázka, od koho..."

39

"Váš útěk do Anglie byl podivuhodný kousek, pane Fiedlere."

"Já jsem neprchal do Anglie," řekl Fiedler unaveně, "já jsem utíkal pryč -, náhodou na jinou stranu, mně to bylo jedno, jen když jsem někudy prolezl. Bylo to hrozné trápení, stokrát jsem myslel, že umřu hladu, únavou a zoufalstvím... nevím, jak jsem to mohl vydržet. Vzali mě na loď jako pomocného sluhu..."

Je-li pravidlem, že k protistátní činnosti se nikdo nepropůjčuje z ideových důvodů, nýbrž jen proto, že z toho má nebo očekává osobní prospěch, pak byl tento podivný Bedřich Fiedler možná raritou. Arnolda Fiedlera jsem z ideových nebo tedy alespoň z citových důvodů nepodezíval. Nevypadal na to ani podle fotografie.

"Odkdy jste majitelem chaty, pane Fiedlere?" zeptal jsem se.

"Chatu mám už dávno," řekl Fiedler s beráncí trpělivostí, "od pětáctýřicátého roku. Dostal jsem ji za babku. Přivezl jsem si nějaké peníze a tady jsem pak dost vydělával na německých fotoaparátech. Američané po nich byli jako diví a já jsem je uměl shánět. Chata náležela původně jednomu židovskému obchodníkovi. Pak se v ní usadil nějaký Treuhander. Když ho lidé vymlátili, prodal národní výbor chatu mně, protože ten židovský obchodník skončil s celou rodinou v Osvětimi. Myslel jsem si, -aby byl Arnold co nejčastěji na čerstvém vzduchu. Jenže hošík byl vzpurný, zlobil tam, a žádná opatrovnice u něho dlouho nevydržela. Na všechny žaloval, já jsem jim vytýkal zbytečnou přístnost, hádal jsem se s nimi... Špatně jsem jednal. Kázil jsem ho."

"Vždycky jste hověl všem jeho přáním a libůstkám, co?"

"Vždycky. Nic jsem mu neodepřel."

"A on byl s přibývajícím věkem stále náročnější."

"Ano. Byl. Mou vinou."

"Takže jste to ani finančně nestačil."

"Odříkal jsem se všeho, jen abych..."

"Chápu. Na motocykl si jistě neušetřil sám."

Bedřichu Fiedlerovi bylo těžko. Pohyboval neklidně oběma rukama. S odpovědí chvíli váhal.

"Nejdřív měl kolo a potom malý motocykl... nebylo

40

mu ještě osmáct a nemohl dostat průkaz k jízdě."

"Nejezdil nějaký čas na své třicetapadesátce bez průkazu?"

"Jezdil," pokývl Fiedler sklesle.

"A z chaty vás vlastně vykázal, že?"

"Už mě tam nesnesl. Mně to nevadilo, já..."

"Dával jste mu peníze na útratu?"

"Něco si vydělal v závodě sám," odpověděl Fiedler, oči vidně skličovaný úzkostí.

"Totiž -, přesně vzato, pane Fiedlere -, něco mu bylo z titulu práce vypláceno. Tak ?"

"Tak!" přitakal Fiedler bezmocně.

"A myslíte, že jeho papírově regulérní příjmy a vaše finanční podpora stačily k nákladům na život, který vedl ?" Fiedlerovo obočí se opět vypínalo obloukovitě do výše a oči vyjadřovaly strach. Také svěšené ústní koutky vytvořily z jeho chvějících se rtů oblouk, a když konečně promluvil, dal jsem v duchu za pravdu Karličkově filosofii citového hrdinství zbabělců.

"Ne!" pravil s náhlým odhodláním. "Nemohlo mu to stačit! Mohl bych lhát, ale nechci. Pozoroval jsem, že mnoho utrácí. Koupil si drahé zlaté hodinky. Viděl jsem u něho náhodou zlatou brož s malými brilianty, asi dárek nějaké ženě. Objevil se na příklad v nových šatech z nejdražší látky nebo v celokoženém obleku na motocykl, a jen se mi vysmíval, když jsem se ho ptal, kde na to vzal. Proto jsem se bál, že to s ním jednou špatně dopadne. Sám si také koupil drahou komoru -, líbila se mu, rád fotografoval, ale jen to, co sám chtěl a když měl náladu. Jinak ji nechal povalovat. Najděte ho, pane -, " Fiedler sepnal prosebně ruce, "vyšetřte to a potrestejte ho. Je mu sotva osmnáct, trest mu neublíží, naopak, napraví ho, já na to nestačím... Přijde k rozumu, vzal si z života předčasně hodně navíc. Bude to k jeho dobru, a já jsem si vždycky přál, aby bylo všechno k jeho dobru..."

Skutečně to bylo jakési citové hrdinství: najednou, po osmnácti letech, vybředávat z tůně opičí lásky a mluvit a jednat ne snad rozumněji, nýbrž z příkazu jiného, vlivem okolností správněji zaměřeného citu.

"Co se ztratilo z "domova s ním?" zeptal jsem se bez účasti s jeho vzrušením.

41

Ruce mu klesly, uklidnil se do svého beznadějného smutku a osláble odpověděl:

"To už jsem vypověděl. Kromě motocyklu a koženého obleku nic. Ta jeho drahá komora je doma. Někaké drobnosti měl asi po kapsách."

"Nemyslíte tedy, že se vypravoval na nějakou delší cestu."

"To nemyslím. Já nevím, ale nemyslím. Někdy vozíval do chaty na nosiči nebo v přívěsných brašnách mnoho věcí, asi potraviny nebo jiné potřeby, nevím, nikdy si do ničeho nedal mluvit a vždycky se se vším skrýval. V sobotu brašny nevozí, jsou v kůlně na dvorku, bývalo to skladiště ateliérových rekvizit, praktikáblů, pozadí a podobně, ale on si z toho udělal garáž..."

"Viděl jste ho minulou sobotu vyjíždět?"

"Viděl. Oknem salónku. To je u nás taková čekárnička. Přišel z domova, u mne ani v závodě se nezastavil. Bylo asi devět hodin, chystal jsem se zrovna vyjít s tou komorou, kterou pan nadporučík odnesl..."

"Viděl nebo slyšel ho vyjíždět ještě někdo jiný?"

"Nevím. Slyšet ho... to je těžké. Páni už se na to také ptali, a také bez výsledku. Lidé z domovního bloku si vymohli, aby na dvorku stroj nespouštěl. Vytlačil ho vždycky na ulici a teprve tam ho našlapoval. Ono to dělalo rámus. Vidět ho mohla naše zaměstnankyně, co vyřizuje objednávky v místnosti s dveřmi na ulici. Také prý si nevšimla. Dveře jsou zaskleny jen v horní polovině, a když ona sedí za pultem, na ulici vlastně nevidí. Arnold

musí vytlačit motorku z domovních vrat, a ta jsou od krámků dál... Motocykl slyšet mohla, jenže kolem jich jezdí víc. Náš laborant byl v temné komoře a fotograf se zákazník v ateliéru..."

"Nemůžete ovšem tvrdit, že váš syn jel do chaty a nikam jinam."

"Nemůžu, ale jezdil tam skoro pravidelně sobotu co sobotu, od jara až do podzimu."

"Jak to víte? Mohl byste dokázat, že jezdil jenom do chaty?"

Bedřich Fiedler se úzkostlivě zamyslel.

"Věřil jsem..."

"Vozíval někoho na tandemu?"

42

"Já jsem s ním nikdy nikoho neviděl -, a on se mnou o tom nemluvil. Poslední dobou jsme spolu žili jako dva cizinci. Mě to bolelo. Ale začínal jsem mít také strach, že provádí něco nepěkného a že to musí tajit..."

"Kdy se ze svých sobotních výletů vracel?"

"Kdy se vracel? Obvykle v neděli večer nebo v noci. Ale někdy nepřišel ani v pondělí... nebo se zdržel i několik dní. Jistě nebýval v chatě sám... a každý z jeho známých asi neměl takovou volnost jako on. Proto se to v neděli večer rozjíždělo, a tak třeba odjel také..."

"Jste nějak pevně přesvědčen, pane Fiedlere, že nejezdil nikam jinam než do chaty."

"To ne," vzdychl Fiedler umučeně, "to nejsem přesvědčen. Často vyjel i mezi týdnem... nevím kam, ale do chaty sotva. Někdy jsem věděl, to se rozumí... On nelenošil napořád, ustavičně. Nemyslete si to, prosím. I s tím motocyklem leccos pro podnik obstaral. Byl to šikovný a nadaný chlapec, jen poroučet si nedal... Někdy pracoval celý den, někdy zas byl celou noc pryč a pak se mu do ničeho nechtělo, vyspával doma..."

Jak jsem se později dověděl a jak také bylo uvedeno v protokolu, který jsem v té chvíli neměl ještě v ruce, v sobotu ráno v okolí chaty trochu sprchlo. Do zvlhlého jemného písku u chaty se zřetelně otiskly stopy pneumatik, jaké se montují na sériové třístapadesátky jawy, a proto bylo velmi pravděpodobné, že tam Arnold Fiedler v sobotu dopoledne skutečně přijel. Stopy zůstaly částečně zachovány i po vyschnutí písku, pokud ovšem nebyly setřeny a rozrušeny lidmi, jichž tam bylo hlavně v úterý víc než dost. Avšak doba, kdy Arnold od chaty odjel, nedala se určit ani přibližně. Nerozhodovalo, že chata prý byla oživena ještě v neděli večer. To už mohl být dávno pryč.

"Nikdo neví, že by se byl do Prahy vrátil," řekl Fiedler.

"Páni potom urazili zámeček od garáže -, já nemám klíč -, -, a motocykl tam nebyl. Nic nápadného nenašli, alespoň nic neříkali..."

Připravil jsem si psací stroj a napsal jsem prohlášení, že Bedřich Fiedler vyslechl náš návrh, souhlasí s ním a žádá, aby jeho byt a závod Fotografia, jehož je vedoucím, byly

43

našimi orgány prohledány za účelem zjištění příčin nezvěstnosti jeho syna Arnolda Fiedlera. Nebylo to sice v souladu s právně platnými předpisy, ale povolný otec Fiedler beze všeho podepsal. Zdálo se, že si není vědom rozdílu mezi našim oddělením a oddělením městské VB. Jestliže se jen tak tvářil, nemělo smysl něco mu vykládat nebo předstírat, nýbrž jednat rychle. Opravdu bylo možné, že případ, původně považovaný za kriminální, dostane charakter zločinu proti bezpečnosti státu.

"Jak to obvykle v sobotu u vás vypadá, pane Fiedlere?" zeptal jsem se ho, když odložil pero.

"V sobotu dopoledne máme ty svatební snímky," odpověděl, jako bych byl jeho nadějí, s důvěrou ztuhlě vznikající. "Dodáme je do závodu k zpracování, a protože je to honička, opravdu, člověka to unaví, zajdu si zatím na oběd. S hotovými snímky obvykle stihneme svatební činy ještě u tabule. Vypadá to jako podomní obchod, ale družstvu se to vyplácí. Dneska nevím, jaké to bude. Některé snímky také necháváme v kanceláři národního výboru, a když si tam novomanželé přijdou pro oddací list, všechno skoupí."

"Kde obědváte?"

"V restauraci U Králů. Není to od závodu daleko. Tam si trochu odpočinu..."

"Zajdete tam i dnes?"

"Dneska snad ne... Budete mě potřebovat..."

Usmál jsem se na něj. Obloukovité obočí už mu trochu pokleslo.

"Naopak, pane Fiedlere. Nemůžeme vás potřebovat. Jen tam klidně jděte. Je už sice pozdě, ale něco pro vás na jídelním lístku ještě budou mít."

„Copak oni mě tam znají, já..."

Byl naivní jako dítě. Táta, hodný pokárání i politování.

"Vidíte. Najeďte se a zůstaňte tam po obědě sedět. Počkáte, až vás tam vyhledá náš orgán. Ten vám pak řekne co a jak. Třeba budu mít pro vás ještě nějaké otázky -, jen co se pořádně rozhlédneme. Rozumíte mi?"

"Ano," přitakal bezmocně, "já počkám."

"Dobrá. Zatím už si nemáme co povídat. Dole u vrátnice 44

počkejte, zavolám tam. Nemáte návštěvní lístek a samotného by vás nepustili ven."

Bedřich Fiedler se zvedl tak rozpačitě, jako by nevěděl, má-li poděkovat či pozdravit nebo mít nějaké námítky či připomínky. Nakonec neřekl vůbec nic a sunul se svým nekolébavým krokem ke dveřím, jako by měl místo nohou dva tiše pracující písky.

Jakmile zmizel, zdvihl jsem telefon:

"Okamžitě anděla strážného pro muže, který právě opouští budovu. Sledovat až do chvíle, kdy si pro něj pošleme, nebo až do odvolání. V případě zvláštního odporování ihned hlásit. Jinak referovat o všech podrobnostech. Až začne anděl fungovat, propust'te muže z budovy. Jmenuje se Bedřich Fiedler."

Dočkali jsme se toho dne mnohem groteskně jších událostí, než bylo to, že jsem si zajišťoval pohyby chudáka Fiedlera. Mohl ovšem vědět o svém synovi víc, než byl ochoten přiznat. Obraz, který jsem se snažil o věci si utvořit, byl do nezřetelně rozmáznutý. Moje myšlenky, kombinované s Karlíčkovými viklavými argumenty, nedávaly dohromady vůbec nic. Sledovali jsme otce Fiedlera, jestliže jsme nemohli sledovat jeho syna. Jasně mi bylo jen to, že si chci dokázat, jestli případ Arnolda Fiedlera souvisí se schránkou 19 nebo ne.

Čekal jsem na Trepinského. Snad něco přinese.

A měl jsem hlad. S voňavou mladou husičkou už jsem se rozloučil. Zašel jsem do předkanceláře a požádal jsem Jendu Tužimu, aby mi donesl z automatu pět obložených chlebiček a cigarety.

Ale když jsem měl chlebičky před sebou, nepustil jsem se do nich hned. Honzík mi k nim uvařil černou kávu a já jsem ji vypil při cigaretě.

V hlavě mi totiž rostl nápad, který se mi zdál čím dál tím lepší. Jeho provedení však by musel schválit plukovník. Kdybych se na něj obrátil hned, řekl by třeba, abych si nejdříve všechno řádně prověřil spoluprací s kriminálkou. Takovou radou jsem si ovšem mohl posloužit sám. Jakou dobu k tomu asi budu potřebovat? Oběd u přátel, sobotní siesta a nedělní pohodlí, na které byly tentokrát mimořádně slibné vyhlídky -, musím obětovat. Zároveň je to

45

jakýsi limit. Déle to trvat nesmí, ať to dopadá jakkoli.

Tedy: v pondělí ráno se hlásím u plukovníka. Buď s refe-
rátem, nebo s tím nápadem.

Začal jsem konečně jíst. Obložené chleby jsou proradný vynález. Vždycky, když se do nich zakousnete, něco s nich spadne.

Trepinský se objevil ve chvíli, kdy jsem sbíral s kalhot kousek vaječného žloutku.

"Úkol proveden," zahlásil. "Nález u kilometru devatenáct byl doplněn. Pomocná stráž našla v trávě spínací klíček, který u motocyklu chyběl."

Trepinský položil na stůl klíček, pečlivě zabalený v listu vytrženém ze zápisníku. Citlivě, klidnými prsty papír odstranil.

"Měl by být zaslán do laboratoře," dodal. "Myslím, že na něm zůstaly stopy krve."

Ale ale! Klíček v trávě a na něm stopy krve?

"To by bylo zajímavé!" řekl jsem a strčil jsem otrle do úst ten kousek vajíčka.

Místo, na které Trepinský poukazoval, bylo v krčku plochého klíčku, na jeho hraně, v koutku ostrého úhlu, vytvořeného profilem. Tam jsem skutečně viděl nepatrnou částičku tmavě hnědé hmoty. Byla by se možná snadno dala odstranit špendlíkem nebo ostřím nože.

"Klíček byl poskvrněn krví i na jiných místech," pravil Trepinský a upozornil mě také na tmavší, nelesklou skvrnku na vroubkované ploše, "byl však s mnohahodinovým zpožděním omyt."

"Proč myslíte, že je to krev?" otázal jsem se.

"Domnívám se," odpověděl Trepinský se svým neprůzračným výrazem, "že za těchto okolností je lépe soudit na krev než nesoudit na krev."

Měl pravdu.

46

"Pošlete to tedy do laboratoře. Průvodní list ať vyhotoví Loubal. Honzík to tam dopraví."

O drobná zranění není sice při používání motocyklu nouze, ale to, že stopy na klíčku byly zřejmě staršího data, že motocykl i s jezdcem zmizel už před týdnem a že klíček byl odhozen do trávy, vedlo Trepinského k dosti oprávněnému úsudku, že se s Arnoldem Fiedlerem před týdnem skutečně něco stalo. Pak by to ovšem nebyl Arnold, kdo ke kilometru 19 dojel, nýbrž někdo jiný, a onen jiný raději klíček vytáhl a zahodil.

V předkanceláři se rozklepal psací stroj a Trepinský se ke mně vřadí.

"Neprivezl jsem stroj po ose," pravil. "Motor se nedal natočit, protože v nádrži není ani kapka pohonné směsi."

"Ukradena, nebo došla?"

Trepinský pohnul "rukou, o nic životněji, než jak by to udělal semafor. Chtěl tím asi naznačit, že se ptám příliš mnoho.

"Došla," řekl. "V případě přečerpání do mopedu nebo podobně by zůstaly stopy, s jejichž odstraněním by se pachatel nenamáhal. Soudím, že motocykl se zastavil pro

nedostatek pohonné látky."

"Náhodou právě u kilometru devatenáct?"

„Zlomyslnou náhodou patrně ano."

"Každá náhoda je souvislost," citoval jsem suše Karlíčka.

"Připouštím. Kdyby se to bylo stalo o půl kilometru dál nebo blíže, případ by nás úředně nezajímal. Ale poněvadž motocykl stanul u devatenáctého kilometru, je podezření na souvislost s mrtvou schránkou nikoli proto, že tam náhodou zůstal stát, nýbrž proto, že jezdec právě z tohoto místa záhadně zmizel."

To se mi zdálo moudré.

"Došel jsem podle základního pokynu pěšky," mluvil dále Trepinský, jako když polárkového dortu ukrájí. "Podle pokynu jednat dle vlastního uvážení nechal jsem vůz projet kilometrem devatenáct dolů se svahu až na rovinu.

S minimálním zdržením, které vyžadovaly zběžná obhlídka, odečtení ujetých kilometrů, jednání s pomocnou stráží a podobně, vytlačil jsem motocykl na hlavní silnici a sjel jsem na něm bez použití síly motoru se zbývajícím svahu

47

dále směrem k Berounu, kde na mne vůz dle úmluvy čekal.

Tím jsme se od kilometru devatenáct dostatečně vzdálili.

Motor jsem tedy samozřejmě nevyzkoušel, všechno ostatní však je v dobrém stavu, dobře udržováno. Uložil jsem posádce vozu, aby objednala radiogramem nákladní automobil, který by motocykl odvezl, a věnoval jsem se zatím bližšímu zkoumání nalezeného stroje. Nic zvláštního nebo podezřelého jsem zatím nezjistil, doporučoval bych však prozkoumat zbytky prachu a bláta v profilu gum a zevnitř blatníků. Zanechal jsem náležitě poučenou hlídku a odjel jsem vozem do Prahy."

Z této zprávy se dalo cosi uvěřitelného odvodit. Ačkoli na ztvrdlé půdě prý nebylo stop, které by poučily o původním směru motocyklu, zdálo se nyní téměř jisté, že jel od Berouna ku Praze, tedy do vrchu. Bez benzínu nemohl dál a zastavil se, možno říci, okamžitě. Kdyby byl jel opačným směrem, s vrchu, nebyl by asi zůstal trčet na místě, kde benzin došel. Řidič by patrně v jízdě pokračoval. Doufal by, že motor se umoudří a začne opět pracovat, neboť na tak jednoduchou závadu, jako je prázdná nádržka, pomyslí se obvykle až naposled, zejména když z výfuku ještě několikrát na posledních pár slziček praskne. Pravděpodobně by tedy zastavil až dole na rovině nebo alespoň tam, kde by se komprese staly už příliš účinnou brzdou, a nikoli na spádu, který je u kilometru devatenáct ještě dobrou hnací silou.

Jel tedy do vrchu a na devatenáctém kilometru měl konec.

Věřme, že tomu tak bylo. Počítejme s tou zlomyslností přírodních souvislostí, kterou nazýváme ztracenou náhodou. Nemuselo to být zcela přesně na kilometru 19, nýbrž poblíž. Je noc, tma. Jezdec se uchýlí se strojem na nedalekou postranní cestu, aby se uvaroval nebezpečí, kdyby se náhodou řítíl kolem nějaký novopečený motorista, jemuž se ještě nepodařilo s něčím se srazit, ačkoli se o to neustále snaží. A dál? Je poměrně snadné představit si, co se dělo dál. Myšlenky jsou vždycky rychlejší než slova, vyjma případů, kdy se mluví, aniž se myslí. Trepinského ústní podání tudíž zůstávalo daleko za představami téměř bleskovými. Věděli jsme to oba. Jenže mne to činilo netrpělivým a jeho ne.

48

"Brzy musel zjistit, že má prázdný tank," vykládal Trepinský. "Za daných poměrů to bylo nepříjemné. Nevěděl, co počít. Proto chvíli bezradně přecházel. Ze zvyku vytáhl

klíček. Rozmrzele si s ním pohrával nebo jej strkal do kapsy a ztratil jej v travě."

"Kde, aby bylo jasno?"

"Napravo od polní cesty, řídíme-li se směrem stojícího motocyklu." Trepinský by byl jistě místo označil i bez mého nedočkavého vybidnutí. "Tedy na opačné straně, než je patník. Při této domněnce ovšem stopy krve na klíčku prozatím zanedbáváme."

Opravdu jediné, čeho jsme se mohli zachytit, byl pravděpodobný směr motocyklu, posuzovaný z hlediska našeho podezření. Jezdí-li se několik dní a na větší vzdálenosti, třeba až někam za Plzeň k šumavským hvozďům, po případě křížemkrážem a z jistých důvodů snad spíše v noci než ve dne, aby nebylo evidenční značku tak dobře vidět a aby se mohla i světla vypnout za účelem snazšího zmizení v moři tmy, může se při návratu stát, že pohonná látka dojde dřív, než se počítalo. Šumava je krásná. Ale souseďme tam s NSR.

Pohraničníci mají bystrý postřeh. Jezdec na motocyklu s rozhlášenou evidenční značkou nemohl se stát úplně neviditelným. Také jihozápadní úseky dostaly nejpozději ve středu ráno zprávu a zostřily pozornost a kontroly. Počítáme-li s Arnoldem Fiedlerem jako s řidičem motocyklu a připustíme-li, že tam dole přece jen byl a že se odtamtud vracel, neměl s mrtvou schránkou na kilometru devatenáct nic společného, nýbrž se jen do něčeho bez vlastní vůle připletl. Od své víry v náhodu jsem tedy ustupovat nemusel. Ale následky...

"Zmizení Arnolda Fiedlera pokládejme za událost, k níž došlo proti jeho vůli," pravil Trepinský, "to jest za čin, spáchaný na něm násilím. Dále mějme za prokázáno, že poslední nám známé místo, kde prodléval, je kilometr devatenáct. Za důvod jeho odstranění považujeme blízkost mrtvé schránky."

Proti tomu se dalo namítat jen to, co bylo skutečně pravda, a tu jsme neznali.

"Z těchto prvků si můžeme sestavit následující obraz
49

věci," pokračoval Trepinský. "Arnold Fiedler čekal, až mu někdo trochou pohonné látky vypomůže. Za noci, zejména k ránu, neměl mnoho naděje. Vozidla za podobných okolností nerada zastavují. Kromě toho potřeboval směs benzínu s olejem, čistý benzin mu nebyl nic platný. Bouřit obyvatele některého z domků, z nichž k nejbližšímu měl asi padesát metrů, nepovažoval za účelné. Do rozednění snad nebylo daleko. Arnold Fiedler přešel cestu a usedl na kilometrovník. Když pak seskočil nebo když došlápl, vyvrátil náhodou víko schránky. Její obsah vzbudil jeho zájem." To se mi vůbec nelíbilo, ale Trepinskému asi rovněž ne, poněvadž řekl:

"Jsme bohužel nuceni přidržovat se této rekonstrukce i nadále. Poblíž byl někdo ukryt a netrpělivě čekal, až se Arnold Fiedler vzdálí, aby mohl schránku obsloužit.

Když mladík schránku objevil, obsluhovač ho zavraždil a tělo rafinovaně odstranil. Motocykl nechal zatím stát, jelikož odstranění oběd bylo přednější. To by znamenalo, že pachatel byl sám, bez pomocníků, a nemohl tedy provést všechno potřebné najednou. Možná, že se pro motocykl o něco později vrátil, aby jej svezl s vrchu, jak jsem to potom udělal já, ale upozoroval, že opuštěný stroj zatím upoutal pozornost hlídky. Raději se tedy už nepřiblížil." Mrtvé schránky 19 se nepoužívalo pravidelně, nýbrž jenom na výzvu vysílačkami. Delší dobu už vypadala praxe tak, že občan krycího jména Neumeister vložil do schránky

získaný špiónážní materiál, načež vyslal šifrovanou zprávu západoberlínské centrále, aby si jej vyzvedla. Nemohli jsme jeho vysílačku zaměřit a dopadnout ho, neboť měnil místo vysílání. Čas vysílání byl stanoven přesně na vteřinu. Pro jistotu se opakovalo vysílání třikrát ve čtyřadvaceti hodinách, a to pokaždé odjinud. Někdy jen z jiné pražské čtvrti, jindy až z dalekého venkova, kam Neumeister zajížděl vlakem, s vysílačkou ukrytou v nenápadném kufríku.

Tak si to představovala západoberlínská centrála. Ve skutečnosti jsme tohle všechno dělali místo Neumeistera my. Se stálým stěhováním vysílačky jsme se přirozeně nenamáhalí, ani jsme sami sebe nezaměřovali.

Centrála nikdy nepodnikla nic, dokud nevyslechla všechny

50

čtyři "Neumeisterova" vysílání. Potom teprve poslala agenta, aby schránku vybral. Dostával se k ní přes hranice některým ze snazších přechodů, kterým říkáme "kanály". Nebo byl volen jiný způsob. Dal se na příklad získat jistý člen posádky nákladního člunu, přepravujícího zboží po Labi do Hamburku. Zprvu ho kdosi poprosil jen o doručení balíčku známým. Pak onen lodník několikrát osobně vybral schránku, za odměnu celkem nevelkou. Když se chtěl nebezpečného výdělku vzdát, připomněli mu nebožáka, který se "náhodou" utopil v hamburském přístavu a který prý spolupráci s nimi také odmítl.

Výherci schránky vkládal i peníze pro Augusta Mayera-Neumeistera a po případě i nové informace. Bylo-li třeba vložit něco zvlášť, oznámily to vysílačky předem. To znamenalo, že jsme výběrčího přilákali, kdy nám bylo libo, a mohli jsme ho sledovat. Zjistili jsme tak i onoho lodníka. Nezakročili jsme zatím proti němu. Nechali jsme ho "spolupracovat". Prospíval tím ovšem nám a nikoli nepřátelské centrále.

Podle toho žádný agent v okolí schránky 19 v kritických hodinách být neměl, poněvadž tam neměl co dělat. Nikdo ho nezval ani neposlal, alespoň co my jsme věděli. A na to bylo dosti dobré spoolehnutí.

"Proto tam mohl vystoupit proti Arnoldu Fiedlerovi cizí, dosud nám neznámý živel," řekl Trepinský. "Nemám daleko k úsudku, že je totožný s pachatelem vloupání do chaty. Vpád do chaty předcházela událost u kilometru devatenáct o čtyři nebo pět dní. Šlo tedy třeba o provádění nějakého plánu. Kdoví, zdali motocykl u kilometru devatenáct nezůstal jako symbol výsměchu, který nás má postihnout. To by znamenalo, že naši lest prohlédli.

Navrhují dvojí: prohledat lesy před kilometrem devatenáct, neboť je snadné leccos tam zakopat nebo pokrýt zetlelým listím, a zvýšit dozor nad bezpečím občana, který dostal průkaz na jméno August Mayer a krycí jméno Neumeister. Západoberlínská rozvědka ho nyní může podezřívát ze zrady a zakročit proti němu podobným způsobem, jakým zakročila proti Arnoldu Fiedlerovi."

Celkem to byla jakási pohádka. Dalo se jich sestavit několik, přibližně však s tímtož vyústěním.

51

"Zařídte to," pravil jsem. "Použijte tolik lidí, kolik uznáte za dobré, ale ať se tváří, že hledají v lese houby a nic jiného. Nenápadnost střežení toho občana vám ani nemohu dost doporučit."

"Provedu!" řekl Trepinský.

Onen lodník -, když už jsem se o něm zmínil -, dlel právě v Hamburku. Jestliže nám nitky popraskaly, nebylo výlou čeno, že už se také koupá mrtvý v přístavu. Toho ne-

bylo možné chránit. Ale zlá zpráva o něm ještě nedošla. Chvilí nato zazvonil telefon zapojený centrálou. S rozeznáváním hlasu volajícího jsem neměl prázdné obtíže. "Tady Karlíček, soudruhu kapitáne!" volalo to s jakýmsi nadšením. "Jsme v ateliéru našeho obloukovitého uplankance."

"Co máte?"

"Raději vám řeknu, co nemáme," zdůraznil ve sluchátku Karlíček. "Myslím ten aparát pro čtení mikroteček. Zmizel. Ale štěstí nám přeje. Víš, kdo ho vzal."

"Víte to nebo si to jen domýšlíte?"

"Domýšlíme se, že to víme," odpověděl Karlíček. "V jedenáct hodin dopoledne sem totiž zavítal ztracený mládenec Arnold Fiedler. Jen se otočil a byl fuč i s aparátem."

Trepinský už se vzdálil. Musel jsem se tedy za hlubokomyslné úvahy o vraždění na kilometru

19 stydět sám.

Všecko bylo možné, i to, že Arnold Fiedler je živ a zdrav. Přesto jsem se rozhodl, že dosavadní opatření zůstanou v platnosti a že se k nim přidá i nenápadné hlídkování u kilometru 19, kdyby se tam Arnold Fiedler pro motocykl vrátil.

Ale kde je teď? Doma ne, ani nesedí s otcem v restauraci.

O tom bychom dostali neprodleně zprávu. Máme oči všude, tím jsem si mohl být jist, jenomže není nic vidět.

52

Nu dobře. Řekl jsem si, že udělám nejlépe, zajdu-li si za Skálovou smíšenou skupinou. Co se tady v kanceláři ještě dalo dělat? Celkem nic.

Zanedlouho zastavil můj řidič vůz před průjezdem staršího domu, na němž se skvěl pyšný nápis FOTOGRAFIA.

Bylo to na delší straně prostorného, živě frekventovaného náměstí, jímž projížděly tramvaje několika traťových čísel a kde byl obchod vedle obchodu. V některých se i v sobotu odpoledne prodávalo tak pilně, že se proud zákazníků téměř netrhl ani směrem ven, ani dovnitř.

Fotografia Bedřicha Fiedlera byla uzavřena. Vlnitý plech stažené rolety byl poměrně úzký. Vlevo od něho visely na zdi dvě vitríny. Jedna vystavovala snímky svatebčanů a několik větších portrétů. Neztrácel jsem čas prohlížením, ale můj letmý dojem byl, že tady umějí dělat lidi hezčí, než ve skutečnosti jsou. Druhá vitrina byla přecpána kopiemi a zvětšeninami snímků amatérských, rovněž vkusně a svědomitě provedených. Dále nalevo jsem na vzdálenost tří metrů neviděl nic kromě domovní zdi. Potom na mne zívla otevřená domovní vrata. Tam jsem bez okolků vstoupil, protože nesla poučující nápis. Po žlutých dlaždicích tvaru cihel byl bych se mohl dostat až na dvůr, v jehož pozadí, přímo naproti, stála dřevěná bouda, nahnědo mořená a s velmi zachovalou nebo snad dokonce novou lepenkovou střechou. Křídla dveří zajišťoval visací zámeček, provlečený okem petlice.

Více než tato úschovna Arnoldova motocyklu -, nic jiného to asi nebylo -, zajímaly mě pro tu chvíli otevřené dveře na pravé straně průjezdu. Přečetl jsem si nápis na tabuli zavěšené pod klenbou a ukazující nápadně tučnou šipkou k oněm dveřím: ATELIÉR. Na dveřích samotných byl rovněž nápis ATELIÉR, takže ani nejrozveselenější svatebčané, kteří asi byli specialitou tohoto závodu, nemohli tady zabloudit. Zato mohli upadnout do rozpaků hned za dveřmi, neboť tam byla čtvercová předsíň nedostatečně osvětlena úzkým oknem v levém rohu. Vedlo do dvora, s částečným výhledem na dřevěnou boudu. Stěží jsem v prvních vteřinách rozeznal několik křesel

a nízký kulatý stolek, na němž proběhlávala vrstvička nepořádně rozložených časopisů, bezpochyby důkladně
53

starých. Proti vchodu splýval se stropu až k zemi těžký tmavozelený závěs. Když jsem jej poodhrnul jako divadelní oponu, měl jsem před sebou zasouvací skleněné dveře, na štěstí z poloviny otevřené, jinak bych si byl při odsouvání křídla ometal závěsem hlavu i záda. Prošel jsem a ocítl jsem se v nedlouhé chodbě. Nalevo dveře, napravo dveře. Vpředu však se chodba náhle rozšířila do prostory, zalité oním zvláštním, mléčně bělavým, rozptýleným světlem, typickým pro fotoateliéry, které se neomezují pouze na světlo žárovek. Cítil jsem vůni, která mohla být vůní filmů nebo emulzí, a slyšel jsem hlasy:

"Tak tedy nic?"

"Dosud nic. Stopa sotva může být zachycena."

Stanul jsem před skupinou osob. Nad hlavami jsme měli šikmou střechu sestávající ze dvou třetin jen z tabulí matovaného skla. Ateliér vyčníval větší částí svého prostoru do dvora. Atmosféra mi tady připadala jaksi moučná. Uprostřed překážela nestvůrná, hranatá a měchatá fotokomora, trůnící na pojízdném stativu. Nedaleko před ní seděl na vysokém taburetu Karlíček, vydávaje se bez bázně v nebezpečí, že ta veliká komora náhodou spustí a že ho už nikdo na světě před vyfotografováním nezachrání. Před nadporučíkem Skálou stál muž, ještě rozehřátý pohybem venku na slunci, po vyprahlých ulicích. Nebylo těžké uhodnout, že se se svým oddílem sháněl po Arnoldu Fiedlerovi.

"Rozmnožte četů a neustávejte v pátrání," řekl mu Skála.

"Je žádoucí, aby byl Arnold Fiedler vyslechnut."

"A proč je s tím takový spěch?" otázala se s protestem v očích asi třicetiletá, slámově plavovlasá žena. "Vždyť je už zase na světě! Těch sedm dní mohl být, kde chtěl."

"To se mýlíte, paní Milnerová," odbyl ji příkře Skála, a obrátil se ke mně.

Muž, jehož Skála pověřil nevďěčným úkolem hledat dál, zmizel jako duch.

Vnitřní poměry podniku mi samozřejmě nezůstaly dlouho tajemstvím.

Paní Milnerová, která nosila romantické křestní jméno Flora, patřila v pracovních hodinách za pult v přední kanceláři, které říkali krámk. Vyřizovala tam zakáz-
54

ky. Byla v obličeji fádne hezká, s růžovou, pěstěnou pletí. Vynikala snahou zvýšit svůj půvab umělými zásahy, ale tak trochu jí u toho chyběl vkus. Měla skvělou večerní ondulaci, a byl by jí mnohem lépe slušel jednoduchý účes i na slavnostním plese. Zvyšovala svou malou, nesubtilní postavu vysokými podpatky, a proto se její lýtka zdála být tím baňatější. Bohatě nařasená letní sukně ji činila málem širší než delší. Ústa si přikreslovala světlou červení, péčí o svůj zevnějšek však dosahovala opačného výsledku: celým exteriérem jako by dávala před něčím výstrahu.

"Tohle je pan Boček," představoval Skála, "zástupce vedoucího a mistr retuše. Pan Hadraba -,-" ukázal dále, "pracuje zde jako laborant."

Boček a Hadraba nevěděli, jak se mají na Skálovu presenci tvářit. Boček se raději ani nepohnul. Nebylo mu víc než pětatřicet let. V plátěných kalhotách a v hnědé košilové halence s krátkými rukávy budil dojem zdatného sportovce, takže jsem si ho u retuše negativů ani neuměl představit. Z jeho fyzické podstaty se k tomu snad hodily jen pevný pohled a pevné, avšak trochu hrubé ruce. Tmavé, nepřilíš

zdravě vypadající vlasy, stále jakoby vlhké a značně seřídle, bývají u siláků jeho druhu častým zjevem.

Hadraba Julius byl oblečen v bílý pracovní plášť. Pod pláštěm měl vestu, zapnutou na všechny knoflíky, a pod vestou solidní košili. A čistou, pečlivě uvázanou kravatu nemoderního vzoru. Hádal jsem mu víc než padesát let. V obličejí byl bez barvy, až trochu nažloutlý, a vlasy měl úplně šedivé. Příroda ho obdařila klasicky hezkým mužným profilem, odepřela mu však výraz mužnosti. V jeho mladších letech to asi bylo více nápadné než dnes. Oslnivě bílý umělý chrup mu snad dobře sloužil, ale špatně mu slušel a jistě i měnil tvar úst. Postavu měl nezručnou, normálního vzrůstu a téměř mladistvou, ovšem bez mladistvé pružnosti.

"Dalšího člena zdejšího pracovního kolektivu vám zatím představit nemohu," pravil Skála, stihnuv jedovatým pohledem Floru Milnerovou. "Je chorobně zatížen notorickou absencí."

Baculatá Flora Milnerová se ušklíbla. Dělal jsem, že to nevidím.

55

"Přivezeme si tedy alespoň jeho otce," řekl jsem. "Můžete-li někoho uvolnit, řidič s mým vozem čeká venku."

Skála obkroužil pohledem hromský fotoaparát a pokynul Karlíčkovi.

"Dobře! Uvolněte se."

Karlíček se bystře sbíral.

"Hostinec U Králů jako obvykle?" zeptal se pro jistotu.

"Ano."

"Čtvrtá cenová skupina, v pondělí zavřeno," projevil neukázněně svou informovanost.

Skála po něm střelil očima. Kdyby se ukázalo, že Karlíčková filosofie o hrdinství zbabělců se všemi vývody až k aparátu pro čtení mikroteček není k ničemu, byl by Karlíček k politování. Ale zatím Skála opravdu nemohl víc než střílet očima.

Pozastavil jsem Karlíčka žádostí, aby naložil i Fiedlerovu společnost, kdyby tam náhodou nějakou měl. Karlíček chápavě odpověděl, že náhoda má svá práva, spěšně vykročil a v ústí chodby se srazil s nějakým vstupujícím mužem.

"Zas jedna náhoda!" prohodil s velmi prostomyslným zamrknáním a zmizel.

Muž přistoupil ke Skálovi.

"V temné komoře a ve skladišti všecko v pořádku. Namátková kontrola krabic s materiálem bezvýsledná."

Julius Hadraba pohnul v němém vzrušení rukama. Skála si toho všiml.

"Nebojte se," napomenul ho chladně. "To je odborník. Rozumí tomu. Zjistí-li se škoda, bude nahrazena."

"My chápeme," poznamenal Josef Boček hlasem, který při jeho gladiátorském zjevu překvapoval nezvučností, "že chcete vrhnout do věci světlo. Ale abyste nezačli s našimi deskami a papíry. To bychom se pěkně poděkovali."

"Šmouhy vyloučeny," otočil se po něm náš specialista klidně. "Provedeno se zárukou."

"Já myslím, že neoprávněně."

"Tiše!" napomenul Skála. "Na to by si mohl stěžovat jen váš vedoucí. -, Pane Hadrabo! Povězte nám ještě jednou, jak jste se sešel s Arnoldem Fiedlerem."

Julius Hadraba nachýlil hlavu dopředu a všech pět prstů

56

levice, roztažených jako ptačí pařát, opřel si o prsa.

"Ještě jednou, pánové?" divil se, zaujímaje pózu plnou

rozšafnosti. "Upozornil jsem, že rozčilení mi škodí, pánové."

"A co je na tom rozčilujícího?" divil se Skála.

"Celá situace, že ano..."

"Nejste přece hypochondr, pane Hadrabo..."

"Chraň bůh!" odpověděl uraženě Hadraba, pomohl si grimasou obličeje a novým rozšafným posunkem, snaže se být důrazně přesvědčivý, ale trpěl asi jen komplexem méněcennosti. Patrně náležel k onomu druhu lidí, kteří se stále obávají, že nejsou pokládáni za dosti důležité, a proto si to hledí zlepšit lyricky teatrální důstojností.

"Uznáváte snad," dotíral na něj Skála, "že je tady něco v nepořádku! Či snad myslíte, že ne?"

"Jak to, prosím? Nevidím tak dalece žádný nepořádek, kromě neobvyklosti, že se zde koná celkem zbytečně policejní šetření..."

"Pane Hadrabo!" napomenul ho Skála, "musím vám snad připomínat, že už pracovní poměry jsou tady v nepořádku? Kde jste viděl, prosím vás, aby si zaměstnanec podniku udělal týdenní dovolenou jako Arnold Fiedler a vůbec aby konal svou práci jako on? Schvalujete to snad? A co vy, paní Milnerová?"

Flora Milnerová trhla rameny. Neřekla nic.

"Nic nedělat a dobře se mít," pokračoval Skála, "to byl vlastně vždycky zločin. A co jiného provozuje mladý Fiedler? I jeho otec to uznává."

Dověděl jsem se konečně, jak to bylo. Krátce po jedenácté dopolední Boček a Milnerová ze závodu odešli. Měli zůstat až do dvanácti hodin, ale jen výjimečně se stávalo, že v sobotu ještě po jedenácté byla nějaká práce. Boček tentokrát vyfotografoval jeden manželský párek a několikrát maminku s holčičkou tatínkovi k svátku. Hadraba v podniku zpravidla zůstával. Zato si bral volno v neděli dopoledne, kdy byl závod otevřen.

"My se účelně přizpůsobujeme," hájil tento systém, "a já se aspoň jednou týdně vyspím. Trpím nespavostí. Bez prášků bych neusnul vůbec..."

Sobotu co sobotu čekával na vedoucího Fiedlera a ve

57

vzácných případech i na jeho syna, aby zpracovali svitky filmů exponovaných na svatbách. Dnes však se vedoucí dlouho nevracel. Měl o syna starosti, člověk to chápe, že ano... i obchod se potom zanedbává...

Julius Hadraba si připravil lázně a ostatní potřeby. Podnik byl ze všech stran uzavřen. Bedřich Fiedler měl ovšem klíče. Hadraba vyměňoval v temné komoře masku zvětšovacího přístroje. Pootevřenými dveřmi vnikl k němu zvuk kroků. Někdo byl uvnitř, ale na kroky Bedřicha Fiedlera to nevypadalo, zněly příliš rázně. Kromě toho by byl vedoucí nepobíhal sem tam. Zamířil vždycky rovnou k temné komoře, a našel-li dveře zavřeny a žárovčičku nad nimi rozsvícenou, zaklepal a ohlásil se.

Julius Hadraba z komory vyšel, domnívaje se, že Boček něco zapomněl a vrátil se pro to.

"Okamžik!" přerušil jsem rozplzlé líčení. "Kolik existuje klíčů a kdo je má?"

"Já mám jen klíč od krámků," ozvala se Milnerová neochotně.

Josef Boček vypadal klidně a neutrálněji, ne však zrovna trpělivě. Měl klíč ke vchodu z průjezdu. Hadraba a vedoucí Fiedler rovněž. Reservní klíčky k roletě i k ateliérovým dveřím visely na zdi v krámku. Arnold Fiedler prý nosil s sebou klíč od ateliéru, klíč od domu a klíč od zámku dřevěné garáže.

Druhý klíč od garáže nebyl. Skálovi lidé si ji po oznámení Bedřicha Fiedlera otevřeli z moci úřední sami.

"Pokračujte," vybídl jsem Hadrabu.

Hadraba povzdechl.

"Tady v ateliéru jsem nikoho neviděl... ale tam, od krámku bylo slyšet nějaký šramot."

Menší dveře proti hlavnímu vchodu do ateliéru zakrýval rovněž závěs, ale na vnitřní straně. Byl na konsole shrnut asi do poloviny a dveře za ním otevřeny. Hadraba prý tudy prošel do síně za krámkem. Trochu se bál. Sín - , jak tuto prostorou nazývali -, osvětlovala žárovka, nejsou tam okna. Krámek je od ní oddělen dřevěnou přepážkou s létacím dveřním křídlem. Hadraba zvolal: "Je tam někdo?"

A z krámku se ozvalo: "Je." Hadraba poznal, že odpovídal Arnold. Úzkost ho opustila, ale zmocnilo se ho vzru-

šení. Člověk už nemá to zdraví, že ano, na taková překvapení. Hadraba odstrčí létací dveře a vidí -, v krámku při stažené roletě taky svítí žárovka -, vidí skutečně Arnolda Fiedlera. Hadrabu to drží ještě teď, jak si na to vzpomene, celý se rozechvěje, že ano, proto o tom nerad mluví, pro zdravého člověka to nic není, ale on, samozřejmě... vždyť policie hoča hledá již od úterka, pardon, SNB ho hledá, abychom se správně vyjadřovali, a on se takhle zčista jasna zjeví. Má na sobě koženou vestu a kožené kalhoty, je prostovlasý, mračí se, stojí u pultu a zavazuje tlumok, něčím nacpaný. Hadraba vykřikne: "Ježíšmarjá, vy jste tady?" Arnold po něm mrskne očima a odsekne: "Co má být?" A hledí si svého. Navleče tlumok na záda a utrhne se: "Pusťte!"

Hadraba mu ustoupil z cesty, ale šel za ním.

"Arnolde!" volá mu za zády, "vždyť vás hledají! Kde jste byl?"

"Co je vám do toho?" utrhne se Arnoldek,

"Otec má starosti...!"

"Já taky. A nelezte za mnou, ať po vás nezačnu házet kopytama. Ahoj."

Hadraba se ustrnule zastavil.

"Co jste dělal potom?" zeptal jsem se Hadraby po chvíli mlčení.

Hadraba pozdvihl ruce, jako by už zase chtěl protestovat. Jenže když se na mne podíval, trochu si to rozmyslel.

"Já?" odpověděl, nevzdávaje se svého malicherného odporu docela, "stál jsem! Vždyť říkám! Měl asi venku motocykl, ale odjíždět jsem ho neslyšel. Sem toho není z ulice moc slyšet. Jezdí se kolem hodně, v krámku bych na příklad nevydržel. U mne v komoře je klid. Mně vadí i sebemenší rozčilování, hned nestojím za nic. Na štěstí jsem za chvíli uvážil..."

59

"Co jste uvážil?"

"Promiňte, ale to je přece samozřejmé...! Nemysleli jste snad, že se mladému pánovi něco stalo?" řekl to s jakousi ironií. "Já jsem v tomto směru upokojen. Není to poprvé, co byl několik dní pryč..." rozšafně se otočil po svědcích svého tvrzení. "Totiž -, co se neukázal zde v podniku. Ani doma. Já myslím, že ani doma ne, já nevím, prosím..." opřel si pět prstů o prsa a snažil se vypadat seriosně a důvěryhodně. "Panu Fiedlerovi to nikdy nedělalo těžkou hlavu, aspoň jsem to nepozoroval..."

Ovšem tentokrát se rozrušil tím vloupáním do chaty, to je pravda, to je vážné, že ano... Ale na jedno bych si dovolil upozornit... V uplynulém týdnu mohl Arnold zajít domů, proč ne, vždyť ho náhodou nikdo nemusel vidět,

bydlí s otcem sám, byt je přes den většinou prázdný, jen dopoledne přichází na chvíli posluhovačka..."

"Prosím vás," ozvala se Flora Milnerová, "už to nemohu poslouchat. Arnold se objevil a objeví se jistě zas. Že se tuhle s panem Hadrabou nemazlil, není nic divného."

"Není," potvrdil Hadraba, "vím. On už je takový. Pan Fiedler měl asi jen nějaké zlé tušení..."

"Jaképak tušení, když se nic nestalo?" připojil se k odboji také Josef Boček tím svým vyšeptalým hlasem.

"Tak opravdu nevím," řekl ústupně Hadraba. "Pro mne takové problémy nejsou. Nejsem ani oprávněn o tom rozhodovat, že ano, proto se svého úsudku zdržím. Za pár minut jsem vyšel před dům, to už jsem také říkal, ale Arnolda už jsem neviděl."

"Posluhovačka má vlastní klíče od bytu?" zeptal jsem se. Skála potvrdil, že má. Byla také dotazována. Nemohla vypovědět nic, co by stálo zato.

Položil jsem Hadrabovi otázku, zdali ví, co měl Arnold v tlumoku nebo může-li aspoň hádat, co to asi bylo. Vrtěl odmítavě hlavou.

"Nerozeznal jsem to. Nepřemítal jsem o tom. Promiňte.

Já nikoho zbytečně nepodezřívám, že ano. To by byl omyl, kdyby se myslelo, že na někoho sočím..." stihl vyčítavým pohledem Bočka i Milnerovou. "Měl tam asi hodně věcí. Byl to velký tlumok. Nacpaný, že ano, až do kulata. Nic v něm nechrástilo, pokud se pamatuji..."

60

"Tlumok není nic zvláštního," skočila nám do řeči Milnerová, "viděla jsem ho s ním mnohokrát."

Musel jsem ji napomenout:

"Paní Milnerová, myslím, že i pro vás budeme mít několik zvláštních otázek, právě proto, že pronášíte samovolně poznámky. Nemluvte tedy, prosím, dřív, dokud se vás nebudeme ptát."

Zřejmě to platilo i pro Bočka a Hadrabu, a všichni tři tedy mlčeli. Nechal jsem je stát a požádal jsem Skálu, aby mi ukázal místo, odkud zmizel přístroj, který upoutal Karlíčkovu pozornost. Skála mě vyvedl menšími dveřmi do sousední "síně", dosti prostorné, o něco však užší než vlastní ateliér a na konci pravoúhle zalomené směrem k ulici. Pro styk se zákazníky, kteří neměli v ateliéru dočasně nebo vůbec co dělat, sloužil nehluboký "krámk" na konci síně, odkrojený od ní onou přepážkou. U stropu svítila silná žárovka. V síni bylo několik starších i novějších skříní, kancelářského i jiného charakteru, sestavených k sobě u zdi bez ohledu na architektonickou krásu.

U krámku vyčnívaly směle dopředu regálové police s příhradami a se zásuvkami. Odtamtud brala Flora Milnerová vyhotovené práce, předkládala je zákazníkům a vybírala poplatky a doplatky. Neměla asi žádný vztah k tvořivé činnosti ani osobní poměr k zákazníkům -, to na ní nějak bylo vidět z dálky. Co jí bylo po tom, že se lidé na své obrázky těší. Snad jsem se v ní mýlil, ale jinak jsem si ji prozatím nedovedl představit.

Poněvadž jsme za sebou zavřeli dveře ateliéru a postoupili jsme co nejdál, byli jsme se Skálou prakticky sami.

"Mám na to vztek," řekl Skála tlumeně, "Mladík v celokoženém obleku, s tlumokem na zádech, a ztratí se jako pára nad hrncem. Vyslovená blamáž! Rozhlásil jsem ho jako falešnou stokorunu, potištěnou jen na jedné straně. Vyhrnula se za ním spousta lidí. A nic. Někam nám zajel jako haď. A ti tři tam se tváří, jako by ho před námi schovávali po kapsách."

"Nejvíce Milnerová," souhlasil jsem. "Jaké jsou její ro-

dinné poměry?"

"Rozvedená."

To jsem si o ní také hned myslel.

61

"Možná," pravil jsem, "že Bedřich Fiedler ví starého čerta, co se mu v podniku děje. Bylo by technicky možné, aby Arnold seděl u Milnerové v bytě a měl nohy na stole?"

"Bylo by to možné," škrábal se Skála na bradě. "Ona vede také účetnictví podniku a účetnictví znamená, že vyplácí Arnoldovi mzdu a prémie."

"Vyžádejte si povolení a navštivte ji neočekávaně v bytě." Skála se zamyslel.

"Víte co? Já to udělám taktně u všech tří, poněvadž jsou to zatím jediná Arnoldovi známí, o kterých víme. Pletky s Florou Milnerovou jsou sice nejpravděpodobnější, ale Hadraba je starý mládenec a taky bydlí sám."

"Pletky mezi Hadrabou a Arnoldem si nedovedu představit," namítl jsem. "Kdyby něco existovalo, byl by se Hadraba o Arnoldově dnešní návštěvě raději nezmínil."

"A Boček má doma ženu a dvě děti. To je teprve nesmysl."

"Víte co?" řekl jsem po chvíli zase já, "provedte to přece jen u všech tří."

Zašli jsme až do krámků. Svítila tam rovněž žárovka. Na pultu stál telefon.

"Rozbor případu je důležitější než prázdné místo po zničeném aparátu," řekl Skála. "Čekal jste dlouho, než jsem k vám Fiedlera přivedl, že?"

"Ano. Trochu dlouho!"

"Myslel jsem, že máme smůlu. Ze čtyř míst nám ujel před nosem jako schválně. Ale teď si myslím něco jiného. Na tu svou dnešní pobíhačku moc snímků neudělal. Nedobral ani celou kasetu. Z šestatřiceti okének je jich podle počítáče exponováno jen dvacet. Nemá-li k tomu něco v kapse, jako že nemá, protože to by mi byl svěřil taky, určitě řekne, že to ztratil. Zatím třeba hleděl, aby se ztratil na dobu co nejdelší sám. Synátor potřeboval čas, aby sem mohl pohodlně zajít, vyzvednout co chtěl a dostat se s tím do bezpečí. A teď může následovat zajímavá kuriozita. Mládenec se objeví a ohlásí, že mu byl neznámým pachatelem odcizen motocykl."

"I to by se mohlo stát," připustil jsem.

Skála se nedal rušit. Vykládal dál: "Předpokládal jsem, že v ateliéru tak pozdě nikdo nebude, a to se vždycky pracuje

62

lip. A v bytě že také budeme mít plné pohodlí, protože Arnold zůstává nezvěstný a starý Fiedler je díky vašemu nápadu bez klíčů. Věřil jsem, že ho už nějak zdržíte.

V bytě jsem nechal k podrobnější prohlídce dva vaše důstojníky. Sám jsem se tam rovněž chvíli zdržel. Pak jsme teprve jeli sem. A tady se dovíme..."

Ve fotozávodě zastihli Hadrabu, který stále ještě čekal na vedoucího. Po Arnoldově odchodu volal do hostince U Králů, tou dobou však tam Bedřich Fiedler ještě nebyl. Potom už nevolal. Uvažil, že není třeba rozhlašovat telefonem sensaci, která sensací není, že vedoucí stejně přijde a že se možná se synem už sešel, a právě proto se zdržel. Informovat mě telefonicky o tom, že Arnold Fiedler ráčil zajít do podniku, nebylo v první chvíli to nejdůležitější. Jenže časový handicap nedokázal Skála vyrovnat ani nejbystřejší organizací a nejrozsáhlejší honičkou. Pro Bočka a Milnerovou poslal zvlášť. Ovšem tím spíš mohl Arnold Fiedler zůstat dejme tomu u Milnerové klidně sedět.

Skála se konečně sklonil ke dvířkům spodního dílu skříně,

stojící v "síní" nedaleko krámkové přepážky. Na spodním dílu stál nesourodý vrchní díl jako předpotopní vidina sektorového nábytku. Ale Skála ještě skříň neotevřel. Zůstal sehnut a zdvihl ke mně pouze hlavu.

"Nezdá se vám," přimračil se, "že čekáme na pana vedoucího příliš dlouho? Restaurace U Králů je odtud jen kousek cesty, skoro za rohem."

Nehořel jsem nedočkavostí, abych se dovnitř skříně podíval. Budou-li přitom Karlíček a Bedřich Fiedler, bude to mít lepší smysl. Přišli jsme sem se Skálou vlastně proto, abychom si mohli nerušeně pohovořit. Neznal jsem adresu hostince U Králů. Jestliže to však bylo "za rohem", měl být Karlíček opravdu už před hodnou chvílí zpátky. Dodatečně jsme se dověděli, kde zůstal vězet.

Vpadl totiž do restaurace U Králů a shledal, že tam Bedřich Fiedler není. Přehled měl znamenitý. V nevelkém lokále byl už pouze jeden člověk, a to číšník v bílé kazajce, který pomalu, zato však hřmotně vytřukával na starém psacím stroji večerní jídelní lístek.

"Znáte pana Fiedlera?" zeptal se Karlíček.

"Znám."

63

"Byl tady?"

"Byl."

"Odešel?"

"Vyběh'," odpověděl číšník podivně.

Karlíček se začal vyptávat na podrobnosti. Zjistil, že Bedřich Fiedler asi před půlhodinou -, nebo to byla už hodina? Číšníkovi to bylo jedno. Pan Fiedler najednou vyskočil jako když ho píchne, a pádl ven. Seděl tamhle u okna, číšník to viděl z výčepu. V koutě pod věšákem prý trčel ještě jeden host, který sem ještě nikdy předtím nezavítal. Úplně neznámý člověk. Taký vyskočil a taky pádl ven. Za panem Fiedlerem. Zapláceno měli, proto je číšník nestíhal.

Poněvadž číšník nemohl povědět víc, začal se Karlíček shánět po telefonu. Vtom se po jeho boku objevil onen druhý host, uhnáný a upocený. Všiml si evidenční značky vozu, který na Karlíčka před hostincem čekal, a tak se o svých funkcích brzy domluvili. Karlíček byl nesporně orgán, jenž si pro Bedřicha Fiedlera přišel, čímž mělo posláni druhého muže skončit. Jenže Bedřicha Fiedlera neměli.

Muž podal vysvětlení. Bedřich Fiedler, sedící v hostinci tiše, pokorně a sklíčeně, rozčilil se zcela náhle, patrně něčím, co spatřil venku oknem. Jeho anděl strážný nemohl ze svého místa v koutě vidět to, co on. Rychle Fiedlera následoval. Fiedler se na chodníku před hostincem na okamžik zastavil, vystoupil na špičky, natáhl hlavu a zahleděl se k nedalekému nároží. Nedbal o to, co se děje za ním. Brzy se hnul svým šoupátkovým krokem, usilovně spěšným a skoro kmitavým, a ještě před nárožím jej změnil v jakýsi myší klus. Zřejmě běžel za někým, kdo se už dosti vzdálil.

Anděl strážce Fiedlera následoval, nemaje příkaz ho zadržet. Dbal jen o to, aby se mu v čilé frekvenci neztratil. Bylo to zvláštní odpozorování, které měl ihned hlásit, technicky však to zatím provést nemohl.

Bylo možné, aby byl před nimi kráčel mladík v celokoženém obleku a s tlumokem na zádech?

Bylo to možné. Ovšem anděl strážný se po nikom takovém nedíval. Nebyl obeznámen ani s Fiedlerovými starostmi,

64

ani nevěděl o existenci jeho syna. Nápadného zjevu Arnol-

da Fiedlera by si byl snad povšiml. Ale význam by to bylo mělo až ve chvíli, kdy by byl Bedřich Fiedler mladíka v koženém ústroji dostihl.

Bedřich Fiedler nedostihl nikoho. Posléze se zastavil a zadýchán spěchem, zavolał:

"Arnolde!"

Anděl strážný konal svou povinnost přesně. Vyrozuměl, že Bedřich Fiedler běžel za jakýmsi Arnoldem, který mu asi unikl skokem do rozjíždějící se tramvaje, neboť Fiedler za ní pohlížel. Byl to vlak trati číslo 22. Mízel již v ohybu. Viděl anděl strážný někoho do dvaadvacítky naskakovat? Viděl jen několik opozdílů, náležejících k onomu druhu smolařů, jimž vždycky a zásadně tramvaj ujíždí, zrovna když chtějí nastoupit. Mladík v koženém obleku mezi nimi rozhodně nebyl. Na vlak elektrické dráhy ostatně upozornilo až Fiedlerovo zavolání.

Fiedler prý sklesle stál. Překážel chodcům. Dolů i nahoru přešlo několik vlaků. Desítka, jedenáctka a další dvaadvacítky. Pak sjížděl mezi chodníkem a refýží nevelkou rychlostí volný taxík. Fiedler ho rozčileným škubnutím paže zastavil.

Vzniklo nebezpečí, že se pozorování vymkne. Rozkaz byl: sledovat až do odvolání nebo do chvíle, kdy se Fiedlera ujme jiný náš orgán. Z hlediska anděla strážce však byla situace kupodivu řešitelná. Nechal Bedřicha Fiedlera, aby v taxíku odjel, vstoupil do dopravní budky a požádal o rozhlášení žádosti, aby byla zastavena autodrožka, jedoucí patrně po trati č. 22, a o pozastavení jejího pasažéra. Tím si vlastně přijde pro Fiedlera onen jiný orgán a strážný anděl bude ex obliga. Úkol splnil a podá jen hlášku o zvláštním odpozorování.

Nejdříve se však s Karlíčkem dohodli na tom, že se telefonicky poptají, jaký úspěch mělo stíhání autodrožky. Mělo úspěch. Bedřicha Fiedlera zadrželi na Strossmayerově náměstí, ale stáli tam s ním dosti bezradně.

"Tamtudy dvaadvacítky nejezdí," pravil anděl strážný, když zavěsil telefon, "ale bude to v pořádku. Vy si máte Fiedlera vyzvednout, tedy si pro něho dojeďte. Já končím."

65

"Vy skončíte, až mi ho osobně předáte," řekl Karlíček.

"Jen pojed'te hezky se mnou, já vás svezu zadarmo."

Na Strossmayerově náměstí se Bedřich Fiedler dohadoval s posádkou modrého vozu VB a jakž takž se s ní domluvil, dokonce i o ranním nálezu motocyklu, jehož číslo už si hlídka škrtila. O restauraci U Králů Fiedler řekl:

"Já vím, že jsem tam měl čekat. Ve vlastním zájmu. Ale nemohl jsem, viděl jsem Arnolda. Skočil do jedenáctky."

Karlíček a anděl strážný přijeli a vysvětlili mu, že se přehlédli. Byla to asi dvaadvacítky a ne jedenáctky. Fiedler se chytil za hlavu. Byl rozčilen a celý se chvěl.

"Na vašem místě bych toho natřásání nechal," napomenul ho Karlíček. "Nemáte k tomu důvod. Vaše oznámení se stalo bezpředmětným, jelikož váš syn není nezvěstný, nýbrž se jen někde potuluje. V podniku už byl, ale nepracoval tam."

"Arnold že byl..."

"U vás v podniku, povídám. Nacpal si tam tlumok nějakými věcmi, hodil jej na záda a odnesl jej pryč."

"Kam, bože? Kam?"

"Tam, kde jste ho spatřil, a ještě dál."

Velitel hlídky poznamenal: "Nefiká, že měl nějaký tlumok."

"Tlumok ? Neměl tlumok! Nic. Šel jen tak, volně. V plá-

těných kalhotách a v lehké bundě, nedávno si ten oblek koupil..."

"Nebyl celý v hnědé kůži?"

"Ne, ne. Myslíte v tom na motocykl ? Vůbec ne! Byl v plátěných..."

"To už jste říkal," pravil Karlíček a strčil zmateného Fiedlera honem do automobilu, aby nebylo znát, že je z toho zmaten sám.

66

Arnold Fiedler se tedy někde převlékl a někde nechal tlumok. V bytě, kam jsme mohli z krámků Fotografie telefonovat, nenašli ani kožený oděv, ani tlumok a ovšem ani plátěné kalhoty a lehkou bundu, kteréžto oblečení Bedřich Fiedler dosti přesně popsal co do novosti, kvality i barvy.

Kožený oblek včetně kanadských bot a tlumoku chyběl, a proto se zdálo, že Arnold v bytě nebyl. Avšak z toho, že chyběly také plátěné kalhoty a bunda, spíše plynulo, že v bytě byl, neboť kde jinde mohl svůj lehký převlek mít. Jako protiklad to ovšem vypadalo jen zdánlivě. Arnold se třeba po odchodu z ateliéru dostal do bytu dřív než Skála se svou četou. Tlumok a kožený oblek vzal s sebou a ukryl je jinde. A bylo po nápadnosti mladíka v kůži a s tlumokem na zádech. Skálova malá armáda se rozhlížela po něčem, co nemohla vidět.

Šidil nás Arnold Fiedler záměrně ? Nenechal kožený oblek v bytě skutečně jen proto, aby vzbudil zdání, že v něm stále ještě vězí? To by musel být po čertech prozíravý. Otcí se chtěl zřejmě vyhnout, a také se mu to podařilo. Ale proč tedy volil cestu kolem hostince? Předpokládal snad, že tatík tam tak dlouho sedět nebude ? A vůbec. Bylo nesporné, že aparát pro čtení mikroteček odstranil on a nikdo jiný ?

Měl jsem dojem, že se na celou tuhle motanici díváme jako na červenou čáru v červeném světle. Neviděli jsme ji. Nerozeznávali jsme, kam směřuje. Jestliže ji do pondělka nějak nenahmatám, použiju jiného světla, které dá možná onen nápad, vyžadující schválení plukovníkovo a předběžnou radu se štábem.

"Nevšiml jste si náhodou" -, zeptal jsem se Bedřicha Fiedlera, když ho Karlíček konečně do ateliéru přivezl, "zdali ten letní oblek vašeho syna ještě dnes ráno v bytě byl?"

"Dnes ráno nevím," odpověděl Fiedler, stále se silným

67

rozechvěním. "Ale určitě tam byl ještě v úterý... když jsem dostal výzvu, abych ihned přijel a vzal s sebou klíče od chaty. Původně jsem měl dvoje... jedny rezervní... ale potom už ne, Arnold si oboje vzal... tak jsem ty druhé v úterý hledal, i v jeho šatníku, po kapsách... také v jeho nové bundě... ale nenašel jsem nic. Stejně nevím, k čemu by ty klíče byly, když někdo vyrazil zámky násilím..."

"K něčemu jistě!" poklepal mu Skála na ohnutá záda, "s tím si nelamte hlavu. A měl byste se uklidnit. Už přece nemusíte mít strach o život svého syna."

"Nemusím, ale mám," řekl Fiedler, zdvíhaje vysoko obočí. "V tom je přece něco zlého! Něčeho se pořád bojím. Nevím čeho. Jako by se mělo něco hrozného stát..."

Šel-li Arnold kolem restaurace ke stanici tramvaje, procházela spojnice těchto dvou míst, prodloužená až zpátky k ateliéru, pravděpodobně místem, kam se uchýlil, aby se převlékl a nechal tam tlumok. Ovšem byla to asi spojnice trochu klikatá a lomená.

"Jak to," položil jsem otázku, "že jste nemohl svého syna dosáhnout? On šel a vy jste běžel."

"Já myslím," odpověděl Fiedler, "že on sám se dal do běhu hned, jak mě za oknem uviděl... Když běží mladý člověk, není to tak nápadné -, uběhne rychle velký kus cesty a myslí, že už je dost daleko..."

"Jste přesvědčen, že vás spatřil?"

"Jsem. Ohlédl se po mně, ještě než do té tramvaje... do jedenáctky... Myslel jsem, že je to jedenáctka... člověk se přehlédne, když ví, že tamtudy jedenáctka jezdí, ani se pořádně nepodívá... A tak je možné..."

"To máte jedno, pane Fiedlere," řekl Karlíček neukázněně. "On asi hned za rohem z tramvaje zas vyskočil, a vy jste prohnal sebe i nás až na Strossmayerovo náměstí. A proto se váš syn docela pohodlně ztratil znova. Příbuzné tam nemáte?"

"Kde?" vyjevil se Fiedler.

"Na Strossmayerově náměstí."

"Ne... Nemáme."

"Tak vidíte," pokývl Karlíček s podivnou spokojeností,

"co by tam dělal. Tam jste měl co dělat jenom vy."

68

"Neměl jsem tam co dělat..."

"Ale měl! Hledal jste tam svého syna."

"On tam přece nebyl!"

"Právě proto."

Bedřich Fiedler obrátil úzkostlivý pohled ke mně.

"Pane Fiedlere," řekl jsem mu, "na jedno se můžete spolehnout. My vašeho syna dříve či později najdeme, jestliže se ovšem nepřihlásí sám. Na planý poplach už to opravdu nevypadá. Provádí-li váš syn něco nekalého, ponese následky i ten, kdo o tom něco ví a neřekne to, i kdyby to byl vlastní otec."

Obočí Bedřicha Fiedlera se už zase vypjalo do dvou půlkruhů.

"Vždyť jsem sám žádal, abyste ho hledali..."

"A co jiného jste mohl dělat? Chtěl jste snad žádat, abychom ho nehledali?" Potřebovali jsme ho a potřebujeme ho, už kvůli tomu vloupání do chaty. Máme dojem, pane Fiedlere,..." zjasnil jsem úplně Karlíčkovu už tak dost jasnou narážku, "že z otcovské lásky pomáháte jednání svého syna krýt. Domnívám se dokonce, že byste se byl za ním nepustil, kdybyste se byl neobával, že ho oknem hostince spatřil ještě někdo jiný."

Bedřich Fiedler bledl rozčilením.

"Myslíte, že jsem vás schválně zavedl..."

"Je velmi lákavé si to myslet, pane Fiedlere. A skoro bychom si mysleli ještě víc, totiž to, že nynější neznámý pobyt nebo lépe řečeno úkryt vašeho syna, odkud dnes dvakrát neopatrně vyšel, zdá se vám naprosto spolehlivý a neobjevitelný. Ale v tom byste se mýlil."

Lesk Karlíčkových brýlí zůstal nehybný. Skála nehnul ani brvou a dva naši právě přítomní muži soutěžili svými kamennými obličejí s proslulými výrazy Loubala a Trepinského. Zato Flora Milnerová zrudla rozčilením, Boček Zneklidněl a poškraboval se v řídkých vlasech a Hadraba, položiv si ruku na prsa, pohyboval ústy, jako by pronášel neslyšná slova zděšení.

Bedřich Fiedler byl na pokraji zhroucení.

"To je strašný omyl...!" vykoktal. "Bože, co já už jsem s tím hochem zkusil...! Není pravda, že... to není pravda! To je trest za moje chyby. Já..."

69

"Počkejte," přerušil jsem ho. "A odpovězte mi pravdivě

na tuto otázku: Co spáchal váš syn ?"

"Najděte ho!" vykřikl Bedřich Fiedler sípavě, "snad se to dovíme, proboha! Vy i já! Ať spáchal co chtěl, ať je to zločin do nebe volající, já беру vinu na sebe! Já jsem všechno zavinil! Já jsem ho vychoval!"

Začal se bít pěstí do prsou.

Skála se hnul, aby ho podepřel. Zastavil jsem ho slabým hnutím ruky. Hadraba, Boček a Milnerová nad tímto výjevem trnuli, ale Karlíček zůstal naprosto klidný, a já jsem rovněž zůstal naprosto klidný. Teorie o hrdinství zbabělců se osvědčovala. Intenzivní hnutí mysli, podle něhož jedině Bedřich Fiedler jednal, zázračně posilovalo jeho měkkou vůli i fyzickou schopnost, která v jeho nepatrném těle ani nebyla. Jen tak se mohl Bedřich Fiedler kdysi odhodlat k noclehování pod mostem, k útěku do Anglie a k návratu v bojové linii. A nyní jeho cit, nedobře určitelný, držel ho na jeho slabých a chvějících se nohou pevně jako na skále.

"Dobrá!" řekl jsem, když konečně svěsil ruce.

Pobídl jsem všechny přítomné do síně ke skříní, v níž býval aparát pro čtení mikroteček. Z toho jej nařkl pouze Karlíček; bůhví, co to vlastně bylo, že už to tam nebylo. Hadraba a Boček se o ztrátě aparátu nemohli vyslovit přesně ani při Skálových prvních dotazech. Do skříně se nepodívali jak byl rok dlouhý, neměli tam co dělat. Obsah jejího spodního dílu prohlašovali za Fiedlerovo soukromé museum. Milnerovou podle všeho vůbec nebyl opticko-chemický proces ve službách fotoumění. Ale všichni tři se shodovali v mínění, že vedoucí Fiedler propadl tělem i duši svému oboru. Hadraba i Boček prohlásili, že se od něho mnoho naučili a že práce jejich podniku je uznávána za jednu z nejlepších.

A v této záplavě kvality se asi pracovní lajdáctví Arnolda Fiedlera úspěšně ztrácelo.

Seskupili jsme se před skříní. Skála, poklepávaje na její spodní dvířka, řekl:

"Tady odtud se vám něco ztratilo, pane Fiedlere."

Bedřich Fiedler po svém citovém výlevu zíral jako duchem nepřítomný. Na Skálova slova reagoval vyšepta-

70 lým a dosud trochu rozrušeným hlasem silák Boček.

"Už jsme říkali, že jsou tam samé staré krámy."

Skála otevřel skřín.

"Co bylo tady? Slyšíte? Pane Fiedlere!"

Fiedler se vzpamatoval. Ze všeho mu teď zbyla jen silná roztržitost.

"Tady? Tady jsem měl, myslím..." nahlédl hlouběji do skříně. "Ano. Tady byl starý mikroaparát, promítačka. Ale už bez kondensoru. Ten jsem potřeboval, počkejte, k čemu jsem ho potřeboval..."

"A nač je takový mikroaparát, prosím vás ?"

"Nač? Prohlížejí se tím v obrovském zvětšení mikrofilmy. Někde tu musí být. Proč se po něm ptáte ?"

"Odnal ho dnes váš syn."

Fiedler vzhlédl od Skály ke mně jako nechápající, bojácné dítě. Snad měl na jazyku otázku nebo poznámku jiného smyslu, ale doslova a hlasitě ji spolkl a řekl váhavě a udiveně:

"Co by s ním dělal? Vždyť to nebylo k potřebě... Je to hrozně zastaralé, historická věc, užívali jí američtí zpravodajové za války. Film se vešel pod plášť náramkových hodinek... většinou to býval jejich osobní průkaz, ale i to už je dneska příliš velké, tenkrát ještě nebyl tak jemnozrnný materiál..."

"Vyznáte se v tom, dobře, jak vidím," řekl jsem.

"Já hledím, abych se vyznal ve všem," odpověděl Bedřich Fiedler nervózně. "A v tomhle jsem také pracoval. Aparát jsem dostal darem od jednoho agenta, který ho tady v Praze měl celou válku. Já jsem..."

Poklekl a začal se hrabat tak hluboko ve skříni, že v ní polovinou těla zmizel. Vnitřek skříně byl rozdělen polici a přecpán nepořádně uloženými fotopřístroji všeho druhu. Jak tam Fiedler hledal, ozývaly se zvuky, připomínající přehazované nádoby. Posléze se vztyčil a bezradně na mne pohlédl.

"Není tady," řekl, pobledlý a upocený. "Snad ho opravdu odnesl. To se dá prodat i v bazaru. Takový přístroj není dneska nic zvláštního, má ho skoro každý vědecký nebo výzkumný ústav -, i vypůjčit si ho můžete..."

Opět se sehnul, aby ve skříni něco urovňal, ale zbrklým

71

poshybem neopatrně posunul ke kraji plochou černou krabicí. Spadla na zem.

"To nic," řekl, spěšně ji zdvihaje, "to je stará komora devětkrát dvanáct, obyčejný anastigmat. Jednou ročně s ní dělám snímek diagonálně položené tyče, vždycky za úplně stejných podmínek, už jich mám devět, kdybych vám to ukázal, museli byste také vidět, jak už se to v určitých místech rozostřuje, staré sklo teče, ano, teče, optika se svaluje, dá se to proměřit, to má velký význam pro výrobu a ukládání přístrojů... ale komora musí stát celý rok v klidu, v téže poloze..."

Otevřel stisknutím pera víko, prohlédl zběžně optiku i závěrku, víko zase sklapl a komoru vložil zpátky do skříně.

"Jednou si v tom udělám pořádek," slíbil si.

"To můžete," řekl mu na to Skála, "ale abychom nezamluvili ztrátu té promítačky."

Bedřichu Fiedlerovi se rázem vrátily starosti. Obočí se mu vymrštilo dvěma oblouky do výše. Vzbudil ve mně dojem, že seskočil ze svého fotokoníčka, který mu asi často narůstal do velikosti pořádného trojského koně.

"Nevím..." řekl nešťastně. "Byla tady."

"Kdy jste ji viděl naposled?"

"Naposled ? Bůhví kdy...! Nemohu říci. Sám bych na to hned tak nepřišel, já odtud zřídka kdy co potřebuji... na hračky není čas..."

Vyzval jsem našeho odborníka, aby si poklady ve skříni trochu prohlédl. A pak bylo čím dál tím jasnější, že je to opravdu skládka věcí, z praktického používání již vyřazených. Skoro dosvědčovaly, že aparatura, kterou tam Karlíček zahlédl, byla rovněž jenom nějaká veteš. Jenže prohlédnout jsme si ji nemohli a Bedřich Fiedler mohl tvrdit, co chtěl, ačkoli se Karlíček tvářil tak nedůvěřivě, jak to jen svedl.

Arnold snad přece jen aparát k něčemu potřeboval -, anebo jej prostě jako věc podezřele upotřebitelnou odstranil. Nakonec ovšem nebylo jisté, že to udělal právě on. A tak začalo vypadat zmizení přístroje jako nějaké preventivní obranné opatření a díky Karlíčkově všímavosti mělo opačný výsledek: vznikalo vážné podezření.

72

Obsah skříně málem poskytoval obraz vývoje fotografických přístrojů. Byl tam na příklad fotoaparát se závěrkou, ovládanou mačkáním gumového balónku. Byl tam dále první kodak na svitkový film, na nějž tehdy uměli nanášet jen slabounkou vrstvu emulze. Byl tam jeden z prvních kinofilmových přístrojů značky Pathé-Baby,

který snímal ručním točením kličky. Byly tam nemotorné zrcadlovky, těžké jako malé kufry, přístroje s dvojitými výtahy, dávno zaniklé značky nezvyklých formátů, starý stereoskop, jehlanovitý zvětšovací přístroj, patent se samo-spouštěčem, dva staré episkopy, truhlářsky zpracovaný model komory pro daguerrotypii a dokonce torpedovitý americký přístroj z lesklého plechu, který prý vyrobil na poutích za pět minut malý portrét včetně zasazení do rámečku. Podle výkladu našeho odborníka portrétů zaručeně do večera zčernal, což Bedřich Fiedler potvrdil se snahou vysvětlit, jak se to vlastně dělalo. O to jsme nestáli. Zajímavější byla jakási krabička, podobající se trochu větší tabatěrce, z níž naši dědečkové nabízeli šnupeček. "Špionážní komora staršího typu," řekl o tom náš znalec. "Ano," přitakal Bedřich Fiedler, jenž nyní vypadal ochotně. "Měl jsem také jednu japonskou, exponovala z květiny v knoflíkové dírce, ale bohužel jsem ji ztratil u Kolína nad Rýnem. Zabavili ji ve Wyomingu při zajišťování Japonců po Pearl-Harbouru. Dneska ovšem vmontujete komoru i do malé dámské kabelky, zrcátko v kabelce je vlastně hledáček a..."

"Jste obeznalý člověk," pochválil jsem ho. "Systém mikroteček také znáte?"

"Slyšel jsem o něm, ano."

Bedřich Fiedler se díval bezmocně. Pokud se jeho starosti dostávaly nad jeho zájem o museum ve skříní, tvářil se tak, jako by mu syn skočil do bezedné propasti a ne do tramvaje.

"Zavřete to!" řekl jsem.

Zdržovat se tu ještě déle nemělo smysl. Dal jsem pokyn k odjezdu. Bedřich Fiedler byl poučen, že o motocykl se může Arnold Fiedler přihlásit u nás. Dále byl Bedřich Fiedler upozorněn, že jeho žádost, aby bylo po Arnoldu Fiedlerovi pátráno jako po osobě neznámé, přestala mít

73

přirozeně smysl, že však Arnolda Fiedlera stejně musíme najít a vyslechnout, a proto je Bedřich Fiedler povinen bez prodlení hlásit všecko, co by se o svém synovi dověděl. Kličky, které nám zapůjčil, dostane zpět, až si prohlédne stav bytu i podniku a potvrdí, že jsme všecko zanechali v pořádku.

Nenamítal ani slovo.

V mé kanceláři jsme pak uspořádali krátkou poradou.

K opatřením, která jsem již učinil, ale jejichž výsledky se ještě neukazovaly, mělo se připojit i to, co jsme se Skálou ujednali v síni a v krámku Fotografie. Počítali jsme s možnostmi poněkud fantastickými. Pátrání po Arnoldu Fiedlerovi mělo brát samozřejmě zvláštní zřetel k trase, na níž se Arnold Fiedler dnes -, možno říci -, zjevoval. Přibližně tím byl dán obvod, v němž mohl mít bydliště jeho pomocník nebo kde si zřídil doupě on sám. Skála pomýšlel i na několik zavřených krámů a skladišť bývalých soukromých živností, dosud jinak nevyužitých. Byty Hadrabův, Bočkův a Flory Milnerové ležely mimo tuto trasu, připadaly však rovněž v úvahu. Bylo nutné poptávat se vlastně dům od domu, nenápadně střežit okolí Fotografie i bydliště Fiedlerových a hledat Arnolda Fiedlera po ulicích. Bylo třeba ještě jednou a co nejpodrobněji vyslechnout Arnoldovy bývalé kamarády, kteří by snad přece jen věděli nebo tušili, s kým se Arnold nyní stýká..

"Zajedu se podívat k té chatě," pravil jsem, "a ostatní tady zatím může probíhat. Až se vrátím, budou tu snad už nějaké zprávy. Dovolíte-li, vzal bych Karlíčka s sebou."

"Beze všeho," svolil Skála, "ale opozdíte se k večeři. Je to

dobrých třicet kilometrů. Co řekne babička, Karličku?"
"Něco konservativního," odpověděl klidně Karlíček.
Zatím došla jen jediná zpráva. Stopa na spínacím klíčku byla skutečně lidská krev, ale tak starého data, že pro události posledního týdne asi neměla význam.
"Vezmeme z okolí chaty vzorky půdy pro srovnání se stopami na motocyklu," řekl jsem. "Opatřte nám rychle nádobky."

Loubala a Trepinského jsem pověřil provedením několika
74

úkolu. Především se měli postarat o to, aby byli dotázáni obyvatelé domků u kilometru devatenáct. Obvyklým způsobem. Žádné tajnosti a opatrnosti. Počínat si tak, jako by se o mrtvé schránce vůbec nevědělo. Získali bychom tím snad přece jen nějaké informace o motocyklu a o jeho řidiči; hlavně jsem však pomýšlel na svůj plán, který sice dosud neměl plukovníkovo schválení, ale jemuž bylo otevřené pátrání v okolí mrtvé schránky spíše na prospěch.

"Dále," pravil jsem, "je třeba pečlivě a rychle prostudovat Fiedlerovu korespondenci s jeho anglickými přáteli. Povolejte znalce a odborníky."

Práce bylo nad hlavu.

"Shromážděte co nejúplnější data o muži jménem Jandera. Prohlédněte i kartotéku utečenců. Proved'te co nejdříve."

Kývl jsem na Karlička a sešli jsme dolů k vozu.

Cestou k chatě jsme si s Karlíčkem blahobytně

hověli na zadních sedadlech. Náš zkušený

řidič jel oním vytrvale úsporným stylem, který dává nejlepší průměrnou rychlost. Silnice byla celkem volná.

Sobotní výletníci tak pozdě z města už nevyjížděli.

Karlíček mínil, že dojedeme k cíli ještě za světla, ale že už ho moc nebude. Nevadí. V chatě jsou dvě petrolejoplynové lampy po třech stech svíčkách, při nichž je podle pověsti vidět líp než ve dne. Nejsou poškozeny. Do těch se nedá nic schovat.

Měli jsme ovšem s sebou i vlastní, silné elektrické svítidlo.

"Co asi podle vás ten neznámý pachatel v chatě hledal, Karličku?" otázel jsem se.

"Něco menšího a placatého," odvětil Karlíček. "V protokolu se soudí na nějaké papíry, poněvadž pachatel strhal i podlepení obrázků. Já bych to nepodepsal. Omezil bych se na to, že to bylo něco placatého."

75

"Plochého."

"Třebas, když je to spisovnější. Placatý je i kousek látky nebo sukna, kousek filmu nebo plechu, list se stromu a po případě i lívanec."

Pak dodal pod vlivem rozšířené asociace:

"Je vůbec hrozné pomyšlení, kolik různých variací může mít taková dvojice Spejbla s Hurvínkem. Starý Fiedler rozhodně bral na svého syna spíš fotoaparát než rákosku. V bytě má tlusté album jeho fotografií, ale je vidět, že kluk se postupně na to snímkování víc a víc mračil. Nakonec je z toho znát, že ho tatík musel reportážně přepadat, chtěl-li si ho zpodobnit. Arnold s ním sice šmejdí všelijak, ale v oboru zůstával starý navrch. U mne v rodině bude mít ovšem rákoska přednost před aparátem."

Na otázku, jaký má fotoaparát, Karlíček s klidem odpověděl, že žádný. Manželka prý si jej občas vypůjčuje, ale namířit s ním na kluka nesmí. On se strašlivě bojí skleněné čočky. Jako Rudolf Druhý koček. V podniku Bedřicha Fiedlera by určitě dostal psotník. Naopak z rákosky vůbec

nená strach. Dnes při obědě si nasypal do polívčičky párátka. Karlíček zahrozil rákoskou a pravil: "Podívej se, ty uličníku!" Načež se klouček opravdu chtěl podívat, natahoval ručičky a řval jako paviánek. Karlíček mu musel rákosku půjčit a od té chvíle se bohužel zdá, že rákoska je jeho nejmilejší předmět na světě.

Mně to bylo jedno, ale náš řidič to nevydržel poslouchat. Pravil:

"Tak mu vyhrožujte aparátem."

"To by bylo úplně nelogické," odmítl Karlíček. "Aparátem se fotografuje. Vyhrožuje se rákoskou."

Cesta nám dosti dobře uběhla. Když Karlíček požádal o zmírnění rychlosti, jelikož jsme se blížili k cíli, začínal se slunný den již znatelně chýlit k večeru.

Odbočili jsme vpravo na úzkou, zpočátku značně stoupající cestu, takže řidič musel dvakrát řadit. Cesta obíhala obloukem lesní ostroh. Brzy začala zahýbat zpátky a běžela chvíli téměř rovnoběžně s hlavní silnicí. Ta jistě zůstala o hodně doleji, ale hustým lesem se k ní neprohlédlo. Po mírné zatáčce jsme se od ní ještě víc a šikmo vzdalovali. Poměrně brzy jsme se tedy dostali do končiny, která jako

76

by byla od hlavních dopravních tepen na hony daleko.

Na straně odvrácené od silnice půda pozvolna klesala, poskytujíc utěšený pohled na lány zrajících polí. Obzor uzavíral vysoký les jako šedomodrá stuha, ohraničující oblast podvečerního klidu.

Tvrdá a hladká cesta se zúžila, takže šířce vozu sotva stačila. Teď jsme měli po levici rozsáhlé brambořiště, které však náhle od cesty ustoupilo a ponechalo místo velikému, téměř plochému trávníku, či spíše jakémusi neužitečnému palouku. Měl rozměry fotbalového hřiště. Vpravo od cesty, vysypané v těchto místech přepychově žlutým pískem, byla už parcela Fiedlerovy chaty. Hřeben její eternitové střechy vyhlédl za skupinou vysokých, bezvadně rostlých jedlí.

Řeknu hned, že lázeňsky upravená cesta se za parcelou změnila v zanedbanou vozovku, vbíhající do lesa, který obklopoval Fiedlerovu chatu velikým, jako zdvořile ustupujícím půlkruhem. Dále za lesem bylo prý ještě několik chat, méně výstavných. Místo, kde stála Fiedlerova chata, bylo vpravdě rozkošné.

Ale ještě jsme nedojeli, když Karlíček upozornil:

"Někdo tam je!"

Viděl jsem sám, že někdo u chaty je, a řidič bezpochyby rovněž. Travnaté prostranství před chatou oddělovaly od cesty sadové keře. Tvořily mezerovitý živý plot, na jednom místě šířeji otevřený jako vjezd. Mohli jsme tedy už z jisté vzdálenosti zahlédnout dekorativní lavičku, sroubenou z bělavých březových kmenů.

Na lavičce, čelem k chatě, seděla bílá postava. Mezi stíny, které podvečer už znatelně kladl, skoro zářila.

"Bude to ženská," hádal Karlíček, chápaje se kliky dvířek. Lavičky mohl použít k odpočinku kdokoli, přístup k ní byl volný. Parcelu před chatou kromě živého plotu nic nechránilo. Jenže na několika málo metrech, které jsme ještě měli urazit, zakrylo nám výhled k lavičce to kulovité rozrostlé křoví, a když jsme dojeli, postava už tam nebyla.

"Frnkla!" pravil živě Karlíček. "Musíme ji polapit."

Vystoupili jsme rychle z vozu. Bílá bytost nemohla zmizet jinam než do chaty nebo za chatu, a za daných okolností bylo moudré poptat se jí, kde se tu vzala. Vchod do chaty

77

byl zapečetěn. Zběžný pohled stačil, abychom se ujistili, že

pečetě jsou neporušeny. Poslal jsem Karlíčka kolem chaty vlevo a sám jsem se pustil vpravo, podle oněch jedlí.

Řidič ovšem zůstal u vozu.

Za chatou jsme museli oba běžet podél solidního drátěného plotu obemýkajícího zahrádku, k chatě jaksi přivěšenou.

Byly tam záhony květin; řady angreštových a rybízových keřů a políčko zahradních jahod. Mezi tím několik ovocných stromů. U zamčené zahradní branky, vedoucí k lesu v pozadí, jsme se s Karlíčkem sběhli, aniž jsme koho do svého obklíčení sevřeli. V zahrádce nebyl nikdo. Zato vzadu, v šeru lesa, míhala se bílá postava jako motýlek. Nebylo pochyby, že při jejím stíhání budeme mít větší štěstí, než měl Bedřich Fiedler v honbě za svým synem, a že ji dostihneme mnohem dřív, než prokličkuje lesem k silnici, kam asi mířila. A přece Karlíček mocně křičel:

"Stůjte! Nebojte se nás! Stát, nebo střelím!"

Nepřipustné hrozby střelením jsem se především vyděsil sám. U prchající bílé bytosti nebylo jisté, zdali se zastavila ze strachu nebo právě naopak proto, že se nás podle Karlíčka nemusela bát. Když jsem se na ni konečně zblízka podíval, tvářila se tak neurčitě, že jsem nemohl soudit na to ani na ono.

Nehádal jsem jí víc než šestnáct let. Na sobě měla bílé, vzdušné šaty, pod nimiž měla bůhví kolik módních spodniček, aby jí šaty půvabně odstávaly od nohou, obutých ve střevících s vysokými podpatky. Punčochy z kouzelně jemného materiálu. Postava nevelká, subtilní, avšak žensky dokonalá -, už podle lýtek a ramenou, vystavovaných nad lodičkovitým výstřihem, který jí nespadl pod ňadra jen zásluhou nějakého krejčířského zázraku. Hezká tmavovláška s koketním nosíkem, učesaná na tak zvaný koňský ohon. Meruňkovitě opálená, patrně však jenom na plovnárně nebo někde na balkóně, ne-li tady u chaty. Tak, jak byla, se ovšem do lesa ani do chaty naprosto nehodila. Byla vysloveně nevýletní a nesportovní typ. Panenka celkem jemná, ale výraz obličeje neměla zrovna panensky nevinný.

Našedlýma očima se na nás dívala netečně a bez dotazu.

78

Zdálo se mi, že nemohla-li uniknout, byla schopna čelit nám smělostí. Rozhodně se nás nebála.

"Kam jste pospíchala?" zeptal se jí Karlíček přísně.

Tím jako by byl rozkrojil líbezné jablíčko a našel v něm červíčka, který je křížem krážem rozvrtal, neboť dívka pohodila hlavou a řekla nikoli drsným hlasem, ale drsným způsobem:

"Proč jste na to zvědaví?"

Příliš mě to nepřekvapilo.

"Pojďte s námi zpátky," vyzval jsem ji.

"Na co?"

"Na tohle!" řekl Karlíček a strčil jí pod nosánek svou legitimaci.

Ohrnula ret, ale šla. U kupy smetí, prázdných plechovek od konzerv a rozbitých lahví na pokraji lesa se pozastavila a vzdorovitě prohlásila, že chtěla jít na stanici autobusu a že jí to nemá kdo zakazovat.

"Nic vám nezakazujeme," řekl jsem jí mírně, "ale ne- zlobte se, že vás musíme chvíli pozdržet. Ukažte svůj občanský průkaz."

Měla lesklou bílou kabelku lichoběžníkového tvaru.

Opřela ji o pozdvižené koleno a začala se v ní s nevelkou ochotou přehrabovat. Konečně mi knížečku podala.

U lesa bylo již husté šero. Šli jsme k chatě. Na trávník

kolem březové lavičky dopadalo sice ještě dosti světla, ale dívčin průkaz jsem si raději prohlédl v záři baterky.

Věra Klímová, šestnáct a čtvrt roku stará, svobodná, bytem v Praze, Pod farou čp. 1200, zaměstnáním prodavačka ve velkém obchodním domě. Vzdělání: osmiletka a prodavačský kurs. Matka Marie Klímová, rozená Hrozenová, 40letá, bytem tamtéž, zaměstnaná jako vedoucí prádelny. Otec mrtev, zemřel před třemi lety. Žádní sourozenci.

Podal jsem průkaz Karlíčkovi, aby si z něho vypsál data.

"Co jste tady hledala?" zeptal jsem se.

Pochopila asi, že vzdor nemá smysl, ale přece se rozmýšlela. Rýsovala špičkou bílého střevíce po zemi něco neurčitého a dívala se na to. Konečně řekla:

"Vy jste zalepili vchod do chajdy?"

"Ano," přikývl jsem trpělivě.

79

"A proč?"

"Nevíte, že někdo cizí se do chaty vloupal?"

"Vážně?"

"Víte, komu tato chata náleží?"

"Co bych nevěděla!" ušklíbala se nehezky.

Vzal jsem ji za loket: "Poslyšte, co prodáváte v tom obchodním domě?"

"Toaletní potřeby."

"A tváříte se na zákazníky také tak nevlídně jako na nás?"

"Vy nejste zákazníci," odsekla.

"Jsme. Objednáváme u vás slušné a pořádné odpovědi."

Mlčela. Tři vteřiny jsem počkal, pak jsem se otázel:

"Znáte Arnolda Fiedlera?"

"Znám," odpověděla s nucenou lhostejností.

"Dobře ho znáte?" vmísil se Karlíček. Začal kroužit světlem baterky a Věru Klímovou jím zasahoval. Vývolal tím z šera zřetelněji známky rozpačitosti v jejím obličejí.

"Důvěrně ho znáte?" dotíral.

"To je má soukromá věc," vzpamatovala se. Bylo to totéž, jako by byla řekla: "Ano, znám ho dobře a důvěrně."

Dovedl jsem ji k lavičce. Bez velkého odporu usedla.

Uvelebil jsem se vedle ní a vytáhl jsem cigaretu. Když jsem si ji zapaloval, řekla:

"Měl byste mi taky zapálit, když jste už takovej gentleman, že mě necháte kouřit vlastní."

Vytáhla totiž z kabelky rovněž cigaretu. Bránila se drzostí.

Beze slova jsem škrtl novou zápalku. Karlíček se opřel o lavičku zezadu lokty. Náš řidič se procházel u vozu a popřával si rovněž cigaretu.

Ta lavička z březových tyček byla mizerná. Tlačilo to na ní, ale já jsem se nevtěl. Vrtěla se Věra Klímová.

Vysoký štít chaty se zvedal pyšně před námi. Už černal nedostatkem světla. Obdélníkový půdorys chaty byl k nám obrácen užší stranou. Napravo od ní ji přerůstaly ty hrdě vzpřímené jedle. Byl krásný, tichý a teplý večer.

Věra Klímová kouřila lačně, až nervózně. Ohníček její cigarety byl dlouhý a zašpičatělý. Oklepávala zbytečně popel.

"Kdy jste viděla Arnolda Fiedlera naposled?" zeptal jsem se tak, abych ji přesvědčil, že s námi nejsou žerty. Skutečně

80

to její vyzývavou smělostí trochu otřásl. Odpověděla mírněji.

"Minulou neděli večer."

"Kde?"

"U nás před domem."

"Za jakých okolností?"

"Co?" nepochopila to hned. "Přivezl mě motorkou."

"Odkud?"

"Tady odtud."

"Strávili jste tady neděli?"

Přikývla.

"Kdy jste sem přijela?"

"S Arnoldem."

"Ptám se kdy! Odpovídejte pořádně, prosím vás! Sama byste asi ráda věděla, co se děje. Či ne?"

"Já nevím, co se děje."

"Vysvětlíme si to, nebudete-li se z ničeho vykrucovat. Nuže?"

Opět se na lavičce zavrtěla.

"Byli jsme tady od soboty," odpověděla konečně. "Přijeli jsme na motorce už dopoledne. A v deset večer v neděli jsem byla zas doma."

"Arnold Fiedler potom od vašeho bydliště odjel?"

Opět přikývla.

"Byl pryč, než jsem odemkla barák."

"Kam jel?"

"Tak domů, přece !"

"Víte to jistě?"

"Ježíšmarjá, nevím, netrapte mě. Já jsem za ním neběžela. Třeba se stavěl někde na pivo."

To, co až dosud pověděla, stačilo k tomu, abychom se vzdali úmyslu brát odtud vzorky půdy. Příslušné nádobíčko vezl s sebou Karlíček zbytečně. Teď, stoje za lavičkou a opíraje se o ni lokty, položil otázku:

"Vy nechodíte v sobotu ráno do práce?"

Odpověděla mu dopáleně přes rameno.

"Když prší, tak třeba jdu. Můžu si volnej den vystřídat. O to nemějte péči."

"Arnold Fiedler," pravil Karlíček nedotčeně, "má v zaměstnání ještě větší výhody než vy. Může se pro výlet

81

do chaty uvolnit kterýkoli den v týdnu, třeba podle toho, kdy máte čas vy."

"Už jsem vám řekla," odsekla Věra Klímová, "že je to naše věc."

Uznal jsem za vhodné promluvit na ni trochu rázněji.

"Poslyšte, děvče. Musíme vědět, jaký je váš poměr k Arnoldu Fiedlerovi. Sed'te klidně! Žádné protesty. To jsou opravdu úřední otázky! Arnold Fiedler se tento týden z nějakých příčin vyhnul svému otci, své práci a jak vidím i vám -, a to tak důkladně, že o něm nikdo neví. Jeho otec má o něj vážnou starost. Znáte jeho otce ?"

"Neznám," odvětila Věra Klímová nevrle. "Ten mě nezajímá."

"Neozval se vám Arnold Fiedler od neděle ani jinak? Písemně nebo telefonicky? Neposlal vám nějaký vzkaz? Neslyšela jste o něm něco?"

"Vůbec nic."

"Ani dnes ? Byl dvakrát spatřen, ale podařilo se mu zmlzet. Potřebujeme s ním mluvit. Skutečně nevíte, kde bychom ho našli?"

Rozetřela oheň nedopalku o okraj lavičky, což jí poskytlo příležitost sklopit hlavu. S odpovědí váhala.

"To bych ho tady nehledala," řekla po chvíli.

"Jak dlouho už ho znáte ?"

"Od loňského jara. Seznámili jsme se na taneční zábavě."

"A teď hezky upřímně! Máte ho ráda?"

"Lidi!" rozčilila se. "Tohle jsou otázky! Tady je vyloupená chajda a já se mám zpovídat, jestli mám někoho ráda!

Dejte mi pokoj! Já taky vím, co se může detektiv ptát

a co ne."

Přímou odpověď už si stejně mohla nechat.

"Zůstaňme tedy jen při tom seznámení na taneční zábavě," pravil jsem. "Na základě toho vás pozval sem do chaty, že?"

"To jste si opravdu náramně domyslel," řekla jízlivě.

"Jak často se nyní scházíte? Na to musíte odpovědět!"

"Když musím, tak musím, žádné tajemství to není.

Párkrát týdně pro mne zajde a potom spolu třeba večer

někam jdeme. Ve čtvrtek se scházíme všichni v kavárně.

Tam se to ujedná na sobotu a neděli sem do chaty. Někdy

82

taky ne, Arno nemá vždycky čas. Tak co byste ještě chtěli, ježíšmarjá!"

"Kdo je to -, ti všichni, co se scházejí v kavárně?"

"Kluci a holky. Jezdili sem dřív než já."

"Arnoldovi známi?"

"Samozřejmě."

Karlíček zavíklal opěradlem lavičky.

"Budete nám je potom jmenovat," pravil.

"Beze všeho," slíbila lhostejně.

Tento týden se Arnold neukázal. Ani "kluci" o něm nevěděli.

"Sháněla jste se po něm mezi týdnem ve fotoateliéru?"

otázal jsem se.

"Ne. Do podniku ani do bytu za ním nesmí nikdo z nás ani páchnout, ani tam nesmíme telefonovat. A já už vůbec ne."

"Stydí se za vás nebo co?"

"Za mne se nikdo nemusí stydět," odtušila uraženě.

"A co za ty ostatní?"

"Taky celkem ne. Spíš to bude obráceně. On se asi stydí za tatíka před námi."

"Zde v chatě jste ho nehledala?"

"Čekala jsem pořád, že přijde za mnou."

"Vypravila jste se sem až dnes?"

"Jenom tak. Myslela jsem si, kdyby tu přece jenom byl."

"S jinou, co?" ozval se Karlíček.

Poposedla na lavičce, pootočila se k němu a rozčilila se, až se jí koňský ocas házel. Byl jsem nucen uhnout hlavou, aby mě nešvihla.

"Co štvete?" osopila se. "To je ubohý! Vy ho neznáte"

To je sekáč! Kdyby si namluvil jinou, řekne mi to rovnou.

Nechte ho na pokoji, on se mi přihlásí, až si vyřídí svoje.

Já se nemusím bát."

"Proč se nemusíte bát?"

"Proto, že se mi musí přihlásit," řekla zarytě. A tahala z kabelky cigaretu.

Nastala pauza. Cigaretu jsem jí ochotně zapálil. V ohničku zápalky bylo děvčeti dobře vidět do obličeje, zrudlého hněvem a zatvrzelého jakýmsi odporem; jako by se rozhodla, že něco za nic na světě neřekne.

/83

"Poslouchejte," pravil Karlíček pokojně, "Arnold Fiedler má krásný fotoaparát."

"Já vím!" Vyfoukla kouř šikmo vzhůru. "Oč se to zase staráte?"

"Ale marně si vzpomínám," dodal Karlíček snivě, "kde jsem viděl chlapce, který svou dívku nikdy nefotografoval."

On sám byl takovým chlapcem, ale o tom se nezmínil.

"V Arnoldovi ho neuvidíte taky;" odtušila Věra Klímová.

"Mám od něho doma fotek-plný šuple. To je u boha, nač

vy se pořád ptáte!"

Karlíček se škrábal na hlavě.

"S tím šupletem jste mě překvapila," přiznal se hlasem plným upřímnosti, "protože on sám nemá doma ani v ateliéru nic. Ani v chatě se žádná vaše podoba nevynechází. Není to zvláštní? My jsme vás opravdu neměli podle čeho poznat."

"A co?" odhodila vzdorovitým pohybem cigaretu sotva zapálenou. "Už mě znáte i s rodokmenem. Není pravda, že v chatě nic nebylo. Visela tam jedna hezká, velká. Je pryč. Arnoldovi se nelíbil rám. Říkal, že ho vymění, ale ještě to nepřivezl zpátky."

"Ono to dá práci, vyměnit takový rám," řekl Karlíček uznale. "Kdy tu fotku odvezl?"

"To už je čtrnáct dní."

"Nu dobrá," Karlíček ukázal nataženou pravici přes dívčinu hlavu k chatě. "Až se tamhle v tom interiéru rozhlédnete, určitě vám neujde, že tam někdo hledal něco, co tam podle názoru Arnolda Fiedlera nesmělo být, aby se to nemohlo najít. A to, co tam ani jinde nebylo, nebo lépe řečeno -, co se odevšad odstranilo, jsou vaše fotografie. Dejte si na to domácí šuple, natřískané vašimi snímky, dobrý pozor!"

To byla dedukce, která mě notně překvapila. Věděl jsem ovšem, že v chatě nebyla nalezena žádná podobenka konkrétní osoby. Té by se muselo pátrání zachytit a musely by se dát pokusy zjistit, koho podobenka představuje. Protokol jsem sice ještě nečetl, ale věděl jsem, že o nějaké podobence v něm není ani zmínky.

Věra Klímová na lavičce neklidně poposedávala.

/84

"Tomu bych ani moc nerozuměla," odfrkla si jako hříbátko.

"A také jde tak trochu o klíče od chaty," pokračoval Karlíček. "Byly dvojce. Oboje s sebou Arnold jistě netahal. Duplikátům se říká klíče rezervní. Mají viset doma na hřebíčku. Nejsou-li tam, nosí je osoba důvěryhodná, to jest taková, která se těší přízni majitele, ovšem jen tak dlouho, dokud jí klíče neodebere. Jste taková důvěryhodná osoba?"

Tentokrát odpověděla Věra Klímová skoro hrdě.

"Jsem! Já je mám!"

"Tak je sem dejte !" poručil Karlíček.

Ale to ji zarazilo.

"Ani nápad."

"Hlouposti! Za prvé nejsou vaše a nezabavím je vám, nýbrž Arnoldu Fiedlerovi, a za druhé s nimi už nikdy chatu neotevřete, co by vám tedy byly platné."

S jistým zdráháním tedy klíče vydala. Karlíček je krátce prohlédl, posvítiv si na ně baterkou, a vsunul je do kapsy.

"A nyní vzhůru do chaty!" obešel lavičku. "Byl tady otec Fiedler, ale nemohl nám říci, zdali se odtamtud něco ztratilo nebo ne. Vy nám to povíte spolehlivě."

Věra Klímová nedočkavě vstala.

"Povím! Pojděte! My tady budeme s Arnoldem bydlet natrvalo. Přestěhujeme se sem, to už je hotový, doma toho máme oba dost. Zařídíme si to podle svého. Arnold dal všechno vevnitř pojistit. Žádná škoda nás nemusí bolet. Ty krámy jsme chtěli prodat."

Karlíček se ohlédl.

"Kdo má pojistku?" zeptal se.

"Arnold."

"Nehlásil pojišťovně nic."

"Tak o tom nevíte. To by byl přece blázen! Určitě to hlásil. Chajdu taky pojistíme, jen co mu ji otec připiše."

Udělá to, když bude Arnold chtít. My jsme se o to nestarali, dokud..."

Karlíček ji přerušil tím, že se hlučně plácl do kolena.

"Ohromné! Chaloupce se kromě zámečku na vrátkách nestalo nic a právě to pojištěné vnitřní zařízení máme v troskách. Nejste vy zas příliš velcí chytrouškové, poslouchajte?"

/85

"Co to mluvíte?" vyjelo děvče. "Co je v troskách? Proč by to bylo v troskách?"

"Na to se sami pořád ptáme."

Povstal jsem rovněž. Lavička byla opravdu nepohodlná, snad proto, aby na ní příležitostný pocestný dlouho nevydržel.

Od lavičky ke vchodu do chaty mohli jsme jít přímo, ale vyhnuli jsme se popelišti z táboráku.

Věra Klímová cupkala na vysokých podpatcích laňkovitě mezi námi. Světlo baterek nás předcházelo. Tvořilo před ní v lehoučkém oparu večera jakési dvojité zábradlí, zabodnuté do stěny chaty.

Dveře nad čtyřmi schody byly dosti rozměrné. Provizorně je zajišťoval slabý řetěz provlečený poutky visacího zámku, po vloupání znovu upevněnými.

"Pachatel vnikl nejdříve do kůlny," vysvětloval Karlíček.

"Ta je tamhle vlevo, vzadu u zahrádky. Našel tam ocelovou tyčku, asi půldruhého metru dlouhou, nějaký strojírenský zbytek, původně snad určený k podepření stromku. Provlekl ji okem zámku jako páku a zámek ukrotitil."

"Holomek!" řekla Věra Klímová rozhořčeně.

"Podotýkáte to zbytečně," napomenul ji Karlíček. "My si o něm nic jiného nemyslíme."

"Tak jsem tedy čtenářka vašich myšlenek," odsekla pohotově.

"Uvidíme, jak budete hádat ty složitější," odbyl ji Karlíček, a pokračoval: "Potom rozbíjel dveře, uzamčené kromě visacího zámku také klíčem, v místech okolo kliky, až celý zámek vyvrátil. Udělal to sekerou. Našel ji rovněž v kůlně. Tam jsou všechny potřeby ke zdařilému vloupání při ruce. Málem by to stačilo na nedobytnou pokladnu."

"Ale jděte!" ušklíbala se Věra Klímová. "Hrábě nebo tak, ne? Přeháníte. Kůlna se zamyká."

"V kůlně je okno, aby bylo vevnitř vidět a aby se do ní dalo vlézt. Kdo zrovna nemá sto padesát kilo, protáhne se snadno. Nevšimla jste si, že někdo to okno vyrazil?"

"Vždyť jsem to třikrát obešla!"

"Tak vidíte!"

Strhal pečetě a odemkl zámeček řetězu úředním klíčkem. Zatlačil dveře -, otvíraly se dovnitř -, a vstoupili jsme.

/86

Svítilny nám prozradily, že jsme v jakési předsíni. Vlevo v rohu, za odsouvacími dveřmi, odstrčenými tak spěšně, že se napříčily a zaklínily, bylo vidět moderní umývadlo s odpadem a s vodovodním kohoutkem. Na zemi leželo několik nevelkých kreseb a zarámovaných obrázků, strhaných se stěn a poškozených. Daly se rozeznat krajinky malované krycími vodovými barvami, figurální motivy a jeden trochu neslušný akt. Zaskvěly střepy ze zasklení. Bylo tu něco nábytku, vysunutého většinou z místa, povalovala se odhozená židle a veliká černá skříň byla otevřena dokořán, jako by chtěla ukázat, že je dočista prázdná. Věra Klímová nevstoupila první. Ale náhle mě dvěma kroky předešla tak spěšně, že o mne zavadila loktem, a vykřikla:

"Arno tady byl! Vidíte?"

Její slova zazněla tak, jako bychom mohli vidět někoho, kdo tady sice byl, ale už není, a tudíž to v první chvíli vypadalo jako třetí výsměšné zjevení Arnolda Fiedlera. Nechal jsem jednat Karlíčka. Přirozeně se Věry Klímové zeptal, proč myslí, že zde Arnold Fiedler byl.

"Což nevidíte ten šatník?" ukázala rozčileně na velkou černou skříň. "Někdo ho sem přece musel dopravit!

A kdo jiný než on, prosím vás?"

"Ten šatník tady v úterý už byl!" řekl Karlíček s pátravým pohledem.

"Ale v neděli ještě ne!" odsekla Věra Klímová.

"Nezbývá nám na to tedy pondělek?"

"Jedině."

"Víte o tom něco?"

"Vím. O pátku předtím taky."

"Budeme tedy hledět, abychom dostali dohromady celý týden," pravil Karlíček a záhadně pomrkal.

/87

Posvítíl jsem si dovnitř skříně. Šatník byl úplně nový, prostorný a konstruovaný s moderní účelností. Nebylo ho patrně ještě používáno. Po straně měl řadu tak zvaných anglických zásuvek, uzavíratelných zvláštními dvířky, nyní rovněž pootevřenými. Někdo zásuvky dopola vytahal. Jedna z nich přitom vypadla a onen někdo už se neobtěžoval tím, že by ji dal zase na místo.

Chromované klíčky vězely v klíčnicích otvorech. Dole však měl šatník obyčejnou, dlouhou zásuvku, u níž klíček chyběl. Byla uzamčena. Nemohl jsem ji otevřít.

"Ta bude na špinavé prádlo," poučila mě Věra Klímová, pozorujíc mou marnou námahu.

"Ale museli byste mít klíč," řekl Karlíček, "nebo tam nedostanete ani ušmudlaný kapesník."

"Klíček tam byl!" šlehla hezkýma očima. "Arnold ho jistě má. Vy jste divná postava. Já jsem ještě detektiva takhle mluvit neslyšela."

"A kolik už jste jich slyšela?" zeptal se Karlíček líbezně. Věra Klímová se otočila ke mně, jako by se rozhodla Karlíčka ignorovat.

"Musím si dělat násilí, když mám s vaším panem kolegou mluvit," řekla, zdvínajíc nos vzhůru.

"Kolik toho nového už jste sem nastěhovali?" zeptal se vtíravě Karlíček.

Kousla se do spodního rtu, ale měl jsem dojem, že by raději kousla Karlíčka.

"Tohle je náš první kousek. Vybrali jsme si ho spolu."

"Hezkej!" pochválil Karlíček. "Původně jsme si tak trochu mysleli, že vám z něho zloděj vybral šaty, ale dlouho jsme se o to nehádali. Spíš to vypadá, že jste tam ještě žádné toalety nevěšeli. Tady se podívejte -, semhle na dno. Pachatel měl sekeru v ruce, když se díval dovnitř. Párkrát nerad narazil tupou hranou a udělal vám tam nějakou tu jamku. Moc to nepoškodil -, ve srovnání s ostatním, ale přece. Kde jste vlastně ten šatník koupili?"

Řekla nejdřív, že v rybárně, a když ji ostře napomenul, jmenovala adresu pražské prodejny nábytku.

"A kdy jste ho koupili?"

Odpověděla, že zrovna toho dne, co si tam Kolumbus kupoval dříví na stožáry. Pak jsem ji napomenul já.

/88

S nevelkou ochotou tedy odvětila, že v pátek to bylo týden.

Karlíček se tázal dál: "To je ten váš ohlášený pátek?"

Nemile se po něm ohlédl. "Právě."

"A co je s pondělkem? Chci slyšet krásnou a jasnou odpověď. Jinak toho okamžitě necháme a další budete vyvádět u nás na vyšetřovně."

"To by nestálo zato," odbyla ho. "V pondělí sem šatník přivezli, to jste sám uhod. Chtěli jsme, aby ho sem dopravila firma, ale oni tak daleko nevozí. Radili nám ČSAD. Ale Arno říkal, že si přijede v pondělí ráno dodávkovým taxíkem."

"Proč až v pondělí?"

"Ježíšmarjá, co na tom záleží?"

"Tohle," vysvětlil Karlíček. "ČSAD vozí levně, ale nemůže posloužit hned jak si člověk vzpomene. Kdo spěchá, najme si taxík, který je ovšem dražší, ale je zase k službám okamžitě. Jak to tedy váš Arnold prováděl, prosím vás! Nechce to mít hned, ale platí, jako by to bylo hned."

"Žádná záhada," pošklebovala se Věra Klímová, "my jsme to kupovali až v pátek odpoledne. V sobotu jsme se s tím nechtěli zdržovat. Taky na tom visel menší doplateček. A taxík taky něco stojí. Arno měl dostat peníze až v pondělí ráno."

"To by mi tedy bylo jasné. Od koho měl dostat peníze?"

"Copak vím? S tím se mi nesvěřuje. Při pondělku asi v podniku brali."

"Nebrali, děvenko," vrtěl hlavou Karlíček. "Měl asi jiný pramen. Peníze v pondělí dostal, protože almara je tady a sama se nezaplatila ani sem sama nepřiběhla. Ptala jste se v prodejně, co s tím bylo?"

"Až ve středu. Myslela jsem, že Arno za mnou zajde."

"A nezašel. Dobře. Středa je další den, kdy se něco dělo. Schází nám už jen čtvrtek. Co vám řekli v tom obchodě s nábytkem?"

"Nic. Měli inventuru. Vůbec jsem se tam nedostala. Vyvěsili si cedulku, že to bude trvat celý týden a že zákazníkům poslouží stejně dobře jiná prodejna. To bylo pro zasmání -, mně přece jiná posloužit nemohla. Včera jsem tam zkoušela volat telefonem. Nikdo se neozval." Hodila

koňským ohonem a pronesla kritiku: "To máte z toho, že nic nedáte do novin, dokud to nemáte komplet i s banditou. Kdybych si byla přečetla, že někdo chatu vyloupil, byla bych přilítla."

Poněvadž Arnold Fiedler jistě nestěhoval těžký kus nábytku sám, bude asi poměrně snadné zjistit posádku dodávkového taxíka. Provede se také šetření v obchodě nábytkem. Šatník byl ovšem zajímavý ještě jinak, a to svou uzamčenou dolejší zásuvkou. K tomu jsem se chtěl vrátit až po prohlídce chaty.

Vrhl jsem světlo baterky otevřenými dvojkřídlymi dveřmi do prostory za předsíní.

"Rozsvítíme ty petrolej oplynové lampy," řekl jsem.

"To půjde," souhlasil Karlíček. "Zatím by stačila ta, co visí od stropu. Druhá je v patře. Inventura je ďábelský vynález. Tady ji těžko budete provádět, milé děvče.

Pojďme. Vstup na vlastní nebezpečí. O něco se tam můžeme přerazit."

Také jeho světlo zakroužilo po velké místnosti, kterou bylo možno nazvat halou. Dva světelné kužele se rozrážely o jakési rumišťe. Málem to tam vypadalo tak, jako by bylo došlo k menší detonaci.

"Božíčku...!" řekla Věra Klímová protáhle, "tady je to zvedený!"

Bylo. Víc, než jsem si představoval. Karlíček překročil nějaké trosky a rozšlapáváje na každém kroku sklo, dostal se až doprostřed. Vystoupil na špičky, natáhl ruku a sňal

lampu s háku. Rozhlížel se, kam ji postavit. Zvedl jsem převrácený stolec, a Karlíček pravil:

"Nádoběnku s lihem jsem viděl zasutou pod sušenkami. Moment."

"Že si to pamatuje!" obdivovala se mu Věra Klímová nervózně. Vzala lampu se stolku a zatřásla si s ní u hlavy. Šplouchalo to, petrolej byl. "Vzali jste si odtud aspoň otisky prstů?" pohlédla na mne.

Odpovědět jsem nemusel, obstaral to Karlíček, který už se vracel s malou plechovou nádobkou v ruce.

"Otisků máme tolik, že by se nevešly do universitní knihovny," zahlásal. Postavil nádobku na stolec k lampě.

"Ale podívejte se na tohle." Zvedl s podlahy sklenku /90

s uraženým dnem. "Kdopak ji tak pečlivě vyleštil hadříkem? Vy?"

"Třeba já. Už se nepamatuju."

"Je to čtvrtlitrová sklenice na vodu. Mám pravdu?"

"Máte."

"Sklenici s vodou jste tady asi nikdy moc neohmatávali," pravil Karlíček tónem karatele. "Pořádně ji vzal do ruky jenom pachatel vloupání, protože s ní mrštil na zem. Ale otisky na ní nejsou. Hádejte proč!"

Položil zbytek sklenky přesně tam, kde jej vzal.

"Měl rukavice?"

"Já jsem při tom nebyl."

Věra Klímová si vsunula ruku mezi šíji a vlasy a odhodila si vlasy, až zavlály. Bezpochyby jí vzadu na holém krku lehtaly. Karlíčkovi už neodpověděla.

Vzala nádobku s lihem. S lampou jistě uměla zacházet líp než my. Chvilí trvalo, než ji lihem rozehřála. Natlačila pak do nádrže vzduch hustilkou a punčoška se rozžhavila oslnivým světlem.

Karlíček lampu zavěsil.

Už jak ji zdvíhal, krabatily se pitvorné stíny po celé hale.

V záři tří set svíček vyniklo všechno do podrobností.

A protože se lampa po zavěšení kývala, pohyboval se zmatek před očima jako vrak lodi, roztržštěné bouří na pobřeží.

Věra Klímová se na to dívala s rukou položenou na puse. Ztratila řeč.

Karlíček ji bedlivě pozoroval.

"Je tady zdání," řekl konečně, "že tohle zemětřesení si Arnold Fiedler vymodlil sám."

Trhla sebou.

"Jakto?"

"Něco si zde schoval a někdo to hledal. Ukrývám-li něco před někým, obvyklejím vím, kdo by to rád našel. Proto ho Arnold Fiedler asi zná. Dále plyne, že byste ho mohla znát i vy."

Věra Klímová otevřela do široka oči. Byly v nich údiv a překvapení, ale také trochu leknutí.

"Já? Vy nemáte rozum! To je hloupost. Tady nic není. A nebylo."

/91

"A kde to tedy je?"

"Mě se ptáte? Chyt'te si toho lupiče, on vám to poví."

"Však si ho chytíme," slíbil Karlíček s jistotou, "i když nám nepomůžete ani vy, ani Arnold Fiedler."

Stav místnosti jistě nenechával ani Věru Klímovou na pochybách o účelu pachatelova vandalství. Kdeco zotvíráno a všechno ze všeho vyházeno. Co mohl zasáhnout nůž nebo jiný nástroj, rozpáráno, rozřezáno, rozbito. Věci zpřeházeny, převráceny, poraženy. Blízko vchodu byl

instalován hezký krb. Cihlové obložení rozmlátila sekera na několika místech. Zlacená mříž se povalovala na podlaze, vnitřní podložní mřížka byla vytržena a pod ní se vetřelec pokoušel rýt. Vše, co zdobilo krbovou římsu, zničil a odházal. Vytahal fotografie z rámečků nebo je rozlomil a roztráskal. Byly to krajinky, akty, zákoutí -, prostě umělecká fotografie. Žádné podobenky, zejména ne podobenka Věry Klímové. Dřevěné schody, vedoucí na krátkou galerku, byly zčásti odštípnány sekerou. 2 velkého líkérníku skoro všechno na podlaze ve střepech. Nebylo ani pravděpodobné, že by byl tohle všechno dokázal jeden člověk. Rozbité gramofonové desky, mocným nárazem rozpolcený gramofon, tahací harmonika, rozříznutá na dvě části, surově otevřený bateriový přijímač. Čtyři lenošky otevřené dlouhými tahy nože, až spirálová pera vyhržela. U rohové lavice nadobro zničené čalounění. Všechn nábytek jako vykuchaný, z bytových doplňků a drobností změt' a tříšť. Zde se asi opravdu něco hledalo s předpokladem, že pro to byl volen rafinovaný úkryt. "Šílenec!" bledla Věra Klímová. "To musel být šílenec! Zeptejte se, jestli někdo neutek' ze cvokárny." Téměř celá pravá stěna haly byla zasklena okny, zajištěnými kovovými okenicemi. Těžké dveře uprostřed stěny uzavíraly východ na verandu. Proti hlavnímu vchodu byl menší východ do zahrádky. V zadním levém rohu visela v cárech záclona kryjící otevřený vchod do kuchyňky. V kuchyňce působila zkáza dojmem nejhorším. Pro trosky z nádobí a z kuchyňského zařízení tam ani nebylo možné vstoupit. Pachatel odtrhl i vaňč od trubek, přivádějících odněkud bombový plyn. V přilehlé zásobárně rozmetl konzervy, z kdekakého /92

sáčku a nádoby všechno vysypal, vyhodil okénkem vejce i s košíčkem, hrabal se v krabici sušeného mléka, otevřel plechovku s kávou. Ničeho nelitoval.

Všude byl obraz zkázy. Nahoře v dvoj lůžko vé ložnici i v několika pokojíkách. Matrace, polštáře, vitríny, knížky, lékárníčka, prostě nic nezůstalo ušetřeno.

Sestoupili jsme i do zahrádky, nejdříve na terasu, sestavenou z umělých deskových kamenů čtvercového tvaru, zpevněných zacementováním. Terasa byla asi půltřetího metru široká; vlastní zahrádka začínala až za ní. Někde byly záhony pošlapány. Rybízový keř nalomen. Skálova skupina zde sejmula několik málo zřetelných stop, rozmáznutých prý jako schválně spěšným rozetřením.

U plotu stálo těleso studnové pumpy, uváděné v činnost otáčením velikého kola. Od pumpy vedlo potrubí dovnitř chaty k několika rezervoárům. V zahrádce byl převrácen i jímací sud na dešťovou vodu.

Dveřmi v podezdívce chaty jsme vešli do sklepa. Také tam pachatel vnikl, použiv klíče, který snadno našel v chatě. V zámku jej pak nechal. Sklep sloužil hlavně k podvětrávání chaty. Na dřevěné polici leželo asi patnáct lahví vína tak neuspořádaně, že je vetřelec patrně přemísťoval. Nerozbil náhodou žádnou, ani se z žádné neposilnil. Rozházal kolem jen nějaké zahradnické náčiní: lopatu, rýč, motyku... Odtáhl a přehrabal starou bednu s odloženými věcmi. Bomby s vytápěcím plynem se nedotkl. Její ventil byl uzavřen.

O zeď se opíraly dva papírové pytle cementu. Nevítaný návštěvník je shora dolů rozřízl. Našedlý prášek se zčásti vysypal do dvou hromádek.

Uprostřed ležela převrácená konev. Vytéklo z ní trochu vody. Stopy po ní už vyschly, mohli jsme je však rozeznat

v jemném nánosu rozprášeného cementu. Zatekla až k pytlům. Proto okraje hromádek ztvrdly. Nebylo ani myslitelné, že by na tomto podkladu, leckde přímo ideálním, nezůstaly otisky nohou. A přece tam nebyly.

"Chytrák si na to dal pozor," řekl Karlíček. "Ale možná, že mu to tak vyšlo samo. Kropil půdu, aby viděl, kam se voda snadněji vsakuje. Tak se pozná místo, kde někdo

/93 /

nedávno kopal, aby něco zahrabal, a kde se země ještě pořádně neslehla. Zkoušel to tady ve sklepech a svoje stopy prostě zalil. Potom kropil na zahrádce a nakonec sem k němu otevřenými dveřmi vhodil."

Dokončili jsme obchůzku prohlídkou kůlny, přistavěné k boku chaty. Název "kolna" si nezasloužila, byla vybudována z tvárnice. Střepty z okna, rozházené hřebíky, šroubky, kolíky a spousta jiných drobností. Ze všech krabic vysypané drobné zámečnické, zednické a podobné nářadí. Vrátili jsme se do haly. Karlíček šel napřed, já poslední. Všiml jsem si, že bílé střevíce i lázeňsky přepychové oblečení Věry Klímové značně utrpělo. Ale bylo jí to nějak jedno. Vypadala sklesle, téměř zdrceně. Později jsem se dověděl, že se vydala z domu tak naparáděná jen proto, aby nějaké ty "kluky" obešla. Kde to poměry jinak nepřipouštěly, tam se zahvízdal před domem signál. Věra Klímová měla v úmyslu někoho z nich vyzvat, aby ji doprovodil na tanco vačku. Byl to jenom vzdor. Nedalo jí to a vsedla tak, jak byla, do autobusu.

V hale jsme přistavili stůl k oné části rohové lavice, která ještě držela slušně pohromadě, pokryli jsme rozpáranými polštářky vylézající koudel, usedli jsme, jak se dalo, a Karlíček vytáhl z kapsy blok a tužku. Učinil to tak, jako by tasil z pochvy kord.

"Rádi bychom si poznamenali co nejvíc vašich známých," pravil vážně. "Viděla jste, co se tady dělo, a my nesmíme opomenout nic, co by nás mohlo přivést na stopu pachatele nebo pachatelů."

"Nemám na to náladu," odpověděla Věra Klímová zmrtevle.

Nabídl jsem jí cigaretu. Bylo mi jí trochu líto. Nechtěl jsem jí ničit mladé srdce nikotinem, to si obstarávala úspěšně sama. Myslil jsem to jako přátelské gesto, které ji mohlo posílit. Nevěřil jsem, že je do duše zkažená. Spíše byla ze všech stran kamuflážovaná nátěrem, aby se k Arnoldu Fiedlerovi jako partnerka hodila.

Karlíček si pilně zaznamenával, co mu říkala. Vyjmenovala mu devět mladistvých osob, které se sjely minulou nedělí v chatě. Líčila je pouze z hlediska společných schůzek. U některých nemohla udat ani přibližně adresu. Přesto se

/94

s tím Karlíček spokojil, neboť nebylo obtížné vyplnit si mezery dodatečným šetřením, po případě seznam na základě údajů citované devítky rozšířit.

Pochyboval jsem, že z toho budeme něco mít, jestliže Věra Klímová tvrdila, že nikdo z nich o Arnoldu Fiedlerovi neví. Uvádím tuto společnost zatím stručně:

Bedrna Alois, asi patnáctiletý zednický učeň, zaujatý pro chatařské práce. Nejhodnější kluk na světě. Říkají mu Domovníček.

Dalta Antonín, řečený Tonda Peklo, nástrojářský učeň z internátu.

Roztočný Viktor, jemuž říkají Visa, zubní technik, sirotek.

Ujal se ho strýc dentista.

Harach Stána, student.

Visman Karel, už vyučený automontér.
Grodská Dáša z Moravy, hledá v Praze umělecké zaměstnání. Toho času chodí s Vismanem.
Zářecký Miloš, žák AMU, ale vyloučený. Talentovaný malíř.
Nováková Anna z kursu ošetrovatelek.
Krumpera Jiří, průmyslovák.
Čas přitom ubíhal. Věra Klímová se zdála spíše malomyslná než unavená. Karlíček zůstával čilý. Přičítal jsem to závistivě jeho polednímu hovězímu žeburu. Já jsem byl ohrožen revolucí v útrokách. Pět chlebičků z automatu ji nemohlo zvládnout a přikrmování cigaretami nestačilo. Jednu chvíli jsem se přistihl, že myslím na rozšlapané sušenky v kuchyňce.
"Prozatím dost!" prohlásil Karlíček, strkaje blok do kapsy. "Samozřejmě jsme s vámi ještě neskončili."
Zvedl jsem se první.
"Posaďte se zatím do vozu," řekl jsem děvčeti. "Počkáte tam na nás."
Karlíček se chopil své baterkové svítilny. Věře Klímové, která šla před ním, kreslil světlem kolečko na zádech, takže neviděla na cestu.
Když se vrátil, našel mě tam, kde to asi předpokládal: v předsíni u šatníku.
Dolení zamčená zásuvka, u níž chyběl klíček, zasloužila si zvláštní pozornosti.
'95'
"Záleží hodně na tom, Karlíčku," řekl jsem, "zdali pachatel vloupání věděl, jak dlouho zde šatník je."
Karlíček pokrčil rameny. Opravdu se mi zdál kromobyčejně svěží.
"Rozhodně tuhle archu prohledával."
"Myslíte, že hledal fotografii toho děvčete?"
"Nemyslím si to," odvětil Karlíček. "Jen to tak vypadá. Až to sdělím nadporučíkovi, bude hrozné koulení očima."
"Bude přemýšlení, Karlíčku, proč pachatel neprohledal také dolní zásuvku. A když ji prohledal, proč se zdržoval s jejím zamykáním; a kam přišel klíč."
"To se dá vysvětlit jenom tak," pravil Karlíček uvážlivě, že nepočítal s naivní volbou úkrytu té jisté věci v hloupé almarě. Proto tedy s almarou nezačal, ačkoli na ni narazil hned za dveřmi, nýbrž s ní skončil, když nikde jinde úspěch neměl. A v téhle anglické zásuvce -, "ukázal na tu, která se povalovala na zemi, "fotografii či co to bylo k svému největšímu překvapení našel. Aby tam náhodou nic nenechal, vytáhl ji, až vypadla. Nic není přirozenějšího než to, že ji pak odhodil a že považoval za úplně zbytečné dobývat se do spodní zásuvky na špinavé prádlo. Měl, co chtěl, a konec."
Nepředstavoval si to tedy jinak než já, a podivnost zůstala podivností, třebaže Skálova skupina usoudila již v úterý, že to není domněnka ztřeštěná.
"Otevřeli jste tu zásuvku?" zeptal jsem se.
"Samozřejmě. To nedá žádnou práci, obyčejný paklíček stačí. Dokonce jsme ji pak zase bezvadně zamkli. Není tam nic."
Dopravuje-li se taková skříň, přirozeně se zamkne a klíčky se vezmou do kapsy. Na místě se do zámků opět nastrkají. Klíček od spodní zásuvky se mohl ztratit. Anebo bylo třeba z nějakého důvodu otevřít zatím jenom hořejšek, snad aby se tam vložila ona tajemná věc, těšící se pachatelově zájmu. Byla tedy už pravděpodobně pryč. Pachatel se jí zmocnil.
"Kdyby nebylo téhle zamčené zásuvky," pravil Karlíček,

"řeklo by se, že Klímová tajemnou věcičku Arnoldovi schovává, což by nebylo nejhoupější. Arnold se až do těch fotografií snažil, aby se pachatel o jeho milence nedo-
/96

věděl. Klímová asi všechno zná a mohla být pachatelem obtěžována. Bližší vztahy neznáme. Ale můžeme si myslet, že nebezpečí prozrazení nebo čeho vyvstalo v době, kdy odtud i odjinud zmizely její fotografie. Přece nám holčina nemůže namluvit, že se jejímu miláčkovi znelíbil rám! V partě jejich kumpánů nebudeme pachatele hledat, poně-
vadž Věrunku znají. Pachatel je někdo, kdo ji nezná, a proto nám z toho vypadává jako z automatu úplně cizí živel."

Cizí živel už nám vypadl z automatu jednou, u kilometru devatenáct. Někdo takový, neurčitý stín v našich mlžných představách, přece jen asi existoval, ať jsme se už k němu dostávali sebelabilnější logikou.

"Dneska -," řekl Karlíček dále, "mohl by si Arnold Fiedler zavěsit v chatě Věruščin portrét třeba v nadživotní velikosti. Věra Klímová jako osoba, která o ukrytém pokladu věděla, ztratila pro pachatele význam, jestliže ho ovšem vůbec někdy měla a nechceme-li to přičíst jen Arnoldově přílišné a zbytečné opatrnosti. Ale právě tím, že ji zapíral, prozradil ji nám a nabyla významu pro nás. Nějak z ní musíme vytáhnout pravdu. Nebude to snadné, zamilovaná ženská je nejhorší nesnáz vůbec. Jde o něco choulostivého, jinak by s tím nedělala tajnosti. Ona svého Arnolda kryje. Dala by se pro něho třeba upálit. Tuším, proč. Vymyslí si plán, jak ukradenou věc získat zpátky, nebo se bojí, aby se nějak neuplatnila proti němu. Bylo plno strachu, že se mu něco stalo, a zatím se možná něco stalo někomu jinému a udělal mu to Arnold. Proto se starý Fiedler bojí neštěstí, i když se synátor objevil. A kryje ho zas na druhé straně. Máme proti sobě míchaný spolek."

Neříkal jsem nic.

Z aktovky, kterou si donesl z vozu, vytahal Karlíček potřeby k opětovnému zaplombování chaty. Pak uvolnil ventilek lampy v hale. Punčoška zrudla a ztemněla. Chystali jsme se vyjít.

V té chvíli však vstoupila do předsíně Věra Klímová a za ní náš řidič. Karlíček na ně bystře namířil světlo baterky.

"Promiňte, soudruhu kapitáne," omlouval se řidič rozpačitě, "ale ona mi proti rozkazu ve voze nevydrží."

/ 97

"Pročpak? Nelíbí se jí tam?"

Věra Klímová postoupila dopředu, sklíčeně klidná.

"Dejte pozor, kdybyste Arnolda našli," řekla unaveně.

"Má revolver."

Zeptal jsem se jí, odkud se to tak najednou dověděla.

"Vím to už dávno," odvedla.

"Jenomže na to momentálně zapomněla," pravil Karlíček, a vlídně jí pokynul: "Vylezte zase laskavě ven, bude se zamykat."

Řidič již ustoupil. Věru Klímovou jsem k tomu musel pobídnout.

"Proč jste nám to neřekla hned?"

Stísněně si povzdechla.

"Proč! Ostatní to také vědí. Někdo z nich by vám to asi stejně shodil a o mně byste si pak mysleli, že jsem vám to chtěla zapřít."

"A nechtěla jste?"

"Ale chtěla!" hnula hlavou. "Jenže by nemělo smysl vy-

mlouvat se, že jsem to zadej chla. On přišel k té bouchačce nevinně."

Karlíček zalepoval vchod do chaty.

"A něco s ní třeba vyváděl, ne?" potočil se.

"Nic. Co by vyváděl."

"Má také náboje?" zeptal jsem se.

"Má."

"Střílel někdy z té zbraně?"

"Tady ne. Předě mnou nikdy."

"Nosil zbraň stále u sebe?"

"Nevím. Nechlubil se s ní. Snad ji dal pryč."

"Hotovo!" ohlásil Karlíček a světlo jeho baterky opsalo velký oblouk až přes vrcholky jedlí.

Dál jsem se zatím nedotazoval. Usadili jsme se ve voze.

/98

Karlíček zaujal místo vedle řidiče, já a Věra Klímová jsme si sedli dozadu. Řidič vjel mezi keři na palouk a couvl pak opačným rejdem. Nabral tak správný směr a s dálkovými světly před sebou jsme odjížděli.

"Zkuste nám to nevinné nabytí zbraně vysvětlit," řekl jsem, když jsme se dostali na hlavní silnici.

"Beze všeho," souhlasila Věra Klímová slušně. "Už jsem myslela, že je vám to jedno. On k nám jezdíval také nějaký Ferulík."

"Josef Ferulík?" ozval se zpredu Karlíček.

"Jo. Pepík. Josef."

"To se podívejme."

"Znáte ho?"

"Jen mluvte."

"Je zavřenej."

Karlíček na to neřekl nic. Karlíček byl hotové vademecum, o tom už mě častokrát přesvědčil. Jeho poznámka byla užitečná. Měl-li o Josefu Ferulíkovi informace, nemohla Věra Klímová něco přeručovat, alespoň ne mnoho. Naklonila se dopředu.

"Vidíte, že o Arnoldovi neřek' ani slůvko? Ani se nepřiznal, že jezdíval do chaty, vidíte?"

"To víte, že ne, milé dítě," odvětil Karlíček vlídně, ale dozadu k nám se neotočil. "To by mi bylo přece vyskočilo z hlavy hned, a měla jste Josefa Ferulíka před sebou na stolečku. Ba co dím! Měla jste ho na pultu u mastí na pleť už ve středu ráno a zvrhla jste leknutím pitralony. U nás se pracuje rychle, nám to málokdo přibrzdí."

"Však on ví, proč nekáp' božskou!" řekla Věra Klímová.

"My jsme nevěděli, co je to za prevíta. Až potom jsme četli v novinách, že byl bez pracovního poměru a že je ve vazbě obvodního prokurátora."

"Dobře si to pamatujete," pochválil Karlíček, stále se dívaje upřeně na cestu. "Podvody, rozkrádání socialistického majetku, krádeže, poškozování provozu a cizích věcí a příživnictví. Na devatenáctiletého klacka je to dost pěkný výkon. Umí i brečet, aby vylákal pár stovek."

"Nám je taky dlužen."

"Bez řádného dluhopisu nedostanete zpátky nic."

"Chytili ho někde venku u maringotky."

/99

"Ve Stonařově, okres Jihlava. V totožnosti není žádný omyl."

Věra Klímová se opět opřela zády a opět stísněně povzddechla.

"My jsme mu už taky přestávali věřit. Dostal se do presu a chtěl, aby ho Arno nechal v chatě bydlet. Arno ho vyhodil, Ferulík se začal prát a byl strašlivě bit. Až se nemoh'

sebrat. A najednou vytáh' revolver a po Arnoldovi střelil. Arno se skácel. My jsme se hrozně poděsili. Ferulík se vlastně taky lek' -, ale pak zuřil, že nás pobije, jestli k němu uděláme krok. Arno vyskočil, on to jen tak dělal, nebyl trefenej, revolver Ferulíkovi vytrh' a dal mu s ním do hlavy jak žehličkou. Celou hodinu jsme museli Ferulíka polejvat vodou, aby přišel k sobě."

Řekl jsem: "Od té doby Arnold Fiedler jeho revolver má?"

Věra Klímová se líčením události poněkud vzrušila.

"To víte, že mu ho nevrátil. Ferulíkovi dal výstrahu, aby si už nic nezačínal a dal pokoj, nebo že ho udá, že střílel po lidech. Revolver si nechal jako důkaz. Kluci potom vyhnali Ferulíka lesem až na silnici a Arnold nám nařídil, že o tom nikde nesmíme ceknout, aby se do toho nepletla policie."

"Ferulík se nepokusil o pomstu ?"

"Měli jsme strach, že nám něco provede, ale když jsme četli v novinách..."

"Jsou zase jiné strachy," podotkl Karlíček. "Rozhodně měl Arnold Fiedler odevzdat revolver aspoň po zatčení Josefa Ferulíka, když na to nepomyslel hned." Teprve teď se pootočil dozadu a přísněji dodal: "Víte, že jednání všech svědků, i vaše, je trestné?"

Věra Klímová neodpověděla. Karlíček se obrátil zpátky, díval se opět zarytě na cestu a jelo se mlčky.

To bylo dlouhých třicet kilometrů! A v kapse ani drobeček chleba.

Zajeli jsme do ulice Pod farou čp. 1200. Vysadili jsme

Věru Klímovou a Karlíček vydal příkře napomenutí:

"Buďte zítřka doma, kdybychom vás potřebovali! Chod'te /100

řádně do zaměstnání. Až se Arnold Fiedler vynoří, bude rovněž řádně pracovat, tam nebo tam. Dobrou noc."

Jeli jsme sami dál. Vzal jsem Karlíčka s sebou nahoru do své kanceláře. Důstojník ve službě se nudil. Upozornil, že hlášení pro mne leží na mém stole. Probrali jsme je s Karlíčkem. Bylo trapně jalové.

Pátrání po Arnoldu Fiedlerovi: bez výsledku. Pokračuje. Dotazy u obyvatelů domků a v okolí kilometru 19: bez výsledku.

Hlídkování na všech stanovištích: nic.

Laboratorní zkoumání motocyklu, zvláště zbytků uvízlého prachu a písku: to jsme si mohli odpustit. Žádost o zaslání vzorků půdy s; okolí chaty pro srovnání: zbytečná.

Stornuje se.

Informace o Janderovi: proboha, to je na světě Janderů!

Ten pravý se jmenuje Jaroslav. Rozpoznán podle svého někdejšího zaměstnání. Čas a místo narození, kusé curriculum vitae až do jeho záhadného zmizení. Pěkná, rychlá práce, nikam nevedoucí. Byl rozveden a bezdětný už v době, kdy přiděloval Bedřichu Fiedlerovi dermatografické tužky. Jedinou nadějí, zatím nesplněnou, je pátrání po jeho příbuzných a po těch, s nimiž se stýkal. To už se také kdysi dělo. Možná že s menší pečlivostí. Uvidíme. Zatím to za moc nestojí. Neznáme ani jeho podobu.

Dále: anglická korespondence Bedřicha Fiedlera: pracuje se na tom. Zatím to zůstává bez podezření.

Poptávání a pátrání po možném úkrytu Arnolda Fiedlera na trase jeho sobotního cestování: bez výsledku.

Poplach v západoberlínské radiocentrále: nepozorován.

Sřežení bezpečnosti "Augusta Mayera - Neumeistera": zdá se zbytečné. Trvá.

Zvláštní sdělení nadporučíka Skály: návštěva orgánů

v bytě Josefa Bočka přijata lhostejně. U Hadraby s mnoha protesty. U Flory Milnerové učiněn zajímavý objev. Konečně aspoň něco!

Flora Milnerová byla překvapena návštěvou Skály a jeho dvou pracovníků před večerem pod záminkou dodatečné otázky. Vypravovala se k účasti na slavnostním večírku U známých. Před domem na ni čekal taxík. Oblek: večerní. Na prsou měla zlatou brož s malými brilliantky. Skála se /101

ji rovnou zeptal, zdali ji nedostala od Arnolda. Skálovi se otec Fiedler zmínil o broži dříve než mně. U mne v kanceláři vlastně všecko jen opakoval.

Flora Milnerová odepřela odpověď. Skála obeslal Bedřicha Fiedlera. Bedřich Fiedler vypověděl, že se mu zdá, jako by to byl opravdu onen šperk, který u svého syna zahlédl. Pak Milnerová řekla, že brož je její vlastnictví, že pochází z dědictví a že ji Arnold Fiedler nikdy u sebe nemohl mít. Po ujištění, že brož nemůže být zabavena, byla Milnerová ponechána s omluvou na pokoji. Od svých společenských povinností nebyla zdržena ani v nich nebyla omezována. Stopy po pobytu Arnolda Fiedlera u ní nebyly zjištěny. U Hadraby a u Bočka rovněž ne.

"Přece jen už se s tím hnulo," poliboval si Karlíček. "Máme vysvětleno, proč se Věra Klímová nesměla v podniku ukázat už dávno před odstraněním její fotografie z chaty. Arnold Fiedler udržuje s Florou Milnerovou milostné styky z pohnutek ziskových, nízkých a nečestných. Všecko tomu nasvědčuje. Přísná revize bude mít asi za následek řízení proti Milnerové, jelikož celá Fotografia vypadá jako soukromá živnost Arnolda Fiedlera. Vykořisťoval i jejího vedoucího, což je originální případ. Na vedoucího si prokurátor kývne taky. Katastrofa je neodvratná."

Chroupal jsem kostku cukru, jichž na štěstí po Karlíčkově dopoledním řádku zbylo v pytlíku ještě několik.

"Poslouchejte, Karlíčku -, " pravil jsem, "s milostným poměrem Arnolda a Milnerové to není tak jisté. Je to jen možné. Myslíte, že z toho pramenily Arnoldovy příjmy?"

"Paralelně," přikývl Karlíček odvázně. "Odsáváním příjmů podniku. To zjistí revize. Někdejší fotoateliéry vynášely provozovatelům velké peníze. Vynášejí pořád stejně, záleží jen na tom, kam příjmy plynou. Tady to vypadá na dělbu s družstvem. Co chybí do stoprocentního švindlu, to se doplní z výtěžku špionážní fotografie, podnikem ilegálně financované."

V uplatňování své bezohledné logiky byl Karlíček čím dál tím čilejší.

"Počítejme na určito s důvěrným poměrem mezi Arnoldem a Milnerovou. Brož je symbol. Pádnějším důkazem jsou jejich povahy. Máloco vychází tak jadrně z lidských /102

charakterů jako tohle. Myslel jsem si to o nich hned." "Nechlubte se."

"Přisahám při hlavě mého," nabral dech, "náčelníka Skály. Milnerová se nepřizívuje. Milnerová se domnívá, že má na Arnolda monopol. Kdyby to bylo jinak, netajil by se s tím, že chodí s mladým děvčetem, které se k němu mnohem lépe hodí. Milnerová je ženská s osudnou logikou babího léta. Myslí si, že její mesaliance je přírodopisně v pořádku. Za normálních poměrů se takové ženy dostanou přes žhavou žárlivost k ohromnému zklamání. Tak hluboko však do toho vrtat nebudeme. Zvolíme si metu u její žárlivosti. Důvěrný styk s Arnoldem bezpochyby podmiňuje i důvěrnější obeznámení s jeho životem. To znamená, že Milnerová je další osoba, která Arnolda před

námi kryje. Navrhuji, aby byla tendenčně informována o erotické funkci Věry Klímové. Vzal bych si to na starost. Ručím za to, že Milnerovou lze popudit, až bude mít pěnu kolem úst. Uděláme z ní přístroj na povzteké chrlení zrádných zpráv o Arnoldu Fiedlerovi."

Tvářil se zarputile.

"A podminujeme i Věru Klímovou," horlil dál. "Bude lítat v povětrí. Dokážeme jí, že Arnold to s ní nemyslí tak vážně jako ona s ním, a pak o něm začne chrlit rovněž všelicos. Zničená důvěra ničí tajemství důvěrných znalostí. Pouto lásky se rozlomí a tomu děvčeti to jen prospěje. Provedení беру na sebe."

"Dobrá, Karličku," odvětil jsem. "Francouzi stejně už celá století říkají, že ve všem je nutno hledat ženu. Jen dejte pozor, ať se nedostanete mezi ně, až si vjedou do vlasů. Je docela možné, že za příčinu všeho neštěstí budou považovat vás. Obě mají pěkné a nalakované nehty. Jako pracovník bezpečnosti si můžete najít důvod svést je dohromady, ale pozor, abyste nevypadal jako pořadatel kohoutích zápasů. Nesmíte je popuzovat, nýbrž naopak mírnit. Jde vám jen o vyjasnění soukromých poměrů, rozumíte. Na to máte za nynějšího stavu věci plné právo."

Musel jsem se protáhnout, než jsem ukázal k telefonu.

"Zavolejte si nadporučíka Skálu. Jistě nespí. Navštivte ho a podejte mu zprávu. K provedení konfrontace těch dvou žen si musíte vyžádat jeho svolení. Nevykládejte

/103

mu to tak sportovně jako mně, nebo vám to zakáže vůbec. Počkejte. Ti mladíci a děvčata včetně Josefa Ferulíka by měli být vyslechnuti ještě během noci, co možná všichni. Dá to trochu práce, ale nasadí se čerstvá brigáda. Nesmí to zůstat stát ani na hodinu. Potřebuji co nejdřív vědět, zdali se případ mého oddělení týká nebo ne. Vyjde-li najevo něco zvláštního, zařídím se podle toho. Ale zatím vám doporučuji, abyste si šel odpočinout ihned, jakmile to se soudruhům Skálou vyřídíte. Já to také udělám. Pro nás dva nemá smysl ponocovat, nezjistí-li se něco opravdu důležitého."

Karlíček se dovolal nadporučíka Skály v jeho kanceláři, jak se dalo očekávat. Dlouho nerozmlouvali. Karlíček jen řekl, že má závažné novinky a Skála mu odpověděl, aby s nimi honem přiběhl.

Náš řidič čekal s vozem trpělivě venku. Nasedli jsme a za chvíli Karlíček vystupoval před velitelstvím VB.

"Nejlepší důkaz toho či onoho by vám ovšem předložil Arnold Fiedler sám," rozloučil se. "Kdybychom ho do rána našli, dovolili bychom si vás probudit."

"To bych prosil, Karličku!"

Karlíček zmizel a já jsem začal myslet sobecky na sebe.

"Teď," řekl jsem řidiči, "někam do nočního podniku.

Pospěšte si, prosím vás."

"Žádám o přesnější přidělení úkolu," odpověděl řidič.

"Prostě tam, kde mají ještě otevřeno a něco k jídlu, na příklad hovězí žebro s octovým křenem."

"Provedu!" odušil a vezl mě podle svého.

Zajel posléze do úzké uličky a zastavil před prostinkou hospodou.

"Tento podnik se proslavil speciální úpravou hovězích žeber," pravil a podezřele zamlaskal. "Nepodává se tam nic jiného. V celé republice není lepšího hovězího žebra. Zaručeně si pochutnáte, soudruhu kapitáne. Konec hlášení."

"Pojďme tedy," řekl jsem.

Mohu říci, že jsem nebyl zklamán. Z množství žeber, která

se pojídala u všech stolů, dýchal tvůrčí kuchařský duch.
Dal jsem si dvakrát,
A pak jsem šel spát.

/104

Ne tak Karlíček. Na mou radu nedal a nešel si odpočinout, ačkoli k tomu měl právo. Zúčastnil se nočního shonu. Kriminálka provedla s pomocí příslušníků mého oddělení úctyhodný kus práce. Od "domovníčka" Aloise Bedrny, jehož adresu Věra Klímová znala, a od několika jiných doplnily se informace o ostatních. Do rána byli vyslechnuti všichni z Karlíčkova seznamu, a několik dalších děvčat a chlapců. Pro dva si zajela kriminálka na venkov. Josef Ferulík po nějakém zdráhání potvrdil průběh příhody s revolverem. Hájl se tím, že ho Arnold Fiedler ohrožoval na životě a že byl proti němu v sebeobraně. Výpovědi mladistvých svědků však souhlasily s výpovědí Věry Klímové. To děvče soudilo správně, když řeklo, že by to stejně někdo "shodil". Byl to především Alois Bedrna, jenž ono tajemství v sobě těžce nosil a jemuž prý se zřejmě ulevilo, když je mohl či spíše musel vyjevit. Podobnou mentalitu projeвили i jiní. Celkový dojem byl, že Arnold Fiedler ovládal partu železnou rukou.

Ale nezdálo se, že se v chatě nebo jinde dělo kromě nevážaných schůzek ještě něco horšího. Arnold Fiedler asi nepoužíval svých přátel k provádění protizákonných nebo dokonce protistátních činů, ani se nikomu s ničím nesvěřoval. Byl despoticky, pašovsky kavalírský a bezpochyby si v tom liboval.

Všichni mluvili o revolveru. Ve skutečnosti to byla podle Ferulíkovy výpovědi německá automatická pistole, a Ferulík vysvětlil, jak se k ní dostal. Nejdříve lhal o zemřelém bratranci, který bojoval na barikádách, pak doznal, že ji vzal v jistém bytě; a z toho ovšem hrozily nepříjemnosti i majiteli onoho bytu, poněvadž ztrátu nehlášené pistole v seznamu odcizených věcí neuvedl.

Ještě za noci také bylo vzbouřeno osazenstvo obchodu s nábytkem. Arnold Fiedler, jehož doprovázela "jakási" dívka, složil předminulý pátek na šatník zálohu. V pondělí před osmou hodinou ranní telefonoval, že si přijede pro šatník dovozce, jemuž světil peníze na doplacení. Dovozece přijel asi ve čtvrt na devět. Ale nebyl to dodávkový taxík, nýbrž větší nákladní automobil.

Pravděpodobně tedy šlo o dopravu na černo. Taxík by na tu vzdálenost přišel dosti draho. Arnold Fiedler, jenž

/105

nějaké příjmy čekal teprve v pondělí a nebyl snad momentálně při penězích, smluvil se patrně se známým řidičem, a přišlo ho to pak levněji.

Naděje, že dovozce zjistíme, tedy nemile poklesávala. K jízdě na černo se sotva někdo přizná. V obchodě nábytkem neměli příčinu dívat se na nákladňák podezřívavě. Konec konců to mohlo být úplně seriózní, na základě povolení nebo souhlasu, nebo se to sjednalo za poplatek přímo s podnikem, pro který vůz jezdil. Nikdo však neznal číslo vozu, nevědělo se, byl-li na dvířkách nápis Sběrné suroviny, Stavomontáže nebo něco jiného. A kdo by se staral o to, byla-li to škodovka nebo pragovka. Něco staršího prostě.

Nezbývalo než dotazovat se jednotlivých závodů. A to byla hezká práce. Musela se ovšem odložit na všední den. Co přitom bylo s Arnoldem Fiedlerem, který se doma neukázal? Odkud do prodejny nábytku telefonoval? Z domova? Možná. Zašel tam, když jeho otec už byl pryč. Starý Fiedler odcházel pravidelně před sedmou hodinou.

Posluhovačka chodila do bytu kromě soboty a neděle denně, nikdy však dříve než po desáté dopolední, neboť Arnold často vespával. Někdy se k úklidu jeho pokoje nedostala ani v poledne, a v ostatních místnostech bytu si musela počínat tak, aby mladého pána nerušila.

Ale mladý pán prováděl od nedělního večera bůhví co. Jelikož se osobně k převzetí šatníku nedostavil, byl asi zaneprázdněn něčím jiným. Týkalo se to možná jeho pondělního inkasa. K chatě pak dojel na motocyklu.

Odkud asi čekal peníze ?

Vybíral nám snad někdo peněžní odměny z mrtvé schránky na kilometru 19? To je sice domněnka skoro nesmyslná, ale ono se o tom samozřejmě nevedlo přesné účetnictví. Arnold Fiedler si zajel ke schránce možná už v noci z neděle na pondělí. Toho času nemělo být ve schránce nic, a jídašské peníze už teprve ne. Jel tedy snad inkasovat jinam. S otcem se nesešel, od něho nežádal nic. Čekal něco od Milnerové ? Ta by se k tomu ovšem stejně nedoznala.

/106

V neděli ráno přišel Karlíček do mé kanceláře dřív než já. Stačil jediný pohled, aby se na něm poznalo, že vůbec nespál. Kdosi se nad ním smíloval a opatřil mu čaj, pobledlejší, než byl Karlíček sám. Dokonce sehnali někde hromádku cukru.

Skála se odebral na lože před chvílí. Já jsem si dosti slušně odpočinul. Provádění úkolů převzaly jiné čty. Jen Karlíček se až dosud vystřídat nenechal.

"To je hezké, Karlíčku!" pokáral jsem ho. "Co řekne babička?"

"Něco pitoreskního," odvětil Karlíček. "Ale bezprostředně mi to nehrozí. Ve Fotografii mají otevřeno. Zajdu si pro Klímovou a budu ji konfrontovat s Milnerovou. Pak teprve půjdu domů. Musím se trochu starat o Karlouška." "Nechte to na mamince," poradil jsem.

"Té se do toho stejně plete babička," vrtěl hlavou Karlíček. "A kromě toho jsem získal horu cenných zkušeností, které musím uplatnit. Vezměte si jen toho Ferulíka. Dostal se na scestí jenom vinou nedostatečné rodičovské péče. Člověk si to hned neuvědomí. Nebo ti ostatní. To máte samou rodičovskou ledabylost a trestuhodnost. Začne se vám to hromadit před očima..."

Podánilo se mi Karlíčkův pedagogický rozběh zastavit.

Podal mi věcnější informace o činnosti z uplynulé noci.

Pak jsem prohlédl hlášení. Jalové. Nic jsem nezaspal.

"Všecko je vina rodičů," řekl opět Karlíček. "Všecko, i to, co nám teď dělá těžké hlavy. To je mé krédo, to je má deviza."

A už jsem se neubráníl, aby mi nepodal vychovatelsky zabarvený referát.

Alois Bedrna je hodný chlapec a má hodné rodiče. Provádí s láskou údržbářské práce na chatě, ale doma neřekne, že se tam střílí a hýří, že ho nutí pít a posazují mu děvčata na klín, aby se jim ve zkaženosti brzy vyrovnal. Kluk tedy rodiče obelhává a jeho dobré vlastnosti se ztrácejí. Kdo je tím vinen? Rodiče svou přílišnou důvěřivostí.

Sedmnáctiletý Antonín Dalta, zvaný Tonda Peklo, má otce, jenž se před několika lety chytil jiné ženy. Ve starém domově nechal jen spoustu detektivek a kovbojek. Tonda Peklo všecky zhltal, neboť rozhořčená matka je opomněla. Za nehodným otcem vyhodit. Ona chodí do zaměstnání.

/107

Na syna nemá čas ani energii, kluk si zvykl na nevázaný život a utíká z internátu.

Sirotek Visa Roztočný, zubní technik, měl zdědit bohatou

praxi po svém strýci dentistovi, který se ho ujal. Milujícímu strýčkovi však byla soukromá praxe zlikvidována, a jak se zdá, upozorňuje Visu soustavně na to, co mohl na pacientech jednou vyzískat, kdyby toho nebylo. Výchova v zastoupení rodičů pod psa.

Stána Harach, vypuzený z domova chorobně přísným otcem, bydlel nejdříve u provdané sestry. Pak se nastěhoval k obstarlé milence jako podnájemník. Je to student zanedbávající studia, pozbývajících smyslu pro budoucnost a přiklánějící se k cynismu. Jednou mu táta nařídil, aby byl v devět doma. Stána šel do kina a ráno letěl.

Karel Visman, téměř vyučený motorář z autoopravny, má rozvedené rodiče. Mrzí ho to, měl oba rád, ale oni ho svým jednáním naučili brát život lehkovážně. Nepořádek a rozervanost mu vrostly do duše.

Dáša Grodská se správně jmenuje Adéla Juchlová. Po Praze se flinká. Její moravští rodičové věří v jejího génia. Posílají i nějaké peníze. Hloupý otec je hotové neštěstí. Miloš Zárecký. Mazlíček rodičů i svých pěti starších sester, dobře situovaných. Tím je řečeno vše. Umí trochu kreslit. Škoda ho.

Jiří Krumpěra je průmyslovák. Rodiče se mezi sebou tak mocně hádají, že prchá bezhlavě z domova. Potom mu dělají hysterické scény, že jen kvůli němu od sebe nejdu, že se pro něho obětuji a že je lajdák a nevděčník. "To je hora poučení," pravil Karlíček. "A proto výsledky tohoto šetření bych měl předestít v první řadě naší babičce."

"Tam to spíš patří," souhlasil jsem. "Já si z toho totiž nemohu vybrat nic, co by se mi hodilo."

Karlíček odešel, aby provedl havárii Věry Klímové s Florou Milnerovou, a já jsem se zahloubil do velkého přemýšlení. Tohle nikam nevedlo. Zvedl jsem tedy telefon tajného čísla a vytočil jsem na něm číslo, které byste rovněž v žádném veřejném seznamu nenašli. A když se mi ozvalo, řekl jsem odhodlaně:

"Prosím o rozhovoru se soudruhem plukovníkem."
/108

Plukovník mě přijal ve svém bytě. Tento starší, věčně zamračený muž rozsáhlých zkušeností, s velkou, hranatou a imposantně myslící hlavou, jeden z nejtvrdších, jaké jsem znal, dokázal mi oné neděle svou železnou vůli obdivuhodným způsobem.

Doma totiž nekouřil své ukrutně páchnoucí doutníky, v jejichž nevyvětratelném dýmu se tak těžko dýchalo, ačkoli bez nich vůbec nebyl představitelný. A já při účtě, kterou jsem k němu choval, neodvážil jsem se úsudku, že příčinou této nedělní kuřácké zdrženlivosti by mohla být železná vůle nikoli jeho, nýbrž jeho manželky. Plukovníkovi nebylo třeba opakovat něco dvakrát. Po příslušném výkladu jsem mu přednesl svůj nápad, co možná stručně a výstižně:

"Jelikož nám záleží na podrobné znalosti situace, navrhuji, aby August Mayer nepřátelskou radiocentrálu poplašně varoval. Bylo by totiž prospěšné postupovat s ní společně proti nepříteli, jímž může být Arnold Fiedler nebo po případě někdo jiný, zasahující buď samostatně a osamoceně, nebo za náhodného či záměrného styku s Fiedlerem. Z pozice Augusta Mayera můžeme dosáhnout dobrého výsledku. Text mám pohromadě."

"Povězte mi ho," vyzval mě plukovník hlasem medvědím.

"Zněl by asi takto: Nápadná pozornost zdejších orgánů k nejbližšímu okolí schránky 19. GR2 podezřívá osobu

jménem Arnold Fiedler, že schránku objevila a že spolupracuje s jinou neznámou osobou. Volba úseků k relacím GR2 stále obtížnější. Rozmnožený park hledacích vozů zaměřuje GR2 rostoucí rychlostí. Změna stavu žádoucí, jinak dopadení možné."

GR2 byla volací značka Augusta Mayera-Neumeistera, kterou jsme se ovšem hlásili místo něho my.

Plukovník chvíli bručel jako basa na větru.

"Zkrátka se má zjistit, zdali je Z 58 prozrazena nebo není, co?"

/109

"Pravděpodobně není," odvětil jsem, "protože je klid. Není však na to spolehnoutí. V případě prozrazení by centrála Mayerovi už neodpověděla, leda pomstychtivou likvidací. Nejspíše by se tvářila, že nikdy neexistovala, stejně jako ty, které už jsme odhalili. Dojde-li tedy odpověď do osmačtyřiceti hodin, budeme mít jistotu, že nám Arnold Fiedler ani nikdo jiný akci Z 58 neohrožil." Plukovník chvíli mračně přemýšlel. Potom zaduněl: "A s tím se spokojíte?"

"Naprosto ne. Poplach bude mít určité následky. Je možné, že se jich dá využít. Zdá se, že nadchází příležitost, kterou už dlouho hledáme."

Mávl volně rukou, na níž mu chyběly dva prsty. Ustřelili mu je na Dukle. On byl vůbec samá jízva a samý šrám.

"Proved'te to," řekl. "Fiedlerové nepracují pro tutéž rozvědku jako -August Mayer. Pracují-li vůbec pro někoho, je to rozvědka anglická, nebo jste mi to špatně vyložil."

Vyložil jsem mu to, jak nejlépe jsem uměl. To, co se o Fiedlerech vědělo, skutečně opravňovalo k tomu, aby se připouštěla jejich případná spolupráce jenom s rozvědkou anglickou. August Mayer, GR2, byl získán pro rozvědku americkou, a to za pomoci německých agentů.

"Špionážní centra si tam vlastně konkurují," řekl plukovník dále. "A v tom jejich předstihování můžete najít svůj vtip. Stejně by se s tím už mělo hnout. Stálý klid by mohl být podezřelý i jím. Dlouho už jim to běží bez poruch."

Udělejte nám tedy to potěšení a vynasnažte se, aby vám pomohli jedni proti druhým a potloukli se navzájem v domněnku, že mlátí do nás. Podaří-li se zkompromitovat i anglické centrum Fiedlerů, bude to slušná prémie k hlavní výhře navíc. Ne? Co myslíte." Usmál se hodně temně, ale on to jinak neuměl a zpravidla se neusmíval vůbec.

"Mohu se přiznat," strašlivě, dunivě odchrchlal, "že mě už drahý čas nikdo ničím nepobavil. Ale tímhle byste to zaručeně dokázal."

Vstal, podal mi ruku na rozloučenou a pravil:

"Toho vašeho Karlíčka už bych měl jednou osobně poznat."

"Kdykoli vám bude libo," odvedl jsem.

/110

"Za čas. Osvědčí-li se jeho základní vývody, obejdu si ho ze všech stran, abych si ho dobře prohlédl."

"Zbytečná námaha, soudruhu plukovníku," řekl jsem dvorně. "On se bude před vámi ochotně točit sám."

Odcházel jsem s rozhodnutím zařídit všechno bez prodlení. GR2 mohla vysílat ještě dnes. Ze své kanceláře jsem opět alarmoval příslušný aparát. V západním Berlíně ladili na vlnu GR2 třikrát za čtyřadvacet hodin; nemusela se však ozvat čtyři dny za sebou, aniž se tím znepokojili. Pátého dne, neměla-li nic jiného, vyslala aspoň smlouvenou šifru, že je všechno v pořádku. Ale tento stav již opravdu trval trochu dlouho.

Dnes byl třetí den mlčení GR2.

Upravil jsem zprávu do přesného znění a předal jsem ji neprodleně k šifrování. Její zapečetěný opis jsem zaslal po zvláštním poslu plukovníkovi, se sdělením, že bude poprvé vyslána v 16,42. Teď musel plukovník vědět o všem. Nebylo vyloučeno, že mi to ještě v poslední chvíli zarazí.

Zatím však příjem opisu a zprávy jen stručně potvrdil, použiv tajného čísla mého telefonu.

Pak jsem byl odsouzen k nečinnosti. Zbývalo mi jen čekat. Přemýšlel jsem, co užitečného bych dělal. Ve Fiedlerově bytě jsem nebyl. Nemluvil jsem se ženou, která v bytě uklízela. Mluvila s ní ovšem Skálova skupina. V bytě byli i moji pracovníci. Přece jen však mohla být nějaká maličkost přehlédnuta. Nechtěl jsem být moudřejší než Skála. V chatě jsem také nebyl moudřejší, spíše naopak. Ale přesto...

Prostě jsem se na onu přehlédnutou maličkost vymlouval. Chtělo se mi něco dělat.

V žádném hlášení jsem nenašel nic významného. Četl jsem protokoly z výsledků mladých lidí, které zatím došly. Byly oddiktovány z magnetofonu, tudíž naprosto přesné. Ale obsah jalový -, až na to, že charakterisovaly mladickou společnost Arnolda Fiedlera. To sice nebyla moje věc, ale kdo by chtěl tvrdit, že její způsoby nemají význam politický ?

Dostal jsem se s četbou asi do poloviny, když vstoupil -, hádejte kdo. Ovšem. Karlíček.

A opět Jsem na něm okamžitě poznal, že ještě nebyl doma. Vypadal docela tak, jako by byl současně s otevřením mých dveří otevřel ústa k zívnutí.

"Promiňte, že už jsem tady zas," pravil.

Zdlouha jsem se na něj podíval. Prozkoumav podrobněji jeho zjev, pravil jsem:

"Začínáte se nazelenale lesknout. Máte špinavou košili a jste až hanba uprášený. Honem do postele! Nemůžete být vzhůru až do vyřešení případu. To je škodlivý entusiasmus. Zanedbáváte rodinu, jste pedagogický teoretik a synáček vám nakonec doopravdy vyroste jako jeden z těch, o nichž právě čtu." Plácl jsem do papírů před sebou a energicky jsem řekl: "Čaj byste mohl dostat, ale cukr došel. Oslad'te si doma."

Karlíček pomrkal za brýlemi s jakousi námahou, měl těžká víčka. Snažil se být stále čilý, jenže se mu to už dobře nedařilo.

"Cukr došel skoro všude, kde jsem od včerejška čaroval," přiznal se upřímně. "To nevadí, čaj už nechci. Nestřízlivě jsem se jím přelil. Mám v sobě hromadu theinu, kofeinu a ostatních dráždivých látek, které čaj obsahuje. Na vaše námitky nemohu momentálně najít vhodnou průpovídku, jenom je prostě uznávám. Obstarám ještě jednu věc a pak se půjdu podle příkazu vyspat. Cítím se totiž za svou dedukci tak odpovědný, že bych raději vůbec..."

"Jakou věc ještě chcete obstarat?"

"Vzpomněl jsem si na ni před chvílí. Přehlédli jsme jistou maličkost."

"Kde?" zeptal jsem se ostražitě.

"Musím se na něco poptat té dobročky, která Fiedlerům posluhuje."

Tak! Myslel jsem na nějakou přehlédnutou maličkost před chvílí. Karlíček s tím byl dál; věděl už, jaká maličkost to je.

"Máme v tom pořád nesrovnalosti," postěžoval si na ne-

přízeň osudu. "Není to vlastně přehlédnutí. Jde o Arnoldovy kouzelné převleky. Starý Fiedler včera tvrdil, že Arnoldův nový plátěný oblek ještě v úterý prohledával, nejsou-li v něm klíče od chaty. Potom už neví, zdali tam /112

oblek ještě byl, viděl v něm Arnolda až v sobotu odpoledne. V sobotu a v neděli posluhovačka do bytu nechodí. Neví-li Bedřich Fiedler, co bylo s tím plátěným obalem ve středu, ve čtvrtek a v pátek, měla by to vědět ona. A pak by se snad zjistilo, kdy si ho Arnold vzal. Můžete se vmyslit, soudruhu kapitáne, do funkce uklízečky?"

"Můžu," přisvědčil jsem beze všeho.

"Já taky," pokyvoval Karlíček. "To bychom tedy byly dvě svědomité. Jako taková bych si na příklad neopomněla všimnout, není-li třeba Arnoldovy plátěné kalhoty vyžehlít. Ona jim obstarává všechny domácí práce. Plátěné kalhoty se nosí i pomačkané, copak o to. Ale nový oblek z konfekce obyčejně nemá dobře přišité knoflíky. Podívala bych se tedy, jestli některý neuzrál. Zkrátka mám přehled. Na šatnu Arnolda Fiedlera jsme se té paní nepřeptávali, alespoň ne z hlediska plátěných kalhot, které se objevily na scéně až včera. Musí se to tedy učinit dodatečně. Mohu se posadit?"

"To jste mohl udělat hned," odtušil jsem.

Karlíčka jistě bolely nohy. Usedl se zřejmou úlevou.

"Víte co," pravil jsem, "navštívím tu ženu sám. Vy si půjdete lehnout, abyste se samou odpovědností neumořil. Konfrontoval jste Klímovou a Milnerovou?"

"Ano."

"A výsledek?"

Karlíček povzdechl.

"Předpokládaná dvojakost Arnoldových milostných vztahů se přesvědčivě potvrdila, ale to je v tomto směru bohužel všechno. Žárlit na někoho totiž neznamená začít ho bez milosrdenství ničit, nýbrž začít ho tím ohnivěji milovat a bránit pro sebe a řevnit jenom na třetího, zvaného obvykle svůdcem. V našem případě na Milnerovou ze strany Klímové a na Klímovou ze strany Milnerové. Vždycky si pro téhož muže vyškrabaly oči jen dvě ženy navzájem. Málokdy se vyskytne žena tak rozumná, aby vchrstla nevěrnému miláčkovi do obličeje skleničku vitriolu nebo kyseliny solné, určené původně k čištění vany. To jsme zapomněli uvážit. Je to opět jedna malá hora poučení z provedené chyby."

Ani mne samotného nenapadlo, abych byl Karlíčka včas /113

upozornil na tento celkem správně odpozorovaný a známý přírodní úkaz. Proto jsem řekl jenom "Hm".

"Jinak jsem si počínal delikátně," pravil Karlíček. "A měl jsem, upřímně řečeno, víc štěstí než rozumu. Ale až v dalším, neočekávaně. Klímovou jsem předem taktně upozornil, že podle některých úkazů nevylučujeme možnost důvěrnějšího poměru mezi Arnoldem a Milnerovou a že to může hrát v současné situaci určitou roli. Klímová na to neřekla nic, začala však nápadně, až bojovně spěchat, aby už ve fotoateliéru honem byla. Považoval jsem to za příznivé znamení. Domlouval jsem jí ovšem, aby zachovala klid, že sice jejích citů šetřím, ale že jde o vyšší zájmy a že pro ni vlastně není důstojné, aby žila v klamu. Ona to uznala, a tak jsem u ní vlastně pro tu chvíli získal. V krámku pak jsem Milnerové představil Klímovou jako Arnoldovu snoubenku, která se s ním zařizuje v chatě na život manželský, řekl jsem, že se odtamtud ztratila její zvětšená podoběnka a ta že musí být někde v ateliéru. Vyzval jsem

Milnerovou, aby si dobře prohlédla originál a pověděla mi, zdali si náhodou nevzpomíná, že podobenku viděla, že se na to budeme muset zeptat také ostatních zaměstnanců..."

"Nu tak dál!" pobídl jsem.

"Dál jsem se bohudíky nedostal," řekl Karlíček. "Milnerová návalem krve do hlavy nebezpečně a průkazně zčervenala a prohlížela si originál Klímovou tak, že si u ní vyprovokovala první prudkou otázku o civění, což bych ani nechtěl doslovně citovat. Milnerová odpověděla způsobem, který stavěl snoubenku na roveň s courou nebo s čím, a už byly v sobě. Já jsem pomáhal smířlivě křičet, říkám Dámy, dámy, zůstaňte u věci..."

Karlíček zatajil zívnutí a podotkl, že teď to začalo mít ty neočekávané následky. Bedřich Fiedler se uspořádanou konfrontací tak vyděsil, že nechal jistou zákaznici sedět před aparátem v ateliéru, přiběhl šoupavě do krámku a k ostatní své obloukovitosti ještě lomil obloukovitě rukama nad hlavou. Julius Hadraba na štěstí v závodě nebyl. Josef Boček se choval rozvážně. Měl nějaké prkno a čekal, nebude-li třeba vsunout je mezi sokyně jako přehradu. Ona se totiž Milnerová snažila dostat se před pult

/114

a Klímová za pult. Za pultem se objevila také zákaznice z ateliéru. Přišla po zvuku a spatřovala v tom zábavu. Byla asi pětadvacetiletá a zřejmě veselejší povahy. Kráska bohatě a vkusně oděná.

Flora Milnerová se posléze zahltila vztekem a omdlávala. Silák Boček pustil prkno Karlíčkoví na nohu a úspěšně ji zachytil. Věra Klímová otevřeně zatoužila, aby pámbu dal a byl to infarkt.

Potřásal jsem hlavou. Ale zdálo se, že Karlíčkoví nelze ten incident vytýkat jako původci. Choval se slušně. Neslušně se chovaly pouze Arnoldovy milostnice, a na to se mohl klidně tvářit, že to při jejich kulturní úrovni nečekal. Vzápětí mi dokázal -, a ne-li zrovna dokázal, tedy to aspoň tak vypadalo -, že jako vždycky si do něčeho zamířil a trefil šťastně něco jiného. Kdysi ho Skála nazval vnukem doktora Fausta. Někdy to bylo pro záhady Karlíčkových úspěchů ještě tak nejlepší vysvětlení.

"Dáma z ateliéru byla tím rámusem zrovna nadšená," vykládal Karlíček ne právě živě. "Říkala: To je opravdu romantické. O, tahle láska! A podobně. Klímovou nazývala soustavně drahouškem. Povídala, že láska je pro člověka buď největším štěstím, nebo největším neštěstím, ale že je v podstatě nesmyslná a jen zajímavě samoučelná. Vyjádřila se, že bláznivě miluje sentimentální milostné historiky a že by se zeměkoule bez lásky vylidnila, ale že by to celkem nebyl žádný malér. Klímová se na ni mračila jako čert. Milnerová nereagovala, té bylo vztekem nanic."

Přestal jsem potřásat hlavou a začal jsem s ní kroutit.

Karlíček se tvářil utahaně, ale věcně. Právil: "Dáma se neurazila. Nabídla Klímové, že ji odveze domů, že má venku vůz. To se Klímové líbilo. Vyšly z krámku. Já za nimi.

Automobil tam opravdu stál. Jen se svítil. Dáma přijela později, než já jsem přišel. Předtím tam vůz nebyl. Představoval jsem si původně, že Klímovou zase doprovodím domů a že z ní cestou něco vytáhnu, ale nezbylo mi než bezmocně přihlížet, jak nasedají. Měl jsem pocit zklamání a neúčelnosti celé akce. S Milnerovou nebyla řeč, Klímová se tvářila, že mě vůbec nevidí, a ta elegantní dáma se jen smála. Řídila si káru sama. Nemohl jsem najít rozumný důvod, proč se nám do incidentu připletla, teprve jsem

/115

o tom přemítal, a ty její cynické řeči o lásce mi připadaly úplně cizácké. Pro všechno jsem si tedy poznamenal evidenční značku vozu."

"To může být k něčemu dobré," pravil jsem.

"Určitě!" pokyvoval Karlíček. "Zjistil jsem si ihned, že držitelkou vozu je Elisabeth Winifred Gossartová, tajemnice britského velvyslanectví."

"Hm," řekl jsem opět.

"Jen to uvažte. Proč nejezdí ta vznešenost s diplomatickou značkou? Proč se dává fotografovat zrovna u Fiedlera? Donesla se k ní snad pověst o vynikající kvalitě jeho prací? To se mi moc nezdá. Včera to začalo Fiedlerům trošinku vážněji praskat. Dostali strach už předtím, a proto raději odstranili aparát pro čtení mikroteček. To ale znamená, že se nemohou bezprostředně a v pohodlí poučit o udělovaných příkazech ani se dorozumět prostřednictvím mikroteček, a tudíž není divu, že si Gossartová zajela nenápadně do podniku osobně, aby se dala vyfotografovat."

"Mikrotečky hledáme spíše ve Fiedlerově anglické korespondenci," podotkl jsem.

"A našla se nějaká?"

"Dosud ne. To by už mělo následky. Mohou být ovšem umístěny i jinde. Kupříkladu na bankovce."

"Tam nebo tam," vzdychl Karlíček unaveně, "ale svou úlohu asi mají. Zkrátka o náhodě se mluvit nedá, na náhody nevěřím, a aparát bude asi u Gossartové. Ta kráska potřebovala být dneska ve fotozávodě zrovna tak jako já. Není žádný div, že jsme se tam setkali, nýbrž je to docela logické. Provádějí-li Fiedlerové špionáž, může to být podle citového hrdinství starého jenom pro anglickou rozvědku."

Pořádně zív, ovšem s rukou slušně položenou na ústech. Popřál mi tím čas, abych spolykal údiv, neboť plukovník řekl skoro týmiž slovy totéž.

"A ona se ta elegantní Elisabeth přijde vyfotografovat!" dodal Karlíček opovržlivě. "Koho tím chce nachytat? Mne tam sice nečekala. Byla by asi zůstala před aparátem v ateliéru klidně sedět, dokud zase nevypadnu, ale z nějakého důvodu ji najednou začaly zajímat Arnoldovy mi-

/116

lenky, hlavně Klímová. O těch až dosud nevěděla ani Gossartová, ani Bedřich Fiedler, ale Gossartová se nebála zahrát to na toho drahouška, poněvadž je chráněna exteriitorialitou. Co k ní Bedřich Fiedler mumlal, když strkal hlavu pod černé sukno, sotva se asi dovíme dřív, než ho řádně přitlačíme ke zdi."

"Dovezla Klímovou domů?"

"Dovezla. Ovšem cestou jí mohla vykládat všelicos.

Použil jsem našich vlastních dopravních prostředků, to jest svých vlastních nohou, nastavených tramvají, a Klímovou jsem našel doma v pořádku. Dost jsem se tím ulítl."

"Dám vás dovézt domů," pravil jsem účastně.

Ale on se nějak zamyslel a mou nabídku asi přeslechl.

"Tam jsou také divné poměry," řekl hloubavě. "Vina rodičů, jako všude. Už sama matka Klímová na své rodiče hořekuje, takže je to problém generační. Byli tak pořádkumilovní, že jí vlastně skřípli život. Provádali ji za muže řádného, ale taky puritána. Až do jeho smrti žila asi na dvacet procent. A potom už se to nemohlo zlepšit. Líbily se jí nějaké ty sportíky a žertíky, mívala rozlety a lásky a všechno zmeškala. Uběhla jí léta. Prý by byla na

vrcholu blaha ještě dnes, kdyby mohla vzpomínat na nějakou skopičinu z mládí. Ale má prý za sebou prázdno. Proto popřává dceři plnou volnost, ať si užije. Před takovým osudem prý ji uvaruje. Holka není zlá, ale spouští se hned nadvkrát. Jednak za sebe, jednak za mámu, jako by měla povinnost to nahradit. Nakonec by asi dopadla mnohem hůř, kdyby nebylo její houževnaté náklonnosti k Arnoldu Fiedlerovi. Ta má podezřelé štěstí, na mou duši."

Karlíček mluvil do podlahy. Ale konečně zdvihl zrak ke mně.

"O Arnolda strach nemá. Ale nevím, jak to bude. Někdo mu vzal klíče od chaty, a ty by byl asi dobrovolně nevydal."

Za jeho rozkladu jsem byl zahlobán zase já, takže jsem ho ani neposlouchal. Uvádím-li přece jen přesněji jeho slova, je to proto, že jsem se s poměry u Klímů seznámil brzy nato sám.

Poznámka o klíčích mě ovšem vzpamatovala.

/117

"Co to zas říkáte, Karlíčku?"

"Možná pravdu," odpověděl Karlíček. "Naši dostali hned v úterý podezření, že dveřní zámek nebyl uzamčen, když ho pachatel vyrážel sekerou. Obdélníkový otvor ve dveřním rámu, kam se otočením klíče zasune západka, zůstal totiž skoro neporušen. To může znamenat, že pachatel si klidně otevřel správnými klíči a násilné vloupání jenom fingoval. Když byl uvnitř se vším hotov, vyšel, zavřel dveře a obořil se na ně zvenčí sochorem a sekerou. Visací zámek ukroutil, to je v pořádku. Ale na vyraženém dveřním zámku zjistil, že zapomněl zamknout. Vystrčil tedy západku dvojím otočením klíče dodatečně. To jsme si tak trochu mysleli, jenže byla otázka, jestli to po surovém pomáčkání zámku ještě šlo. Zkusit se to mohlo jenom pravým klíčem, aby se nic neznásilňovalo a aby zůstaly stejné podmínky. A pravý klíč jsem donesl od Věry Klímové."

"A klíč Věry Klímové otvírá a zavírá porušený zámek?"

"Poměrně lehce," přikývl Karlíček. "Jde to -, zkrátka."

To mohlo mít značnou důležitost.

Bylo-li násilné vloupání opravdu jen předstíráno, snažil se pachatel vzbudit zdání, že klíče neměl, ale dopustil se chyby. Chyby se neuvaruje žádné provedení konstruovaného zločinu, neboť průběh nelze předem stanovit s matematickou přesností do nejmenších detailů. S chybou se při pátrání počítá, a proto se také záměrně hledá. V tomto případě byla odhalena způsobem nepříliš složitým; zůstávalo ovšem jenom více méně oprávněnou domněnkou, že k ní došlo a že stopa neměla jiný původ. Ale což kdyby se s ní počítalo jako s faktem?

"Kdyby byl někdo Arnoldu Fiedlerovi klíče vzal," přemítal Karlíček, "pak si jimi také klidně otevřel a nenamáhal se s ničením zámků -, leda že by se preventivně zajíšťoval proti podezření, že s Arnoldem či aspoň s jeho kumpány přišel do styku. Ale počkejme!" Karlíček zatajil zívnutí. Byl opravdu pobledlý, na tvářích měl stíny a jeho brýle se mi zdály uhmatané. "Stalo se to mezi nedělí a úterkem. V pondělí přivezl Arnold do chaty šatník. Nemohl být s tou almarou sám. Chata byla v pořádku, jinak z toho byl poplach. Nastěhoval skříň, zamkl chatu, přisedl do nákladáku a odjel; rozumí se i s klíči. Byl-li tam

/118

na motocyklu, pak ho pachatel ze zálohy přepadl. Stopy něčeho takového však jsme nenašli. Na rvačky je Arnold kadet a má i pistoli. Až vypátráme ten nákladák, budeme

mít větší jistotu, zatím je to těžká otázka. Ovšem v jednom případě mohl pachatel provádět všechno v naprostém klidu a tak, jak si to představujeme."

"V kterém, Karličku?"

"V tom, že to byl Arnold Fiedler sám."

"To ano."

"připustil byste to?"

"Proč ne?"

Karlíček zklamaně vzdychl.

"Pak z toho máme obyčejný pojišťovací podvod."

Věra Klímová tvrdila, že všechno v chatě budou mít nové a to staré že dal Arno pojistit. Takový podvůdek si mohli vymyslet; prameny Arnoldových příjmů stejně vypadaly všelijak. Přivezl šatník, zůstal v chatě a demoloval vnitřní zařízení. Šatník ušetřil, ten už náležel k tomu "všemu novému". Měla-li se pojistka totálně uplatnit, nestačilo běžné vloupání. Bylo třeba něčeho důkladnějšího. A proto k fingování násilného vniknutí přistoupilo fingování stop, že se v chatě něco usilovně hledalo. V dalším plánu bylo nechat si škodu zjistit a předložit pojistku. Jenže Arnold ji až dosud nepředložil.

"Zítřka se na pojistku přeptáme," zívá už zase Karlíček.

"Byla-li pojistná smlouva skutečně uzavřena a pojistku nikdo nepředloží ani v plné moci, pak se s Arnoldem přece jen něco stalo. Nenechám přece stát motocykl bůhví kde, nevyhýbám se kdekomu bůhví proč a nezmizím, když mám zajít do pojišťovny. Nejednám tak nemožně. Kilometr devatenáct není něco bůhví kde, Elisabeth Gossartová přijela do ateliéru z anglické ambasády a aparát pro čtení mikrofilmů se ztratil. Mně byl starý Fiedler s tím svým Strossmajerovým náměstím podezřelý hned. Starý Fiedler je totiž ten, kdo měl k Arnoldovým kapsám nejblíže. To je nesporné, a proto se právě on mohl chopit raději sekery, aby neupadl do podezření. Klíčů Věry Klímové nepoužil, až do dneška ji stejně neznal. Prostě Bedřich Fiedler se do něčeho i se svým potomkem zapletl a teď musí mlčet, ať jde o cokoli, protože je kromě ostat-

/119

ního také hrdina. Neviděl Arnolda oknem restaurace U Králů. Lhal, že ho viděl, chlap zkroucená. Podpořil tím jenom Hadrabovo lživé svědectví o Arnoldově zacházce do ateliéru. Arnold tam včera nebyl. Ten pavoučí Hadraba taky lže. Starý Fiedler a on jsou spřeženci. Arnold netelefonoval v pondělí ráno do obchodu s nábytkem. Za Arnolda se vydával někdo jiný. V obchodě se Arnold neukázal. Poslal řidiče a závozníka s doplatkem. A byla to ^arnernf černá jízda, abychom posádku nákladáku nevypátrali a nemohli se zeptat, jaký majitel klíčů s ní vlastně k chatě jel."

Karlíček se trochu začervenal. Vydával energii, které už měl namálež.

"Tak jste do toho zapletl Hadrabu," připomněl jsem.

"S nejllehčím svědomím," odpověděl Karlíček mstivě.

"Arnold je buď za hranicemi, nebo ho někdo někde drží násilím v zajetí nebo je mrtev. Neběhal by na svobodě tak hloupě, jak se to zdá -, jednou v kůži a jednou v plátně. Je-li za hranicemi, nechal tady klíče a k tomu něco nebezpečného, a starý Fiedler s Hadrabou to rozčileně hledali. Možná, že připravil tatíkovi nějaký zlomyslný kousek a před odchodem za kopečky ho na to upozornil; on ho přece nenáviděl. Nebo na cosi kompromitujícího zapomněl a bylo třeba to najít. Za druhé: je-li Arnold v zajetí, má v tom prsty Gossartová, a víme už, proč se pořád směje. To asi bude třetí milenka Arnolda Fiedlera. Drží si

ho z milostných i politických důvodů v sídle ambasády, a my na exoteriální půdě nesmíme vstoupit. To je výhodička! Arnold je tam buď dobrovolně, nebo ne, patrně však s vědomím, souhlasem či doporučením svého otce. Méně pravděpodobné je, že ho starý zavřel někam sám. Přikoval si ho ve sklepe, dejme tomu, a teď má halucinace, když se dívá oknem hospody. Třetí případ: Arnold mrtev. Za to by snad Fiedler přímo nemohl, proboha, ale i kdyby věděl, kdo, a proč mu Arnolda oddělal, musel by si to stejně přičíst a musel by mlčet. Z toho páchne špionáž a ve špionážním pracovním oboru není vražda vraždou, nýbrž odstraněním překážky. Potom by ovšem Bedřich Fiedler nekryl syna, nýbrž jeho odstranitele, a z toho by byl asi v takové náladě, v jaké ho dnes nacházíme. Plyne, že

/120

bychom měli ještě jednou a důkladně prošťárat lesy kolem chaty. Vřele také doporučuji, aby se lesy nad kilometrem devatenáct prohledávaly nepřestávaly."

Vstal jsem a položil jsem Karlíčkovi ruku na rameno.

"Slyšel jste snad, Karlíčku, že jsem příkaz k prohledávání lesa odvolal, když se Arnold Fiedler objevil?"

Karlíček si pokyvoval.

"Nevěříte tedy v jeho zjevení! To je dobře. Málokterý mrtvý chodí po ulici a skáče do tramvaje."

"Vůbec žádný. Máte pravdu. A co se týče pletek s rozvědkami nebo útěku za hranice, podnikáme už také jisté kroky. Jděte si lehnout, chlapče. Už vás tu nemohu ani vidět."

Karlíček se zdvihl. Musel si pomoci opřením rukou o kolena.

"Půjdu," nabral dech. "Je k tomu čas. Jen bych ještě rád poznamenal, že mezi starým Fiedlerem a Hadrabou musí existovat nějaký důvěrnější vztah, když spolu tak kamarádsky zalhávají. Nejmenoval se Hadraba původně jinak? Na příklad Jandera."

K tomuto odvážnému závěru musel neodvratně dospět.

"To uděláme tak, Karlíčku," pravil jsem konejšivě.

"Vezmu to rovněž na sebe, abyste mohl klidně spát."

Jandera se nám vypařil. Prozkoumáme si tedy minulost Hadrabovu a pokusíme se tím napadnout Jandera z opačné strany. Spokojen? Tak tedy. Zatím už nepřemýšlejte o ničem. Nejste žádná silná figura. Chcete, aby měl Karloušek nemocného tatínka?"

"Nechci," ujistil mě Karlíček. "Mně nic není, byl jsem na řadovém snímkování plic. Jen bych ještě myslel..."

Vystrčil jsem ho šetrně ze dveří. On se však otočil zpátky ještě než jsem přivřel a rychle dopověděl:

"Jen bych ještě myslel, že ten mikroaparát by mohl být u Hadraby."

Pak se konečně odploužil pryč.

/121

Karlíčka měl vlastně bolet víc jazyk než nohy.

Namluvil toho od včerejška tolik, že mi jeho hlas nepřestával znít v uších.

Anebo mi vířily v hlavě všechny ty zmatené a nesrovnávací se myšlenky, jejichž valná většina se zrodila v Karlíčkově mozku a z nichž některé se staly pro moje oddělení základem podivného pátrání po něčem, co mohlo být ničím.

Někde jsem oné neděle poobědval; dnes už ani nevím kde a co. Stěží jsem si udržoval přehled o tom, kde a na čem příslušníci našeho aparátu pracují, ačkoli jindy jsem se nemusel do nějakých záznamů ani podívat. Promísili se mi s rozmnoženými četami nadporučíka Skály, jenž nebyl

k nalezení, když jsem ho volal, abych mu sdělil, že odcházím podle Karličkova návodu vyhledat Fiedlerovu uklízečku. Řekl jsem to tedy Skálovu zástupci.

Probrání Hadrabovy minulosti jsem svěřil těm, kteří sháněli známé a příbuzné Janderovy. Příbuzné nám Jandera nějak nechtěl mít; starala se o ně marně kriminálka zásluhou Karličkovou vlastně již od úterka. Hadrabu jsem atakoval celkem nekriticky. Nebylo důkazů, že o Arnoldově návštěvě v ateliéru skutečně lhal.

Paní Olsecká, uklízečka Fiedlerova bytu, sídlila na Pančrácích. Našel jsem ji na štěstí doma. Byla sama. Uklízela. Udržování domácího pořádku měla v krvi. Byla starší, ale statná, vysoká a silná. Zřejmě dobrácká, ochotná prostoduše se zasmát. V jejím bytě jsem cítil kojence a barvy, a opravdu jsem se dověděl, že se její dcera provdala za malíře reklamních plakátů a že má několikaměsíční holčičku. Ještě jistěji jsem uhodl, že manžel paní Olsecké je zedník staršího vydání. Spatřil jsem totiž jeho pracovní kazajku, připravenou do prádla, a typicky zednickou dýmku, s krátkou, ubílenou troubelí. Poměrně snadno jsem si také domyslel, že mladí jsou s dítětem na procházce.

Naproti tomu jsem si nemohl domyslet, že starý Olsecký

/122

dlí od rána někde za Zbraslaví a že tam staví chatu. Nepochyboval jsem však, že má dýmky dvě a tu druhou že si vzal s sebou.

Chata Olseckých poskytla příležitost k snazšímu rozvíjení přátelského hovoru o chatě Fiedlerů. Přátelského, ano. S Olseckou se totiž nedalo jednat jinak než přátelsky. Nebyla asi vůbec nikdy nevrlá. Její rodina měla slušné pracovní příjmy a žila si spokojeně a v pohodě. Olsecká se nedala mou návštěvou překvapit, však už měla tenhle týden s kriminálkou co dělat. Její muž stlouká chatu vlastně taky jen pro dítě, jako to kdysi myslel pan Fiedler. Seděl jsem na čistě vydrhnuté židli. Na stole byla mísa a na ní domácí buchty. Bylo mi líto, že jsem musel ochutnání s díky odmítnout. Buchty voněly. Prosím vás, kdyby se svobodný člověk dostane k domácím buchtám!

Arnolda prohlásila Olsecká za nepodařené kvítko, ale neodsuzovala ho. K Fiedlerům začala chodit před dvěma lety a pan Arnold tedy vyrůstal a dospíval před očima i jí. Hoch potřeboval mít nad sebou silnější ruku, někoho, koho by se bál nebo koho by si vážil.

"Mně by byl kolikrát spíš poslech," hlučela Olsecká.

"Ale když to s ním jeho otec neuměl...! Já bych byla kluka hnala z postele, když držel modrej pondělek! Ale to máte těžký, když to táta kazí."

Nevytahoval jsem z Olsecké nic, o čem jsem si mohl myslet, že se na to už vyptala kriminálka. Promluvil jsem o Arnoldových nových plátěných kalhotách ihned, jakmile jsem se k nim dostal.

Olsecká vrtěla prohledlou hlavou.

"A nová bunda k tomu?" divila se. "Jak to, prosím vás, vypadalo?"

Trpělivě jsem popsal oblek tak, jak jej popsal Bedřich Fiedler.

"Tak to ne," odpověděla posléze, zřejmě po dobré rozvaze. "Nic takového jsem tam neviděla. Mohla bych vám vyjmenovat všechno -, do poslední kravaty, chcete?"

"Není třeba," poděkoval jsem. "Prostě jste přesvědčena, že tam žádný nedávno zakoupený letní oblek nebyl."

"Jsou tam kvalitní hnědé kalhoty a světlá bunda z loňska. Drahé zboží. Krásně zachovalé. On by se mladý nerozpa-

/123

koval vyhodit zbytečně peníze za něco jiného, copak o to. Možná, že si něco koupil až včera v sobotu, ne? Kde jste to po něm našli ?"

"Jde o to, paní Olsecká," odpověděl jsem nikoli podle pravdy, "aby nám někdo dokázal, že ten oblek náleží jemu."

"Já to nemůžu dokázat," prohlásila žena resolutně. "Spíš bych řekla, že ne. Snad se ten nešťastník neutopil ? Ležely ty šaty někde na břehu u přehrady ?"

"Ne," usmál jsem se. "Leží mi pouze v hlavě."

Obleček si Bedřich Fiedler vymyslel.

Podezřivali jsme ho už, že o svém anděli strážci věděl.

Neměl ho za slepotou raněného muže, který by si nevšiml mladíka oděného v kůži a nesoucího tlumok. Proto oblekl zjevení svého syna do něčeho jiného. Nemohlo to být ovšem nic z toho, co viselo doma. Ať si to třeba Arnold včera dopoledne někde koupil. Ať se třeba v obchodě za zástěnou převlékl, ať si dal kožený oděv zabalit a nechal ho tam v úschově. To by bylo roztomilé. Ale Bedřich Fiedler svou lež nedomyslí; a ve snaze učinit ji pravděpodobnější tvrdil, že v neexistujícím obleku hledal již v úterý předtím klíče.

Karličkovou zásluhou tedy nebyl Bedřich Fiedler usvědčen ze lži důkazem, že oblek neexistuje, nýbrž opačně:

Fiedlerova lež vedla k důkazu, že oblek neexistuje.

"Pan Fiedler se totiž domnívá," řekl jsem, "že svého syna v takovém obleku zahlédl na ulici." Nemělo smysl to před Olseckou tajit, mohlo-li se předpokládat, že jí to Fiedler řekne sám. "A to je podle všeho zmýlená. Viděl asi někoho jiného, kdo se jeho synovi jenom podobal. Ten někdo se také k panu Fiedlerovi nehlásil. Neříkejte mu o tom zatím nic, trochu ho to upokojilo, měl o syna nejvážnější obavy."

"Inu -, " pozdvihla ramena, "ty už měl mít dávno. Tak dlouho se chodí se džbánkem pro vodu, až se ucho utrhne. Kdoví, co všechno se v té chatě dělo."

"V pondělí jste u nich v bytě byla, že?"

"Byla, to se rozumí."

"Nic zvláštního jste nezpозorovala?"

"Nic. Leda že, byl mladý pán z domova už pryč. To nebývá. V pondělí obvykle vyspává skoro až do oběda."

/124

"Na pondělek už doma nespál."

"Nevím. Postel byla zvalená, ale to mohlo být ještě od pátku. Oni si sami nikdy neustelou, ani nevyvětrají ložní prádlo."

"Kdy jste tam v pondělí přišla?"

"Asi v půl jedenácté. Jezdím tramvají, od nás je to přece hezký kousek cesty. Měli otevřená okna, to jsem viděla hned z ulice."

"Považovala jste to za znamení, že už z domova odešli?"

"Ale to ne."

"Myslím si, že ne. V létě se lépe spí při otevřených oknech."

Olsecká se krátce zasmála, jako bych byl řekl nějakou legraci.

"Tam ne, co vás napadá! To by se hezky vyspali! Je to rohák na křižovatce, což to nevíte? Tramvaje tam rancají ze tří stran přes výhybky, tři stanice jsou tam, hučení a brždění je slyšet z dálky, automobily, motocykly a vůbec. Ani v noci to nemůže být o moc lepší. A na pondělek, pamatuju se, ještě ke všemu měnili koleje, dlaždiči rámusili celý den. Byt je v prvním patře, všechno je tam z ulice slyšet. Člověk si zvykne, copak o to, panu Fiedlerovi to jistě ze začátku nevadilo, vždyť přišel z války. Mladý pán ty

zkušenosti nemá, jako dítě prý býval většinou v chatě. Zkrátka tam se spí při zavřených oknech. Otvírám teprve já. Většinou je to horší než lepší. Otevřete a nahrne se vám dovnitř tolik čoudu a prachu, že koukáte zase zavřít co nejdřív. Hlavně než se proplete křížovatkou nějaký nákladřák. Já bych tam bydlet nechtěla."

"Proč tedy měli otevřená okna? Viděla jste v tom nějakou výjimku?"

"Výjimku? Nu -, jak bych to řekla -, tu, co potvrzuje pravidlo. Však se to vysvětlilo. Vyteklo jim na vařiči mléko. A pořádně. Celý litr. Pan Fiedler byl v koupelně a nějak na to zapomněl. Prskalo to, ale nezhaslo, a tak se celý byt zamořil, že prý v něm ani nebylo vidět. Proto pan Fiedler zotvíral okna. Spáleninu tam bylo cítit ještě v poledne. Hodinu jsem to škrábala nožem."

Připálení mléka a zotvírání oken před sedmou ranní skoro dokazovalo, že Arnold doma nebyl.

/125

Rozloučil jsem se a odešel jsem s úmyslem navštívit Bedřicha Fiedlera v bytě. Doufal jsem, že ho najdu doma. Podle toho, co mu bylo doporučeno, měl prodlévat jen tam, kde by mohl být v případě potřeby ihned k nalezení. Ostatně si mohl myslet, že po něm dáváme pozor.

O mně se rovněž muselo stále vědět. Zavolał jsem tedy z pouliční telefonní budky do kanceláře.

Přihlásil se mi Loubal. Hlášení měl. Bedřich Fiedler přišel už domů, nápadně prý zmalátnělý. Karlíček ho asi pěkně potěšil konfrontací Arnoldových milenek.

Jel jsem tramvají. Cestou jsem se několikrát podíval na hodinky.

Šestnáct čtyřicet dvě.

Nic nebylo jistější než to, že GR2 začala vysílat. Plukovník neodvolal svolení.

Šestnáct padesát.

Plukovník jistě dostává zprávu o relaci, pomyslel jsem si.

Konečně jsem se dostal napříč Prahou do jiného předměstí, ke starému domu, tvořícímu nároží křížovanky tvaru T. Dům byl střežen. Ale hlídku jsem neviděl. Neměla příkaz se mi hlásit. Ostatně náležela k armádičce Skálově. Mne snad ani neznala.

Hluku bylo na křížovatce opravdu dost.

Zazvonil jsem u bytu Bedřicha Fiedlera.

Bedřich Fiedler mi otevřel. Zadíval se na mne zmrtnělými očima zpod vypjatých oblouků obočí. Byl bez kabátu, jen v košili a v kalhotách.

"Dovolíte, pane Fiedlere?" řekl jsem umírněně.

On nic. Nechal dveře otevřeny, otočil se pomalým pohybem ke mně zády a sunul se svým nehlučným krokem dovnitř.

Šel jsem za ním. Dveře jsem zavřel sám.

Čtvercová předsíň měla naproti dvoje menší dveře, vpravo jedny větší a vlevo dvoje velké pokojové. Ony vpravo byly otevřeny. Vedly do potměšilé, nevlídné kuchyně s podlahou sestavenou z velkých dlaždic. Od stropu visela stahovačka s nmoderním skleněným stínítkem. Kachlová kuchyňská kamna v rohu určitě nesloužila původnímu účelu, poněvadž na nich stál plynový dvojvařič. Nábytku bylo poskrovnu, a všelijak slátaného. Police s knihami,

/126

kredencka s nějakými zásobami, skříň naložená navrchu krabicemi, stůl s několika kousky nádobí, otoman. Okno do dvora.

Jelikož Bedřich Fiedler do této místnosti zašel, zašel jsem tam rovněž. On usedl na otoman a zůstal sedět s pohledem

do okna.

Pokud zde byl nepořádek, zavínila ho jistě jen sobotní a nedělní nepřítomnost paní Olsecké.

"Tak co, pane Fiedlere?" pobídl jsem ho k řeči.

Ani se nepohnul. Než mi přišel otevřít, seděl asi v kuchyni na otomanu stejně jako nyní: netečně, apaticky. Byl-li ještě včera plný neštěstí a nařikavosti, z níž přece jen vyvěralo alespoň něco, co se podobalo prosebnému optimismu, byl nyní zničen až za meze tupé lhostejnosti.

"Nechcete se mnou mluvit, pane Fiedlere?"

Nepohlédl na mne. Řekl sklesle: "Není o čem."

"Co říkáte láskám svého syna?"

"Nic."

"Nejlepší je neříkat nic, máte pravdu. Provedl byste mě svým bytem?"

"Jděte si sám, kam chcete. Mně už je všechno jedno. Zničil jsem svého syna a on teď ničí mne. To mi patří. Bude vyšetřování. Nemáte kus srdce. Bijete do mne hlava nehlava." Mluvil velmi mdlé. "Měl jsem nepořádky, a také si to odnesu. Jakýpak já jsem vedoucí! Konám svou práci lépe než kdo jiný a mám velikou bolest člověka. Tak poleťtím. Mě nikdy nikdo nepochopil a nerozuměl mi, jenom má nebožka žena. Umřu. Zabiju se. To snadno dokážu." Přisedl jsem k němu na otoman.

"Počkejte s takovým rozhodnutím, pane Fiedlere, dokud vašeho syna nenajdeme."

"Nechci už ho vidět. Je vinen. Musí se skrývat. A bude muset pryč."

Překvapil mě náhlou pevností hlasu.

"Čím je vinen?"

Fiedler vynutil na rtech zoufale obloukovitý úsměv, svěsiv hluboko koutky úst a zdvihnuv bradu způsobem, vyjadřujícím mučivou hořkost. U nikoho jsem ještě nic podobného neviděl. Snad to bylo ono citové odhodlání, s jakým u něho Karlíček počítal.

/127

"Už jsem vám to naznačil," pravil opět tak zemdleně a bez naděje jako předtím. "Ty jeho příjmy, ten život... všechno nečisté. A jak jsem mu říkal, že to s ním jednou špatně dopadne. Vím toho víc, ale člověk ho chrání, co se divíte. Už ne, už ho nechráním. Je mi špatně z těch jeho pletek s Milnerovou. Je to samice a on je zvíře. Zrazovali mě, podrývali mi půdu pod nohama. Všecko jsem si zasloužil, jen tohle ne. Sám to dobře nechápu, ale cítím, že právě pro tohle ho přestávám mít rád. To už se docela odcizil. Nezaslouží si ode mne nic. Podívejte se -," sahal do kapsy, "tohle jste mezi jeho věcmi nemohli najít, protože to nosím u sebe."

Ukázal na chvějící se dlani chromovaný zapalovač, zcela normálního tvaru, jen o něco větší, než zapalovače obvykle bývají.

"Víte, co to je? Nejmodernější špionážní komora na mikrofilm. Podívejte se. Když stisknu pero a víčko odskočí, exponoval jsem. Krásná věc, moc krásná..."

Vzal jsem mu kouzelný zapalovač z ruky, sklapl jsem víčko a otevřel jsem kasetový zásobník. Miniaturní komora byla prázdná.

"Vy se v tom vyznáte..." řekl Fiedler.

"Není to první komora tohoto nebo podobného druhu, kterou zabavujeme," odvětil jsem. "Jak jste k ní přišel?"

"Zabavujete..." pokývl Fiedler hlavou. "To věřím. Neukázal jsem vám ji proto, abyste mi ji zase vrátil. Také jsem ji zabavil. Arnoldovi. Tajně. Ukradl jsem mu ji."

"Z jeho nového letního obleku?"

"Ne. Přišel jednou v noci domů opilý. Vytahal z kapes věci a odložil je na stůl. Zašel jsem k němu do pokoje. Byl na mne hrubý; prosil jsem ho, že to takhle nemůže jít dál, pokusil jsem se mu hrozit, že přestane být naším zaměstnancem, ale jen se mi vysmál, odstrčil mě, ano, odstrčil, až jsem se zapotácel, a odešel do koupelny. A tak jsem v jeho věcech na stole tohle našel."

"S filmem nebo bez ?"

"Bez filmu."

"Vzpomeňte si dobře, pane Fiedlere."

"Bez filmu. Zůstal jsem hrůzou jako přikován na místě, až se on vrátil, a já jsem v tom okamžiku honem, ale

/128

nevím proč, strčil zapalovač do kapsy. Arnold na mne nepromluvil, v koupelně si osprchoval hlavu, celý se zmácel, a jak byl, oblečen, vrhl se na lůžko a v tu ránu spal."

"To je zvláštní," pravil jsem. "Jakmile někdo z vás odejde do koupelny, osudně na něco zapomene. Jednou je to špionážní komora, jednou mléko na vařiči."

Bedřich Fiedler se na mne nechápavě podíval.

"Jen pokračujte," vybidl jsem ho. "To jistě není všecko."

"Já přece... on ji na druhý den hledal. Schválně jsem se zdržel doma. Se vším házel, ale když jsem se ho tázal, co dělá, odbyl mě, že něco ztratil, co je mi po tom, abych se nestaral. Nechtěl se mi k té komoře přiznat, a to mi bylo tím podezřelejší. Ani o zapalovači necekl, věděl, že bych se nedal ošidit něčím, co jako zapalovač jenom vypadá. Přemýšlel jsem, co s tím, co mám dělat. Přímou o tom promluvit jsem si netroufal. Ostatně on za chvíli práskl dveřmi a byl ten tam. Pospíchal do závodu, vytáhl motocykl a byl zase až do noci pryč. Myslel asi, že komoru někde nechal nebo ztratil, a jel se tam podívat. V opilosti zapomněl, že ji přivezl domů v pořádku. Možná, že odevzdával někde film ke zpracování a třeba se domníval, že ji tam nedopatřením nechal."

"A když se vrátil ?"

"Když se vrátil, jenom se mračil."

"A co vy?"

"Já... já jsem si sestavil plán, jak ho přinutit, aby toho nechal. Chápejte to. Já jsem otec. Nebudu vlastního syna udávat. Nedá se napravit to, čeho se dopustil, to jsem přece věděl. Neměl jsem ani důkazy, jen tu komoru a jeho neklid. Bože -, kdyby jen měl ke mně trochu důvěry...! Snad bylo rozumné učinit něco jiného, jenže já jsem k tomu plánu nedospěl rozumem nebo přemítáním. Jenom jsem cítil, že je nejlepší. Hocha na té špatné cestě zadržet, všecko minulé utajit -, snad chápete, jaký cit mi to diktoval..."

"Chápu. Ale myslíte, že vás to také omlouvá ?"

"Z čeho ? Ne. Neomlouvá." Díval se zase do otevřeného okna. "Dnes mi ten cit stejně někam mizí, nemohu ho zachytit, a toho je mi nejvíc líto. Všecko je lepší než to

/129

zvíře Milnerová. Všecko na světě mohl ten hoch udělat, nic by na mne nepůsobilo tak zle jako tohle."

Zas už podléhal nějakému podivnému citu.

"O tom byste měl uvažovat rozumněji, pane Fiedlere," řekl jsem.

"Rozumněji? V tom vůbec nemůže být kus rozumu.

Rozum v tom nemá co dělat."

"Jakto?"

Neváhal s odpovědí; a vyzněla mu poměrně klidně.

"S Milnerovou jsem měl ještě před půldruhým rokem

poměr sám. Zrušil jsem ho, abych syna nepohoršoval. Ale myslím, že nějaký čas byla milenkou nás obou. Je mi v tom bahnu k udušení."

To mě na chvíli umlčelo. Fiedler si ohmatával hrdlo, jako by se opravdu dusil.

"Jaký že jste si sestavil plán?" zeptal jsem se potom.

"Plán... Provedl jsem ho. Počkal jsem pár dní a pak jsem mu namluvil, že se po něm poptávali dva cizí páni. A on, místo aby se polekal a světil se mi, zmizel. Skrývá se, a možná, že uteče za hranice. Snad někoho z krádeže komory podezřívá, vznikla z toho aféra a došlo až k tomu vloupání. Nevím. Na mne nepřišel, na mne se neobrátil. Proto jsem byl tak rád, že jsem ho z restaurace spatřil. Ale on přede mnou utíkal. Chtěl jsem ho zastavit, říci mu, aby se nebál, žádní dva páni že se po něm neptali, komoru že mám já..."

"Zamýšlel jste ho také odprosit a komoru mu vrátit?"

"Bůhví, co bych byl udělal," řekl Bedřich Fiedler sklesle.

Povstal jsem: "Ukažte mi stůl, odkud jste zapalovač sebral."

Jeho pocitům jsem rozuměl, poněvadž jsem na ně měl od Karlíčka recept. Bedřich Fiedler kdysi nepřemohl aversi k fotogenické vdově po majiteli fotozávodu, a nikdy nepřestal milovat svou anglickou manželku. Podle toho bylo možné posoudit i jeho poměr k Floře Milnerové, poměr, který sice byl něčím jiným, avšak bez citové hloubky asi nezůstal. Z vnitřních citových popudů Bedřicha Fiedlera vznikaly činy -, dejme tomu -, hrdinské. Nakonec ovšem podle jeho názorů mohla být hrdinstvím i lež.

Z oněch dvou dveří naproti vchodu do kuchyně vedly /130

do pokoje Arnoldova dveře levé. Pokoj byl zařízen se spartánskou jednoduchostí. Stůl s dvěma židlemi uprostřed, kovové lůžko s péřovou pokrývkou, čisté a urovnané pečlivou rukou paní Olsecké. Skříň, prádelník a radiátor plynového topení. Okno zavřeno. Ruch z ulice sem slyšitelně doléhal i přes dvojí sklo.

Podrobně jsem nic neprohližel. To už se tu dělo. Střízlivé zařízení vydávalo o obyvateli této místnosti podivné vysvědčení. Nebyl tu ani jediný obrázek, ani jediná kniha. Okno nekryly záclony. Výhled vedl oko přes širokou ulici k protějšímu travnatému svahu.

Jediným bytovým doplňkem byl zde koberec dosti velké ceny, položený na žlutě voskovaných parketách. Na holém leštěném stole ležela psací podložka a stojánek na plnicí pero. Jinak nic. Žádná vázička, žádná dečka. Prázdný noční stolek -, kromě lampičky. Budík Arnold Fiedler nepotřeboval. Načpak.

Zato sousední pokoj Bedřicha Fiedlera, prostorově úplně stejný, byl přecpán vším možným; a jestliže i tam se pořádek za dvoudenní nepřítomnosti paní Olsecké slušně udržel, bylo to asi tím, že od včerejšího rána ho Bedřich Fiedler neměl čas ani chuť znatelně porušit. Podušky a pokrývka na odestlaném rozkládacím gauči byly značně, až nápadně pomačkány a zpřeházeny, jako by podávaly důkaz o neklidné noci spáče. Na psacím stole pod oknem leželo srovnáno množství časopisů, hlavně odborných, a několik knih. U tohoto stolu asi Bedřich Fiedler často pracoval při světle stolní lampy. Nebo se zamýšlel či četl v ušáku pod velkou stojací lampou. Viděl jsem psací stroj. Květinový stolek s fotografiemi zemřelé Arnoldovy matky i s fotografiemi Arnoldovými pod skleněnou deskou. U dveří stolek s telefonem. Plynový radiátor tady skoro překážel. Na stěně větší olejová malba temžského

přistavu. Sotva se sem vešel velký skříňový sekretář s připojeným úzkým šatníčkem. V sekretáři vrstvy alb s fotografiemi a řady smíšené, neuspořádané literatury. Na sekretáři globus, hodiny a několik fotopřístrojů. Na okně síťovitá záclona. Prostě zdálo se toho zde být mnoho a zrak tékal a přeskakoval a nemohl na ničem kloudně spočinout.

/131

Fiedlerové otec a syn žili v těsném sousedství a každý úplně jinak.

"Chtěl bych si s vaším dovolením zatelefonovat," pravil jsem.

"To můžete," odvedl Bedřich Fiedler s otupělou lhostejností.

Zavolal jsem svou kancelář.

"Pošlete sem ihned dvojku z oddělení C," požádal jsem.

"Papíry s sebou."

Fiedler se posadil do ušáku pod stojací lampou. Nevytáhoval obočí do vysokých půlkruhů. Měl-li jsem pravdu v tom, že jsem zdvihání jeho obočí považoval za přehradu, zabraňující otevřenému výlevu pohnutí, pak v této chvíli Bedřich Fiedler nebyl ničím pohnut. Nový cit zmrazil nebo rozbil všechno jeho dosavadní citění.

"Myslíte-li těmi papíry mou anglickou korespondenci," pravil unaveně, "nemusel jste se namáhat. Už ji nepotřebuji. Už nebudu vůbec nic potřebovat."

"Potřebujete jedno," odvedl jsem. "Vzpamatovat se, jednat rozumně a mluvit pravdu."

Neodpověděl mi. Položil ruku, ohnutou v lokti, na postranní opěradlo ušáku, podepřel si dlaní čelo a přivřel oči. Odpočíval. Nedbal mé přítomnosti.

"Vlastně -," pronesl po chvíli tak tiše, že jsem ho stěží zaslechl, "nejsem duševně zdrav. To je snad dost rozumná řeč.

Ani se přitom nepohnul.

Trpělivě jsem čekal, stoje na prahu pokoje. Zavřené okno někdy slabě zařinčelo ořesem zvenčí. Hluk křížovatky sem nepříjemně vnikal i přes dvojí sklo. Kontrastovalo to s pokojným výhledem na protější travnatou stráň. V plném provozu všedního dne to jistě bylo ještě horší.

Fiedler neprojevil ani špetku zájmu, když se konečně ozval dveřní zvonek. Šel jsem otevřít. Nechal jsem vstoupit dva muže, příslušníky oddělení, které provádělo zvláštní úkoly.

Fiedler si jich nevšímal. Snad věděl, co ho čeká.

Jeden z mužů mi předložil listinu. Vyplnil jsem ji Fiedlerovým jménem a podepsal. Muž ji prohlédl a přistoupil k Fiedlerovi.

/132

"Pane Fiedlere," pravil, "musíte jít s námi. Oblékněte se."

Fiedler výzvu ignoroval. Přistoupil jsem k němu sám.

Položil jsem mu ruku na rameno.

"Učinil jsem toto opatření, pane Fiedlere, z dvojího důvodu," řekl jsem. "Jednak budete vyšetřován a jednak vám musíme zabránit v nějakém nepředloženém činu, jímž byste nic nespravil. Zdvihněte se."

Vzal jsem ho za ruku, kterou si podpíral čelo. Jakmile jeho hlava ztratila tuto oporu, padla bezvládně stranou. Za ní se sklonil celý trup.

Bedřich Fiedler byl mrtev.

Pustili jsme se do nerovného zápasu s jeho smrtí. Oba muži ho snesli bez ohledu na cokoli dolů do vozu, zatím co já jsem alarmoval nemocniční

pohotovost telefonem. Tak to bylo nejrychlejší. Podle toho, co předtím říkal, musel jsem se domnívat, že jde o působení nějakého jedu. V nestřeženém okamžiku asi něco polkl. Upozornil jsem, že se vyzná zvláště dobře ve fotochemii. Lékaři se tedy mohli orientovat a připravit se k zákroku včas a co nejúčelněji.

Sám jsem se ovšem pozdržel. Zamkl jsem pak byt a klíče jsem vzal k sobě.

Všecka snaha přivést Bedřicha Fiedlera k životu zůstala marná. Něco nadobro ochrnulo srdeční sval.

"Pitva to zjistí přesně," mručel náš lékař, dobrý známý a dobrý člověk, s nímž jsem se však scházel většinou jen za podobně neutěšených okolností. "Byl-li to takový odborník, užíval třeba přípravků, u nichž bývá připojeno varování, co by se mohlo stát, kdyby se to mlsalo. Z toho se nejspíš poučil. Pozitíí může mít pohřeb."

Karlíčka jsme nerušili. Sám se ještě nepřihlásil, což znamenalo, že asi dosud odpočívá. Ostatně doba, kterou si k zaslouženému odpočinku dopřával, nebyla ještě tak dlouhá.

/133

Skálovo mínění bylo, že Karlíček by Fiedlerovu sebevraždu prohlásil za poslední kousek jeho citového hrdinství.

"To vím napřed," řekl, "a tudíž toho Faustova vnoučka k ničemu nepotřebujeme."

Podle všeho to skutečně byl jeden z oněch speciálně hrdinských činů. Ale jaký cit jej nadiktoval? Ten, který vznikl z milostných pletek Flory Milnerové? Nezapomínal jsem, jak strašlivě se Bedřichu Fiedlerovi hnusilo požitkářství fotogenické vdovy. Zde však jsem byl spíše ochoten věřit, že Bedřich Fiedler sebevraždou něčemu unikl. Jeho nepravdy zůstaly neodvolaným tvrzením. Konal-li všechno jen pro svého syna, spáchal i sebevraždu v jeho zájmu. Chránil ho, vytušil slabost své obrany, rozeznal chyby a rozhodl se k věčnému mlčení. Neboť -, o tom jsem byl přesvědčen a on asi rovněž -, stačil jediný výslech, a z nánosů lží a předstírání by byla vyšla najevo pravda.

Skálovo skupinu, ochuzenou o Karlíčka, jsem do Fiedlerova bytu nedoprovázel. Měli se tam pít hlavně po chemikáliích.

Před večerem jsem dostal zvláštní zprávu.

Věra Klímová odešla před pětáctyřiceti minutami z domova. Na stanovišti autodrožek si najala taxík. Než odjela, oslovil ji náš orgán.

Vysvětlil jí, že nemáme právo omezovat ji v pohybech, ale že i v jejím vlastním zájmu o nich musíme vědět. Dokud se nenajde Arnold Fiedler, nemůžeme ji pustit ze zřetele.

Nedá-li jinak, bude sledována druhým vozem.

Věra Klímová se uštěpačně zeptala, jak tedy "má dát jinak". Muž odpověděl, že by měla dovolit, aby ji na vyjížďce doprovázel. Věra Klímová blahosklonně svolila. Snažila se jednat jako vznešená dáma. Právila, že svého průvodce považuje za spolehlivého, neboť ji ho doporučuje jeho legitimace, a pozvala ho do vozu s podotknutím, že ji může doprovázet, kam až mu síly stačí.

Na její příkaz dovezl řidič podivný párek před sídlo britského velvyslanectví.

Tam se Věra Klímová rozloučila. Sdělila svému průvodci,

/134

že je pozvána významnou osobností na čajový dýchánek, kdežto on ne. Zaplatila jízdné, vešla do budovy a muž zůstal trčet venku.

Taxikář potom rád a rychle posloužil dovezením uniformované hlídky VB. Hlídka obstarala hlášení.

Rozhodl jsem, že muž před velvyslanectvím zůstane, aby na Věru Klímovou počkal. Na případnou výpomoc jsem mu poslal ještě jednoho.

Bylo ovšem zajímavé, jak rychle si Elisabeth W. Gossartová Věru Klímovou oblíbila. Samozřejmě od nikoho jiného pozvání na čaj nemohlo pocházet. Gossartová je patrně vyslovila ve svém automobilu, když vezla Klímovou domů. A pak nemusel být Karlíček daleko od pravdy se svou domněnkou, že Arnold Fiedler se skrývá na anglické ambasádě.

Putoval jsem k bytu Klímových. Klidnou či spíše nesli-

• tovnou mysl jsem nějak nemohl zachovat.

Od včerejška se moje nálada opravdu důkladně změnila, dokonce k té nejhorší. Zářivá letní neděle, teple úsměvná až k pozdnímu odpolední, připadala mi záhadně smutná, přesto, že jsem potkával lidi s náručemi květin a chlapce, děvčata i děti jako pestré motýlky. Tenhle život byl vybojován a zasloužil si ochrany před plížením strachu.

A právě na to mi padal stín Fiedlerovy lidské tragédie, škarohlídky pohlcující i sluneční světlo. Vrhel se Bedřich Fiedler do svého nešťastného osudu sám, nebo byl do něho vržen cizí silou? Žil a skončil jako politováníhodný ubožák. A byly příznaky, že ho zasáhla a stáhla dolů řemeslná špionáž, posluhující zcela jiným zájmům, než byly jeho zájmy, a že si včas neuvědomil jednoduchou zákonitost: rozvraceje nebo připouštěje rozvracení řádu své společnosti, rozvracel a zničil sám sebe. Ono to tak bývá.

Sebevraždou se usvědčil. Z čeho přesně -, to jsme ještě nevěděli. Ale usvědčil se. Dal se na takový útěk, aby nebyl dostižen. Vymkl se nám. S čistým svědomím a jenom pro své chyby, k nimž se ostatně zčásti přiznával, by to byl neudělal. Bylo lepší přemýšlet o tom zcela střízlivě. Tak slepě oddaná otcovská láska nemohla utrpět vážnou trhlinu konfrontací Arnoldových milenek. Jestliže se

/135

Bedřich Fiedler hanbil sám za sebe až k smrti, dobrá.

Zabila ho jeho vlastní, abnormální přecitlivělost. Ale proč odevzdal ukrývaný zapalovač a vyličil jeho historii, podává tím závažný důkaz o protistátní činnosti svého syna, mohl-li komoru nechat v kapse a obrátit tak důkaz proti sobě ? Po smrti mu na tom přece nesešlo.

Byl jsem zvědav, co bude s Hadrabou. Julius Hadraba neměl ve svém svědectví choulostivý nedostatek letního plátěného obleku. Měl však možná nedostatky ve své minulosti, a od těch ho nemohl zachránit ani Fiedlerův únik sebevraždou.

Dostal jsem se konečně do bytu Věry Klímové a její matky. Poměry, o nichž mi vykládal Karlíček, poznal jsem osobně. Bylo to opravdu takové. Matka Klímová, bezstarostná a lhostejná, s úsměvem sice jen lehce, ale nadobro zatrpklým, měla v rukou kus prádla a brýle na očích, když mě vpouštěla. Obojí odložila na šicí stroj, a pak jsme si pohovořili.

"Hodně se o to zajímáte," řekla mi nepozlobeně, s klidem trochu nuceným, "ale já své zásady, nezapírám a také je nezměním."

"Nepřišel jsem vás k ničemu přemlouvat," odtušil jsem.

"Jste tedy rozumnější než ten, co tu byl před vámi. Mluvil dokonce o domově se zvýšenou výchovnou péčí pro morálně a charakterově narušenou mládež. Byl k smíchu, nehněvejte se."

"Myslel to dobře," zastal jsem se ho.

"S čím, prosím vás ?"

Začala vypadat trochu uraženě. Měla úplně bílé, bohatě zvlněné vlasy a bezbarvou plet'. Živé oči, ale vrásky kolem nich i kolem úst.

"Nevím," pravil jsem, "zdali se vám vaše dcera svěřuje se vším, co prožívá."

Skoro mi nedala ani domluvit. Mávla rukou.

"Buďte bez starostí. Důvěry je mezi námi dost, právě proto, že se ode mne nikdy nedočká nějakého mentování."

"Ani rady?"

/136

"Jaképak rady! Nerozumím ničemu než práci a domácí otročině. V tom ji vzdělávat nebudu."

A tak jsem ji tedy co nejmírněji seznámil se svým míněním, že ani ten, ani onen extrém není dobrá věc. To ode mne přijala vliďněji.

"Zamilovala se do mladíka," pravil jsem, "který není příliš spolehlivý. Znáte ho?"

Přikývla: "Vždyť si pro ni jezdí motocyklem."

"A odváží ji mezi společnost, která dělá, co může, aby se nechovala pořádně. Byl mezi nimi i mladistvý zločinec."

"Neříkáte mi nic nového."

"Vy se toho tedy nelekáte?"

Jevila netrpělivost. "Jak si ustele, tak si lehne," řekla, gestikulujíc rukama. "Všecko, co ode mne slyšela, bylo, že já bych tu odvalu neměla. Za celý život jsem nebyla z domova venku přes noc. Kdyby nešlo o mou dceru, musela bych jí závidět. Holka si vydělává na živobytí sama a musí mít sama rozumu dost. Kdyby si mě pánbůh vzal, ona se neztratí. Nepotřebuje mě, ani k nějakým radám. Leda že jí přišiju utržené ramínko. Měla teď starosti s tím svým mládencem. Která láska není bez trápení, prosím vás? To by neměly romány o čem psát."

"Mládenec se ztratil, o tom víte, doufám."

"Už je to zas v pořádku, myslím."

Přeptal jsem se, jak se Věra Klímová po návratu z ateliéru doma chovala. Klímová ve své lhostejné upřímnosti asi nechtěla nic zatajovat.

"Pohvizdovala si," řekla. "Když má nějakou zlost, zahání ji hvízdáním, aby se zdálo, že si z toho nic nedělá. Hvízdát umí už ze školy, i na prsty. To si doma zakážu, můžu toho mít taky dost. Měkká nejsem, jen se jí do jejích věcí nepletu. S pískáním přestane někdy sama, a pak mi buď řekne, co je jí, nebo neřekne,"

"A co vám říkala dnes? Že je to opět v pořádku?"

"Neříkala nic. Šla do pokoje. Nevím, co tam dělala."

Někdo zazvonil, jdu otevřít, ale ona mě předběhla. Dobýval se sem zase ten mrt'afa s brýlemi. Nepustila ho dovnitř. On dovnitř nechtěl, jen ho těšilo, že se dostala bez úrazu domů. Věra mu odpověděla, jen aby se dostal bez úrazu domů sám, a zavřela mu před nosem. Zašla zase

/137

do pokoje, já sem do kuchyně, a nemluvíly jsme spolu -, až potom při obědě. A to mi řekla, že nějaká ženská jejího hochu sváděla a že ji za to roztrhne jako hada."

"A tím už to mělo být v pořádku?"

"Tím ještě ne. Vždyť jí ani nechutnalo. Zase byla sama v pokoji a kula tam asi pomstu. Ale potom u nás zazvonila sousedka z prvního patra. Mají telefon. Někdo Věru volal. Řítila se tam div ne po zábradlí. Za chvíli přilítla zpátky a začala se honem parádit."

"Kdo ji volal?"

"Nevím. Já jsem se jí jenom zeptala, přijde-li domů k večeru. Na to mi odpověděla, abych se raději nestarala."

Klímová krčila rameny. "A tak je to asi v pořádku."

Zeptal jsem se na jméno nájemnice s telefonem a zašel jsem si k ní se svým dotazem.

"Já ráda vyhovím," ujist'ovala mne ta ochotná žena, "když mi tu ovšem netelefonují příliš často."

Volal prý mužský, jasný a zdvořilý hlas. Volající se nepředstavil jménem. Omlouval se, že jde o cosi velmi důležitého.

"Volal sem někdo Věru Klímovou už vícekrát?"

Nájemnice si vzpomněla, že během posledního roku asi dvakrát.

"Byl to týž hlas jako dnes?"

"To opravdu nevím, odpusťte. To si nemohu tak pamatovat."

"Slyšela jste, co Věra Klímová do telefonu mluvila?"

Telefon byl v předsíni. Paní mě upozornila, že by nepovažovala za slušné stát nablízku a rozmluvu sledovat.

Dcera paní Klímové však byla nedočkavá a rozčilená.

První slova do telefonu téměř křikla, a to dřív, než ochotná paní za sebou zavřela dveře jedné ze svých obytných místností. Byla to tato slova:

"Tady je Věra. Jsi to ty, Arnolde?" Nebo "Adolfě". Paní neručila za to, že dobře rozuměla.

V dalším se Věra Klímová mínila. Nemluvila mnoho, spíše poslouchala. Nakonec řekla něco takového jako

"Přijdu určitě!"

Po skončení rozmluvy, trvající asi minutu, zaklepala trochu rozčileně na ochotnou paní, poděkovala a běžela domů.

/138

Poděkoval jsem nyní rovněž a kvapně jsem se poroučel.

Na blízkém stanovišti autodrožek, odkud vyjela i Věra Klímová, najal jsem si vůz.

V kanceláři jsem se dověděl, že Věra Klímová ještě z ambasády nevyšla,

Zesílil jsem hlídky, takže jsme ambasádu vlastně obklíčili. Budova prý vypadala jako zakletý zámek. V neděli večer neměla žádnou frekvenci. Věru Klímovou jsme nemohli přehlédnout.

Zavolal jsem do Fiedlerova bytu. Skálu jsem tam ještě zastihl. Vyměnili jsme si informace. Skála se divil.

"Že by si ta děvenka dávala randíčko na velvyslanectví?"

To je dnes úroveň! Já jsem míval schůzky vždycky jen u tržnice nebo podobně. Tady není nic. Duchamorná práce. Za chvíli končíme."

Potom se spojila tajná čísla. Mluvil jsem s plukovníkem. Plukovník odpovéděl ze svého bytu tvrdě, až sluchátko drnčelo:

"Pokračovat. Gossartová působila už v několika státech. Vždycky se tam něco provalilo, ale přímo ji vyhostit se nikdy nepodařilo. Je to nadaná polyglotka, mluví plyně šesti jazyky. Počítejte s tím, že ji rozvědka do diplomatického sboru vpašovala. To se dělává. Asi se jí dostal mezi kolečka kamínek. Musíme se přičinit, aby jí v nich pořádně zaskřípal."

Karlíček spal. Až se probudí, bude se divit.

Dopadlo to opačně. Já jsem se probudil a já jsem se divil.

Okamžik. Nechtěl bych předbíhat. Aby se někdo probudil, musí nejdřív usnout. Mně se to podařilo asi hodinu před půlnocí. Do té doby Věra Klímová ještě z ambasády neodešla.

Tázali se mne, co počít. Odpovéděl jsem: "Čekat. Asi se tam dobře baví."

Samozřejmě měla být zadržena, jakmile jen vystrčí kočetní nosík z objektu, vyňatého z našeho zákonodár-

ství.

Krátce po půlnoci mě vyrušil telefon. Hluboký spánek odskočil ve vteřině. Tomu se musí našinec přiučit.

Aha! Věruška Klímová konečně...

Ozval se náš úřední lékař.

/139

"Halo!" vrčel mrzoutsky. "Jste při sobě? Provedli jsme s urychlením pitvu."

"Odpouštím vám, že jste mě vzbudil," odvětil jsem. "Stojí to zato. Co je?"

"Nic zvláštního. Bedřich Fiedler nezemřel na žádný jed. Obyčejná angína pectoris. Srdeční nervy. Nespal, když se mu to stalo?"

"Co? Přirozená smrt?"

"Přirozená, když tomu tak říkáte. Sebevražda vyloučena. O jedu nemůže být řeči."

Odložil jsem telefon. Doktor s ním ostatně praštil dřív.

Natáhl jsem se na lůžku s rukama za hlavou. Bedřich Fiedler nám tedy neunikl záměrně? To měnilo několik závěrů.

Teprve teď byla Fiedlerova smrt pořádně nemilá věc.

Bedřich Fiedler by byl možná promluvil o všem, co až do poslední chvíle zatajoval.

Zvedl jsem telefon. Co je s Věrou Klímovou?

Nic. Nevyšla. Ze sídla ambasády nemůže proklouznout ani myška.

S tím se rovněž nedalo nic dělat. Zavřel jsem oči ke spánku. I ve zlosti může našinec usnout. Rozbor a rozhodnutí zítra.

Ve dvě hodiny třicet pět minut mě probudil dveřní zvoněk. Vstal jsem a šel jsem otevřít. Byl to Trepinský se zprávou, kterou nebylo radno světit telefonu.

"Odpověď pro GR2 došla přesně podle časového určení. Dešifrováno."

V Berlíně si tedy pospíšili. Dali se vyplašit. Ozvali se už na první relaci GR2. To se zdálo uspokojivé.

"Zde je text," řekl Trepinský.

Vzal jsem od něho papír a četl jsem:

Zrušte okamžitě schránku devatenáct -, Sledujte podezřelou osobu Fiedler. -, Vysíláme člověka podle registrace HK 127. -, Styk náhradním spojením. -, Ukryjte vysílačku. -, Pro jistotu opakujeme.

Výborně! Naše akce Z 58 není prozrazena. Západoberlínské centrále je funkce Arnolda Fiedlera stejně záhadná jako nám. Devatenáctku můžeme klidně pustit ze zřetel, však víme o jiných.

/140

"Informujte ihned plukovníka," řekl jsem.

Nově vysazený agent bude ovšem kontaktovat; především Mayera. Ovšem přes prostředníka náhradního spojení. Dobrá. Musíme se na nového hosta zařídit. Nebude dvakrát příjemný.

On totiž každý "člověk" zaregistrovaný podle HK 12/37 -, to jsme věděli -, byl řemeslný vrah.

V pondělí ráno jsme měli tuto situaci:

Od nejčasnější hodiny se začalo pátrat po nákladním automobilu, který odvezl šatník do chaty. Zatím se počítalo jen s vozem podniku, usídleného ve Velké Praze. Odhadem určená tonáž vozu, přibližný popis řidiče, zápisy o jízdách a jiné okolnosti upřesňovaly poněkud dotazy, jichž ovšem bylo nepříjemně mnoho.

O veřejné výzvě se zatím neuvažovalo.

Snazší bylo vysledovat minulost Julia Hadraby. Na tom se pracovalo již v noci. Ráno došlo hlášení, že curriculum

vítaje Julia Hadraby se zdá být v pořádku. Právě v kritické době, na niž bylo upozorňováno, jsou sice nějaké mezery, bude však třeba počkat na detailnější prozkoumání, aby mohl být vyhotoven přesný rozpis.

Prosím. Počkáme si tedy. Hezky to zrovna neladí. Julius Hadraba je měkkýšovitě choulostivý hypochondr, starý Narcis, který se z obavy o svůj osobní klid ani neoženil. O Janderovi trvá dojem, že to byl zdatnější chlap. Byl rozveden. Rozvedená manželka není zjistitelná.

Prohledávání lesů nad kilometrem 19 jsem odvolal. Otevřenou pozornost hlídek na všech stranách jsem zmínil. Do zítřka měla být nenápadně umrtvena ještě víc. Nepovažoval jsem za dobré odvolat všechno rázem. Vzbudit dojem nevýsledného ústupu byla lepší strategie.

Horečné pátrání po Arnoldu Fiedlerovi jsem doporučil rovněž umířit. Nadále mělo probíhat formou klidných /141

kontrol veřejných podniků a po případech i na ulicích, kdyby byl spatřen mladík, který by Arnolda Fiedlera připomínal.

Ambasáda zůstávala obklíčena, frekvence pozorována. Věra Klímová dosud nevyšla. Její matka byla vyhledána na svém pracovišti. O dceři nevěděla, nepřipouštěla si však starosti. Byla přesvědčena, že Věra je určitě s tím svým mládencem. Do zaměstnání v obchodním domě se Věra Klímová nedostavila.

Ve Fiedlerově Fotografii vládly rozpaky, nervozita a úžas. Náhlé úmrtí bylo osazenstvu úředně oznámeno. Provoz závodu měl prozatím udržovat Josef Boček, ale nebylo to snadné, neboť ze zaměstnanců mu zbyl pouze Julius Hadraba. A ten nesvedl nic jiného, než střídavě si pokládat ruku na prsa a na hlavu a stěžovat si na své chatrné zdraví, postižené událostmi.

Flora Milnerová se nedostavila do podniku, ani nebyla ve svém bytě. Julius Hadraba se úzkostlivě strachoval, že si ta ženská něco udělá, a chytaje se za srdce prorokoval, že z toho sám bude mít smrt. Hořekoval nad bezohledností pekelného detektiva v civilním rouchu, který tak bezohledně inscenoval včerejší trapné představení. Vyzýval ho k odpovědnosti, ale pekelný detektiv při tom nebyl.

Vyjádlil se k tomu dodatečně takto:

"Milnerová si nic neudělá, leda novou známost. Hadraba z toho nebude mít smrt, nýbrž bude mít až do smrti chabé zdraví, pokud mu to ovšem někdo bude věřit.

Hadraba lhal, poněvadž lhal starý Fiedler, a starý Fiedler se tedy musel se svou angínou pectoris nějak podezřele dohodnout. Pitevní nález mě neomráčí, Hadrabova případná bezúhonnost rovněž ne. Budeme-li věřit všemu, co se úředně potvrdí, nikdy se nikam nedostaneme."

Pro toto vyjádření svolával Skála na Karličkovu hlavu blesky boží. Karlíček však jen smírně pomrkal.

Konferoval jsem s plukovníkem. Tentokrát jsem seděl v jeho pracovně, a to bylo horší, neboť si vynahrazoval nedělní kuřácký půst. Otevřeným oknem se valil šedomodrý doutníkový kouř jako z přemazaného automobilu.

"Toho vašeho Karlíčka už bych měl opravdu jednou osobně poznat," hučel plukovník svým podivuhodným basem. "Rozumím mu totiž tak, že si vážně troufá objevit /142

ve Fiedlerově bytě něco jedovatého, co by se podobalo jako vejce vejci angíně pectoris."

"Nelze mu jinak rozumět," odvětil jsem.

"Proto jsem na něj tak zvědav. Zatím ho ode mne pozdravujte. Plácá-li do větru, pozdrav odvolám."

Zapálil si nový doutník, a necháváje zbytek předcházejí-

cího čadit v popelníčku, zabručel:

"Jak to chcete spáchat s chlapíkem od HK ? Přece nenecháte Mayera, aby se s ním sešel? To by byla katastrofa."

"Sejdu se s ním sám," odvedl jsem.

"Jako Mayer? To snad ne. Mayera mají v registraci.

Jakmile by se na vás Hák podíval, věděl by, na čem je.

Mám vás za chytřejšího. Jak to tedy myslíte?"

Měly se sejít tři osoby: August Mayer-Neumeister; agent HK 12/37; prostředník náhradního spojení, jímž byl profesor Quido Kolář.

Mayer až dosud neměl zapotřebí vyhledat náhradní spojení, které bylo spojením nouzovým, a také je nevyhledal. Nyní vyslal poplašnou zprávu a radiocentrála mu náhradní spojení sama doporučila. V souvislosti s případem Arnolda Fiedlera nás to upokojilo potud, že akce Z 58 nebyla prozrazena. Bylo však možno využít kontaktování tří osob ještě jinak, a to pro rychlejší a plně úspěšné zakončení akce Z 58. V tomto směru pak by byl nápad s poplašnou relací GR2 šťastnější, než se předpokládalo.

Augusta Mayera jsme ovšem zastupovali my.

HK 12/37 se měl s Mayerem sejít u profesora Koláře, aby získal podrobnější informace. To bylo jasné. Jeho úkolem bylo podezřelou osobu zjištěného jména Fiedler bez dlouhých cavyků likvidovat vraždou, neboť tento způsob je nejlepší. Osobu Fiedler by nám tedy pomáhal hledat.

Profesor Quido Kolář by mu v tom mohl být nápomocen lépe než kdo jiný, a nám ovšem rovněž, či spíše především. Lze-li nazvat Arnolda Fiedlera úlovkem, pak měla být tato kořist vyrvána muži HK z vražedných rukou ještě včas.

Profesor Quido Kolář kdysi přednášel na vysoké škole obchodní. Býval uznáván jako hospodářský odborník a míval několik výnosných funkcí. Vystavěl si jižně od Prahy, nedaleko řeky Berounky, velmi hezkou vilu.

/143

Jeho obchodní zásady byly kapitalistické. Za okupace se choval zdrženlivě. Po válce indiferentní. V osmačtyřicátém byl pensionován a odstěhoval se do své vily nadobro. V posledních letech byl zván na recepcie různých vyslanectví a konsulátů, kde se zúčastňoval i vědeckých rozprav o světovém obchodu.

Když August Mayer-Neumeister začal aktivně pracovat s centrálou americké rozvědky v Berlíně, byl také vyrozuměn o náhradním spojení, s příkazem, aby si jméno a adresu profesora Koláře vštípil do paměti a nezanechával o tom žádnou písemnou poznámku. Kolář byl jen prostředníkem skutečného náhradního spojení, jehož representanta Mayer neznal. Na Koláře se měl obrátit jen v případě vážné tísně nebo na výzvu z ústředí.

Porozuměli jsme tedy i tajnému účelu Kolářových široce rozvětvených styků. Důstojný vědec vzpřímené postavy, bělovlasý a s bílou bradkou, čistý a jemně naparfémovaný, snažil se budit dojem, že v sobě tlumí pocit zneuznání.

Tvořil článček řetězového spojení, které jsme nemohli strhat tím, že bychom ho byli zajistili; a přirozeně vůbec nebylo možné převzít jeho funkci podobně jako funkci Mayerovu. Nemohli jsme na sebe vzít jeho poněkud již otřelý večerní oblek a pohybovat se na ambasadní recepci mezi osmdesáti hosty a členy legací. Jeho zajištění by se podobalo planému výstřelu, zaplašujícímu vysokou zvěř. Dostat se na kůži panu profesoru Kolářovi nebylo tedy těžké, jenže to nebyl ten pravý. Jestliže v rozmezí naší akce Z58 působil jako prostředník náhradního spojení, nebylo to představitelné jinak než tak, že dejme tomu

nějakou zprávu, kterou by GR2 už nemohla vyslat, přetlumočí zcela nenápadně někomu, kdo ji může podloudně odeslat diplomatickou cestou. Ale komu? Do exteritoriálního území jsme za panem profesorem nemohli, a kdyby nám profesor musel uvést jméno, nejspíše by se onen někdo těžce urazil a podal demarši.

Nyní však jsme měli velkou příležitost. Profesor Kolář byl jistě upozorněn, že se k němu uchýlí člověk s průkazem na jméno Mayer a že ho navštíví i agent z registrace HK 12/37. Mayer je Mayer a má také průkaz na jméno Neumeister. Dva průkazy jednoho a téhož muže vzbudí/144

dí v profesorovi neochvějnou důvěru. Víc není třeba. Koho vyšlou ze západu jako Háka, nemůže být přesně známo, a proto se Hák přihlásí u profesora heslem. Heslo lze snadno smluvit, není-li dokonce pro všechny případy stanoveno předem, a lze je snadno profesorovi sdělit. My je neznáme. Nevadí. Máme své zkušenosti a víme, jak se to dělá.

Řekl jsem plukovníkovi:

"Ze středy na čtvrtek je bezměsíčná noc. Meteorologové předpovídají změnu počasí. Má být oblačno."

"Oblačno bude," pokývl plukovník v hustých závojích dýmu. "Pobolívá mě noha." Pokulhával následkem starého zranění. "Jinak předpovědi počasí moc nevěřte."

"Jsem tedy rád, že se mohu spoléhat na vaši nohu," odpovéděl jsem.

"Můžete. Bude možná i pršet."

"Tím lépe. To by znamenalo západní vítr a hustou tmu.

Mají-li tam něco podobného vaší noze, soudruhu plukovníku, určitě si nenechají výhody středeční noci ujít. Použijí sedačkového balónu. Jsou asi přesvědčeni, že záležitost nesnese odkladu. Dokázali to svou rychlou odpovědí na GR2."

To už jsme znali. Všecko černé: balón, kombinéza, černé rukavice, černá kukla na hlavě. K vysazení dojde co možná blízko Kolářova bydliště, ovšem na ploše totálně temné a přiměřeně veliké. Takový terén tam je. Orientace balónu podle městských světel. Sedačkový balón je za daných okolností nepoměrně výhodnější než převedení některým hraničním kanálem.

"Zahradíme všechny přístupy k vile," řekl jsem, "a to na okruhu co nejširším, a aktivně. S průzkumem situace jsme se dostali daleko, kdežto oni vlastně nikam. Hák nám uvízne v síti a ostatní se chytí na hozenou udici."

"To by se mělo stát. Jak si to představujete dál?"

"Celkem prostě. Vytahám muže z HK všecko z kapes i z hlavy a budu se za něj vydávat u Koláře sám. Tihle lidé jsou sice krajně bezohlední, nejsou však stateční. Jakmile je s nimi zle, ztratí odvahu."

/145

Plukovník uvažoval. Bafal strašlivé kotouče dýmu. Zrovna jsem cítil, jak mi těmi ohavnými zplodinami napouští oblek a vlasy.

"Počítejte s odchylkami," zabručel konečně.

"Věřím, že vyřešíme každou situaci."

"V úloze Háka se můžete u Koláře objevit. Ale co Mayer?"

"Mayer dovedl oklamat agenty centrály, tohle však je něco jiného. Zde by musel vzít na sebe iniciativní roli. To nesvede. Místo něho musí u Koláře vystoupit schopný náhradník."

"Musel by se mu-podobat. Resident ho má v kartotéce docela jistě."

"Přesné podoby není zapotřebí. Promluví-li o něm Quido Kolář na místě skutečného náhradního spojení, možná, že ho trochu popíše. K tomu však stačí jediný znak, poněvadž -, jak jsme se přesvědčili -, centrála ani zdejší residentura nemají žádné podezření."

"Jaký znak?"

"Brýle, soudruhu plukovníku. August Mayer nosí brýle. Karlíček rovněž."

"Hrome!" zaduněl plukovník. "Vy myslíte Karlíčka? Tak toho bych už vážně rád jednou viděl! To už je třetí případ v několika posledních letech, co vám tak přičinlivě asistuje! Jako byste se bez něho nemohl obejít. Cožpak jste si ho vytřel hadrem z Aladinovy lampy? Gossartová ho zná! Bylo by divné, kdyby si ho z té příhody ve fotozávodě nepamatovala!"

"Vím. Ale na světě jsou miliony lidí, kteří nosí brýle, a ona se s ním nesešká. Její styk s Karlíčkem jako s Mayerem bude navázán jen prostřednictvím profesora Koláře, jenž nezná osobně ani Karlíčka, ani Augusta Mayera. Chci použít triku: Přimět Gossartovou, aby s pomocí Koláře vešla do styku s americkým residentem, kterého bychom tak rádi odhalili. Ten jí ovšem potvrdí, že Mayer je v nebezpečí dopadení, neboť je o tom zcela jistě informován centrálou. Vystupňováním triku se Mayer stane pro obě residentury velmi důležitou osobností. Na skutečného Mayera nelze klást takové požadavky. A proto ho musí zastupovat osoba k tomu způsobilá."

"Karlíček jste povídal," zabručel strašlivě plukovník.

/146

"Jedině Karlíček, soudruhu plukovníku. Je to člověk, který se na sto procent vžije do každé nepravdy, jestliže si zamane, že ji bude za pravdu pokládat. Kromě toho má řadu dalších vlastností, které jsou pro tento speciální úkol ztatečně výhodné. To se při plnění jiných jeho úkolů někdy nezdá."

"A co když si Kolář na americké residentuře prohlédne Mayerovu fotografii?"

Musel jsem si uznale přiznat, že plukovník myslí na všechno.

"K tomu nedejde," zavrtěl jsem hlavou. "A kdyby, řekl by Kolář jenom to, že ho dobře nepoznává, a hlavně, že jeho návštěvník je hubenější. To se ovšem dá odůvodnit delším neklidem z hrozícího nebezpečí a vyčerpávající činností. Dále tu může být snaha pozměnit trochu zevnějšek -, na příklad přibarvením šedivějících vlasů a jejich přistřižením. Také neorámovanými brýlemi. Pravý August Mayer nosí brýle velmi silně orámované. Ale jak říkám, nemám o to žádnou starost. Řekne-li Quido Kolář na residentuře, že se mu přihlásil obrýlený člověk s dvěma občanskými průkazy -, a ty Karlíček bude mít -, úplně to postačí, protože residentura ho asi už očekává."

Plukovník mlčel. Pak hodil žhavý nedopalek do popelníčku, aby ho tam v hromadě popele nechal dohořet na troudu, povstal, podal mi pravici na rozloučenou a levou rukou už se zase přehraboval v krabici s těmi hroznými námořnickými smotky.

"Hák tady ještě není," pravil svým dunivým hlasem, "to by museli dělat zázraky. Spojím se s velitelstvím PS a dám neprodyšně ucpat všechny hraniční přechody. To může být hotovo za hodinu." Doprovázel mě ke dveřím. "Půjde-li vám to dobře, nemusíte mi hlásit každou maličkost. Mayera samozřejmě blokujte. Ještě něco?"

"Zatím nic."

"Tak běžte!"

Odcházel jsem tak kvapně, že jsem opravdu málem běžel.

"Sežehťe mi co nejrychleji Karlíčka!" řekl jsem, procházeje předkanceláři.
Dostal jsem odpověď: "Čeká na vás, soudruhu kapitáne."

/147

Tomu jsem byl ovšem rád.

"Karlíčku -, " oslovil jsem ho, když na mne v mé kanceláři přivětivě zamrkal, "ať máte cokoli, je tady něco, co si zaslouží přednost. Dávejte pozor, je to pro vás něco úžasného. Můžete odmítnout, i když s vámi už počítám. Je to velká odpovědnost."

V příkazech, jimiž jsem poděloval Trepinského a tři další členy štábu, nemohl se Karlíček zatím vyznat. Ale byl plný pozornosti a ujistil mě, že neodmítne, ať je to cokoli. Potom jsem mu vysvětloval, oč jde. Byli jsme rušeni telefonem a přibíháním a odbíháním lidí. Karlíček dlouho mlčel. Příčinlivě se tlačil k mapě, kterou jsme rozložili a do níž jsme zanášeli dislokaci. Potom ale řekl, že mi má sdělit cosi důležitého.

"To počká, Karlíčku," odbyl jsem ho. "Teď buďte zticha."

"Nemůžu," vrtěl hlavou, "ale budu stručný. Věra Klímová ještě ambasádu neopustila."

"Tedy setrvalý stav," odušil jsem netrpělivě. "Opak by mě zajímal, Karlíčku! Tu záhadu si stejně už brzy objasníme."

"Máme ještě jednu záhadu," pravil Karlíček. "Flora Milnerová zmizela."

"Jakže?"

"Obávali jsme se, aby si doma z nešťastné lásky nepodřežala žíly. Včera rozčilením omdlévala. Jestliže zemřel náhle Bedřich Fiedler, mohlo potkat něco podobného i ji.

Vnikli jsme proto do jejího bytu."

"A ona v něm nebyla?"

"Nebyla."

"Kdo měl o ni takový předčasný strach? Hadraba?"

"Já," přiznal se Karlíček bez nucení. "Schválně."

"To jste si mohl ušetřit. Flora Milnerová mi na sebevraždu z nešťastné lásky nevypadá."

"Mně taky ne."

"Tak co jste se zbláznili?"

"My jsme se zbláznili šťastně," řekl Karlíček. "Nebo jsme něco tušili, už nevím co. V jejím bytě je všechno prohledáno a mnoho věcí zničeno. Stav skoro týž jako v chatě. Zámek dveří neporušen. Pachatel měl správné klíče. Otevřel si jimi a po odchodu opět svědomitě zamkl."

/148

Zarazil jsem se jenom na vteřinu.

"To znamená," vyslovil jsem velkou moudrost, "že nenašlo-li se nic v chatě, hledalo se u Milnerové."

"Nejen to," připomněl Karlíček. "Bedřich Fiedler je mrtev a Hadraba má alibi. Pro vloupání k Milnerové nám už zase zbývá jenom ten cizí živel, nebyl-li to ovšem Arnold. Někdo se umí zmocňovat cizích klíčů. Hledá-li věc, kterou ukryl Arnold, připadl na to, že mu ji mohou přechovávat jeho milenky."

"Poněvadž jste mu je vytáhl na světlo. Něco si o tom už můžeme myslet, ale zatím to nechme. Zavolejte nadporučíka Skálu, musíme se s ním dohodnout. Doufám, že vás bude moci postrádat."

"Copak to on docela rád," řekl Karlíček.

Bezpochyby chtěl říci ještě něco, ale dával jsem až příliš zřetelně najevo, že na to není čas.

Skála se dostavil, když organisování akce již hodně pokročilo. Očekával jsem, že nad Karlíčkovým novým úkolem

užasne. Zatím však se tvářil jen jako člověk, který nad něčím zlámal hůl. Nakonec řekl:

"Máte pravdu. To není kriminalista, to je ilusionista. Našel jste pro něj to pravé. On to byl -, " ukázal s náhlým návalem rozhořčení na příkrčivšího se Karlíčka-, "kdo nám rovnou přivedl zámečnicka a tvrdil, že děje-li se něco s jednou Arnoldovou milenkou, mělo by se logicky něco dít i s druhou. Napadlo by vás, že někdo prohledá její byt s použitím klíčů, které jí bezpochyby vzal?"

"Mne nenapadlo zrovna tohle," hájil se Karlíček.

"Nelžete, člověče!" rozzlobil se Skála. "Pokud jde o klíče, případ je týž. Majitel klíčů beze stopy zmizí, načež se mu někdo s použitím jeho klíčů dostane do kvartýru a udělá mu z něho skládku sběrných surovin. Kdyby se o Milnerové nevědělo dva, tři dny, museli bychom se k ní stejně podívat. Ale tenhle jasnozřivec jako by napřed věděl, že sám bude trčet někde ve vile jako herec a že by pak na Milnerovou neměl čas. Kde myslíte, vy protivo, že teď Milnerová je?"

Karlíček mlčel, jen za brýlemi pomrkal.

"Vidíte ho!" ukázal na něj znovu Skála. "Ví to, a neřekne to! U Gossartové na anglickém vyslanectví, co ? Když je tam /149

Arnold a Věra Klímová, je tam Milnerová taky, a basta."

"Všichni tři bez klíčů ?" zeptal se Karlíček udiveně.

"Ano, všichni tři, poněvadž právě tam o ně každý přijde! To je ta vaše kouzelná myšlenka, co ? Zámečnictví u lady Gossartové! Nechcete náhodou tvrdit, že se někdo vloupá i do bytu Klímových, protože stará Klímová je až do večera v kanceláři prádelny?"

"Proboha," užasl Karlíček. "Můžete mít pravdu, soudruhu nadporučíku!"

Skála div že proti němu nezdvihl pěst.

"Já? Vy se odvažujete svádět to na mne? To už přestává všechno! Nechtěl byste nám dokonce poradit, abychom si pro Klímovou do prádelny došli a vyzvali ji, aby se s námi raději běžela do bytu podívat?"

Karlíček se díval opravdu měkce.

"To přece uvážíte sám."

"To si myslím! Už pro ni jeli."

"Na to jsem zvědav," oddechl si Karlíček. "Překvapení se nedá vyloučit."

Za chvíli nato volali z přední místnosti Skálu k telefonu. Do bytu Klímových vnikl neznámý pachatel, odemknuv si správnými klíči. V bezohledném spěchu prohledal každý kus nábytku, vyházel prádlo, šatstvo i nádobí, nešetrně ničil, rozbíjel a páčil. Potom odešel, přitáhnuv za sebou dveře, jejichž zámek zůstal v pořádku.

Skála se hbitě odporoučel.

"Někdo ho tam přece musel zahlédnout, ke všem čertům!" volal ještě na odchodu.

Hladil jsem si čtvrt minuty bradu. Pak jsem se otázel:

"Nenapadá vás nic, Karlíčku ?"

"Nic," zavrtěl hlavou Karlíček. "Myslím na svou hereckou roli."

"Hned se začneme školit," přislíbil jsem. "Ale nevzpomínáte si na tu spodní uzamčenou zásuvku Arnoldova nového šatníku?"

"Ani jsem na ni nevzdechl," zalhal bez jediného mrknutí Karlíček.

Díval jsem se na něj vážně.

"Nebudte nedůtklivý, Karlíčku, a nezastavujte mozkovou činnost, když musíme vzít rozum do hrsti. Byli jsme téměř /150

přesvědčení, že pachatel vloupání do chaty našel to, co hledal, v anglické zásuvce. A proto už nepotřeboval vypáčit zásuvku spodní. To nyní padá, že? Nenašel nic, poněvadž to potom hledal ještě na dalších dvou místech. Proč se tedy do spodní zásuvky šatníku nepodíval ?"

Karlíček pokrčil úzkými rameny.

"Asi proto," našel šalamounskou odpověď, "že šatník byl otevřen z jiného důvodu, než aby se v něm něco hledalo."

Ve čtyři hodiny odpoledne, po důkladné poradě, Karlíček odešel, aby se náležitě přichystal.

Příštího rána měl dostat dva průkazy s podobenkami, vyměněnými v průkazech Mayera a Neumeistera za jeho vlastní. Pak se měl hned vypravit k profesoru Kolářovi.

Tam jsem se s ním měl sejít. Zítřa, pozítří nebo prostě kdy to vyjde. Nestane-li se ovšem něco mimořádného.

Do přímého styku s námi už Karlíček vejít nesměl.

Po půl páté, když jsem se pustil do kontroly učiněných opatření, došla zpráva, že z budovy anglického velvyslanectví konečně vyšla žena.

Byla to Flora Milnerová.

Samozřejmě ji sledovali. Pokoušela se zastavit obsazenou autodrožku, pak nastoupila do tramvaje. Když vešla do domu, kde bydlela, oslovili ji zdvořile dva pracovníci městského oddělení v civilu. Milnerová byla méně zdvořilá. Zeptala se jich arogantně, co zas chtějí. Oni řekli:

"Chceme vás upozornit, abyste se nelekala."

Nato řekla ona: "Já z vás nemám strach."

Vysvětlili jí tedy, že leknutí se má týkat nepořádku, který v jejím bytě zůstavil neznámý pachatel. Probodávala prý je očima, jako by to byli provedli sami.

Na položenou otázku odpověděla, že klíče od bytu nedala z ruky. V předsíni má zrcadlo, pod ním košíček a v košíčku duplikáty klíčů. Jiné klíče neexistují.

/151

"Zrcadlo v předsíni jste sice měla," připravovali ji šetrně, "ale už nemáte. Spadlo a roztřísklo se."

"To se podívejme!" pohoršovala se a vypadala zle. Vůbec na omdlení.

Vstoupili do bytu a Flora Milnerová se začala rozkřikovat.

Jak to, že se odvážíli vniknout do jejího bytu a porušit zámek ? Z toho ona vyvodí krajní důsledky. Vloupání by byla oznámila přirozeně sama.

"Činila zle nám, místo aby zlořečila pachateli," telefonoval mi Skála. "Máme ji tady, sepsali jsme s ní protokol. Je dobře vyspalá a najedená. Přišel byste se na ni podívat ?" Odložil jsem kontrolu učiněných opatření na později.

Milnerová seděla ve vyšetřovací místnosti městského oddělení. Když jsme tam se Skálou vstoupili, upřela na mne nepřátelský pohled. Blond kudrlinky měla v naprostém pořádku, kulatá ramena vyzývavě vzpřímená, nadra jako nafouknutá a kuželkovité nožky pod židli připraveny ke skoku.

"Prosím vás," zeptal jsem se, "co jste dělala na vyslanectví?"

"To je moje věc," odsekla.

"Jak jste se tam dostala?"

"Nejsem tady proto, abych to vykládala."

"Povězte nám tedy alespoň, kdy jste odešla z domova."

"Dnes v poledne, když to musíte vědět."

Skála se na mne podíval. Pokývl jsem, a on tedy na ni spustil:

"Odešla jste už včera a na vyslanectví jste se dostala nejpozději v půl šesté večer. Budova je totiž od té doby střežena. A neviditelná nejste."

Milnerová klepala a skřípala chrupem, pak řekla:
"Dobře. Co na tom. Dopalovalo mě, že ta diplomatka
straní té fifleně. Rozhodla jsem se, že jí to pořádně vysvětlím. Proto jsem si na ni došla."
"Jak jste věděla, kdo to je a kde ji hledat?"
"Udělal u nás objednávku, ne? Při tom se vždycky zanechává adresa."
"Máme důvod věřit, paní Milnerová, že objednávka nebyla smluvena předem."
"Co na tom? Přišla, řekla co chce a bylo to."
/152

Nic takového, samozřejmě. Když Gossartová přijela, Karlíček už v krámku byl. Gossartová zašla rovnou do ateliéru k Fiedlerovi. Nejen že její objednávku Milnerová nezapsala, ale ještě nadto k nějakému fotografování vůbec nedošlo. Milnerová nám nechtěla přiznat, že ji Gossartová k sobě tím či oním způsobem pozvala. Ale zatahovat do toho Karlíčka jako svědka a upozorňovat tak na něj se mi nezdálo moudré.

"Kvůli té fifleně jsem ani neměla čas objednávku řádně zanést," řekla Milnerová nenávistně. "A později už jsem na to nepomyslela. Prosím...!" Vytáhla z kabelky navštívenku. "Tuhle vizitku tam miss Gossartová nechala." Vzal jsem navštívenku, potištěnou vzorně provedeným ocelotiskem:

Elisabeth W. Gossart

EMBASSY OF THE UNITED KINGDOM

""
"Ponechte si to na památku," vrátil jsem lístek, "a řekněte nám, zdali jste se na ambasádě setkala s Věrou Klímovou."
"Copak ona tam byla?"
"Ptáme se my. Vy laskavě odpovídejte."
"S nikým jsem se nesetkala, co je mi do ní. Miss Gossartová mě přijala vřídě. Mohu říci, že se z nás staly přítelkyně."
"Není divu," řekl jsem. "Měly jste na to celou noc a den. A co soudíte o náhodě, že se do vašeho bytu kdosi vloupal, použiv vašich klíčů, právě když jste navazovala s miss Gossartovou přátelství?"
Milnerová se uraženě vypjala.
"Dovolte? Co tím myslíte?"
"Myslím, že jste se dala příliš okouzlit."
"To jsem se dala, máte pravdu. Zapomínáte na můj duševní stav. Vedoucí mi dal včera okamžitou výpověď. Beru to na vědomí, ačkoli k tomu neměl právo. Je mi ovšem úplně jasné, že moje rozpoložení nechápete. Lidskost je vám asi vůbec cizí. Tady jsem to bezpečně vypo-
zorovala."
"Váš vedoucí náhle zemřel."
"To mi řekli," pohodila hlavou.

/153

Nemělo smysl vykládat si s ní něco o lidskosti.
"Tak ještě otázku, paní Milnerová. Viděla jste včera nebo dnes Arnolda Fiedlera?"
"Ne," odsekla bez rozpaků.
"Nemyslíte, že zatím co jste se bavila s miss Gossartovou, bavil se tam někde Arnold s Věrou Klímovou?"
"O tom nic nevím. Byla jsem u miss Gossartové v bytě. Odmítám podat o tom podrobnější zprávy. Nejsem žádná vyvědačka."
Měl jsem dojem, že na mne ustavičně poštekává, ale zacho-

vávali jsme se Skálou dokonalý a mírný klid.
"Ujišťuji vás, paní Milnerová," pravil jsem, "že na byt madam Gossartové nejsme ani zdaleka tak zvědaví jako ona na byt váš. Děkujeme vám. To stačí."
Seskočila ze židle s pružností pneumatiky.
"Už jsem myslela, že tady budu věčně," řekla takovým tónem, aby dala co nejzřetelněji najevo, že se cítí naším jednáním dotčena. Hupkovala se vztyčenou hlavou ke dveřím, které jí Skála ochotně otevřel. Její krok byl znatelně a zajisté i úmyslně mladistvější než ona sama.
"Kulička ohnivého vína," posoudil ji potom Skála.
"Dáme si pozor, jak bude doma uklízet. Možná, že jí Hadraba pomůže. Teď je hezky zpupná, aby se jí nevidělo do svědomí."
"Po pachateli není stopy?" zeptal jsem se.
"Bohužel ne. Je to nějaký rutinér."
"Musíme se zeptat po Klímové. Bude to samozřejmě bez výsledku, ale Gossartová by se divila, kdybychom to neudělali. Já se jí ovšem nemohu ukázat, chci-li se ukázat jinde. Byl bych vám vděčen, kdybyste tam zítra ráno došel. Přidělím vám společníka, který umí anglicky."
Skála beze všeho souhlasil. Řekl, že neuškodí, předvedeme-li se madam Gossartové trochu naivně. "Ale bez výsledku to určitě nezůstane," dodal, "protože všechno, co ta žena řekne, bude zaručená lež. A když si to otočíme rubem navrch, můžeme si z toho něco vybrat. Proto si dáme pozor na každé slovíčko."
Skutečně tady šlo o smělé či spíše drzé chytračení, k jehož odhalení bylo nutno použít i lsti.
Vrátil jsem se zatím ke své práci.
/154
V úterý ráno jsem prohlédl Mayerovy nadvakrát falšované legitimace a poslal jsem je Karlíčkovi. Karlíček mi vzkázal, že se ihned vydává na cestu. Skutečný Mayer se na naše doporučení zavřel doma.
Skála a jeho společník se vypravili za Gossartovou. Nebylo známk, že by je snad váhala přijmout. Poprosila pány do své pracovny. Úřadovala až v zadu v paláci. Bylo prý to tam samý plyš, až se z toho zdálo být dusno.
K svému mahagonovému psacímu stolu se mohla dostat jen po dvou vysokých stupních. Sestoupila od něho se zářivým úsměvem, vypjala nádherné rádio a zasedla s návštěvníky do klubovek.
Nad otázkou po Věře Klímové projevila údiv. Řekla, že se u ní nezdržela déle než dvě hodiny. Klímovou pak vyprovázel sluha, propouštěl ji vrátný. Gossartová se chápala telefonu, aby tyto zaměstnance přivolala. Skála, jenž se potom přede mnou upřímně obvinil, že ještě nikdy nebyl tak společensky dokonalý, svědectví služebnictva zdvořile odmítl, s podotknutím, že by to znamenalo nedůvěru k madam Gossartové, a tím by ji nechtěl urážet.
"Vyšla hlavním vchodem?" zeptal se.
"Zajisté," odpověděla krásná Gossartová se smíchem.
"Hosty nepropouštíme zadními vraty, ani když je to soukromý host některého zaměstnance."
Skála, setrvávaje v úloze úředního tazatele, jednajícího podle předpisu, s nímž se nemohl nikam dostat, přeptal se, kdy a jak madam Gossartová Klímovou pozvala. Svědomitě si poznamenal, že nápad pozvat Klímovou dostala Gossartová již ve svém automobilu, když vezla děvče domů. Jenže nevěděla, kdy to práce na ambasádě dovolí. Poněvadž se ukázalo, že je to možné ještě téhož dne k večeru, dala Klímovou zavolat. Obstaral to vrátný, který v neděli zastupuje telefonistku.

"A jak se u vás, prosím, octla paní Milnerová?" otázal se Skála.

"Tu také postrádáte?" divila se Gossartová. "Milnerová přišla sama. Není už tak sympatická."

"Přesto se zde zdržela mnohem déle než Věra Klímová," divil se také Skála.

Gossartová se půvabně smála.

/155

"Byla to rozkošná situace," odpověděla pobaveně. "Klímovou už jsem tady měla. Nesvedla jsem ty ubožáčky dohromady, to by byla pěkná výtržnost, tu si zde nemohu dovolit."

Skála ovšem věděl, že Milnerová nemohla přijít později než Klímová, nýbrž naopak, ale neřikal nic.

"Nechala jsem Milnerovou čekat v zahradním pavilónku," pokračovala Gossartová velmi věrohodně. "Postarala jsem se o to, aby jí něco nabídli, a když jsem za ní po odchodu Klímové přišla, byla roztomile podnapilá. Dělalala to ze zármutku. Mnoho pomlouvala. Jedla chlebičky, paštiku, studenou pečení a bonbóny, ale hlavně pila. Musela jsem ji nechat ve svém bytě přespat. Nechtělo se jí odtud."

Na všechno, co Gossartová říkala, tvářili se Skála i jeho průvodce nesmírně zdvořile a důvěřivě, takže hlavním znakem rozmluvy byla oboustranná neupřímnost. Jistě jsme v této hře nabývali zvolna a nenápadně pole, třebaže se přímý výsledek ještě neprojevoval.

Skála již pomýšlel na odchod, když vešel do pracovny bezvadně oděný, asi pětatřicetiletý muž, elegán každým coulem. Nesl kožené desky s nějakými listinami. Pozastavil se, všimnuv si návštěvy, a omluvil se anglicky:

"I am sorry I did not notice."

Podle překladu, jímž posloužila usměvavá Gossartová dříve než Skálův průvodce, to znamenalo: "Promiňte, že jsem si nevšiml."

V dalším nazýval bezvadný gentleman Gossartovou "Young lady", tedy nikoli slůvkem "miss", kterým ji po americku poctívala Milnerová. Došlo k představování, při němž se uplatnil i Skálův tlumočník. Ten říkal pánovi "sir". Gentleman se jmenoval Brown a byl to rovněž tajemník. Gossartová mu se smíchem vysvětlila, oč jde. Pan Brown se tím nepobavil, nýbrž spíše zvažněl. Řekl anglicky:

"Jednou způsobíte svými žerty skutečné nesnáze, young lady."

"Excuse me -," bránila se Gossartová rovněž vážněji,

"nejsem ničím vina."

"I don't think you are right," pravil Brown, "myslím,

/156

že nemáte pravdu. Pan legační rada si vašich návštěv všiml. Obávám se, že o nich bude referovat."

Pak položil desky na psací stůl a s úklonou se vzdálil.

"Půjďme," zdvihl se Skála. "Díky za informace. Hledáme ovšem také Arnolda Fiedlera. Ten vás nenavštívil?"

"O tom jsem jen hodně slyšela," odvedla Gossartová, a už se nesmála. Zdálo se, že na ni doléhají starosti.

"Takhle je to," řekl mi potom Skála. "Před námi se jaksi nenápadně začala obávat, že ji pan velvyslanec za její společenské zábavičky pokárá. Je ovšem dost mazaná, aby se takovými malichernostmi nezabývala. To je prostě neuvěřitelné, a přece tomu ten pan Brown věřil. Přišel jen proto, aby jí nasadil broučka do rozkošné hlavy.

Proto se mi zdá, že jí vlastně pomáhal tropit si z nás šašky. Doporučuji vám, abyste s panem Brownem pro

jistotu počítal jako s jejím spřežencem."

"Proč ne?" souhlasil jsem. "Tohle vaše pozorování můžeme klidně považovat za zjištění."

Skála pak pronesl podnětný úsudek:

"Podívejte se. Gossartová dává hledat nějakými zlotřilci něco v chatě, u Klímových a u Milnerové. Kteří pak lotříkové to mohou být? Především lokaj a vrátný, poněvadž byli ochotni dosvědčit, že Klímová po dvouhodinové návštěvě z ambasády odešla. Pan Brown to možná organizoval -, patrně za vrchního velitelství madam Gossartové. Udělali jsme dobře, že jsme se jí uctivě poptali. Odmítnout nás ani nemohla, a bude to pro ni malér. A je tady ještě jedna zajímavá otázka: Pročpak se nikdo nevloupal také do ateliéru a k Fiedlerům do bytu?"

Skála z toho vyvodil, že proti Arnoldovi pracoval společně s Gossartovou a její partou i jeho vlastní otec, a když myslíme, tedy ke všem rohatým i Julius Hadraba, takže bychom to vlastně měli všechno hezky pohromadě. Fotozávod i Arnoldův pokoj mohli přece prohledat s nespěchavou soustavností, bez obtíží a bez nepořádku, zaviněného nutným zrychlením "práce", a také to asi udělali.

"A co je s Arnoldovou pojistkou?" zeptal jsem se.

"S pojistkou nic. Existuje. Řádně uzavřena a proplacena.

/157

Pojistník se dosud nepřihlásil, ani nikdo jiný v plné moci. Přesto se tam svědomitě hrnuli odhadci, jenže jsem jim to odložil. Mohou tam jít přirozeně jenom s námi. Seznam pojištěných předmětů jsme si vyžádali. Srovnáme si to zatím se stavem v chatě sami."

"A dopravce šatníku?"

"Dosud se nic neví."

Skála u mne ještě seděl, když vstoupil Honzík Tužima a podával mi jakýsi dopis.

"Pro vás, soudruhu kapitáne," pravil se svým dobromyslným úsměvem. "Nechala to ve vrátnici nějaká mladá paní s dítětem."

Na modré obálce bylo moje jméno. Skála přihlédl.

"To je Karličkův rukopis!" řekl hlasem plným jistoty.

"Takhle škrábe jenom on!"

Otevřel jsem obálku. Vytáhl jsem z ní lístek, vytržený z bloku a popsaný tužkou těmito slovy:

Vážený soudruhu kapitáne!

Těsně před startem k svému odpovědnému úkolu jsem dostal nápad, jakého jedu mohl Bedřich Fiedler ve svém bytě použít, a jak. Neměl jsem ještě čas důkladně to promyslet, a proto se s Vámi o tom poradím později. Prozatím toto laskavě sdělte také váženému soudruhu nadporučíku Skálovi. Váš Karliček.

Karličkovy nápady byly obvykle takového druhu, že je nikdo jiný nemohl dostat.

"Proto bychom ani neměli hádat, co mu zas vlezlo do hlavy," mnil Skála. "Zřejmě staví svou úvahu na nevěře v pitevní protokol. Tam, kde celý zástup doktorů zjistí jako příčinu smrti srdeční vadu, vidí on paličatě jed. A to na základě své hrůzostrašné logiky, že bychom se s angínou pectoris nikam nedostali."

/158

Chystal se k odchodu, aby pokračoval ve své šlapací práci. Ale vypadal poněkud zamyšleně, a proto asi o obsahu Karličkova dopisu přece jen přemítal.

Šel se podívat, jak pokračuje probírání Hadrabovy minulosti. Hadraba, lamentující nad ohrožováním svého chatrného zdraví, a Boček, nevrle podmračený, museli být

při revizi podniku. Flora Milnerová se nedostavila. Neuposlechla ani úředního vyzvání. Revizním orgánům se v jejím účetnictví leccos nelíbilo. Nějakým omylem zanesla na příklad příjem za půl tuctu fotografií, zatím co se Hadraba pamatoval, že jich vyrobil celý tucet. Skála se svými lidmi také znovu obíhal Arnoldovy známé a přátele. Gossartová je neznala, leda že se o nich dověděla od Věry Klímové. Stopy jejího zájmu se u nich nezjistily. Oni stejně nebyli spolehliví. Jistě i Arnold chápal, že světit někomu z nich nějaké tajemství bylo by totéž jako vydat se mu na milost a nemilost. Pouze jeden snad tvořil výjimku: Lojzík Bedrna, jemuž říkali Domovníček. Připomínal věrného psíka, kterému stačí povel a hlídá do roztrhání těla. Alois Bedrna stál za to, aby na něm E. W. Gossartová vyzkoušela své loupežnické metody. Lojzík však nám nemohl říci nic, a pravděpodobně také o Arnoldově tajemství nic nevěděl, ačkoli jako zednický učeň by byl uměl všelicos i zazdít.

Odpoledne se zjistilo, že Flora Milnerová zašla do spořitelny a vybrala si ze vkladu na spořitelni knížce, znějící na doručitele, částku deset tisíc. Potom zkoumala výklady a poptávala se v obchodech na takové zboží, že si patrně hodlala nově zařídit byt. Skálovi pracovníci brzy měli informace, že knížka Flory Milnerové byla založena asi před půl rokem osobou smyšleného jména a smyšlené adresy a že zněla na celkovou částku 20.000,- Kčs. Od počátku až k výběru Milnerové nebylo s tímto vkladem hnuto.

"Je to tedy jasné," pravil Skála. "Někdo si vymyslel tento rafinovaný systém placení v hotovosti za prokázané službičky. Založí kopici knížek odstupňovaně v různých sumách, neztrácí úročení, nemusí podpisovat šeky a ručně odpočítávat stovky. Je to vynález speciální valuty. V tomto případě zaplatila Gossartová Milnerové rozbité zrcadlo /159

a mlčení. Proto Milnerová nedrží s námi, nýbrž s ní. Podle toho si představme, jakou cenu má hledaný dokument nebo co to vlastně je. Rád bych věděl, zdali to Gossartová zkoušela s vkladními knížkami také u Klímové."

Matka Věry Klímové začínala být vážně znepokojena. Neseznámili jsme ji s tím, co jsme si stále ještě museli o pobytu její dcery myslet. Matka Klímová by se byla ke Gossartové určitě rozběhla. Jestliže popřávala dceři volnost z mateřské lásky, byla by z téhož důvodu Gossartové řinčivě zahrála. To jsme nemohli potřebovat. Matce Klímové se tedy řeklo, že podle zjištění odešla její dcera z ambasády po tříhodinové návštěvě a že pátrání je v proudu.

Bylo docela dobře možné, že Věra Klímová zůstává u Gossartové dobrovolně, buď s Arnoldem nebo proto, aby unikla naší pozornosti. Násilné omezování její osobní svobody nebo něco ještě horšího bylo na ambasádě těžko představitelné.

Černé vysílačky mlčely. GR2 nedostala ze západního Berlína žádnou zprávu.

Ve středu ráno mi Skála oznámil, že před mnichovskou krizí pobýval Julius Hadraba v Matliarech na Slovensku, kde se léčil z plicní choroby. Zaměstnán byl jako administrativní síla fotoreportážního oddělení tehdejšího ministerstva národní obrany. Z Matliar se vrátil, patrně pro politický neklid. Dostal delší zdravotní dovolenou. Trávil ji u Stachů v Pošumaví, v jakési venkovské chalupě. Nebude snadné zjistit podrobnosti, neboť došlo ke značným změnám poměrů. V Praze žije Hadrabova staříčka

teta, osleplá a silně nahluchlá. Bydlí s ní cizí žena, která Hadrabu osobně nezná. Hadrabova tetu si uschovala dopisy a pohlednice Hadrabou kdysi zasílané. "Ty jsme si od ní vypůjčili," řekl Skála. "Prostudujeme si hlavně razítka. Vypadá to zatím tak, že už nějaký čas před patnáctým březnem přestal Hadraba pozdravy tetince zasílat. Za války prý ji jednou nebo dvakrát navštívil, ale /160

ona si nepamatuje, kdy to bylo. Současně působil Jandera jako zaměstnanec novinářského vydavatelství. To je zatím všechno. Dvojí život by to trochu připouštělo. Uvidíme. Z někdejšího MNO měl Hadraba určité znalosti, rozumí se. Třeba jimi na Slovensku posloužil hlinkovcům a stal se expertem fašismu v protektorátu. Papíry na jméno Jandera mu opatřili snadno. Zatím ovšem nic jistého. Pokračuje se."

Plukovníkova noha se meteorologicky osvědčila. Obloha se začala od západu zatahovat houstnoucím závojem. Bezměsíčná noc se zastíněnými hvězdami bude asi doko-nale temná. Byl by v tom čert, aby HK 12/37 nepřistál. Plukovník mi nechal na starosti oblast u Berounky. Sám alarmoval celé Čechy skoro až k Českomoravské vysočině Černý balón byl pořád ještě vynález, jímž se nás pokoušeli šidit. Jenže ho použili již několikrát, a my jsme z toho nezhloupli, nýbrž jsme se přirozeně poučili. Polapili jsme jednu chlapíka, který nám způsobně vyličil, jak to s ním bylo.

Černý balón dosedne částečným vypuštěním plynové náplně, a postava od hlavy k patě černá, vysloveně strašidelná, opustí sedačku. Má s sebou černý silonový pytel. Vyloží jej a uvolní odlehčený balón. Zbylá náplň postačí k tomu, aby se balón vznesl a ztratil se ve tmě pod nebem. Západní větrík, který obstarává i oblačnost, pohání jej pryč.

Agent si pak obvykle vyhledá nablízku strom. Stáhne černý oblek. Stáhne svetr. Ono je i v létě na sedačce chladno, musí tedy být náležitě opatřen. Vyjme ze silonového pytle civilní oblek, nadítkou aktovku a skládací lopatku. Celou černou masku strčí i se svetrem do pytle. Civilní oděv oblékne. Lopatky použije k vyhrabání jámy pod stromem. Vloží tam pytel, zasype jámu a po případě přiloží i lopatku. Nahrne prst' a ušlape povrch. Nahází listí nebo jehličí, aby výkop nebyl znatelný.

Ten, kterého jsme polapili, měl s sebou malou vysílačku, kterou hned nepotřeboval. Vložil ji do jámy rovněž. Strom si označil vrypem nože.

/161

V aktovce má agent větší množství peněz, tři nebo čtyři padělané občanské průkazy, svítilnu a jiné potřeby. Bez aktovky by nemohl existovat, však ji potom někde uloží. Jeden z průkazů a potřebné množství peněz si strčí do kapsy. Urovná si pistoli v podpažním pouzdře, vezme aktovku a vydá se za svým cílem.

Ve středu v poledne měl Bedřich Fiedler pohřeb žehem. Bylo to samozřejmě ubohé. Pieta! slavnost z toho nikdo nedělal. Josef Boček a Julius Hadraba se složili na věnec. Nikdo jiný se nezúčastnil. Pro popelnici nebylo zajištěno místo. Zůstala prozatím uložena v krematoriu.

Loubal a Trepinský rozestavili hlídky v úterý časně zrána. Později za dne šel jeden z mužů kolem vily profesora Koláře a hvízdal si pronikavě písničku. Kolářův hlídací pes začal štěkat. Muž před mřížovými vraty ho dráždil. Z vily vyšla žena a požádala muže, aby nechal psa na

pokoji. Muž vedl jakési plané řeči tak dlouho, dokud ho kdosi nezasáhl nezralou švestkou. Pak se teprve vzdálil. Hod švestkou byl Karličkovým znamením. Všecko v pořádku. Mohlo také být použito nezralého jablka, po případě kousku cihly. Druh ovoce nerozhodoval.

Odjel jsem z Prahy ve středu, pozdějším odpoledním vlakem. Když jsem na zastávce vystoupil, přitočil se ke mně nenápadný chlapík. Všecko v pořádku.

Vykročil jsem.

Pokud jde o topografii, ležel komplex nepravidelně rozestavených vil, obklopených zahradami, na rozsáhlé ploše, v jakémsi obrovském klínu mezi železniční tratí a řekou, od trati ustupující. Nezastavěný, protáhlý hrot klínu se dále na jihozápad opět rozšiřoval, poněvadž tam uhýbala řeka velkým obloukem. V dosti značné vzdálenosti od poslední vily vedla přes mělkou řeku letní lávka. Od zastávky se šlo k lávce asi čtvrt hodiny. Tam bylo zřízeno koupaliště, k němuž náležela částečně oplocená travnatá

/162

parcela. Parkovaly tam automobily, někdy i přes noc. Umístili jsme za ohrazením vůz s nenápadnou evidenční značkou.

Za řekou, vlevo od lávky, zůstával břeh spíše plochý.

Vpravo začínala půda strmě stoupat nahoru k lesům.

Vzadu na zarostlých kopcích se muž HK 12/37 nejspíše mohl vysadit.

Moje cesta vedla zpátky podle trati a pak šikmo od ní přes onen rozšířený hrot klínu až na místo, které jsme poctili titulem Hlavní stan. Zešěřilo se, než jsem se tam dostal.

Bylo to u mrtvého ramene řeky, obrostlého hustými křovinami. V tomto "stanu" jsem mohl pouze trpělivě čekat, po případě celou noc. Nedočkáme-li se ničeho, vyhledá mě zde po ránu Loubal nebo Trepinský, a poradíme se o dalším.

Místopis jsem měl vštípený do paměti jako rozprostřenou mapu. Za tratí vedla úzká silnice. Tam asi občas šlehnou automobilové reflektory. Každý vůz bude zastaven namátkovou kontrolou. To není nic nápadného.

Avšak hned zpočátku jsem se přesvědčil, že nelze počítat absolutně se vším. Tady to byli komáři. Mohli jsme si myslet, že jich na tomto místě budou celá mračna. Přivítali mě s nadšením. Nestačil jsem se plácát po obličeji, po šíji i po rukou.

S malým úspěchem jsem zkusil cigaretu. Nemusel jsem být tak úzkostlivě opatrný se světlem zápalky. Jednu chvíli jsem ze zpropadeného hlavního stanu i vyšel, ale komáři mě ochotně doprovázeli.

Trápili mě přes dvě hodiny. Teprve když jsem jich stovky pobil a tisíce nasýtil, dali trochu pokoj.

Pak mi spadla na nos kapka deště. Plukovníkova noha byla neomylná. Deštník ani gumák jsem s sebou neměl.

S deštníkem se na takové výpravy nechodí, a gumák je krajně nepříjemný, když doopravdy prší.

Po první kapce následovaly rozpačité další, až se konečně trochu váhavě, ale zřetelně rozpršelo. Nebylo to zatím zlé. Naopak. Komáři dali pokoj, kapka vody na křídélka je pro ně asi zabiják. Anebo byl pro ně čas, aby po bohaté večeři šli spát.

Na straně, kde stály vily, planulo hodně světél. Ve tmě

/163

se zdálo, že jejich zář dopadá až ke mně. Viděl jsem v protisvitu šňůrečky pršky.

Také za řekou chvějivě pomrkávala jakási světélka.

U nádražíčka zářily vysoké lampy. Světelné body byly řidce rozestety i na ostatních stranách. Nad Prahou stála narůžovělá, zamžená kopule.

Pouze lesy v dálce, vpravo nad řekou, mizely v temnotě. Nemohl jsem proti nebi rozeznat ani jejich hřeben.

Pršelo víc a víc. Světla ve vilách pohasínala. Vlády se ujímal noční klid, ale nikdy bych byl neřekl, že déšť může tak hlasitě šumět. Narážel do křovin a bubnoval na vodě.

Brzy jsem měl mokré obličej.

On to nebyl zrovna liják, ale protivná, vytrvalá prška.

Najednou slyším nablízku smluvené znamení: vysoký, slabý zvuk píšťalky.

Ozval jsem se rovněž. Vystoupil jsem z hlavního stanu.

Kdosi se prohraboval po paměti v křoví.

"Tady!" odpověděl jsem polohlasem. "Stůjte."

"Spojka šest!" ohlásil se muž, když jsem se přiblížil.

"Hlídky na hoření linii zahlédly několikeré mžiknutí světla poblíž kóty sto osmnáct. Patrně normální baterka.

Mám vyřidit, že velitel sevřel strážu podél cesty k lávce.

Jinudy se očekávaná osoba v těchto místech přes řeku dostat nemůže. Žádáme o souhlas nebo o jiný příkaz."

"Nechte to tak. Ostatní úseky nepouštět ze zřetele. Světlo není ještě důkaz. Vyšlete nahoru po cestě průzkum.

Pospěšte si."

Byla jedna hodina a třicet pět minut.

Čekal jsem s napětím. Háček -, je-li to on -, není si vědom žádného nebezpečí. Kdyby chtěl, snesl by se přímo mezi vily. Tihle výtečníci, školení a poučení, orientovali se bezpečně podle světél pod sebou, vyznali se v používání světélkujícího kompasu i v částečné možnosti řízení balónu a byli startováni z míst, odkud vál vítr přibližně k jejich cíli. Dnešní noci měl Háček podmínky zejména výhodné.

Prahu mohl rozeznat zdaleka.

/164

Napínal jsem sluch. Déšť šuměl k zbláznění jednotvárně.

Pak byl přehlušován hučením vlaku, zaznívajícím už zdaleka. Když vlak konečně přejížděl, půl kilometru ode mne na vyvýšeném náspu, byla to pomalu se vlekoucí, strašlivě dlouhá souprava nákladních vozů, jejichž hluk jako by nikdy neměl zaniknout.

Míjela druhá hodina. Denní světlo se v tomto počasí jistě opozdí.

Déšť neustával.

Dvě třicet. Nic jsem nepostřehl, neviděl ani neslyšel. Stál jsem před houštím. Jak se zařídíme, nebudeme-li mít žádný výsledek ?

Ještě nebylo tak naléhavé o tom přemýšlet.

Asi ve tři čtvrti na tři jsem spatřil na jistou vzdálenost pohybující se světlo. Na dně noci, pořádně už mokré, někdo se spěšně pohyboval, tak říkajíc napříč krajinou, přímo k mému hlavnímu stanu.

Trochu jsem ustoupil. Postavu jsem nerozeznával. Nějakou náhodou, která podle Karlíčka nikdy náhodou není, mohlo se stát, že na tomto nepravděpodobném místě by se srazili dva Hákové. Jeden pravý a druhý nepravý.

Avšak blížící se postava dala smluvené znamení. Vložil jsem mezi rty píšťalku a odpověděl jsem.

Můj hlavní stan byl vzdálen od krajní vily asi jeden kilometr. Kratičkého signálu, podobajícího se spíše pípnutí ptáka, nemohl si nikdo všimnout. K vilám stejně nedolehl. O něco horší bylo světlo, s nímž spojka přicházela dosti nenuceně. Urychlovalo to ovšem její pohyb.

Za malou chvíli jsme stáli proti sobě. Světlo zhaslo. Muž

byl zadýchán spěchem. Bylo to znát tím víc, že se snažil mluvit tiše.

"Úkol splněn, soudruhu kapitáne. Očekávaná osoba zajištěna a usvědčena materiálem, který má při sobě."

Nesmírně se mi ulevilo.

"Kde ho máte?"

/165

Muž se nehýbal.

"Mám ještě hlásit, soudruhu kapitáne," pravil, "že poručík

Loubal byl při zajišťování vážně zraněn."

Šli jsme rychle. Od hlavního stanu jsme se brouzdali mokrou trávou k pěšině, vedoucí pod náspem železniční trati. Po této stezce, vysypané drobnou, ostrou škvárou, šlo se dobře. Probíhala pod rozkročenými telegrafními sloupy jako brankami a vyústila posléze kolmo do rozblácené, nerovné cesty, plné louží. Dali jsme se po ní vlevo. Vzdalovali jsme se od trati.

Proti nám vrčel podrážděně automobil. V houpajících se světlech reflektorů stříkala do třpytivě padajícího deště špinavá voda. Vůz jel pomalu, na nižší rychlost, jako by šetřil pérování.

"Vezou poručíka Loubala," řekl můj průvodce.

Byl to náš vůz, který jsme zastrčili u koupaliště.

Ustoupili jsme stranou. Řidič nás jistě viděl. Dal dvojí krátké znamení houkačkou jako zřetelný náznak, že nemíni zastavit. Pokynul jsem mu, jen aby se nezdržoval. Vozu chybělo ještě několik desítek metrů k přejezdu železničních kolejí, které cesta přešplhávala jakýmsi hrbem. Nedaleko za tratí se vpojovala do asfaltové silničky. Tam bude možno na rychlosti přidat.

Zde byla cesta pramizerná. Na každém kroku nám ujížděly po kluzkém a hlubokém blátě nohy. Klopýtali jsme přes díry plné vody. Beze světla se prostě jít nedalo.

Nevěděl jsem, co se Loubalovi přihodilo, mohl jsem si to jen přibližně domýšlet. Svého průvodce jsem se nedotazoval. Než jsme vyšli, položil jsem jen jedinou otázku:

"Byl jste při tom?"

Odpověděl, že ne.

Ve spěchu a v nesnázích tohoto putování, v husté a prudké

/166

pršce, šlehaající do obličejů, s oděvem provlhlavajícím až k tělu a s nohama nejistě čvachtajícím v mokru a v blátě nebylo ani moudré vést nějaký neurčitě zaměřený rozhovor. Ostatně muž mě pouze vedl, a to tam, kde mne očekávaly přesné informace a kde bylo nutno situaci konsolidovat.

Zahnuli jsme vpravo kolem zavřené dřevěné boudy s nápisem Občerstvení. Pak jsme odbočili opět vlevo do původního směru, na cestu spíše pískovou a tedy o něco schůdnější, ačkoli i v ní jsme se bořili. Směřovala přímo ke koupališti, vyhnula se jeho ohrazené pobřežní ploše a končila u nouzové lávky, vedoucí přes řeku.

Tam nám někdo dával už z jisté vzdálenosti znamení baterkou, kývaje jejím světlem před sebou po zemi ze strany na stranu. Můj průvodce týmž smluveným znamením odpověděl.

Čekal na nás Trepinský. Zhasli jsme světla. Pak jsem zřetelněji viděl, že na protějším břehu žlutě září dvě malá okna.

Trepinský mi opakoval hlášení svého posla. Snažil se mluvit jako obvykle strojovým způsobem. Nedařilo se mu to. Jeho hlas zněl podezřele jinak.

"Co se stalo?" zeptal jsem se nedočkavě, když zřejmě

dával přednost zprávě o výsledku akce.

Bylo nadobro po strojovosti. Trepinský slyšitelně sykl.

"Vystoupil proti tomu mizerovi. Byl podporován, samozřejmě. Vyzval ho, aby dal ruce vzhůru. Bylo to nahoře na cestě vedoucí roklí. Chlap si svítil pod nohy. Loubal uklouzl na jílu a ten dobytek mu rozpáral bok nožem.

Odpusťte. Dal jsem mu jednu do hlavy, že ztratil vědomí.

Už je zas při sobě."

"Zlá rána?"

"Ano, ale už je zas..."

"Počkejte! Co je mi po ráně do hlavy?! Kdybyste ho i zabil, co bych mohl dělat. Ptám se..."

"Rána do boku je vždycky zlá," řekl Trepinský vážně.

"Nevěděli jsme si jiné rady než ho dovléci dolů k přívoznickému domku. Probudili jsme jeho obyvatele. Za těch psích poměrů nebylo možné raněného venku ošetřit.

Ovázali jsme ho nouzově až v domku. Poslal jsem zprávu

/167

řidiči vozu. Dojel až k lávce. Přes lávku jsme dopravili raněného na plachtě. Bylo to svízelné, snadno mohli spadnout do vody i s ním. Byl ve mdlobách."

"Vrátí se vůz?"

"Ovšem."

"Pak se tedy něco dovíme. Kde máte toho lotra?"

"Dal jsem ho odvést pod silnou stráží oklikou na sever, aby o tom v domku neměli tušení. Namluvili jsme jim, že jsme pročesávali lesy s úkolem dopadnout individuum, které přepadává osamělé chodce, ale že se mu zatím podařilo uniknout. V domku dostali napomenutí, aby mlčeli, že nesmí vzniknout panika. Individuum prchá podle všeho dále na jih. Jeho dopadení je otázkou dvou tří dnů."

"Správně," schválil jsem. "Oni to sice nesmlčí, ale chlap je pro ně na svobodě, a to je hlavní věc. Pojdme."

"Musíme na druhou stranu," pravil Trepinský.

Neširoká lávka sloužila větší sezónní frekvenci lépe než přívoz. Skládala se z prken na kůlech a byla lemována viklým zábradlíčkem, o něj nebylo radno se opřít. Rázným krokem jsme lávku rozhoupali.

Chvilka stání s Trepinským mne v prochladajícím deštivém počasí zimomřivě rozechvěla. Jestliže se člověk pohyboval, cítil se přece jen lépe. Hněv a účast s Loubalovým osudem měly ovšem svůj podíl i na fyzickém neklidu.

Vývolávaly stav, podobný slabé horečce.

Od konce lávky jsme se museli vydrápat na úroveň základů domku krátkým, kluzkým svahem. Domek jsme nechali vpravo. Uhnuli jsme i světlu, linoucím se z jeho oken, a vypjali jsme baterky. Přesto jsem zpozoroval v oknech zvědavě se přiklánějící stíny.

Hlídky, mnohde oproti původnímu rozmístění seskupené, nebyly dosud odvolány. Muž, kterého za mnou Trepinský poslal, stále ještě nás doprovázel.

Hák byl tedy nyní docela jinde. Nikdy nic nevyjde přesně podle stanoveného plánu. Záleží pak na tom, aby bylo při případných změnách účelně rozhodnuto. Trepinský si počínal dobře. Nedalo se mu nic vytýkat.

Pustili jsme se pobřežní stezkou po proudu řeky. Stezička se kroutila. Někde měla zrádný sklon k vodě. Pád nám hrozil co chvíli.

/168

Opustili jsme ji asi po deseti minutách. Přešli jsme louku s vysokou trávou, mezi skupinami stromů. Dostali jsme se na úzkou cestu. I tu jsme překročili a šplhali jsme do kamenitého svahu. A přšelo a přšelo. Plukovníkova noha byla hrozný barometr.

Nahoře na svahu se ztrácela ve tmě polovzrostlá pole. Kráčeli jsme po travnaté mezi. Sestupovali jsme opět níž. Od řeky jsme se příliš nevzdálili. Dostali jsme se do jakési kotliny. Proti nám se zdvíhala nevysoká skála. Něco tu slyšitelně šumělo: potůček spěchající mezi kamenitou sutí a rozšířený deštěm.

Trochu výš pod skalou nám dávali znamení lucerničkou. Překročili jsme potok, v němž jsme se brodili až po kolena. Ocitli jsme se v místě, kam sotva kdo zabloudil i za jasného dne.

Byli zde čtyři do nemožnosti zablácení muži. Pátý seděl se zkříženýma nohama před nimi na zemi.

To byl Hák. Ruce měl svázané pevnou šňůrou za zády. "Vstaňte!" pobídl ho jeden ze strážců a hned mu pomohl uchopením za límec. Obdivuhodnou, zřejmě nenávistnou silou ho doslovně vytáhl.

Posvítíl jsem si na chlapa zblízka.

Nebyl velký. Zdál se menší než kdokoli z nás, ale byl asi kočkovitě pružný, přesto, že nic takového nedával na sobě znát. Ramena měl široká, hlavu poměrně malou. Hrdlo pod roztrženým límcem košile obnaženo. Svalnatý krk. Bylo mu sotva čtyřicet let, možná pětatřicet. Na pravé skrání mu promodrávala velká podlitina: práce Trepinského.

Nedlouhé hnědé vlasy mu spadaly několika mokkými pramínky do čela, spíše plochého než klenutého. Nos měl poměrně velký, tupý a s širokým chřípím, prostě okurkovitý. A malé, hnědé oči, které na něm byly to nejhorší. Seděly trochu příliš blízko nosního kořene a byly potaženy jakousi mlhou či závojem. Dívaly se do světla nehybně, nechtěly říkat nic, ale právě to bylo na nich znát. Zakalovaly se. Nikoli snahou, aby neviděly, jako oči slepce, nýbrž úsilím, aby nadělaly slepce z těch, kdo do nich

/169

pohlíželi. Byly znamením špatné duše a zrádné povahy.

Odvrátil jsem se. Trepinský se sehnul po aktovce ležící na balvanu těsně u paty skály.

Hák si opět sedal na zem.

"Stůjte!" vyzval ho muž, který ho zvedl už jednou. Tentokrát ho téměř vyhodil do vzduchu. "Pořád si sedá!"

"Tiše!" řekl Trepinský mírně.

Vyňal z aktovky otevřený nůž, zabalený do dvou kapesníků. Asi dvanácticentimetrová, oboustranně broušená čepel byla silně zakrvácená. Hák se stačil ohnat touto zbraní pouze jednou. Vzápětí ho Trepinský udeřil hranou pistole do skráně.

V aktovce byla i Háková střelná zbraň a několik jiných věcí, z nichž mne především zajímaly tři občanské průkazy. Nahlédl jsem do nich. Trepinský přidržoval aktovku tak, aby nemokly. Déšť neustával. Nebyl silnější ani slabší, byl však nepříjemně vytrvalý.

Padělky průkazů zněly na různá, typicky česká jména. To znamenalo, že Hák je buď české národnosti, nebo že aspoň mluví dobře česky.

"Řekl, kdo je?" zeptal jsem se.

Neřekl. Ostatně příležitost k podrobnějšímu výslechu nebyla, také proto, že rána do skráně ho omráčila.

Přistoupil jsem k němu.

"Jakým jménem z těch tří vás mám oslovit?"

"To je jedno," zamumlal. "Vyberte si."

Lepší a zřetelnější odpověď dát nemohl.

Tři baterky do něho byly světlem. Hlava se mu po úhozu do skráně možná ještě točila. Jeho okurkovitý nos vypadal v sousedství malých, zazávojaných očí větší a ošklivější,

než skutečně byl.

"Poslyšte," řekl jsem mu, "nemůžeme se teď dlouho bavit; Prší. Snad jste si všiml, že jsme vás očekávali. Vaše bodnutí nožem zůstane vaším jediným úspěchem, a doufám, že ani ten nebude úplný. Jste registrován ve skupině HK 12/57. Byl jste sem vyslán proto, abyste likvidoval jistého Arnolda Fiedlera, který se stal nebezpečným, poněvadž objevil schránku devatenáct. Podle nařízení má být zrušena, a vy se máte přesvědčit, zdali se tak stalo, nebo to nějakým způsobem zařídit. Měl jste se sejít u profesora

/170

Quido Koláře s Augustem Mayerem. August Mayer je v tísní. Ukryl svou vysílačku, která se vašemu ústředí hlásila značkou GR2."

Hák už neměl zakalený pohled. S úžasem se snažil vidět mezi světly do mého obličeje očima, které nyní nabyly ostře hnědé barvy a byly jen dvěma skvrnkami bez hloubky.

"Je to tak?" otázal jsem se přísně.

Po čele, po nose i po bradě mu stékala voda. Pohnul ramenem v marném pokusu ji setřít.

"Osušte mu obličej," řekl jsem.

Udělal to Trepinský čepicí, kterou vytáhl z Hákovy aktovky. Nedotkl se přitom bolestné podlitiny na mužově skrání. Hák kroutil neklidně hlavou. Trepinský mu dokonce sčísł mokré vlasy čepicí dozadu. Chlap mlčel.

"Povím vám, jak to víme," pokračoval jsem. "Je to hluboké tajemství. Vy jediný z celé naší organizace je můžete znát, protože se nám z rukou už nedostanete."

Vylíčil jsem mu stručně podstatu akce Z 5 8. Na to konečně ochraptěle a jaksi uznale odpověděl.

"Čerti."

A malomyslně se přikrčil.

"U profesora Koláře jste se měl přihlásit heslem," pravil jsem úsečně.

Olízl si rty.

"Tak už si ty řeči nechte. Poslali mě do pasti, idioti.

Seberte si je všechny. Proč to mám odnášet jenom já. Heslo pro Koláře je Adéla vás pozdravuje. Na to je můžete natchytat. Jinak se bude z vily střílet a nikoho jiného nedostanete. A nechte mě sedět, je mi špatně."

Podlamoval se v kolenou. Nechali ho. Dosedl těžce k zemi. Bez opory svázaných rukou by se byl převálil na bok. Jeden z mužů tomu zabránil.

Obrátil jsem se k Trepinskému. Svítilny pohasly. Moje baterka ztratila už dobrou polovinu proudu.

Nad nevysokou, začernalou skálou bylo trochu světleji.

Její okraj se začínal zařezávat do šerého svítání. Pořád ještě pršelo. Tolik toho zase plukovníkova noha obstarávat nemusela.

Bylo třeba rozřešit otázku Hákovy dopravy.

/171

"To je zařízeno," pravil Trepinský, jenž až do této chvíle nenašel svůj strojový způsob jednání. "Odsud se poměrně snadno dostaneme k záhybu řeky. Je tam upoután rybářský člun. Vypůjčíme si ho, abychom se nemuseli vracet kolem domku přes lávku. Poslal jsem muže, aby člun odpoutal a přichystal k přeplutí na druhý břeh. Pak mohou dojít se zajištěným až na cestu, kterou se vrátí vůz. Lodka ovšem není velká. Unesla by snad nejvýš čtyři muže."

"Uvidíme."

Vydali jsme se na cestu. Mezi hustým stromovím, jímž jsme se museli o něco doleji proplétat, nemohli jsme ještě jít bez použití svítilen. Z promoklých korun na nás padaly

těžké kapky vody. Brouzdali jsme se v husté a vysoké lesní trávě. Rostla i na klesajícím terénu pod hájem. Došli jsme na volnější, téměř plochý břeh. Hladina říční zátočiny se matně leskla. Protější nízký břeh byl zahalen lehkou mlhou. Déšť konečně ustával, jenom studeně mrholilo, jako by se voda, padající ze zataženého nebe, už nemohla nikam vejít. Šero svítání se ještě nedalo nazvat denním světlem. Byla to bezbarvá šed', dovolující vystupovat z tmy jen rozmáznutým siluetám.

Rozeznali jsme loďku s plochým dnem a v loďce sehnutou postavu. Měla v ruce vlastní klobouk a vycakovala jím z loďky vodu. Jestliže se dobře pamatuji, řekl jsem na počátku, že malý Karloušek ještě nerozeznává klobouk od hrnce. Muž, pracující v loďce, nerozeznával klobouk od hrnce vědomě a obětavě. Co se týče zevnějšku, byl podobně zřízen jako my ostatní.

Řekl, že zbylé množství vody v loďce nebude plavbě na závalu, že vyrazil kamenem hřeb, jehož okem byl provlečen řetěz a který ve zchátralém dřevu stejně již pevně nedržel, a že chybí vesla. Pak poukázal na ulomenou mladou břízku a představil nám ji jako bidlo, jímž hodlá loďku odstrkat na druhou stranu. Věřil, že řeka zde není hluboká a že proud snese loďku jen málo. Pak si vložil klobouk, poslouživší mu jako hrnec, beze všeho na hlavu. "Rozumí tomu," prohlásil Trepinský. "Pěstuje veslařství jako sport."

To bylo ztracené doporučení, jestliže vesla vůbec neměl. Bylo nás celkem devět.

/172

"Přeplovím se nejdříve pokusně sám," řekl jsem. "Loďka se vrátí. Naloží zatčeného a dva muže. Ti pak vezmou s sebou také aktovku. Budeme tedy na druhém břehu čtyři. Půjdeme zpátky ke koupališti a počkáme na automobil, který delikventa pod stráží odveze. Řidič obstará výměnu podobenek na všech těch padělaných průkazech za moje podobenky. K tomu je na velitelství všecko připraveno a může to být hotovo v několika minutách. Počkám si na to v hlavním stanu. Rozptýlte nenápadně hlídky."

"Provedu," řekl Trepinský, už zase skoro jako stroj.

"Pospěšme si," pobídl jsem. "Z řeky začíná stoupat mlha. Rozmyslete si zatím, kam si objednáte vozy pro mužstvo. Strážci vám to vyřídí. Delikvent bude při přepravě ležet v loďce na zádech."

Vstoupil jsem do člunu. Muž, sportovní veslař, se odvážně chopil bidla.

Počínal si vskutku obratně. Odstrkoval loďku šikmo proti proudu, čímž její snášení omezoval na nejmenší míru.

Přistáli jsme u druhého břehu šťastně, ačkoli primitivní bidlo se někde nořilo tak hluboko, že se převozník musel položit téměř na prsa a polovinou těla se vykláněl z člunu ven. Potom řekl: "Podaří-li se nám utrhnout sedátko, poradím někomu s kormidlováním a silovou složkou proudu se sem dostaneme skoro zadarmo."

Zůstal v loďce. Uchopil jsem konec bidla. On sevřel druhý konec, opřel se pevně nohou a já, kráčeje po břehu, vytáhl jsem ho proti proudu o kus výš. Pak se pustil přes řeku zpátky. V lehké mlžné cloně mi připadal jako Cháron z řeckého bájesloví, převážející duše zemřelých přes řeku Styx do podsvětí.

Čekal jsem. Obloha, dosud zatažená, světlela, déšť docela ustal, avšak mlha nad řekou houstla. Sešel jsem o něco níže. Napínal jsem sluch. Roztřásal mě chlad a nepokoj. Měl jsem dojem, že se ze mne kouří. Po obličejí jsem měl

nepříjemný pocit svědění. Komáři mě asi zkrášlili mnoha pupenci. Zapálit cigaretu jsem si nemohl. Ačkoli mě plukovníkova noha varovala, měl jsem s sebou jen papírový balíček, a ten jsem teď úplně rozmočený, rozhořčeně odhodil.

/173

Konečně jsem zaslechl šplouchání. Náš Cháron v bílé kaši mlhy, pomalu už vůbec neprůhledné, bezpečně a hrdě přepravil svěšené duše, z nichž jedna byla černá.

"Mám už prý tady zůstat," pravil.

"To si myslím!" odpověděl jsem. "Půjдете s námi a vrátíte se přes lávku."

Oba strážci pomohli spoutanému muži na břeh. Vytáhli jsme člun na souš a vydali jsme se ihned na cestu proti proudu.

Celá krajina za řekou, většinou plochá, tonula v mlze.

Viděli jsme spolehlivě jen asi na deset kroků. Výpary nemohly lnout k zemi dlouho, prozatím však jistě lehaly i na asfaltovou silničku, vzdálenou od řeky v těchto místech asi dva kilometry. Špatná viditelnost bezpochyby náš vůz pozdržela.

Hák klopýtal. Pobízeli jsme ho. Jednu chvíli zaprotestoval.

Místo odpovědi byl pobídnut ještě ostřeji. Nemohli jsme se ohlížet ani na jeho únavu, ani na svou vlastní.

Konečně jsme došli ke koupališti. Mlha už řídla, zvedala se. Obcházeli jsme koupaliště a jeho ohrazenou travnatou pláž oklikou, abychom se dostali na rozblácenou cestu.

Časné jitro bylo tiché, bez pohybu, spíše jako mrtvé než spící. Jenom nelákavá řeka pomalu plynula. Proměna mlh v neviditelné páry se děla neznatelně.

Byl jsem rád, že jsme spěchali. Šli jsme vstříc šťastnému setkání. Sotva jsme vstoupili na cestu, spatřili jsme automobil, poskakující proti nám, smekající se a rozstříkující bláto a vodu z louží.

Vůz byl jiný, řidič byl týž. Z dálky dal dvojí kratičké, ale výmluvné znamení houkačkou. Zastavil těsně před námi a vyskočil od volantu.

"Hlásím," pravil horlivě, "že na smrt to nevypadá. Nejvážnější se zdá velká ztráta krve. Měl jsem ji většinu ve voze, proto jsem vzal jiný. Mluvil o transfusi. Rána je spíš dlouhá než hluboká. Na podrobnější informace jsem nemohl čekat."

"To stačí," řekl jsem, "děkuji."

Oba strážci nasedli do vozu co nejrychleji, s Hákem mezi sebou. Konečně byl ten netvor trochu uchráněn před zvědavými pohledy lidí, kteří se zde i nyní mohli vyskyt-

/174

nout. Zpráva o Loubalově stavu ho očividně nezajímala. Cháron odevzdal na můj pokyn řidiči aktovku, kterou až dosud nesl. Poučil jsem řidiče o všem, co se od něho žádá.

"Zpátky pošlete jiného," pravil jsem. "Byl jste ve službě celou noc."

"Jenže pěkně v suchu," namítl řidič.

Trepinský ztratil svůj strojový způsob, Cháron se tvářil i teď ještě důležitě, Karlíček se vzbouřil a řidič odmlouval. Copak je to ?

"Odpověď má znít: Provedu!"

"Provedu," řekl řidič.

"Náhradní řidič zůstane stát za tratí. Budou tam na něj čekat dva muži. Jednomu odevzdá upravené průkazy i aktovku s ostatním materiálem, jehož soupis bude na velitelství proveden. Druhému podá informace, kde stojí vozy, které přijedou pro účastníky akce. Ten pak to sdělí

poručíku Trepinskému, jenž zařídí další. Jedťe." Obrátil jsem se k Cháronovi: "Vyhledáte poručíka Trepinského a požádáte ho o vyslání těch dvou mužů. Čekám u mrtvého ramene. Jděte."

"Provedu," řekl milovník veslařského sportu a otočil se k odchodu směrem k lávce.

Ridič, nemaje možnost otočit na úzké cestě vůz, rozhodl se prostě couvat na plný plyn až k pravouhlému ohybu, kde si mohl pozpátku nadejet a pustit se pak přímo dál. Jel-li v noci s raněným Loubalem opatrně jako s naloženým čínským porcelánem, couval nyní naprosto bezohledně, kroutil zběsile volantem, když se mu vůz smekal, a za krátkou chvíli zmizel. K železniční trati jsem ze svého místa nedohlédl. Ale jistě ji přeskočil jako kuň.

Osaměl jsem. Obklopilo mne hluboké ticho. Vzhlédl jsem k nebi. Světlety na něm oblaky, po okrajích už nazlátlé a nabývající tvarů. Panečku! Bude svítit slunce a já oschnu nebo aspoň zkonatím. I to postačí. Přejel jsem si rukou sako "model agent". Bylo ještě pořádně vlhké. Cípy jsem zaždímal, do těch stékala voda jako do nádržek. Mimoděk jsem se poškrábal na čele. Nesnesitelně svědilo. Krajina byla slabě mléčná už jen při zemi, jako by na ni někdo položil ohromný, jemný závoj.

/175

Vykročil jsem svou cestou.

Šel jsem opět co nejrychleji. V náprsní kapse jsem měl ještě zlomek čokolády, zabalený ve staniolu. Snědl jsem ji v chůzi. S tabulkou čokolády vydrží člověk celý den. Poněvadž jsem putoval přibližně k západu, měl jsem mít slunce v zádech. Ale neukazovalo se.

Hučel vlak. Dlouhatánský nákladní. Na otevřených plošinách vagónů vezl zeleně lakované traktory. Tak si jedťe, pomyslel jsem si. My už si vás ohlídáme. A byl jsem nějak pyšný i na to utrpení s komáry.

Došel jsem. Mokrou travou jsem šlapal k svému hlavnímu stanu, kde jsem měl strávit ještě hezkou chvíli. Kupodivu jsem byl dosti čilý. Jen abych vydržel. Ve vile mi jistě bude třeba plné duševní svěžesti.

Za několik vteřin jsem měl rozhrnout křoví, chránící můj úkryt. Najednou však vidím, že se nízko při zemi rozhrnuje samo, a to zevnitř.

Nevím, proč mě napadlo, že je to lev. Ale když se vysunula hlava člověka, spočívajícího bezpochyby na všech čtyřech, užasl jsem, že by snad lev nosil brýle.

"To jsem já!" řekla hlava povzbudivě, a vedle ní se ukázala ruka, zvoucí mě rychlými posunky ke vstupu.

Vklouzl jsem do křoví.

"Co tady děláte, člověče?" otázal jsem se pohněvaně.

"Pst..." řekl Karlíček tiše, ale živě. "Čekám na vás. Měl jste tu přece být. Nevadí, jen když jsme se sešli. Nic se nezmeškalo."

Byl mokrá a ucouraný. Prodléval tu tedy dosti dlouho.

"Proč nejste tam, kde máte být?"

Karlíček vesele pomrkal.

"Nemusím tam být zbytečně dlouho," odpověděl. "Rodina by mě postrádala. Na Háka nemusíte čekat. Kdoví, kde ho čerti nosí. Stáhněte hlídky blíž, stačí to na obou stranách cesty k vile, a popadněte ho, jinudy přijít nemůže, i kdyby přišel až za čtrnáct dní. Vytáhl jsem z toho starého kozla heslo, kterým se má u něho hlásit."

"Heslo znám, Karlíčku," řekl jsem popuzeně. "Háka jsme dopadli. Pomalu už s ním budou v Praze."

/176

"A on vám heslo prozradil?"

"Ovšem. Bez nucení. Musel uznat, že toho víme víc než on.

"Tak tedy gratuluju," řekl Karlíček zklamaně.

"Mrzí vás to ? Žádná pomoc. Však už máte zásluh dost. Začínám chápat, proč se nadporučík Skála zlobí, když mu pořád vyvádíte něco podle svého. Tohle jste neměl dělat. Mohou z toho vzniknout komplikace."

Karlíček zrozpačitěl.

"To jsou tak důležitá tři slůvka, že jsem myslel...

"Dobře. Povídám, že heslo znám. Adéla vás pozdravuje."

"Kdo ?" nadskočil Karlíček. "Ten zlomyslník vám pověsil na nos Adélu? To je k popukání! Jen si řekněte Adéla!

A pes vám skočí na krk!"

"Proč by mi skákal na krk?"

"Protože to není právě heslo!" vrtěl hlavou Karlíček.

"Právě zní: POZDRAVUJE VÁS GUSTAV!"

Úvaha o tom, které z obou hesel je právě, byla jednoduchá. Hák mě mohl oklamat. Pro Koláře však neměl klam žádný smysl. Karlíček nepoužil a neměl použít žádného hesla. Pouze profesorovi oznámil, že se u něho s mužem HK 12/37 sejde. Hák a já jsme stáli proti sobě jako nepřátelé. Karlíček v úloze Augusta May éra a profesor Quido Kolář očekávali "člověka" z HK 12/37 ve společném napětí, jako spojenci. Nevěděli, kdo to bude. Zpodobňovali si ho jen jako HESLO, které asi profesorovi sdělila residentura. Spoléhalo na ně, neboť August Mayer-Neumeister byl v nebezpečí a Quido Kolář se dostával do choulostivé situace s ním.

"Vlku v jámě přichází každé kousnutí vhod," pravil Karlíček, potrl hlavou a kýchl. Měl na sobě trenčkot. Na větvičce, vyčnívající z křoví, visel jeho klobouk. Vy-
bavil se tedy k profesorovi Kolářovi prozíravě. Bez klo-
/177

bouku se širší krempou byl v dešti nemožný, zamokaly mu brýle.

Ovšem. Každé kousnutí. Toto už je druhé. Prvním byl postižen Loubal. Bylo by skutečně protismyslné vyčítat Karlíčkově, že jednal svévolně, vzdáliv se z místa, kde měl setrvat.

"Celou noc přšelo," mlel Karlíček živě. "To víte, že jsem na vás vzpomínal." Sáhl do kapsy a vyňal stříbrné cigaretové pouzdro. Rozevřel je. Uvnitř lákavě zasvítily dvě řady bělostných cigaret. A už také odněkud tahal zapalovač, který opravdu hořel a nefotografoval.

"Člověk musí mít pozorovací talent," řekl Karlíček. "Já vás znám. Nosíte kuřivo v papírových krabičkách. Jak to může v takovém počasí dopadat. Poslužte si, však panu profesorovi neubude."

Uposlechl jsem bez nejmenších výčitek svědomí. Rázem jsem zaponměl i na vlhký chlad, prostupující mi celým tělem. Tvářil jsem se asi blaženě, protože dobrodinec Karlíček usměvavě pomrkal. Ale najednou opět hodil hlavou a mocně kýchl. Co se týče nachlazení, byl hodně choulostivý.

Měl jsem požitkářský dojem, že mi posloužil cigaretou mnohem víc než znalostí hesla. Víte -, Homo sapiens, Člověk Moudrý, mívá horší slabůstky a nectnosti než kterýkoli jiný tvor, právě proto, že si je svou moudrostí vymyslel.

"Dobře, Karlíčku. Umíte prokázat neocenitelné služby. Ale co řekne Kolář, když jste mu zmizel i s cigaretovým pouzdem?"

Karlíček mávl bezstarostně rukou.

"To se dá přece otočit tak, aby záleželo na tom, co řeknu

já a ne co řekne on. A já jsem řekl, že se u něho nemohu zbůhdarma povalovat. Tady -, povídám -, si my dva ubozí řezníčkové nabrušujeme ocílky na čuňátko, které nám pochrochtává kdoví kde, a nakonec někam zapadne. Já se totiž u Koláře tvářím poněkud surově, to se mi zdá přiléhavější. Čuňátko na zabítí je podezřelá osoba Fiedler, jestli mi rozumíte. Mám o něm podat Hákoví informace, a zatím už to bude pomalu osmačtyřicet hodin, co jsem ho pustil ze zřetele. Předložil jsem to profesorovi k úvaze.

/178

Hák se dostaví neznámo kdy, povídám mu. Ostatně může na mne počkat. Já se zatím po Fiedlerovi rozhlédnu. Je sice noc a prší, ale nějakým autostopem se do Prahy dostanu. Také je nedaleko osada. Zkrátka nějak se zařídím, vždyť jsem špión. A pak se vrátím. Nebojte se o mne, umím být opatrný. Dejte sem pár cigaret, povídám, ať si lidi nakloním. Cožpak by mohlo Koláře napadnout, že zalezu někam do křoví?"

To byl výklad, který mě dosti uspokojil.

"A kdy se k němu chcete vrátit?"

"Hned," řekl Karlíček. "Je tam docela příjemně. Hlavně žádní komáři. Etabloval jsem se tam jako na dekret.

Kolář mi důvěřuje. Je to dědek opatrná. Přijde-li si soused vypůjčit stříkačku na mšice, raději mu hned venku řekne, že se polámala. Nevpustil ani lékaře, který se jednou za měsíc chodí zbytečně poptávat na zdraví jeho stoleté pratchýně."

Karlíček sňal s větvičky svůj klobouk.

"Přijďte, kdy se vám to hodí," dodal, "budete vítán. Jen pozor na psa! To je hrozná krmná bestie."

Zapálil jsem si ještě jednu cigaretu. Pouzdro i zapalovač strčil Karlíček opět do kapsy. Návrh, abych si věci ponechal k vlastní potřebě, jelikož Koláři může být předstírána jejich ztráta, jsem zamítl.

"Jak chcete," pravil Karlíček. "On by mi to stejně nevěřil, poněvadž krádež mi jako zlotřilci daleko líp sedí.

Ale musel by mlčet. Je to potěšitelné. Na všech stranách máme dobrou pozici. A pokud jde o dopis, který jsem vám zaslal..."

Pohlédl jsem na něho udiveně.

"Vy jste mi zaslal dopis?"

"Ano, po manželce. Nedostal jste ho?"

"Nevím o žádném dopisu."

Karlíček se nepochopitelně rozzářil.

"Myslím," pravil, "že kromě výchovy dětí je moje žena uvážlivější než já. Nebo zakročila kosmická spravedlnost a Karloušek psaníčko roztrhal. Nebo se s ním bohudíky vůbec něco stalo. Prosím vás, kdyby se vám přece jen dostal do rukou, neukazujte jej soudruhu Skálovi."

Karlíček se hbitě prodral křovím, aby byl pryč dřív, než

179

se zeptám na něco dalšího. Neměl jsem však v úmyslu na něco se ptát. Jistě bych nestál za mnoho, kdyby mi obsah Karlíčkovy dopisu zůstal záhadou. Jed i jeho použití ve Fiedlerově bytě jsem si uměl představit stejně dobře, vždyť už k tomu bylo dosti podkladů. Ale muselo to ovšem počkat, a ani Karlíček by se byl možná neukvapoval, kdyby byl před svou akcí v Kolářově vile nezatoužil nabýt duševního klidu malou odplatičkou na Skálovi. Otáčel jsem se po slunci. Leželo ještě nizoučko a těžce bojovalo o místo, jímž mělo podle své povinnosti svítit na tento svět a zejména na mne. Přeletovali už ptáci, kteří prý za časného jitra zpívají a křičí jen proto, že je jim zima.

Vzdálenou trať oživil občas vlak. Ohon hnědého dýmu z některé lokomotivy zastínil i to chudoučké slunce. Přes mrtvé rameno jsem zahlédl v dálce několik lidských postav.

Sám jsem byl zuboženou, zablácenou a dosud provlhlou lidskou postavou, s obličejem jistě plným komářích bodnutí. Až půjdu k oblasti vil, budu nemile nápadný, nevyrazím-li odsud dřív, než si místní lidé protřou oči.

Nečekal jsem však příliš dlouho. Bližil se muž s aktovkou, v civilním, záviděníhodně čistém obleku.

Podal mi stručné hlášení, že je všecko v pořádku. Eskortace, likvidování akce a tak dále. Jen Loubalův stav budil jisté starosti. Určitější bulletin až zítra.

Podíval jsem se do Hákových falešných průkazů. Nyní jsem se na podobenkách skvěl v plné kráse sám.

Posel se vracel bez jakéhokoli příkazu.

Na cestě k vilám jsem nikoho nepotkal. Mezi vilami jsem z dálky spatřil jen jakousi starší ženu. Odbočil jsem, abych se jí vyhnul. Dostával jsem se k cíli z takové strany, že jsem musel projít téměř celým tím řídce zastavěným a zahradami porostlým kusem země.

Kolářova vila stála až na konci, nebo lépe řečeno na počátku vilové osady, poblíž železniční trati. Dvacet kroků za mřížovými vraty se její oplocení pravoúhle lámalo

/180

a běželo pak podél pruhu nevzdělané půdy, takže Kolářova zahrada zde s jinou zahradou nesousedila.

Zmáčkl jsem tlačítko zvonku, umístěné pod stříškou na sloupu vrat. Ještě jsem je tiskl, když se odněkud velkými skoky přihnul vlčák, silné, rozružené zvíře s vyceněnými tesáky a s očima podlitými krví. Místo štěkotu vyrážel ze sebe hlučný hrdelní rachot. Opřel se předními prackami o mříže a pokoušel se jimi prostrčit tlamu. Dosahoval mi skoro až k ramenům.

Řídkým mřížováním jsem dohlédl k vyvýšenému vchodu na zasklenou verandu, přichoulenou k vile jako nějaká krabice. K jejím pěti schodům, lemovaným kamenným zábradlím, mezi alpinkou a trávnikem ovocné zahrady vedla parková cesta, asi tři metry široká.

Za hrozného řevu psa se dveře verandy otevřely. Objevil se v nich starší, spíše hubený a vysoký, vzpřímený muž v pruhovaném županu. Čistě bílé, husté a zvlněné vlasy nad ušlechtilé klenutým čelem, vkusně přistřižená bílá bradka, pro niž ho asi Karlíček nazval kozlovitým, a zrůžovělý obličej pravidelných rysů mu dodávaly důstojného vzezření. Zastavil se pouze na dvě vteřiny. Pak začal sestupovat se schodů.

Jeho pohyby byly teatrální. Vzbudily ve mně dojem, že není tak klidný, jak se tváří. Zarůžovělost obličeje, nápadnější při jeho bílém vlasu, byla možná znakem potlačovaného nepokoje.

Zavolal na psa hlasem, který zněl dutě a velitelsky. Zvíře okamžitě zanechalo zuřivého dorážení, přidružilo se k němu a spokojilo se s tím, že na mne nenávistně upíralo pohled nažloutlých očí.

Profesor Quido Kolář, v jehož osobě jsem se nemohl mýlit, zvolna se přibližoval. Promluvil na mne způsobem, jakým mluví jen významné osobnosti.

"Co si přejete?"

Trochu pochyb o pravosti hesla mi přece jen zbývalo.

"Pozdravuje vás Gustav," odpověděl jsem mračivě.

Vysoký stařec beze spěchu a bez viditelného zájmu pokývl. Vyňal z kapsy županu klíč a odemkl vrata. Nablízku nikdo nebyl. Když se křídlo vrat začalo pootvírat, měl

jsem v ruce pistoli,

/181

"Doufám, že o svého psa nechcete přijít," řekl jsem chladně.

"Nebojte se ničeho," odtušil ctihodný profesor.

Pistoli jsem prozatím z ruky nedal.

"Prosím...!" pokynul mi Quido Kolář blahosklonně, zamknuv opět vrata.

"Jděte napřed," vyzval jsem ho drsně.

Poslal psa pryč. Zvíře sklopilo uši, stáhlo ocas mezi nohy a plížilo se kolem alpinky někam dozadu.

Vystoupili jsme na verandu. Měla rozměry většího pokoje.

U rohové lavice stál stůl. Hned vlevo byl vchod do předsíně. Tudy mě Kolář provedl. Minuli jsme otevřené dveře kuchyně, kde nikdo nebyl, pokud jsem si mohl všimnout. Od protějšího konce dlouhé předsíně vedlo dřevěné schodiště do patra. Nedošli jsme až tam. Profesor se zastavil u dalších, zavřených dveří, otevřel je a opět mi dával zdvořilým pokynem přednost.

"Jen jděte!" pobídl jsem ho.

Vstoupil jsem za ním s aktovkou v jedné ruce a s pistolí v druhé. Ocítl jsem se v tmavším pokoji s oknem sice dosti širokým, ale zvenčí stíněným blízkou, bohatou korunou stromu. Zařízení bylo staromódnější. Uprostřed stál kulatý jídelní stůl.

Vložil jsem pistoli zpět do pouzdra. U stolu seděl bezstarostně Karlíček. Měl na sobě krátký domácí kabátek, který jistě nebyl jeho, a proto mu krátký nebyl. Rukávy si založil na deset centimetrů, aby mu nepřekážely, neboť právě snídal. Měl před sebou podnos s čajovou konvicí a s cukřenkou. V levici držel trojúhelník tvarohového koláče, pořádně již nakousnutého, v pravici šálek. Na broušené míse zbýval z velkého nakrájeného koláče už jen půlkruh, ale možná, že z něho jedl i profesor, ačkoli druhý šálek jsem neviděl.

Karlíčková úděsná bezstarostnost byla pro mne bezpochyby záměrným ukazatelem stavu věcí. Žádné starosti, všechno šlo dobře.

"Pozdravuje vás Gustav," řekl profesor.

"Mein Gott!" zvolal jadrně Karlíček, odkládaje rychle šálek i ohryzek koláče. "Povídal jste, že vám přivezou na kole noviny!"

/182

"Později," odtušil profesor zdrženlivě.

Karlíček vstal a podával mi ruku. Tvářil jsem se, že to nevidím. Jen jsem si ho z vysoka prohlédl. Vypadal v profesorově kabátku jako maňásek.

"Dnes už jsme vás ani nečekali," zašvitořil nenuceně.

"Jakou jste měl cestu? Mizerné počasí, co? Je to na vás vidět. Sakrmnt! Máte nějakou vyrážku. To je chyba, híml hergot. Vypadá to jako rozpoznávací znamení."

Klení patrně náleželo ke Karlíčkově pojetí masky Augusta Mayera.

Neodpověděl jsem. Popošel jsem ke křeslu vedle okna, stále silně zamračen, a bez pozvání jsem usedl. Aktovku jsem odložil na podlahu vedle sebe.

"Dejte sem legitimaci!" zahučel jsem.

"Jenom na revanš," odpověděl Karlíček, tahaje falešný průkaz ze zadní kapsy kalhot. "Já vás taky neznám, mein Herr!"

Zahráli jsme profesorovi divadlo s legitimacemi a Karlíček se opět spokojeně chopil nedojedeného kusu koláče.

"Vaše vyrážka je mrzutá věc," pravil a dodal: "Híml hergot."

Podíval jsem se na něho zle.

"Nežvaňte," řekl jsem výstražně. "Včera večer jsem se musel skrývat u řeky. Poštípali mě komáři."

"Is etwa andres," pravil Karlíček dialektem, neboť představoval občana německé národnosti. "Na to tady profesor bude něco mít."

"Mast," řekl toporně profesor a důstojně odcházel.

Jen zmizel, pokusil se Karlíček ukázat mi nosem na koláč, ale přišlo na něj kýchnutí. Použil čistého kapesníku, na němž jsem se domníval rozeznávat monogram Q K. Koláč na míse nebyl nejčerstvější, přece však mi voněl víc než minulé neděle pečivo paní Olsecké.

"Máte-li hlad, dejte se do jídla," řekl Karlíček. "Kdybyste si přál vejce se slaninou nebo se šunkou, můžete dostat. Profesor je povinen o nás pečovat. Výdaje hradí resident, kterého bohužel neznám. Profesor by s ním tajnosti nedělal, ale musí držet jazyk za zuby, on si to resident přeje. S každým šmrksou se nebaví."

"Kašlu na něj," řekl jsem.

/183

Opustil jsem křeslo a přisedl jsem ke stolu. Vzal jsem pevnou rukou trojúhelníkový kus a rozvážně jsem z něho uhryzl velký kus špičky.

Profesor se vrátil se žlutou tubou. Karlíček mu ji vzal.

"Pamatuju se," pravil přitom, "že moji příbuzní v Berlíně si potrpí spíše na černou kávu. Co říkáte černé kávě, mein Herr?"

Zarytě jsem mlčel..

"Připravím kávu," řekl profesor s ochotou, s jakou spouští plnicí pero; tedy mechanicky. "Má žena dosud spí."

A opět profesorsky odešel.

"Also!" hlučel Karlíček. "Páni vaří kávu líp než dámy.

Dámy mívají dědičný sklon k bílé bryndě s bábovkou.

Račte dovolit."

Vymačkával z tuby nahnědlou mast a nanášel mi uměleckými pohyby na obličej velké množství malých kopečků.

Když s tím byl hotov, pustil jsem se znovu do koláče, a Karlíček vyběhl z pokoje. V mžiku byl zpátky se zrcadlem velikosti novinového archu. Viselo asi pod šatstvem v předsíni, takže jsem je předtím nespapal, ani jsem se v něm neviděl.

Nastavil zrcadlo mezi mne a koláč. Ráčil jsem se na sebe podívat. Byl jsem kropenatý jako splašené domino a vyrážely mi do toho vousy.

"Dejte to pryč!" utrl jsem se.

Karlíček postavil zrcadlo do kouta.

"Musíte se uvést do takového stavu, abyste se na sebe vydržel dívat," pravil. "Vykoupáte se a profesor vám půjčí čisté prádlo."

"Kašlu mu na to," mračil jsem se.

"Co je třeba, to je třeba. Takhle nemůžete mezi lidi.

Ženské kromě prachýně za chvíli vstanou, stejně se musí vařit oběd, -hlady tu přece nebudem. Profesorova žena vám přepere a přežehlí košili. Její matka taky není marná. Škrábe ještě obstojně brambory, to jsem sám viděl."

"Kašlu na brambory," řekl jsem.

Této líbezné odpovědi jsem použil ještě asi třikrát, když jsme uslyšeli domovní zvonek a štěkot psa. Karlíček se vžil do své úlohy tak věrojatně, že mě chytil za loket a vyrazil mi koláč.

/184

"Pistoli ven!" vyzval mě syčivě. "Živé nás nedostanou."

Byl bych mu rád poradil, aby nezaháněl komedii do grotesky, ale neodvážil jsem se toho.

"To je asi ten s novinami, vy blázne," osopil jsem se. Zakopl jsem spadlý kus koláče pod stůl a vzal jsem si jiný. Profesor se objevil s černou kávou. Donesl dva šálky, jeden také pro sebe. Sdělil nám, že skutečně zvonil člověk s novinami. Vzal s desky přiborníku krabici s cigaretami a zapalovač, který už jsem znal, položil oboje na stůl a přidal popelníček.

Buď svým posluhovááním, nebo z jiného důvodu ztratil výraz osobnosti, plné důstojnosti, a byl spíše upjatý, snad aby se ubránil Karlíčkovi, jenž si ho zřejmě nevážil. Také se začal dosti nepříjemně podobat duchu. Zarůžovělost jeho obličeje ustoupila. Pobledl či spíše zbělel, a to ladilo s jeho bílými vlasy a s bílou brádkou tím hůř, že světlo, padající oknem a cezené listovím, začínalo být nazelenalé. Přisedl ke stolu, připálil cigaretu mně i sobě, a míchaje lžičkou svou kávu, začal pronášet jakousi uvítní řeč. Venku zněl jeho hlas dutě. Nyní se zdálo, že vychází z děravých plic.

"Můj dům vám umožňuje nerušenou schůzku, pánové," pravil. "To by mělo být v tomto případě všechno. Bojím se ovšem, abych panu Mayerovi nemusel poskytovat útulek příliš dlouho. Nejsem aktivně činný, pánové. Mohu jen podat na příslušných místech zprávu o situaci a tlumočit vám direktivy. S vaším posláním, pane -, " obrátil se ke mně, "nemám nic společného a neměl jsem o něm vlastně slyšet. Doufám, že je vám k dispozici jiný pobyt, jako bývá všem expertům ze zahraničí. Víte, kdybyste jej mohl s panem Mayerem sdílet, pokud se snad pan Mayer neodváží vrátit se do svého bydliště."

"Nekladte si podmínky," řekl jsem odmítavě.

"Odvolávám se na druh své práce," odpověděl profesor nevzrušeně. "Stát mi přikl důchod, s jehož výší nemohu být spokojen. Proto si trochu přivydělávám. Moje stáří mělo být zajištěno něčím lepším než okleštěnou profesorskou pensí. Ale praxe má své meze, pánové, poněvadž nejsem příliš zřítný a jako hospodářský odborník dovedu vyvážit i případné nebezpečí, Tyto meze jsem si jasně

/185

stanovil, pánové, a nepřekročím je, požádáte-li mě o riskantnější přispění."

"Tisíc ďáblů!" ozval se Karlíček. Kýchl, otřel si nos a dodal: "Snad abyste začal pomalu mlčet, profesore. Čeho se lekáte, hrome ? Nechceme od vás nic doopravdy riskantního, hergot!"

"Toto je pracovní konference o vraždě," připomněl profesor nehádavě, nýbrž diskusně. "Nezasedal jsem ještě v podobné."

"My se vás o žádné zasedání neprosíme," odsekl Karlíček. "Poradní hlas si vůbec můžete nechat. Stačí, když budete pozorně naslouchat."

Nacmrndal si z konvice do šálku vychladlého čaje, přece jen o něco žlutšího, než jaký uměl vyrobit Honzík Tužima, a začal do něho nakládat kostky cukru jako cihly na stavbě.

"Nerozčilujte mě, prosím vás," omluvil se energicky.

"Já jsem vznětlivá povaha." Povytáhl si rukávy kabátka.

"Dalo mi to dost práce, abych měl právo se ohradit, kdyby mi do toho někdo kafral. Vyložím vám to od začátku, ale můžete si myslet, že sám jsem na to musel jít spíš od konce a odvozovat. Odvozovat! Kriminálka tápe dodnes. Já se vyznám."

"Na to vám kašlu," použil jsem svého úsloví. "Řekněte mi krátce, kde najdu osobu Fiedler, a jsme spolu hotovi."

"Vidíte to moc jednoduše, mein Herr! Tam, kde je, byste

s ní nepořídil nic. Híml, nebuďte nedočkavý. Jednak jste ještě ani neoschl a za druhé vypadáte jako od neštovic. Fiedlerové jsou dva. Otec Bedřich a syn Arnold."

"Který z nich je ten pravý?"

"Otec. Bedřich."

Dostav tuto překvapující informaci, mohl jsem ve své úloze neobeznalého vraha jen pokývnout.

"Bedřich Fiedler pracoval pro anglickou rozvědku,"

pravil Karlíček, "tedy pro naši konkurenci. Vyvodil jsem si to z jeho minulosti a z charakteru. O tom se nyní šířit nebudu. Jeho syn Arnold mu na to přišel. Poněvadž to byl rozmazlený kluk, sebral tátovi nějaké dokumenty a začal ho sprostě vydírat. Dokumenty prozrazují tak zvanou špionážní činnost Bedřicha Fiedlera a sekretářky anglic-
/186

kého velvyslanectví Gossartové, kterou asi tuhle náš pan profesor zná. Na tyto dvě osoby se dá hádat s dětskou prostomyslností. Syn Arnold je padouch, vinou špatné výchovy. Šlo mu vždycky jen o to, aby se měl za každou cenu dobře."

"Nějak jste to zmotál," podotkl jsem mračivě. "Podle toho, co říkáte, měl bych se vykašlat na otce, protože pracuje, a sáhnout na zoubek synovi."

"Na zoubek nesáhnete tomu ani onomu," usmál se Karlíček s příjemnou jizlivostí.

"Proč?"

"Protože jsou oba mrtvi."

Sáhl jsem po nové cigaretě. Začínal jsem mít strach, aby Karlíček přece jen něco nepopletl. Profesor vypadal velmi pozorně.

"Někdo už tu práci provedl?" zeptal jsem se.

"Náhoda," krčil rameny Karlíček. "Samá náhoda."

"Na náhody nevěřím, člověče!"

"A to já zas ano!" lhal Karlíček směle. "Já se náhodám klaním jako božstvu. Na náhody se nemůžete vykašlat. Představte si, že Arnold Fiedler náhodou koupil jednou v pátek almaru na šaty, a když požadoval od otce peníze na tento kus nábytku a ještě na jiné kusy, moc peněz, zkrátka, otec náhodou žádné neměl. On totiž náhodou přišel na to, že to nikam nevede. Fotografoval na mikrofilm vojenské a jiné objekty jako blázen, a syn mu sebral všechny peníze, co za to dostal. Tatík nebyl sobec, ale povídá, že toho nechá. Na to mu syn odpověděl, že ho beze všeho práskne. Tatík prosil, upozorňoval, že z toho přece synáček nemůže být trvale živ, aby se už konečně chytil něčeho pořádného, a takové měšťácké rady mu dával, že to syna rozčililo. Prásknu, povídá, marš fotografovat, to mě neznáš! On ten syn Arnold totiž hrozil udáním anonymním. Počítal s tím, že ho tatík obrovsky miluje a že by následky udání nesl pokorně sám a o synáčkovi že by se nezminil, aby ho nezavřeli taky. A vůbec že ne-najde odvalu nechat ho bez peněz a vzít mu všechno pohodlíčko. Nedivte se, mein Herr, charakter je charakter. Všecko na světě vychází z charakterů, a charakter táty Fiedlera nebylo nic jiného než to, co cítil, ať to
/187

byla nenávist nebo láska, všechno v něm vyrostlo a zmohtnutnělo, div od toho nepraskal, a rozumem to nikdy ne-uměl potlačit."

"Buďte tak laskav, pane Mayere..." řekl profesor dosti odměřeně, "jak to všechno víte?"

"To vám snadno vysvětlím, jen trpělivost."

Karlíček se na nás díval skrze brejličky nebojácně a sebevědomě. Pak vytáhl profesorův kapesník, začal si jím

jezdit pod nosem a klidně pokračoval.

"Jak povídám! Arnold Fiedler měl někde dokumentární materiál, který mohl kompromitovat i Gossartovou.

Snad se ten kluk zatraceně snažil dosáhnout i k ní, nebo si jí táta Fiedler zoufale postěžoval. Musela nastat opatrnická pauza, zpravodajská činnost se narušovala a starému Fiedlerovi se začalo motat v hlavě, která mu nikdy pořádně nemyslela. Představte si tu hrůzu! Nechat se vydírat vlastním synem! Nebylo divu, že už nemohl dál, že to byl život k zešílení a že o budoucnosti takového zprášivělého syna měl nejhorší představy. Neuvažoval to rozumem. Cítil, že je všechno v pekle. Syna se hrozil jako příšerného božstva, které přece jen musel milovat, a tak si nakonec řekl, že je to ztracená duše k nenapravení a že bude ještě tak nejlepší ze všeho, když ho zabije."

"Zvláštní!" pronesl Quido Kolář bez údivu. "Řekl bych, že se spíše rozhodne k sebevraždě."

"Vůbec ne, hergot!" rozčilil se Karlíček. "Dvě hodiny to tady vykládám a vy to přece nechápete? Citové hrdinství zbabělců nezáleží v sebevraždě. Tou člověk ode všeho jen pohodlně uteče. Nevíte snad, že nebožtíci zůstali klidně ležet, i když jim na hřbitov padaly americké bomby? Kde by byla otcovská starost o černou budoucnost syna Arnolda, kdyby se starý zabil? Ta budoucnost se valila a valila, a tak ji starý Fiedler raději strhal velehrdinským činem. Rozumíte tomu už, tisíc sakrů?"

Profesor Kolář pohlédl nespěchavě ke mně.

"Nerozumím, jak se to může týkat vašeho úkolu."

"Připomínám vám motocykl u schránky devatenáct!"

vyjel Karlíček. "Snad byste se už mohl dovítit, sakra! Nechápete podstatu Arnoldovy živnosti? Vydírat se dají nejen agenti pro Anglii!"

/189

"On vydíral i vás?"

"Konečně jste trochu bystřejší! ANO!"

"Co?" houkl jsem hrozivě.

Rozhořčit se, že by si někdo troufal "naši" rozvědku vydírat, bylo vlastně to jediné, co jsem si mohl v úloze muže z HK 12/37 dovolit.

Karlíček snesl můj vražedný pohled bez mrknutí.

"Jen se uklidněte," napomenul mě. "Snad byste se nedivil, že jsem proto Arnolda stopoval. Seznámil jsem se s jeho otcem, a ten už byl tak sklíčený, že nedalo moc práce se s ním pořádně domluvit. Sblížily nás společné nesnáze s tím jeho mizerným klukem, to je přece jasné, či ne? Starý jen pobíhal a sténal: Já to vyřeším, já to musím vyřešit, to není člověk, to je ďábel, ten na svět nepatří, měl by zmizet, bylo by to lepší i pro něj..."

To, co Karlíček vykládal, byla jedna z jeho dedukcí, zejména vhodná k tomu, aby ji ztvárnil v konkrétní děj.

Opírala se o faktické úkazy i o jeho studium charakteru Bedřicha Fiedlera a o teorii o hrdinství zbabělců, v níž jsem sám už několikrát musel uvěřit.

"Snad jste se s Fiedlerem nedohodli," řekl profesor s věcným klidem, "že vyděrače zavraždíte?"

"To ne," odmítl stroze Karlíček, "to si nechal starý pro sebe. Ale já už jsem se v něm vyznal, odvozoval jsem si a domýšlel jsem si, pozoroval jsem a tak jsem k těm závěrům došel, rozumíte. Protože jsem se s Bedřichem Fiedlerem stýkal, byl jsem na hony napřed a policie za mnou kulhala. Zahnul jsem včas, to si můžete myslet.

Když Arnold Fiedler zmizel, hned jsem věděl, že to bude nadobro. Už si ke mně pro výpalné nepřišel. A jeho tatík mi vykládal všelicos zmateného. To bylo v pondělí večer.

Ráno toho dne prý Arnold stěhoval z obchodu šatník. Poklepal jsem starému na rameno a povídám: Já vím, co si myslet, pane Fiedlere, nechte si ty vysvětlivky, hergot, zkrátka máme pokoj. Už mě neuvídíte."

Karlíček nabíral ke kýchnutí, ale nezdařilo se. Použil kapsníku a otočil se naplno k profesorovi.

"Arnold měl materiál, profesore, který teď leží v nějaké skrýši. Kdyby ho objevil někdo nepravý, podrazilo by to nohy jak anglické rozvědce, tak naší. Vy byste se ovšem /189

svezl s námi. Dostal byste se za katr a vila by vám propadla i s pejskem."

Teprve nyní se profesor trochu neklidněji pohnul.

"Dávejte pozor, sakra," řekl Karlíček, jenž podle mého názoru klel příliš soustavně, "jak já si to odůvodněně představuji. Někdy úplně postačí, když si umíte pomyslet to pravé dejme tomu o hrnci mléka. V neděli zašel Bedřich Fiedler do pokoje svého syna, ucpal odsávací komínek plynového topení, v létě přirozeně neužívaného, a otevřel kohoutek. Hlavní kohout na plynoměru v předsíni byl uzavřen. Večer se Arnold Fiedler vrátil z chaty. Mluvil se starým nebo nemluvil, ale už se nic nezměnilo. Arnold usnul zdravým spánkem. Okno měl zavřeno, už proto, že před domem vyměňovali koleje. Starý otevřel kohout na plynoměru a šel na procházku. Mladý se nadýchal svítiplynu a do rána bylo po něm."

To byl onen jed, který se ve Fiedlerově bytě jedině mohl najít. Mlčel jsem. Profesor rovněž.

"K ránu otevřel starý Fiedler okna i dveře a vyvětral.

Plynové kohouty ovšem zavřel. Aby nebylo cítit ani zbytky plynu, připálil důkladně litr mléka. V pondělí večer měl na stole cedulku od své posluhovačky: Pane Fiedler, dejte pozor, když svařujete mlíko, zničil jste hrnec. -, Mrknu na plynoměr a povídám: Pane Fiedlere, podívejte se, jestli jste na dnešek v noci nespotřeboval trochu moc svítiplynu, ono by to mohlo vykazovat znatelný skok, když se to až do rána pouští do radiátoru, máme přece letní období. On hrozně zrozpácitěl, byl stejně celý nesvůj, ale odbyl mě, co prý mě to napadá. Tak mu říkám: Dejte pozor; jestli si váš syn ráno pro almaru nepřišel do obchodu osobně, byl by to druhý malér. Dál už jsem se s ním nebavil. A co byste si tedy mysleli, meine Herrn, o tom, kam Arnold Fiedler zmizel?"

Karlíček se po nás sebevědomě rozhlédl a dodal:

"Já soudím na tu almaru. Dopravili ji do Fiedlerova bytu a tam se proměnila na rakev. Pak ji někde s Arnoldovým tělem odvezli a uspořádali neveřejný pohřeb."

"Kdo?" otázal se profesor. "Mluvíte v množném čísle."

"Mluvím v množném čísle proto," odpověděl Karlíček zchytrale, "že starý Fiedler sám by byl na to nestačil."

/190

"Tak dobře!" nasupil jsem se. "A proč jsem se tedy plahočil? Na to bych se vykašlal, když si to obstará vlastní táta a nakonec umře taky."

"Ta otřesná hypotéza není dobře uvěřitelná," poznamenal profesor, ale nebylo na něm znát, že by ho nějak dojmala.

"I je uvěřitelná!" mávl rukou Karlíček. "Nesmíte myslet pořád tak studeně, profesore. Vy jste starého Fiedlera neznal. Celý ten konec není vlastně nic jiného než přirozené vyvrcholení antické tragedie."

"Jenom ne tak učeně!" zamručel jsem.

Karlíček potřásl hlavou.

"Jste to ale duše prosté! Nic si nedovedete odvodit. Že

by vás ani do smrti nenapadlo, kde ty Arnoldovy dokumenty jsou, co?"

"Vy to taky nevíte."

"Naopak!" prohlásil Karlíček. "Vím to! Stačí vztáhnout po nich ruku."

Bylo na místě hluboce litovat, že Karlíčkovu drzost neslyší náš plukovník. To by ho chtěl nejen vidět, ale i ohmatat.

"A co vlastně navrhuje?" zeptal se profesor.

Ať se tvářil jakkoli, nebo lépe řečeno ať se třeba vůbec netvářil, určitě byl poněkud zmaten.

"Navštívíte našeho residenta i Gossartovou," pravil Karlíček s úžasnou jistotou. "Budete jim tlumočit všechno, co jste ode mne slyšel. Snadno je přimějete, aby se s námi sešli. Ne každý zvláště. Oba společně. Já jim dokumenty prodám za paušál jednou provždy."

Řekl jsem s úšklebkem co nejohavnější: "Chcete tedy vydírat místo Arnolda Fiedlera, co?"

"Na vyšším stupni," odsekl Karlíček. "Snad by vás to nepohoršovalo, mein lieber Herr. Někdy si člověk může vypůjčit i cizí nápady. Arnold Fiedler se spokojí s tím, že okrádal malé pracovníčky o jejich mzdu. Těch nahoře se bál. Ale bylo to nesociální, hergót! Vy se svezete se mnou. Dostanete peníze úplně zadarmo."

"Říkal jste," podotkl profesor jaksi nedočkavě, "že já jsem udáním rovněž ohrožen. A což vy? Měl byste k udání odvahu, kdyby vydírání odmítli dokumenty
/191

koupit? Neměl byste ani tisícinu naděje na vyvážnutí, jakou měl Fiedlerův syn."

Karlíček se napil studeného čaje a vypjal prsa.

"Mein Herr," pravil soucitně, "s vaším myšlením je potíž. Nehledíc ani k tomu, že záleží víc na nich než na mně, neobráťím se na kupce dokumentů osobně."

"Pak si nedovedu představit..."

"Představte si tohoto gentlemana!" Karlíček ukázal na mne. "Obstará to spolehlivě. Sedíte, mein Herr! Klid! Nabízím vám slušné procento z výtěžku. Nejste závislí na té ani na oné residentuře, nemůžete se udat, udáte-li je, a ústup za hranice máte předem zajištěný. Či ne?"

"Mám," přisvědčil jsem temným hlasem.

"Tak prosím!" zammul rukama Karlíček. "A vy, milý profesore, byste snad také nechtěl vyjít naprázdno, doufám. Co říkáte dvaceti procentům pro vás? My dva bychom si nechali zbyteček, rovným dílem po čtyřiceti."

Kdo mlčí, souhlasí. Mlčel jsem. Ale profesor, zahleděv se na chvíli do svého kávového šálku, pravil:

"Dovolíte-li, pánové, vykalkuluji celkovou částku. V peněžních transakcích se vyznám, a proto vás mohu uvarovat škody z podbízení. Jako komerční odborník si umím odhadnout i výši fondů, které mají residentury k dispozici."

Tím se stal profesor Kolář naším věrným spojencem, neboť očividně náležel k povahám, jimž je osobní zisk poutem nejsvětějším. A proto mu mohla být položena stěžejní otázka.

"Výborně!" zvolal Karlíček s nadšením. "Náš resident může zaplatit víc než Gossartová, co? Jak se vlastně ten šibal jmenuje, když už jsme se proti němu tak hezky spikli?"

"Bude na prospěch věci," odvětil profesor Kolář klidně a bez zdráhání, "vezme-li jeho anonymita za své a překvapíte-li ho znalostí jeho jména. Pak totiž můžeme cenu ještě trochu zvýšit. Je to legační rada pan Frederik

Dingel."

/192

Patrně není třeba připomínat všechny faktory, z nichž nakonec vyplynula Karličkem přednesená rekonstrukce. Rozpor byl jen v pomnutí Hadrabovy funkce. Muselo se připustit, že Hadraba se v žádném směru nehodí k provádění činů, které se mu přičítaly, bezpochyby však o sobotní návštěvě Arnolda Fiedlera v ateliéru skutečně lhal.

Pokusu o vyděračství na procenta jsme se chtěli smát až potom. Kolář z toho naprosto správně usoudil, že odkoupením dokumentů se zbaví starostí také on, a ještě při tom vyzíská. A nikterak nebude riskovat, nýbrž naopak zůstane při svědomitém konání své "povinnosti".

Pokud jde o Věru Klímovou, vzpomněl jsem si, co říkal Skála. Gossartová se vyjádřila, že nepropouští hosty zadním vchodem. Tím se třeba mimoděk podřekla. Jakmile Věra Klímová vešla, vzala ji přátelsky pod paži. Pojďte honem, drahoušku! Chcete se sejít se svým miláčkem? Pak si musíte pospíšet. -, A vyexpedovala ji urychleně právě tím zadním vchodem. U zadního traktu čekal automobil. Odvezl Věru Klímovou dříve, než mohl její průvodce zorganizovat střežení.

Byl-li Arnold spoluvíníkem svého otce, byla Věra spoluvinicí Arnoldovou. Možná, že jí to Gossartová tak vyloužila, a mělo to své následky.

Řekl jsem nerudně profesorovi Kolářovi:

"Nějak to tedy vyřídíte. Sejit se můžeme u vás. Přes den se ještě zdržím. Odejdu až za tmy. Mayera mohu vzít s sebou, beztoho vám to bude milejší. Nejlépe byste udělal, kdybyste se vypravil za panem zálohou a za tou -, jak se jmenuje -, Gossartovou ještě dnes."

"Máte pravdu, mein Herr," pochválil mě Karlíček.

"A sjednat to na některý den, zítřkem počínaje. Ale opa-

/193

trnosti nezbývá. Můžete mi ve svém dočasném bydlíšti zaručit bezpečnost?"

"Stejně jako sobě," zahučel jsem nevrle.

"Stačí. Díky. Profesore -, do večera byste se snad s těmi příznivci dohodl, ne? My si na to počkáme. Je nám opravdu nemožné odejít od vás za bílého dne. Vaše masť je na pana likvidátorovi příliš nápadná. A na informacích neměňte ani slůvko. Přijdou tím spíš, budou-li myslet, že mě mohou přitisknout ke zdi. O vaší provizi se zachová naprostá diskretnost a my dva už se o nejlepším postupu domluvíme. A dost o tom. Kde vykážete tomuto gentlemanovi místo k odpočinku?"

Profesor byl už zase trochu narůžovělý.

"Stačila by vám společná ložnice, pánové?"

"Vem to čert!" mávl Karlíček rukou, která mu zmizela ve shrnutém rukávu profesorovy kazajky.

Quido Kolář se zvedl v celé své pozoruhodné výšce.

Otočil se ušlechtilé ke dveřím a vedl nás na konec chodby ke schodišti. Vystoupili jsme do patra. Otevřel před námi jedny z několika dveří. Mohl jsem nahlédnout do větší, čisté ložnice s dvěma dřevěnými, poněkud nemoderními lůžky.

"Nespí se tady špatně," pravil Karlíček. "Mohu vám doporučit toto lůžko, mein Herr, jelikož tamto jsem okupoval já, a nerad měním, když to nemusí být. Mám zde pyžamo?" Odhrnul pokrývku. "Alles in Ordnung. Profesore, dejte sem také něco pro pana spolunocležníka."

"Prádelník je k dispozici," odvětil profesor s onou ochotou spolehlivého plnicího pera. "Použijte ale nejdříve koupelny."

V koupelně fungoval elektrický průtokový ohřivač. Když jsem se odtamtud vrátil, neslušivě navlečen v profesorově dlouhé noční košili, měl jsem příležitost spatřit Karlíčka v lososovém pyžamu paní profesorové.

Svých rolí jsme se nevzdali, ani když jsme byli o samotě. Zdi mívají uši.

"Spát můžeme bez obav, mein Herr," řekl Karlíček, hrabaje se do postele. "Pes dává pozor. Uvnitř domu je bezpečno. Zkontroloval jsem to od půdy až do sklepa. Máte čest v manželské ložnici. Manžele jsem odtud tak /194

trochu vypudil. Vpravo od nás je sice pokoj pro hosty, jenže já nemám rád kovová lůžka. Za ním leží v menší místnosti marasmatická a střapatá pratchýně. Živá mrtvola. Už ani nekašle. Byl jsem se na ni podívat, jen tak mezi dveřmi, rozumí se. Vlevo sousedíme s komůrkou profesorovy tchýně. Nikdo jiný v domě není. Šatna je proti koupelně."

Manželská ložnice měla výhled přes travnatý ovocný sad a přes hřebeny několika vzdálenějších vil do kraje s nízkými šedavými lesy. Bylo vidět i část světlejšího, ale ne-jiskřivého pásu řeky. Daleko vzadu leželo městečko jako hromádka střípků a kostiček. Země byla pod stínem mračné clony. Slunce nezvítězilo. Sotva že postačilo zarazit déšť. Otočil jsem zevnitř klíčem.

"Dobrou noc, mein Herr," popřál mi Karlíček.

"Gute Nacht, Mayer," odvětil jsem.

Přemýšlet o něčem nemělo teď význam. Uvidíme, s čím se profesor vrátí. Jestliže Gossartová dokumenty už získala, rozhodně je nezískal Mayerův resident. Profesorovy vyprávěny budou mít pro něj význam, i kdyby se mu Gossartová nechtěla s ničím přiznat.

Natáhnout se po zkušenostech z minulé noci v suché posteli byla rozkoš.

Hákovu aktovku jsem měl pod polštářem.

Probudilo mě Karlíčkovu kýchnutí, on se ve spánku odkopal. Podíval jsem se na hodinky. Ukazovaly za pět minut dvě. Shodil jsem nohy z lůžka.

"To by snad stačilo, Mayere, ne?" osopil jsem se, zdůrazniv jméno. Zdál se mi totiž dětsky rozespálý a kdoví, zdali nečekal, že se s ním přijde Karloušek kočkovat. Ale přisvědčil docela bystře, hbitě pomrkáváje při nasazování bryli.

"Také myslím. Půjdete se holit první?"

Dali jsme se do pořádku. Nacákali jsme profesorovi v koupelně, připravili jsme ho o dvě holicí čepelky a o značné množství mýdla. Stopy po komárech se zmínily, ačkoli účinná žlutá mast zůstala většinou na podušce. Kolínská voda mě páčila jako čert.

/195

S našimi obleky to ovšem bylo špatné. Z toho Jsme si nic nedělali.

Sestoupili jsme dolů. Kráčel jsem za Karlíčkem rovnou do kuchyně. Lekla se nás tam asi padesátiletá žena oblých tvarů. Na nízké stoličce u sporáku seděla letitá babka v bačkorách, měla v ruce síto na nudle a pozvolna čistila jeho otvory prostrkáváním ohořelé zápalky.

Karlíček pravil:

"Umíráme hlady, paní profesorová."

Otřela si ruce se všemi příslušnými rozpaky pečlivě hospodyně a upozornila, že jsou tři hodiny a že jídlo poněkud vysmahlo. Nepochybně věděla, co si má o hostech svého muže myslet, ale nevměšovala se do ničeho.

Oběd byl slušný. Dostali jsme výživnou koprovou polévku, přírodní vepřové kotlety s bramborem, zahradní salát, jemný tvarohový moučník, dvě láhve piva, misku jahod, kávu a čaj, který si Karlíček osobně v kuchyni zředit. Profesor byl pryč. I když snad ve mně jeho žena viděla ostříleného zabijáče, neváhala vypravit se na mne s kartáčem. Striktně jsem její péči odmítl.

Po výtečné svačině jsme se opět nudili. Povaloval jsem se v lenošce a pokušoval jsem profesorovy cigarety. Kolikrát k nám profesorova žena úslužně vstoupila, tolikrát ji Karlíček vykázal ven, aby neobtěžovala, a připojil nějaké to zaklení.

Po sedmácté hodině se profesor vrátil. Byl opět trochu zarůžovělý. Choval se odměřeně. Podal klobouk své putičce. Tvářila se v jeho přítomnosti téměř ustrašeně.

"V sobotu odpoledne," oznámil, "asi ve čtyři hodiny. To je doba, kdy jezdí velké množství výletníků. Bude to ne-nápadnější i pro vás."

Karlíček vyplivl párátka. Kam padlo, tam padlo.

"Přijdou oba?" zeptal se ledabyle.

"Ano."

Den se klonil. Nízko nad západním obzorem se konečně probojovalo slunce. Vyhledlo mezi ohnivě žltorudými červánky jako utrápené celodenním zápasem s oblačností. Před setměním přišly na stůl dietní párky.

"Máte čas, pánové," řekl potom profesor. "Vlak jede ve dvaadvacet patnáct."

/196

Sedala pustá, černá tma, při zemi dokonce trochu zamlžená. Cesta, vedoucí ke stezce pod železničním náspem, znatelně už proschla. Háková svítlna však ještě tu a tam prozradila hlubší a rozlehlé louže.

Kráčeli jsme mlčky. Dřevěné nádražíčko se hlásilo několika světly z dálky. Na vlak tam čekalo jen asi deset lidí. Usedli jsme mlčky na zábradlí, lemující dlouhé, otevřené nástupiště.

Mlčky jsme se pak vyšplhali po vysokých schůdkách do vagónu. Mlčky jsme cestovali až do Prahy. Před pražským nádražím jsme si najali autodrožku. Jako cíl jsem udal svoje bydliště. Karlíček nic nenamítal. Tak dlouho ukázněně mlčet jsem ho ještě neslyšel.

Teprve když za námi zapadly dveře bytu, horlivě spustil: "Soudruhu kapitáne! Gratuluji! Byl jste skvělý! Tak odporného padoucha je málokdy vidět. Měl jsem okamžiky, v nichž jsem se doopravdy bál, že mě odděláte. Příroda vám sice s těmi komáry hodně pomohla, ale na mou duši, kdyby všichni zlosynové vypadali jako vy, raději bych svého řemesla ze samého strachu nechal."

"Lichotíte mi," odpověděl jsem, hodiv Hákovu aktovku do křesla. "Vaše zásluhy jsou větší než moje. Neseznámil jsem se ještě s tak cynickým šejdířem, jako jste byl vy. S hrůzou se bráním pomyšlení, že to byla vaše pravá podoba a že jako člen pohotovostní skupiny nás jenom klamete."

"Díky za uznání," klaněl se Karlíček. "Měl byste k mému výkonu nějaké kritické připomínky?"

"Jednu: nemusel jste tak často klít."

Provedli jsme si rozbor.

Kam až se zatím dostal Skála s pátráním po Hadrabově minulosti ?

"S Hadrabou je to vyslovená bída," řekl rozmrzele Karliček. "Bojím se, že upadl do podezření na můj popud. Ale on se k něčemu takovému vůbec nehodí. Žije skromně ze svého platu, nemá úspory ani větší výdaje a myje si sám okna a podlahu, aby ušetřil. Klímovou nepřečovává, nevězní ji. V tom jeho mňavém bytečku by to ani nešlo. Motocykl tam také nemohl těch několik dní mít. Dnes přece obrácíme zřetel k jiným živlům. Jeho hypochondrická /197

povaha se zdá být nefalšovaná. Snadno zjistíme, kde byl v pondělí dopoledne, když převáželi šatník. Pracoval-li jako obvykle od rána v závodě, což si Boček i Milnerová jistě pamatují, má alibi jako hrom."

Všecko, co o něm Karliček říkal, bylo pravda, ale o Arnoldově návštěvě ve fotozávodě asi Hadraba přece jenom lhal. Ne-li, pak byla rekonstrukce, přednesená v Kolářově vile, totálně nemožná.

Druhá otázka se týkala Věry Klímové. Není snad už přece jen zase na světě ?

Třetí otázka: jak vypadá čtvrtěční schůzka naší omladiny v kavárně? Neměl by tam samozřejmě sedět ani Arnold Fiedler, ani Věra Klímová.

Čtvrtá otázka -, ta se opravdu vtírá -, je přáním dovědět se, co je s naším železným rytířem Loubalem.

Pátá, hned za ní: jak dopadl první protokol s mužem HK 12/37?

Šestá: byl vypátrán automobil, který naložil Arnoldův šatník ? Je pravděpodobné, že automobily byly dva. Jeden vezl prázdnou skříň k Fiedlerově bydlíšti, druhý ne již prázdnou odtamtud do chaty.

Sedmá: kde tam byl tajně pohřben Arnold Fiedler? Bude nutno důkladně pátrat. Hrob, i nejtajnější, může se prozradit nepatrnými známkami nebo změnou v charakteru místa. Na propadání je ještě brzy. Vymýšlet si jeho polohu z paměti nelze. K jinému způsobu odstranění těla asi nedošlo, zejména ne v chatě. Beze stop by to nezůstalo.

"Vezmeme tam domovníčka Bedrnu," navrhl Karliček, "zná v chatě i kolem chaty každý kout."

Dobře.

Osmá otázka: zbyly nějaké stopy po ucpávání odsávacího komínu nad plynovým radiátorem v Arnoldově pokoji?

Devátá, která s tím souvisí; co prozradí číselný stav plynoměru ?

Desátá: co doopravdy vypoví Flora Milnerová, až bude nucena říci pravdu ?

Jedenáctá: kde jsou nyní kompromitující dokumenty? Existuje vůbec něco takového nebo je to jen pravděpodobné ?

/198

"Karličku --," řekl jsem, "pro klid duše se nejdříve zeptáme, jak se vede Loubalovi."

Posloužil můj telefon.

"Stav nevzbuzuje obavy," dostal jsem odpověď z kanceláře.

"Nějaké zvláštní hlášení?"

"Žádné. Volal soudruh plukovník, zdali je všechno v pořádku."

"Vyřídte okamžitě: Všecko zatím v nejlepším pořádku."

"Provedu. Soudruh nadporučík Skála žádá, abyste ho zavolal ihned, jakmile to bude možné."

"Udělám to. Zajištěný muž v pořádku ?"

"V úplném pořádku. Výslech na magnetofonu."

"Dejte ho přepsat. Zašlete plukovníkovi kopii."

"Provedu. Totožnost muže zjištěna v kartotéce utečenců."

"Nechte ho zatím na pokoji."

Stiskl jsem vidlici a zavolal jsem Skálovo domácí číslo. Skála se mi ozval skoro ihned. Karlíček přistoupil a přichýlil hlavu, aby náčelníka své skupiny slyšel.

"To jste vy!" řekl Skála přátelsky a hlučně. "Výborně!

Jak se vede? Dobře? Kde máte toho mého dezertéra? Je v pořádku?"

"V úplném pořádku. Počínal si znamenitě a dovoluje si vás pěkně pozdravovat."

"No dobře, dobře."

Skála mi sdělil, že střežení anglické ambasády, jemuž nyní velel, zůstává marné. Věra Klímová odtamtud nevyšla ani žádným způsobem nevyjela, nevyletěla ani nebyla vynešena.

V kavárně sedí asi osm mládců a děvčat. Schůzku nenápadně pozorují dva pracovníci MOV. Je mezi nimi Domovníček, nejsou však přítomni Arnold Fiedler a Věra Klímová. Společnost na ně asi čeká. Vyprávějí si dosti nuceně, ale se známkami vzrušení, jak byli vyslýcháni. Nezdá se, že by někdo z nich měl nějaké tajemství nebo že při výslechu něco zapíral. Domovníček je skličeny. Přiznal prý se, že se dostavil proti vůli svých rodičů. Karlíček hnul netrpělivě rukou, což nepochybně znamenalo, že je to jejich vina,

/199

Skála řekl, že z kavárny dostal telefonickou zprávu i o tom, co si tam mládež objednává. Kávu s rumem. Děvčata zmrzlinu a smetanu. Na velké hýření to nevypadá. Pouze Karel Visman je kavalír. Dvakrát dal rundu koňaku. Na toho si otec stěžoval, že před ním musí zamykat svou numismatickou sbírku a spořitelní knížku. Darebák prodává věci z domova. Vina rodičů. Karlíček se vrtěl.

Další zpráva byla rovnou nepříznivá: po nákladním autu, které odvezlo šatník, není stopy.

Ze srovnání poměrně chudých dat o Jaroslavu Janderovi a bohatších informací o Juliu Hadrabovi sotva bude možné dokázat, že je to jedna a táž osoba. Skála říkal:

"Ve spisech Krajského soudu v Bratislavě a senátu Nejvyššího soudu je několik fotografií, které snad pocházejí z fotoreportážního oddělení předmnichovského MNO.

Měli je původně v majetku tisovci, generál Turanec, plukovník Pilfousek a důstojník Kleinert. Vypadá to docela dobře jako zrazování první republiky. Tři kopie nesou na rubu červeně natisknuté iniciály J. J. Ale suďte z toho, že to znamená Jaroslava Janderu nebo dokonce Hadrabu! Mám v ohni jiné želízko. V tom novinářském podniku sice není už ani jeden úředník nebo redaktor, který před pětačtyřicátým rokem Janderu znal, ale hoši mi přece sehnali jednoho, který tvrdí, že by Janderu bezpečně poznal i po letech, ať zestárl nebo ať se změnil sebevíc. Ráno s ním budu mluvit, a uvidíme. Dělníkům se udrželo v podniku ještě hodně, jenže s těmi se Jandera nestýkal."

Karlíček poodstoupil a přejel si dlaní čelo.

"Taková práce -, " zavzdychal, "a zbytečná jako kajak na Sahaře. Nemá to vůbec význam. Klidně můžeme věřit, že Julius Hadraba nikdy žádným Janderou nebyl, protože nezáleží na tom, jestli byl nebo nebyl. O Arnoldově návštěvě lhal Julius Hadraba, žádný Jandera! Co je nám do Jandery, Jandera je postava minulosti, bůhví kam zapadá! Nezajímá nás. A Bedřich Fiedler nebyl takový hlupák, aby nám ho byl ve své choulostivé situaci strkal

přímo pod nos, kdyby věděl, že Hadraba býval Jandera!

Kam jsme dali rozum!"

Držel jsem telefon v ruce. Sluchátko bylo zticha. Ted' však /200

zavrnělo. Přitiskl jsem je k uchu a slyším mrazivý hlas:

"Buďte tak laskav a dejte mi toho člověka, co ho napadlo, že Hadraba se dřív jmenoval jinak."

Vztáhl jsem ke Karličkovi ruku, abych předal. Karlíček se okamžitě dal na útěk.

"Řekněte, že už tady nejsem!" křikl a práskl za sebou dveřmi.

Příštího dne, v pátek, vypravil jsem se z do-

movy velmi časně zrána. Honzík Tužima,

jenž v předkanceláři ponocoval, připravil mi černou kávu.

Důstojníci ve službě se střídali, ale pozdržel jsem je.

Trepinský měl teprve přijít. Ohlásil jsem poradu štábu, rozbor situace a přípravu sobotní akce v Kolářově vile.

Za noci došlo hlášení, že lodník, který fungoval jako tajný kurýr západoberlinské centrály, připlaví se k večeru po Labi na Mělník. Jeho příkazy jsme neznali.

"U schránky se sotva ukáže," řekl jsem. "Kdyby tam přece jenom zašel, musí být zajištěn, ale nikde jinde než na kilometru devatenáct nebo v nejbližším okolí. Dotvrdí se tím oprávněnost Mayerova alarmu. Jinak čekat na pokyn, ale pak ho zajistit okamžitě. Odplout na sever už nesmí."

S plukovníkem jsem prozatím do styku nevešel. Z pouhého nahlédnutí do Hákova protokolu bylo jasné, že kopie plukovníka dostatečně informovala. Hák nepřiplul balónem. Vysadili ho z letounu nad hraniční čarou téměř současně s vysláním zprávy o jeho příchodu. Počítajíce totiž s možností, že relaci pro GR2 zachytíme, snažili se naše předpoklady zmást. Hák seskočil z velké výše po západu měsíčního srpečku. Větrné proudy zanesly jeho černý padák dále do nitra Čech. Po přistání putoval za svým cílem. Měl však vyčkat a vyšetřit si nejdříve, je-li vzduch čistý, nebyl-li Mayer mezi tím přece jen dopaden /201

a je-li s profesorovou vilou všechno v pořádku. Skrýval se v lesích. Deštivé počasí středech noci ho ze zaplaveného úkrytu vypudilo a stalo se tak naším pomocníkem. Jinak bychom byli na něj čekali snad ještě několik dní, a kdoví, zdali by byl přece jen nezvětlil nebezpečí.

Podle zjištění z kartotéky utečenců se jmenoval Oskar Kos, původním povoláním artista. Artistická činnost mu byla u nás z vážných důvodů zakázána.

Pokud šlo o Loubala, bylo jisté, že si pobude v nemocničním ošetřování nejméně měsíc.

Dostavil se Trepinský. Skála telefonoval, že přijde, jakmile bude hotov s konfrontací Hadraby a onoho člověka, který si Jandеровu podobu spolehlivě zapamatoval. "To už se dodělá, ať je to k čemu nebo ne," řekl Skála.

Pak přišel Karlíček, ale tvářil se posmutněle.

"Co je vám, vy Mayere?" otázal jsem se ho.

Karlíček odpověděl, že s nadporučíkem Skálou sice ještě nemluvil, ale že včera večer po návratu domů přistihl spícího Karlouška, třímajícího pevně v ruce půlku listu, vytrženého z detektivky.

"Ona to ráda čítá naše babička," pravil Karlíček nadmíru mrzutě. "Proto není ráda, že já se tím zabývám v praxi.

Myslí, že to děláme taky tak. Na tom útržku se nějaký inspektor Keer propadá podlahou do bezedné tmy a nad ním zní ďábelský chechtot. Babička je zkažená a kazí mi i dítě."

"Posaďte se, Karlíčku," těšil jsem ho, "připravíme vám čaj. Nadporučík Skála přijde za chvíli."
Karlíček už si sedal, avšak nedosedl, nýbrž se opět mrštně vztyčil.

"Vzpomínám si, že jsem chtěl zajít za Hadrabou. Mám na něj plán."

"Zase už něco samostatného, Karlíčku?"

"Ale ne. Já jsem byl vlastně doplňkovým šetřením v ateliéru pověřen. Jenže když jsem byl ve vile..."

"Tak běžte," pravil jsem, a byl bych mu srdečně přál, aby se tam se Skálou sešel. Věčně se mu vyhýbat nemohl. V předkanceláři čekali dva muži, kteří měli v účtárně energetických rozvodných závodů prozkoumat Fiedlerovy sběrné faktury za plyn.

/202

Další muž měl zajistit, aby nám byl zednický učeň Alois Bedrna-Domovníček okamžitě k dispozici, jakmile ho budeme potřebovat.

Disposice pro zítřejší odpoledne jsem stručně nadiktoval.

Zvláštní posel se s nimi vypravil k plukovníkovi.

Skála konečně přišel.

"Tak nic," prohlásil. "Ten člověk, nalezený s takovou námahou, Hadrabu nepoznal. Hadraba by ho byl musel ovšem poznat rovněž. Jandera prý byl také o půl hlavy větší."

"Karlíček říká," pravil jsem smířlivě, "že lež o návštěvě Arnolda Fiedlera v ateliéru usvědčuje Hadrabu tak, že není třeba, aby to byl Jandera. Na základě toho může být Hadraba předveden."

Skála se na mne zdlouha a vyčítavě podíval.

"Toho Faustova pravnoučka už nezachráníte," odpověděl skoro tragicky. "Kdybych byl Hadrabou, trval bych na tom, že jsem se s Arnoldem v ateliéru setkal. Fiedlerova lež ani trochu nedokazuje, že lhal i Hadraba."

Skála nevěděl dosud všechno, a proto jsem mu řekl:

"To je sice pravda, ale my asi najdeme hrob, do něhož byl Arnold Fiedler pohřben šest dní před svou návštěvou v ateliéru."

Skála seděl a poslouchal. Pak potřásl hlavou.

"To už je něco!" pravil uznale. "Ale mělo by vám být aspoň trochu líto těch, kteří byli i se mnou odsouzeni lítat jako draci na provázku. Málem už jsem si připadal jako vesnický dráb s bubnem."

Měl jsem mu co vymlouvat.

"Bez vás by to přece nešlo! Víte, z čeho je to vidět?"

Z toho, že už vás zase musím žádat o pomoc. Mohla by si vaše skupina vzít na starost odečtení spotřeby na plynoměru ve Fiedlerově bytě a prohlídku odsávacího komínku?"

"Zařídím," přikývl Skála.

"Ovšem k chatě s námi zajedete osobně, doufám. Pátrací skupinu sestavíme u nás."

Souhlasil. Rozumělo se samo sebou, že s námi pojede

/203

i Karlíček. Trepinský měl zatím organizovat četu pro zítřejší akci ve vile. Podrobnější rozvržení úkolů jsem si vyhradil pro sebe.

"Jenom pozor na komáry!" brumlal Skála. "Z některého by se mohl udělat velbloud."

Honzík Tužima, jenž měl být už dávno doma u svých tetiček, ale obětavě pečoval o naše kávy a přesnídávky, přijal v předkanceláři telefonický hovor pro Skálu. Skála se zvedl a za chvíli nás všechny překvapil velmi hlasitě proneseným, téměř výhrumným slůvkem:

"Co?!"

Umlkli jsme, nepohnuli jsme se, a on se mezi nás brzy vrátil. Zůstal stát hned za prahem.

"Pospěšme si!" pravil. "Julius Hadraba dostal srdeční záchvat. Převezli ho sanitkou do nemocnice, je před smrtí a hodlá učinit závažné doznání."

Rychle jsem povstal.

"Umístili ho v separátním pokoji?"

"To ho snad napadlo, proboha!" zakoulel Skála očima.

"Koho?"

Vycházeli už jsme se Skálou z kanceláře.

"Karlíčka!" zlobil se Skála. "Karlíčkoví se položil! Karlíček ho dal odvézt! Karlíček je v tom fotozávodě samý incident, a to si vypije!"

V automobilu, který s námi jel nebezpečnou rychlostí. Skála pravil:

"Hrom praštil do družstva a pořádně to tam rozmetal. Mrkací hrom s brýlemi. Jen s Josefem Bočkem se ještě nic nestalo, ale ani toho možná před Karlíčkem nic nezachrání."

Karlíček na nás čekal před nemocniční bránou. Skočil k řidiči, práskl dvířky a houkl: "Jedte! Všecko je zařizeno!"

/204

"Pozorujeme!" řekl Skála téměř hrozebně.

Vjeli jsme do nemocničního parku. Karlíček dirigoval vůz až k jednomu ze zadních pavilonů. Vřítel se dovnitř, že jsme mu sotva stačili, a vyletěl po schodech do dlouhé chodby. U jedné z bělostných dveří čekali dva muži. Jeden z nich měl na řemeni přes rameno objemnou koženou brašnu. Opočal přecházel mladý lékař v bílém plášti. Pokušoval cigaretu. Odhodil ji do plivátka a přistoupil k nám.

"Dvakrát koma," pravil. "Musíte chvíli počkat."

"Nekouká z toho pohřeb?" zasmušil se Skála.

Lékař pokrčil rameny a Skála se otočil ke Karlíčkoví:

"Tak co, Karlíčku? Doktor krčí rameny. Všiml jste si toho?"

Karlíček se díval tklivě.

"Soudruhu nadporučíku," odpověděl polohlasem, "tu otázku musel Hadraba stejně jednou dostat. Byl rozčilen situací v závodě a tohle mu dodalo. Představte si, že by se mu to bylo stalo v úřední místnosti při výslechu! Co by si o nás..."

"Nač jste se ho ptal?"

"Nu přece... Proč lhal."

"A on?"

"Upadl do hlubokého komatu číslo jedna."

"Nic jste z něho nedostal?"

"Jenom vzdech."

Skála stiskl rty. Násilně tlumil hlas.

"Vyšetřovat umíte, to je pravda."

"Dali mu kafrovou injekci a kozlíkové kapky. Zachovají ho při životě."

"To bude spíš vaše štěstí než jeho."

Lékař nahlédl do pokoje. Pokynul nám. Mohli jsme vstoupit. Sám zůstal venku.

Ve světlé místnosti byla čtyři lůžka. Tři prázdná; na čtvrtém spočíval Julius Hadraba. Ležel na znaku, ruce měl sepjaty na pokrývce a oči zavřeny. Vysvlekli ho tady ze šatů a rozhalili mu košili na prsou.

Byl trochu pobledlý. Otevřel pomalu oči, když zpozoroval náš příchod. Byly mdlé, jako bez barvy.

"Je vám lépe?" řekl Skála.

/205

Magnetofon v otevřené kožené brašně se roztočil. Druhý muž se přiblížil s mikrofonem.

"Se mnou je konec," odpověděl Julius Hadraba slabě a ne hned, poněvadž k tomu nejdříve musel sebrat síly. "Zítra už tady nebudu." A jako by se bál i pootvírat rty, dodal: "Říkal jsem, že mám špatné zdraví, a nikdo mi to..."

Teď mu asi opravdu nebylo dobře. Zdálo se, že nemá žádný tep.

"A co jste nám chtěl povědět?" zeptal se Skála velmi mírně.

"Pravdu. Jako umírající člověk..." Hadraba měl očividnou lítost sám nad sebou. "Všecko jsem udělal pro Bedřicha. To byl hodný a nešťastný člověk."

"Co jste pro něj udělal?"

"Pomohl jsem jeho synovi... za hranice."

"Jak a čím?"

Hadraba neodpověděl. S pohledem upjatým ke stropu znehybněl.

Odsunul jsem muže s mikrofonem. Stáhl jsem dvěma prsty Hadrabova oční víčka. Zdvihla se zpět jako na pružině.

"Lékaře!" otočil jsem se.

Karlíček otevřel dveře do chodby. Vyšel jsem rovněž. Mladý lékař právě přicházel rychlým, ale neslyšným krokem odněkud z pozadí. Nesl injekční stříkačku, vzhůru jehlou, překlopenou úločkou ampulky.

Na bezvědomého Hadrabu se jen krátce podíval.

"Třetí koma," pravil. "Počkejte chvíli venku."

Uposlechli jsme.

"To je dobré," mručel Skála, když jsme za sebou přitáhli dveře. "On je opravdu umírající, a umírající nelžou. Něco vám řeknu. Není možné najít v hrobě někoho, kdo se prochází po západním Německu."

Za tichého koulení Skálových očí se k nám lékař se svou vyprázdněnou injekční stříkačkou vrátil.

"Tak za chvíličku," pravil.

"Co je mu vlastně?" zeptal jsem se.

"Těžká sugestivní hypochondrie. Bude řádně vyšetřen,

/206

ale stejně se asi musí podrobit psychiatrickému léčení z bázně před svým slabým srdcem. Duševní stav má silný vliv na fyzickou kondici. Vůle dokáže působit pozitivně. Tento pacient na sebe působí negativně. Pozoroval jsem to už při prvním vyšetření. Kdo se stále bojí a podezřívá se z pokračující choroby nebo má před ní strach, může si některý orgán zeslabit až ke katastrofě."

"Považuje se za umírajícího," podotkl Skála.

"Zcela právem."

"Ze subjektivního stanoviska -, to myslíte, že? Tedy mu to ještě nevymlouvejte. Potřebujeme patnáct minut. Potom může nastat přestávka, než ho vezmeme do kolusní vazby."

"My vám ho hned tak nepropustíme," pravil lékař.

Chvilí na to pronesl Hadraba se zemdleným údivem:

"Ještě jsem živ?"

"Ještě," přisvědčil Skála, nemaje odvahu dávat mu nějakou naději. "Za anděly v nebi nás nepovažujte."

Hadraba pomalu vypovídal. Zoufalý Bedřich Fiedler mu svěřil, že se Arnold dopouštěl se svým aparátem a se špiónážní komorou protistátních činů a že musí uprchnout za hranice, k otcovým anglickým přátelům. Je už hledán. Ale k útěku dosud není všecko přichystáno. Arnold se

musí skrývat. Bedřich Fiedler Hadrabu prosil, aby Arnoldovi pomohl nepravdivým svědectvím o jeho návštěvě v ateliéru, aby ho nemohli stíhat tam, kde skutečně je, aby se sledovala falešná stopa...

"Kdy vás o to žádal, pane Hadrabo?"

"V pátek... V pátek předtím jsme o tom jednali."

"A kde Arnold byl?"

"Nevím. Ani jsem to nechtěl vědět. Kvůli Arnoldovi jsem to neudělal. Táty mi bylo líto... Bedřich říkal, že by jeho zatčení nepřežil..."

Po Hadrabových lících, zestárlejších než jak jsem si je pamatoval, sjely ke skráním dvě tiché slzy -, bez nejslabšího vzlyknutí.

"Stejně umřel... A já půjdu za ním."

/207

Karlíček tiše vyklouzl na chodbu. Potom jsme se dověděli, že pošeptal lékaři jediné slovo:

"Brečí."

Lékař odpověděl: "Nevadí. Ať toho co možná brzy nechají."

Nechali jsme toho. Julius Hadraba neměl, co podstatnějšího by ještě řekl. Na podrobnosti nebyl spěch.

Lékař nevstoupil do pokoje proto, že Hadraba jeho přítomnost nesnesl. Báł se. Při vědomí by se byl bránil každému zákroku, a zejména vpíchnutí injekce.

"Ano," řekl lékař, doprovázejí nás na odchodu chodbou.

"Vystupňoval svou krizi. Uvidíme, bude-li třeba klinického léčení. Především ho necháme, aby se uklidnil.

Přemístíme k němu jednoho nebo dva pacienty optimistické povahy. Primář jeho případ uváží. Uspořádáme konsultaci. Bylo by samozřejmě lépe, kdybyste byli trpěliví, pokud by šlo o další výsledky."

Rozloučil se s námi u východu z pavilónu.

"Hm," řekl potom Skála. "Vypadá to tak, že Bedřich Fiedler šidil i Hadrabu. Pojdte, Karličku. Musíme se vrhnout na ten plynoměr."

Podíval jsem se na hodinky.

"Ve dvě start k chatě," řekl jsem. "Hadraba učinil doznání, které nás opravňuje k domovní prohlídce. Byl byste tak laskav a rozdělit to nějak? Počkám na vás v kanceláři."

V kanceláři jsem měl co dělat. Čekala na mne skupina, sestavená pro zítřejší akci. Musela být důkladně poučena o svých úkolech.

Honzík Tužima ještě neodešel. Když jsem mu to vytkl, odpověděl, že tuší shon a že mi potom dojde pro oběd.

"Kdo má zrcátko?" rozhlížel jsem se.

Nikdo neměl zrcátko. To bylo mrzuté. Chtěl jsem se podívat, jak mizí stopy po komáří přítulnosti.

"Jen když jste nedostal malárii, soudruhu kapitáne," řekl Trepinský zřejmě jen proto, aby mě trochu potěšil.

"Což abyste zkusil strávit tam jeden vlahý letní večer sám?" otázal jsem se ho.

"Po vašich zkušenostech bych si vzal s sebou hustý závoj," odpověděl Trepinský.

/208

Poněvadž se na všech stranách projevila jakási veselost, překvapující zejména u Trepinského, upozornil jsem, že tu nejsme pro zábavu.

Úlohy byly rozděleny. Skupina se rozešla a nastoupila jiná. Fotografové, znalci a odborníci, i náš permanentně rozmrzelý lékař, s nímž -, jak jsem již podotkl -, scházel jsem se skoro bez výjimky jenom nad mrtvými. Pochyboval jsem, že tomu tentokrát bude jinak. Julius Hadraba sice mluvil o útěku za hranice. Nějaký domeček v zahradě ambasády třeba opravdu skrýval milostné štěstí Arnolda

a Věrušky. A k tomu osud dokumentů, jejichž existenci jsme si vlastně vymyslili, byl nám úplně neznámý. Drželi jsme svou logickou stavbičku jen stěží pohromadě. Kolem poledne se dostavil Skála. Měl s sebou desky, které rozevřel přede mnou na stole, ale neměl s sebou Karlíčka. "Konečně nám něco vychází," řekl. "Určitý skok ve spotřebě plynu nad obvyklý průměr tam rozhodně je. Prach a něco sazí, usazených v komínku, jsou velmi zřetelně setřeny. Dokonce tam uvízl malý kousek hadru. Škoda, že mezitím už odvezli popelnice. V některé by se byly možná našly i součástky rozbitého aparátu pro čtení mikrofilmů."

Pro výpravu k chatě byly připraveny tři vozy. Skála osobně dojel pro patnáctiletého Aloise Bedrnu, zvaného Domovníček, a osobně ho přivedl ke mně do kanceláře. Hoch byl drobné postavy a drobného obličej. Díval se špendlíkovitými očima trochu vyjeveně, ale dosti upřímně. Měl velké ruce a velké nohy.

"Ty se dobře vyznáš v Arnoldově chatě i v okolí, vid'?" zeptal jsem se ho.

"Vyznám," přisvědčil s napětím.

"Měl j si Arnolda rád?"

Alois Bedrna sklopil zrak ke špičkám svých velkých střeviců a odpověděl:

"Já mám rád tu chatu. Chtěl bych mít jednou svou vlastní. Třeba si někdy postavím, až se doučím. Mně se moc

/209

nelíbí, že se tam křičí a pije. Ale párkrát jsem byl na mol taky. Já za to nemůžu."

Vysvětlil jsem mu, že Arnoldovi se přihodilo neštěstí. Položil pistoli, kterou měl od Ferulíka, v chatě na stůl. Jeden z Arnoldových přátel si s pistolí pohrával. Vyšla rána a Arnolda Fiedlera náhodou usmrtila. Neopatrný viník se snažil nehodu zastítn. Arnolda Fiedlera někde tajně pohřbil a způsobil v chatě nepořádek, aby se zdálo, že tam vnikl někdo cizí.

Alois Bedrna mi naslouchal s pootevřenými ústy.

"Matičko skákává!" vyrazil konečně. "Kerej to byl?"

"Nikdo z těch, co znáš," odpověděl jsem, ostatně podle pravdy.

Ve dvě hodiny jsme vyjeli. Alois Bedrna, jehož jsem posadil vedle sebe, byl chlapecky rozčilen. Netázal se na nic, a já jsem mu nic neříkal.

Dojeli jsme a odpečetili jsme vchod. Alois Bedrna stále ještě mlčel, jen pošukával ústy.

"Procházej sem tam," řekl jsem mu, "kudy chceš. Dívej se dobře kolem sebe. Někdo bude chodit s tebou. Kdyby sis všiml něčeho, co by se ti zdálo nápadné, třeba nějaké maličkosti, upozorni na to svého průvodce. Rozpoznáš lépe než my, co je tady jiné nebo co sem nepatří, třeba by to byl špendlík."

Alois Bedrna ukázal chvějící se rukou na černý šatník.

"Šatník nech být. Ten k tomu nepatří."

Pokynul jsem Karlíčkově, aby hoča doprovodil.

Alois Bedrna se nejistě ohlížel po mužích, rozcházejících se na všechny strany. Jejich klidně vážné, mlčenlivé obličejy a opatrné kroky budily v něm asi dojem nějaké strašidelné obchůzky.

Stáli jsme se Skálou před chatou. Zapálili jsme si cigarety. Čekali jsme. Viděli jsme muže odupávat půdu, rozhrnovat trávu nebo zkoušet prostupnost země úzkým bodcem na konci hole. Uvnitř odhrnovali trosky a zkoumali podlahu. Pozorovali hmyz a roje much.

Byl opět nádherný den. Z lesa táhla smolná vůně.

/210

Z chaty vyšel Karlíček. Upozornil na sebe odkopnutím anglické zásuvky. Ohlédli jsme se po něm.

Mlčky se zastavil a pozval nás k sobě pohybem paže. Než jsme k němu došli, otočil se a kráčel vnitřkem haly přímo dozadu. Následovali jsme ho.

Dveře, vedoucí na terasu před zahrádkou, byly otevřeny. Na terase, sestávající ze čtvercových desek z umělého kamene, stranou ode dveří, stál Alois Bedrna, bílý v obličeji. "Říká," pravil Karlíček s diskrétním klidem, "že ve spárách mezi deskami se natrvalo uchytila krátká tráva. Tady a tady -," ukazoval, "není teď nic. Podle toho byly desky nedávno zvednuty. Jsou nově zacementovány."

"Ale já jsem je nevylamoval," vyrazil Alois Bedrna úzkostně. "A nikdo!"

"Jdi se posadit do vozu, Lojzíku," řekl jsem.

Za hodinu nato se dotkl rýč mrtvého těla, oblečeného v koženém dresu.

"Je to opravdu antická tragédie," vyjádřil se Karlíček, když jsme se konečně dostali zpátky do Prahy, "ale já vidím před sebou ještě něco příšernějšího." Vztáhl mysticky ruce před sebe. "Šero a ticho večera a to děvče jako bílé zjevení o samotě na březové lavičce. Před ní se černá vysoký štít chaty. Za chatou leží pod dlaždicemi ztichlý milenec, mrtvý jednou provždy. A ona na něho čeká..." Zamrkal. "Co by se s ní asi stalo, kdyby se o jeho blízkosti a stavu najednou dověděla?" "Zbláznila by se," odpověděl Skála prostě. "Ale proč si tím naháníte hrůzu sám?"

"Spatřuji v tom úděsný příklad, k jakým koncům může vést chybná výchova mládeže."

Nikdo z nás se neubrnil zarážejícímu dojmu, když se teoretický výpočet existence hrobu potvrdil skutečností. Původem všeho opravdu byl pokřivený růst mladých lidí.

/211

Měl jsem dojem, že Skála si Karlíčka hlídá.

"Dost už jste pracoval, Karlíčku," pravil jsem biblicky, "a užitečně. Role Augusta Mayera jste se zhostil s jedinečným úspěchem. Protože se u Koláře nemůžete již objevit, aby Gossartová nevykřikla úžasem, dohrajeme to bez vás. To znamená, že pokud se nebudete pod vedením svého náčelníka zabývat pátráním po nákladním automobilu a po Věře Klímové, můžete dohlížet na výchovu svého batolete."

Karlíček stál, váhal, díval se bez mrkání střídavě na mne a na Skálu a potom připomněl:

"Nemáme ty dokumenty."

"Nevadí."

A tak tedy uznal, že už doopravdy nemáme, na čem bychom spolu ještě pracovali.

Akce Z 58 nám opatřila spoustu materiálu, takže obálka s kompromitujícími dokumenty je hodně tlustá. List po listu bude říkat šéfredaktovi věci, které má vědět jen on sám, a nakonec užasne, že znám i jeho jméno. Uzavíraným obchodem pak se ze svých špionážních rejdu naplno usvědčí.

Gossartová bude netrpělivě čekat. Nedočkavě popadne zalepenou obálku č. 2, hodí na stůl peníze nebo spořitelní knížku, a i kdyby se nakrásně do obálky ihned podívala a zjistila, že obsahuje pouze nepopsané papíry, bude pro ni pozdě. Rovněž se usvědčí.

Až dosud jsme se nemohli odvážit vlákat šéfredakta do

Kolářovy vily, zejména ne tímto trikem. Určitě by byl čichal čertovinu, a nedal by se poznat. Jestliže mu však Gossartová dokáže, že k vydírání aktivně činných špiónů v Arnoldově živnosti skutečně došlo a že je známo i její jméno, bude to něco znamenitě jiného.

Brzy ráno v sobotu jsem byl opět v kanceláři. Trepinský a jeho malá četa mi opakovali přiřčené úkoly. Chtěl jsem být úplně spokojen. Nebyl jsem. Ono to nešlo. Důležitost blízkých se chvil rostla přede mnou jako hora.

/212

Přecházel jsem po kanceláři. V tolik a v tolik hodin se převléknu, tím a tím vlakem pojedu. Na to a na to nesmím zapomenout. Jistě se uklidním. Spal jsem dobře. Jsem v kondici.

V devět hodin se pootevřely čalouněné dveře, ve škvíře se ukázal nos a nad ním dvě skla brýlí.

"Co chcete, proboha?" procedil jsem zaťatými zuby. Já někdy opravdu zatínám zuby. A tentokrát jsem k tomu měl pádný důvod.

"Přišel jsem vám dodat myslí," uvítal se Karlíček umírněně.

Protáhl se dovnitř, neotevřev víc, než co by se vešel.

Pomrkáváje jako směrová blikadla automobilu, přistoupil téměř po špičkách k mému stolu, vytáhl z kapsy oťelou papírovou krabičku od dutinek značky Waldes Antob, polepenou zbytky páskové lepenky, a položil ji na stůl. Pak se usmál, potěšen asi tím, že jsem ho až do té chvíle nevykázal ze dveří, ukázal na krabičku a řekl:

"Tady máte dokumenty, které Gossartová hledala."

Zůstal jsem stát; ale stisk zubů mi sám od sebe povolil a brada mi trošinku poklesla.

"Podívejte se na to," vybídl mě Karlíček. "Malé překvapeníčko by to bylo, ale žádné kouzlo. Docela přirozený důsledek událostí. Dokonce mě s tím posílá sám náčelník." Přistoupil jsem, vzal jsem krabičku a odstranil jsem beze slova víčko. Křížové přelepení krabičky bylo proříznuto, a v místech, kde dobře nedrželo, sloupnuto.

Navrchu ležel uzoučký, asi dvacet centimetrů dlouhý pásek negativního mikrofilmu. Pod ním fotografie či spíše zvětšenina čtvercového formátu velikosti asi šestkrát šest. Sponkou k ní byl připevněn malý negativ, odstřížený z kinofilmu. Snadno se dalo rozpoznat, že zvětšenina je výřezem z tohoto negativu. Zobrazovala polodetail dvou osob, sedících proti sobě u kavárenského stolku, v prostředí blíže neurčitelném. Jednou z osob byl obloukovitý Bedřich Fiedler. Druhou elegantní, usmívající se mladá žena.

"Gossartová," řekl nesměle Karlíček.

/213

Na pozoruhodně kvalitní zvětšenince dalo se rozeznat i to, že Gossartová drží nad stolem předmět, připomínající poněkud větší zapalovač. Vypadalo to tak, jako by se chystala zažehnout Bedřichu Fiedlerovi cigaretu. Ale Bedřich Fiedler žádnou cigaretu neměl.

Vzhlédl jsem ke Karlíčkovi.

"Našlo se to u Arnolda, Karlíčku?"

Zavrtěl hlavou.

"U Arnolda se našly jen nějaké drobnosti a Ferulíkova pistole. Do koženého dresu byl navlečen velmi nedbale. Sám ho zaručeně neoblékal. Byl to jen úbor do almarové rakve."

"Kde jste to tedy vzal?"

"To užasnete. Ale vytahejte to nejdřív z té škatulinky."

Vyňal jsem dále fotografický papír formátu rovněž asi

šestkrát šest centimetrů, na němž bylo vykopírováno či spíše hrubozrně zvětšeno strojové písmo, v německé řeči:

CHEPTON

IS

Pro zajištění operací B. Fiedlera generálie nutné.

Vyplňte dotazník.

Oznamte druh potřebného materiálu a číslo komory.

Vyřizování diplomatickou cestou prostřednictvím

E W G, výhradně přímým kurýrem. Krycí značky

určíme. Bez plnění podmínek spolupráce B F ne-

možná. E W G potvrzuje. Spěchá.

Datum chybělo.

"To je asi zvětšenina mikrotečky," řekl nesměle Karlíček.

Bylo to znát na první pohled. Ostatně pod fotografickým papírem ležela v krabici přeložená, ale jinak úplně nová desetikoruna. V jednom místě byl na ní zakreslen nevelký kroužek červeným inkoustem. Někdo jím označil umístění mikrotečky. Ale pročpak NĚKDO! Byl to nepochybně vyděrač Arnold.

"Jistě neměl velké obtíže, aby se k tomu dostal," pravil

Karlíček. "V rodinném kruhu je to poměrně snadné."

Na dně krabičky ležel kus konceptního papíru. Když jsem /214

jej rozložil, četl jsem v záhlaví poznámku, napsanou šikmo různými tahy pera a dvakrát podškrtnutou:

Písmo Bedřicha Fiedlera

Půlarch byl pak dále popsán drobně tužkou, slabými tahy, místy až nečitelně, neboť papír byl pomačkán a na několika přeložen. Zcela jistě to však byl seznam fotografických záběrů; zdali oněch na mikrofilmovém pásku nebo jiných, nedalo se prozatím určit.

Objekt M

Počátek zákazu zastavení mot. voz.

Na sever každých 100 m.

Otevřený výhled k let. 50 kroků

Neluštil jsem zatím všechno.

"Karlíčku! Povídám! Kde jste to vzal?"

"Dostanu čaj?" otázal se Karlíček.

"Dostanete."

Karlíček se posadil ke konferenčnímu stolu.

"Je to náramně jednoduché," usmál se široce. "V obchodním domě už měli lajdáctví prodavačky Klímové dost a dali jí okamžitou výpověď. Otevřeli v šatně její zamčenou skříňku a všechno, co tam bylo jejího, poctivě odevzdali matce. A protože si matka pamatuje, že u nich v bytě někdo něco hledal, přiběhla s tajemnou krabičkou k nám. Ručník, mýdlo, kolínskou vodičku a půl kila nahnílených broskví nechala doma, to jí nebylo podezřelé."

Dosedl jsem těžce na židli. Musel jsem si dopřát minutku, abych se vzpamatoval. Šatní skříňka zaměstnankyně obchodního domu byla pro Gossartovou nejméně pravděpodobnou a celkem nepřístupnou skrýš, ne-li vůbec něčím, co při své noblese neznala.

Nezmocnila se dokumentů. Proto se zcela určitě dostaví na schůzku v Kolářově vile. Postup se ovšem obrátí.

Začne se s ní a nikoli s residentem americké rozvědky.

Ten dostane obsahem krabičky od dutinek tak omračující ránu, že změkne jako vosk.

Gossartové je špionážní činnost dokázána již nyní. Ale

/215

poletí od nás až společně s tím druhým. Plukovník se

dočká svého pobavení.

"V zprávách zbývá už jen jedno, Karlíčku," pravil jsem,

"totiž zavraždit vás."

"A zatím co budu mrtev," připomněl Karlíček s velkým porozuměním, "najít Věru Klímovou."

V patnáct hodin jsem zazvonil u Kolářovy vily. Ohromný vlčák skákal a řval.

"Toho psa dnes uvážete!" nakázal jsem profesorovi, jakmile se přiblížil k vratům.

Quido Kolář byl v obličejí opět trochu zarůžovělý, s cihlovým nádechem. Jeho dlouhá postava vězela v tmavém, nažehleném obleku. Pečlivě učený, s pečlivě upravenou bílou bradkou měl ještě důstojnější vzezření než minule. Pokud jde o mne, vypadal jsem rovněž lépe. Urputný výraz ze středeční noci jsem vystřídal ledově chladným pohledem.

Vstoupil jsem na cestičku k domu s pravicí zasunutou pod levé rameno, což pro ctihodného profesora nemohlo znamenat nic jiného než střelhitě vytažení pistole z podpažího pouzdra, kdyby toho bylo zapotřebí.

Profesor neřekl nic. S vlčákem u nohy kráčet kolem alpinky za vilu. Tam připjal zvířeti obojek a připoutal jej u psí boudy řetězem.

Vešli jsme do domu. Profesora jsem nechal jít před sebou. Otevřenými dveřmi kuchyně jsem viděl profesorovu manželku mýt nádobí. Na nízké stoličce seděla stařena. Čistila vložku strojku na maso, prostrkávajíc jejími otvory zápalku.

Usadil jsem se nenuceně v pokoji, do zelena zešeřelém. Profesor zůstal upjatě stát.

/216

"Mayer přijde až za vámi?" zeptal se.

"Nepřijde vůbec," odtušil jsem.

"Stalo se s ním něco?"

"Ano. O to se nestarejte. Materiál mám."

"Ten, který měl mít on?"

"Samozřejmě. Buďte zticha. Mayer už vás nebude obtěžovat. Byl nepoužitelný."

Profesor se mlčky posadil. Nehnul ani svařem v obličejí. Tady byl bledý. Zelený přisvit lehal i na jeho vlasy a celá hlava dostala téměř stejný, jako mrtvolný odstín. Vypadal nepřírozně.

Zapálil jsem si cigaretu.

V Kuchyni utíchal šramot nádobí. Stařena, podle všeho hotová se všemi dírkami, ploužila se kolem otevřených dveří pokoje dozadu ke schodišti. Za chvíli potom se mihla s nenápadností dobře vyceповané služby profesora žena. Tlumeně se k nám donesl hukot projíždějícího vlaku.

Mlčení bylo to nejlepší ze všeho pro mne i pro ctihodného profesora. Trvalo déle než tři čtvrti hodiny. Pak jsem zaslechl odněkud zvenčí krátký ženský smích. Jestliže se předpoklady začínaly plnit, nebylo divu, že jsem na okamžik pocítil v konečkách prstů špičky nervů.

Ozval se domovní zvonek. Pes začal zuřivě štěkat. Řetěz slyšitelně řinčel.

Profesor se zvedl.

Mezi lidmi, kteří se pohybovali v okolí, byli i výletníci od nás. Profesorovi očekávání hosté volili pro menší nápadnost sobotní odpoledne. Nám to bylo rovněž milejší.

Seděl jsem v pasti jako vnadidlo. Venku věděli víc. Někde zůstal stát velký automobil s obyčejnou evidenční značkou. Žádné červenožluté číslo. Od volantu vystoupil mladší, nadmíru korektní a sebejistý gentleman. Zadní dvířka propustila na jedné straně mladou ženu uzrálé

krásy, draze a vkusně oblečenou a ukazující v úsměvu dvě nádherné řady zoubků. Druhou stranou se vyvalil obstárlý a obtloustlý pán s částečnou pleší, lící ducatých a ruměných, zřejmě "dobrák od kosti, strýčkovsky šibalských očí.

/217

Korektní gentleman uzamkl dvířka vozu a všichni tři se vydali na volnou, nenucenou procházku mezi vilami. Nyní se tedy dostali až sem. Slyšel jsem je jít dlouhou chodbou od verandy k pokoji, ačkoli pes vzadu za vilou nepřestával štěkat. Měl jsem lokty položeny na opěradlech lenošky, nohy nataženy, hlavu skloněnou a oči zdviženy. Tak jsem je očekával jako někdo, kdo má všechny trumfy v ruce. Měl jsem je skutečně -, a oni o tom asi nepochybovali. Jenže neznali jejich barvu.

Profesor trojku vedl. Ve dveřích odkročil stranou a nechal s chladnou zdvořilostí vstoupit obtloustlého dobráka. Za ním se půvabně vnesla mladá kráska, a pak teprve bezvadný a odměřený gentleman. Olysalý strýc nezklamal ani svým hlasem. Pootočil se a otázel se německy :

"Also -, kde máte toho člověka ?"

Byl neodolatelně žoviální. Za úsměvem krásky Gossartové se nedalo nic tušit, tvářila se jako figurína v módním výkladu. Třetí člen výpravy se netlačil do popředí. Měl přísně neutrální výraz, jen trochu stažený utajovaným napětím.

Profesor ukázal mlčky, přednáškovým gestem na mne.

"To jste vy, příteli?" řekl strýček.

"Kdo já?" svažtil jsem obočí a seděl jsem neslušně dál.

"Slyšel jsem..."

Odbyl jsem ho lehkým mávnutím ruky. Líně jsem povstal, a zatím co on se překvapeně a s dobráckým údivem točil po profesorovi, přistoupil jsem o krok blíž k mladé ženě.

"Jste Gossartová?" otázel jsem se nezdvořile.

"Kdo jste vy?" odpověděla, a bylo nadobro po úsměvu.

"Jsem tady proto, abych vás zbavil starostí. Uděláte dobře, budete-li se chovat hezky skromně."

Pes venku ještě jednou vztekle zavyl, pak se marné námahy vzdal a byl zticha.

Hovor jsme vedli německy.

"Je tady zmatek," pravil jsem. "Posaďte se. Vy sem, vy sem a vy tam. Ruce na stůl, ať jednáme v klidu. Profesore, postavte se k příborníku. Má někdo u sebe zbraň? Ne? To je dobře. Kdyby se tu totiž mělo střílet, budu střílet nejdřív já. Myslím, že se v tom vyznám líp než kdokoli z vás."

/218

"Neberte to tak na ostro," řekl strýčkovský dobrák střízlivě. "Copak je to. Přišli jsme jednat přátelsky. Vypadáme snad jako gangsteři?"

"Ne. Ale to je u vás to nejhorší. Kdo jste?"

"Na tom snad tolik nezáleží. Profesorova záruka stačí, nichtWahr?"

"Co vás napadá! Mám co dělat s vámi a ne s profesorem. Kdo jste vy?" stihl jsem korektního elegána pohledem co nejchladnějším.

Elegán zachoval úžasný klid. "Doprovázím madam Gossartovou," odpověděl. "Doufám, že proti tomu nic" nemáte."

"Je to tedy Gossartová?"

"Na to se můžete spolehnout."

Gossartová pohodila netrpělivě hlavou.

"Jsem Gossartová. Mluvte, pane."

Smělá, mimořádně inteligentní, zkušená a krásná. Pova-

žoval jsem za vhodné nechat se trochu okouzlit, ono to
bylo přirozenější. Přimhouřil jsem velevýznamně jedno
oko.

"Člověk aby se bál, že vám něco sleví," řekl jsem nestoud-
ně.

Probodla mě opovržlivým pohledem.

"Na gut!" mlaskl jsem. "Nechme toho. Představte mi
svého ochránce."

"David Brown," uklonil se korektní elegant lehce.

Myslel jsem si hned, že je to onen pán, který před Skálou
na ambasádě rozšafně napomínal Gossartovou, aby pana
velvyslance nezlobila svými rozmáry. To, že sem nyní
přišel, dokonale přesvědčovalo, že ho Skála neurazil, když
ho nazval spřežencem Gossartové. Ti dva měli k dispozici
malou bandu, sestavenou ze služebnictva ambasády
a ochotnou za odměnu dosvědčit odchod Věry Klímové,
tajně pohrbitvat, vnikat do bytů a ukrývat motocykl. Ten,
kdo projel na motorce ke kilometru devatenáct, nezůstane
nám už dlouho záhadnou osobou. Možná, že to byl pan
Brown sám. Odehrálo se to asi opačně, než jsme se pů-
vodně domnívali. Motocykl jel směrem od Prahy. Na
serpentinách mu došel benzin, a jezdec tedy hledal nej-
bližší vhodné místo, kde by stroj nechal. Odbočující polní

/219

cesta se k tomu výborně hodila, dokonce snad ani neměl
na vybranou, nechtěl-li nechat motocykl přímo na silnici.
Tak přece jen náhoda! A nesprávné počáteční vývody.
Lze však mluvit o ryzí náhodě, k níž by určitě nedošlo,
kdyby její příčiny nezáležely v jednání obou Fiedlerů?
Jistě ne! Ta náhoda byla funkční a osudová a vznikla
přece jen zřejmou závislostí.

A technicky: Jak je možné projet s motocyklem hledaného
číslo nepozorovaně ?

Je noc. Těsně za motocyklem jede krásná Gossartová
s vozem, který má rozžatá dálková nebo alespoň potkávací
světla. Na zadní značku motocyklu není pro vůz vidět,
zpředu je každý oslepen. Jsou možné i jiné způsoby. Tento
by nebyl nejhorší. Špióni první třídy jsou velcí dobro-
druzi.

Čtyři výtečníci jistě netušili, nač vlastně tu chvíličku
myslím. Na všech bylo teď znát, že očekávají příští oka-
mžiky v pozorném střehu. Ani mírumilovná fysiognomie
strýčka s polopleší to nemohla zamaskovat.

Profesor, upjatý víc než jindy, řekl:

"S panem Mayerem by jednání probíhalo hladce. Bohužel
pan Mayer náhle zemřel."

"Právě jsem vám to chtěl sdělit," pravil jsem. "Jednám
s vámi jako jeho právní nástupce."

"Schelmisch!" usmál se tloušťák, jako by mi chtěl zali-
chotit.

Ignoroval jsem ho. Sáhl jsem do kapsy a vyňal jsem kra-
bičku od dutinek Waldes Antob.

"Zde je to, po čem jste se tak pilně sháněla, paní Gossarto-
vá. Zdejší ministerstvo zahraničí by se o to nesmírně za-
jímalo, to snad víte sama."

Vyjmul jsem z krabičky zvětšeninku snímku od kavár-
nského stolku.

Gossartová se na snímek sotva podívala.

"Zůstává v platnosti částka, kterou jste si určil?"

"Samozřejmě."

"Vyložte všechno na stůl."

"Milerád. Nenechám si nic, buďte bez starosti."

/220

Ušklíbala se: "Vím, co postrádáme, pane."

Poloplešatý dobrák sahal do náprsní kapsy.
"Ruce pryč!" řekl jsem varovně.
Uposlechl. Díval se mírně.
"Tihle lidé od H K," pravil, "jsou prudké povahy. Mám v kapse šekovou knížku, příteli. Jsem ochoten vyplnit vám šek na příslušnou částku, po případě rozdělení. Inkaso v zahraničí. To je pro vás výhodné. Pozorujte, že k vám chovám větší důvěru než vy ke mně. Ukážete mi ovšem materiál, ale dovolte mi..."
"Šek musíte podepsat," přerušil jsem ho.
"Jsou to šeky podepsané in bianco," odpověděl.
"Kým?"
"Zahraničním činitelem."
Tenhle tlouštík byl asi veliký šejdič. Příroda ho obdařila velmi dobráckým zjevem, jehož bezpochyby zneužíval.
"Měl byste si přestat hrát na schovávanou," řekl jsem. Najednou, na zlomek vteřiny, bleskly jeho malé oči chladnou zlobou a nešikovnou nenávistí a zároveň jako by daly nahlédnout do jeho bystře myslícího a záluďného mozku. Ten člověk byl ochoten zaplatit a vzápětí vydat tajný příkaz, abych byl odstřelen. Jako odměnu by asi dovolil vrahovi, aby si nechal peníze nebo šeky, které u mne najde.
Ihned se zase tvářil jako vzor vši dobromyslnosti. Vytáhl jsem z kapsy obálku a položil jsem ji na stůl.
"Tyto papíry jsou na prodej," řekl jsem. "Obsahují informace o celé vaší rozvědce. Na Mayerovi nezáleží, jsou tu ještě jiní. Mám zde zakresleny polohy vašich schránek. Devatenáct. Čtyřstromová. Zelená kapsa. Skulinová u Sloupu..."
"O. K.! Vždyť vám říkám, že to koupím."
"Nechte mě domluvit!" osopil jsem se. "Za tajemství šéfredidenta jména zaplatíte zvlášť. Osobně ho neznám. Jste Frederik Dingel nebo jen někdo, koho legační rada Dingel posílá?"
Maska dobráckého strejce spadla. Otlá tvář nabyla ne-skrývané zlého, odporného výrazu.
"Skončeme to!" řekl ten člověk tak tvrdě, že to překvapovalo. "Jaký přídavek žádáte?"
/221
"Padesát procent," řekl jsem.
"Souhlasím."
Jistě měl u sebe průkazy. Ale nepochyboval jsem, že je to opravdu šéfredident, o jehož odhalení jsme se tak dlouho pokoušeli.
Napřímil jsem se.
"Jsme tedy dohodnuti," pravil jsem zřetelně.
Na tato má slova se ozval přímo pod oknem pokoje ostrý hvizd. Vzápětí vznikl podivný ruch a šramot a bylo slyšet hlas, který krátce zavelel rozkaz.
Výskubl jsem z podpažního pouzdra pistoli.
"Jdou po mně! Kvůli Mayerovi!"
Levicí jsem cpal dokumenty chvatně do kapsy.
"Hlupáku!" řekla Gossartová vztekle. "Dejte to sem! Vás budou prohledávat!"
Právě to jsme měli v úmyslu. Ale já jsem se tvářil, že ztrácím hlavu.
"Yes yes..." zablekotal Dingel, "dejte to..."
Profesor se těžce opřel o příborník.
"Co dělá váš zatracený pes?" osopil jsem se na něj.
Gentleman Brown ztratil svou korektnost. Probíhala vlna rozechvění.
"Pistoli dejte pryč!" řekl Kolář, v obličejí najednou zrudlý.

Ohlížel jsem se po nějaké díře, kudy bych mohl uniknout. Ale bylo asi pozdě. Hluk venku i po domě rychle sílil, ozval se ženský výkřik, bylo slyšet píšťalky i povely a zcela nablízku v předsíni dupot.

"Sedět klidně!" řekla Gossartová syčivě, když dobrácký strýc vstával.

Pistoli jsem měl v ruce proto, abych udržel v šachu své čtyři obchodní partnery, kdyby je napadlo nějak se mne zbavit. Nyní bylo po starosti. Pustil jsem zbraň na zem a zakopl jsem ji pod příborník. Profesor byl sice vědec, ale tolik věděl, že přistižení se zbraní v ruce je vždycky horší. V čele pěti mužů vpadl do pokoje Trepinský.

"Ruce vzhůru!"

Vymrštil jsem paže ochotně nad hlavu a ucouvl jsem o krok. Ztopornatělý profesor zvedal dlaně do výše uší. Strýček Dingel dokázal zatvářít se udiveně a ko-

/222

rektní elegant Brown se asi urazil. Gossartová se dívala tázavě.

"Slyšeli jste?" houkl Trepinský a popadl Browna strašlivou silou za límec.

Vniknuvší muži se tvářili trochu divoce. S jejich zbraněmi nebyly žerty. Gossartová zvedla krásné paže. Začala se však usmívat.

Strýček Dingel, s tlustýma, v zápěstí chlupatýma rukama nad hlavou rozhodl se rozšafně protestovat. Ovšem německy. Češtinu neovládal.

"Pánové... to je nedopatření. V tomto státu máte divné zvyky. To není civilisované jednání, pánové, my jsme z vašeho zákonodárství Gott sei Dank vyňati. Přehmat by vás mrzel...!"

"Was ?" houkl na něj Trepinský tak zblízka, že se strýček lekl. "Nerozumím!"

Gossartová přeložila Dingelova slova klidně do češtiny. Přidala k nim ze svého něco o divošství.

"Paní!" odpověděl jí Trepinský. "Všecko si objasníme.

Ale prozatím vás nacházíme ve společnosti vraha."

Ukázal na mne. Dva muži už mě pečlivě prohledávali.

"Kdo se s ním stýká, nesmí se divit, že upadne do nemilé situace. A vy už se s ním bavíte hodinu."

Nahrnuli se další muži. Krabíčka od dutinek Waldes Antob i obálka s dokumenty proti Dingelovi ocitly se znovu na stole.

"Vaše papíry, prosím," požádal Trepinský chladně. "Můžete dát ruce dolů."

Za pomoci jednoho z mužů začal z průkazů pečlivě vypisovat data. Pak prohlížel dokumenty, které jsme na trojici diplomatických úředníků nastražili. Zjistil asi nějaké společné znaky či co, a začal se tvářit povážlivě. Frederik Dingel, pozorující to s úzkostí, kterou nemohl zakrýt, stíral si kapesníkem pot s lysiny i s obličeje. I na Brownovi bylo znát, že se stal malér. E. W. Gossartová usedla.

Stihla mě zuřivým pohledem.

Trepinský vrátil papíry.

"Děkuji. Jste volní."

"Tyto věci náležejí nám," ukázala Gossartová na stůl.

"Tak?" vzhlédl Trepinský. "Čím to můžete dokázat?"

/223

"Tento člověk nám je ukradl."

"To je možné, ale nemohu vám je vrátit, protože byly nalezeny u něho a ne u vás. Všiml jsem si, že se vás tyto papíry úzce dotýkají. Jsou však také dokladem protistátní činnosti československých občanů. Materiál tedy musí být zabaven a musejí být z něho vyvozeny důsledky."

Otočil se k profesorovi:

"Přijal jste pod svou střechu tohoto muže a také člověka, který se vám představil jako August Mayer?"

Profesor se díval mlčky před sebe. Byl cihlově červený.

"Budete převeden do vyšetřovací vazby."

Trepinský pokynul profesorovým strážcům. Pobídl svého svěřence k odchodu. Ani nemukl.

Trojice diplomatických úředníků se mlčky zvedala. Byla na tom mizerně, jako by ji spráskal. A to ještě nevěděla, že celý náš hovor byl pod otevřeným oknem zachycen na magnetofon.

"Prosím..." řekl Trepinský, pokynuv rukou ke dveřím.

Teprve potom mě dva muži pustili. Jeden z nich na mou žádost vylovil mou pistoli zpod přiborníku.

"Soudruhu kapitáne," pravil Trepinský se šťastným úsměvem, "všecko v nejlepším pořádku, ale vzadu u psí boudy sedí mrtvý a hladí zlého psa, který to snáší trpělivě jako beránek. A ten mrtvý vám chce něco sdělit."

U psí boudy seděl Karlíček, jenž tam vůbec

neměl být, ale jako August Mayer měl být

mrtev. Ovšem ani v důsledku této spletenice nemohl hladit

psa, kdyby se byl pes ještě hýbal. K dovršení všeho

ani pes nebyl mrtev, nýbrž jen omámen vstříknutím

pořádné dávky do zuřivě chňapající tlamy. Karlíčkovi

bylo zvířete líto.

/224

Když jsem přispěchal, tázal se právě Karlíček jednoho z našich: "Nechcípne?"

Tázaný asi dobře rozuměl své věci, poněvadž bez rozpaků odpověděl:

"Nechcípne, a proto pojdte raději pryč."

Odtáhl jsem Karlíčka na vzdálenost asi třikrát větší, než kam podle mého odhadu mohl dosáhnout řetěz. A zeptal jsem se:

"Už zase jste za mnou přišel s něčím důležitým?"

"Ano," přikývl Karlíček.

Zadíval jsem se na něj podezřívavě.

"Pouze jedna věc je ještě důležitá, Karlíčku: starost o Věru Klímovou. Objevil jste snad místo jejího pobytu?"

"Ano," přisvědčil opět.

"Kde?"

"Tady," odvětil a zabodl ukazováček do vzduchu směrem k vile.

Jistě tím nikterak nesnížím cenu Karlíčkova vtipu, ani tím doufám nepovznesu svou vlastní moudrost na jeho úkor, řeknu-li upřímně, že mě to napadlo rovněž; a to ve chvíli, kdy profesor Quido Kolář uváděl E. W. Gossartovou, neboť teprve v onom okamžiku jsem si pořádně uvědomil, že profesor Kolář slouží i jí a že mohl či spíše musel jí vyhovět i v záležitosti Věry Klímové.

Věřili jsme zčásti tomu, že Věra Klímová dosud dlí na ambasádě, a poněvadž se to nezdálo dobře možné, soudili jsme, že ji ihned odvezli jinam. Snad jsme byli pravdě dosti blízko, ale Karlíček, jenž prohlédl vilu shora dolů, nabyt přesvědčení, že tam Věra Klímová není. Ostatně ji tam nehledal. Byly to chvíle, kdy jsme ještě mysli spíše na součinnost Hadrabovu než Kolářovu.

Nechci se nijak omlouvat. V tomto směru jsme nebyli náležitě důvtipní.

Ale jak to, že Věra Klímová ve vile nebyla, jestliže tam byla?

Nešťastné děvče totiž vystoupilo v případě jako nějaká slečna detektivka, příliš samostatně, nezrale a sebevědomě.

Stalo se profesoru Kolářovi, že téměř současně musel

/225

přijmout do domu Věru Klímovou, Augusta Mayera a muže z HK 12/57.

Arnold Fiedler světil Věře Klímové do úschovy krabičku od dutinek Waldes Antob. Nevěděla, co je v ní, ale otevřela ji, když její miláček záhadně zmizel, neboť se přirozeně domnívala, že obsah by mohl s jeho nezvěstností souviset. "Za nic na světě se o tom nikde nezmiňuj a nikomu krabičku nevydej!" kladl jí Arnold na srdce. A tento jeho příkaz vůči nám svědomitě zachovala.

Když si Arnoldův vyděračský materiál důkladně prohlédla, zhruba pochopila, o čem asi jde. Kdo je to, ta Gossartová? Karličkovou zásluhou, spíše bezděčnou, se to po incidentu v krámku fotozávodu dověděla.

Věra Klímová se rozhodla, že si bude počínat zchytrale. V neděli večer na ambasádě, když padlo určité množství drahoušků, řekla Gossartové:

"Tak abychom se konečně začaly bavit o tom pravém, paní Gossartová. Vy máte z Arnolda strach a já vím proč. Co jste s ním udělala? Dejte si pozor! Ještě jsem tu já! Ty papíry vás stejně můžou zničit. Tak honem s pravdou ven, ať se domluvíme po dobrém! Se mnou si nežertujte!"

Dlouho nevyhrožovala. Gossartová ji začala cosi sladce vykládat, Věra Klímová však ji přestávala slyšet a vnímat, upadala do snu a nemohla se ani hnout. Začalo jí být všechno jedno. Usnula. Něco tam důvěřivě vypila.

Korektní David Brown jezdil americkým automobilem značky Cadillac. Poslední model, nápadně hranatá věc, vysmívající se všem aerodynamickým zásadám, s dvěma hroznými kormidly na zádi, nemajícími jiný účel, než držet dvě zbytečně velká červená světla. Do prostoru pro zavazadla by se málem vešel celý automobil menší kubatury, natož omámená Věra Klímová. Vždyť se to pro ni dalo i slušně vystlat.

Cadillac vyjel v pondělí ráno z ambasády a zaparkoval na Václavském náměstí před hotelem Jalta. To jsme věděli. Řidič pan Brown zašel do hotelu a strávil tam při jednání s nějakými cizinci téměř celý den. Před večerem s nimi odjel někam jiným vozidlem. Cadillac zůstal před hotelem.

V jedenáct hodin v noci jej odvezl uniformovaný řidič

/226

ambasády a zaparkoval jej před budovou velvyslanectví. Pan Brown byl bůhví kde.

V jedenáct dvacet vyšel uniformovaný řidič opět na ulici, s dvěma malými kufíky. Hodil je do cadillacu a odjel.

Byl sledován.

Zamířil na sever, ale na okraji Prahy nasadil takové tempo, že nemohl být dostižen, a na křižovatce silnic nebylo jistoty, zdali se pustil k Mělníku nebo k Veltrusům. Na dlouho však nezmizel. Podle okamžitě rozhlášené výzvy byl zadržen. Kontrola neměla výsledek. Rychlou jízdu vysvětlil řidič tím, že mu bylo přikázáno dostat se na nádraží ve Vraňanech dřív, než tam dojede vlak, aby mohl jistému cestujícímu předat zapomenutá zavazadla. Tuto informaci nebyl povinen poskytnout, ale nezdráhal se ji podat.

Později jsme se dověděli, co se vlastně dělo. Ve chvíli dobře vypočítané, kdy nám cadillac zmizel z dohledu, byla omámená Věra Klímová přeložena do nákladního automobilu, téhož, který obstaral dopravu šatníku do chaty. S nákladním vozem čekal jako řidič David Brown. Odvezl Věru Klímovou beze spěchu ke Kolářově vile.

Klímová, udržovaná pod vlivem drogy, zůstala bezmocná. Profesor a jeho žena ji uložili nahoře v pokoji profesorovy prachýně. Tato marasmatická stařena již v domě nebyla. Profesor ji před časem přemístil ve vši tichosti do ústavu. Nepřál si, aby se v sousedství jeho jednání se starou ženou posuzovalo.

Věra Klímová měla pak být tím či oním způsobem donucena, aby dokumenty vydala. Ve vile však se objevil Karlíček v úloze Augusta Mayera, a potom muž z HK 12/57. Všecko se muselo odložit. David Brown, prohlášený profesorem za lékaře, z opatrnosti pak do vily ani nevstoupil.

Profesor Kolář měl správný dojem, že August Mayer je povahy všetečné. Odstříhl tedy své tchýni potřebné množství vlasů a nalepil je do jakéhosi čepce. Černý koňský ohon Věry Klímové nemilosrdně odstranil. Rozetřením jemného popela zbarvil obličej děvčete na šedivo. Přilíčil uhlem. Nasadil čepce s umělou parukou, převázal šátek, otočil děvče tváří ke zdi, přitáhl řádně pokrývku

/227

a spustil záclony. Tak dostal potřebný zjev stařeny. Údržbu svěřil své manželce.

Prozíravý Karlíček, prolézaje celým domem, skutečně našel příležitost do pokoje nahlédnout, ovšem jenom na okamžik. Dal se oklamat.

Naší pozdní moudrosti nebylo zapotřebí. Dům profesora Koláře byl stejně prohledáván a totožnost ženy na lůžku nemohla zůstat tajemstvím. O svém spásném nápadu však jsme si s Karlíčkem přece jen pomysleli, že v poslední chvíli zachránil naši stavovskou čest. Prakticky měl tu cenu, že Věra Klímová byla vysvobozena o pár minut dřív.

"A to že není vina rodičů?" ukázal na ni Karlíček. "Mohla by se do tohohle dostat, kdyby o ni matka řádně pečovala?"

Stav Věry Klímové byl špatný. Zatím co se odněkud telefonovalo pro lékařskou pomoc, zbavili jsme ji profesorovy kamufláže. Ležela pak před námi bez vlasů, voskově bledá a ošklivě pohublá, ztrhaných rysů, nehybná a jakoby o mnoho starší.

Cihlově zrudlý profesor Quido Kolář stál vzpřímeně. Nezapíral, spíše však jen krátce přisvědčoval na kladené otázky. Totálně prozradil korektního Davida Browna.

Ukázal prostředky, jimiž ho Brown zásobil k udržení neblahého stavu Věry Klímové.

"Mohli jste ji tím zabít!" pravil lékař.

"Nevím, co měl pan Brown v úmyslu," odpověděl profesor Kolář, jako by se ho to příliš netýkalo.

Jeho žena se zhroutila. Tchýně, patrně slabě pomatená, seděla v kuchyni na stoličce s rukama v klíně, poněvadž jí nepřidělili žádnou práci.

Gossartová, Brown a Dingel nepodléhali našemu zákonodárství.

V neděli v poledne byli vyzváni přípisem ministerstva zahraničí, aby do čtyřiaadvaceti hodin opustili území Československé republiky jako osoby nežádoucí, jelikož zne-

/228

užili svého úřednického postavení v diplomatických službách, zabývající se průkazně a delší dobu protistátní činností.

Ale to ještě není konec. Dočkali jsme se ještě jednoho překvapení.

V neděli odpoledne jsem řekl Karlíčkově:

"Půjdete se mnou? Navštívím Loubala. Koupím kytici jeho ženě a nějaké dárky dětem,"
"Půjdu rád," souhlasil s potěšením Karlíček.
"Potom zajdeme k plukovníkovi. Rozhodně vás chce vidět."

U Loubalova lůžka se sešla společnost až přespřiliš čtená.
Byl tam Trepinský s manželkou. Skála s manželkou,
Karlíček s manželkou a jini a Loubalův nejstarší synek.
Pokud se o tom dá mluvit, bylo Loubalovi dobře. Usmíval se.

"S plukovníkem takové štěstí mít nebudete," upozornil jsem Karlíčka, když jsme z nemocnice odcházeli. "Ze zdvořilosti nemůžete mít s sebou plynovou masku, a bez ní vám bude z jeho doutníků po čertech zle."

"Z toho už se taky nějak dostanu," troufal si Karlíček.
Vyhrožoval jsem zbytečně. Karlíček měl opravdu z pekla štěstí. Byla neděle a já jsem nějak zapomněl, že v bytě náš plukovník z nařízení své manželky nekouří.
Sotva jsme však s plukovníkem zasedli, vyrušil nás telefon.

"Volají vás z úřadovny," oznámil mi plukovník basem, nad nímž byl Karlíček nucen pomrkávat,
Dověděl jsem se, že se E. W. Gossartová poptávala po veliteli skupiny, která zakročila v Kolářově vile. Projevila přání osobně s ním promluvit. To ovšem nemohlo dopadnout jinak než tak, že ji pro tu chvíli odmítli. Podotkli, že jí bude sděleno, zdali je možno jejímu přání vyhovět nebo ne. Udala tedy svoje telefonní číslo a řekla, že jde o cosi důležitého.

Plukovník mi doporučil, abych ji zavolał, a sám vzal rezervní sluchátko. Naslouchal pak se mnou.
Nepřihlásil jsem se ovšem jménem.

/229

"Ano," řekla Gossartová, "chtěla bych s vámi mluvit. Dovolil byste, abych vás ihned navštívila?"
To ovšem bylo něco jiného, než když mě na počátku případu ohlásil svou návštěvu Karlíček, a proto jsem odpovéděl:

"To by byla pro mne příliš velká čest. Nemůžeme vás uvítat, není-li možné, abyste se k nám dostala tak, jako se k nám dostal na příklad profesor Kolář a několik vašich zaměstnanců československé příslušnosti."

Plukovník spokojeně a hlučně odchrchlal a Gossartová po malé pauze řekla, že to chápe.

"Přesto bych vám rád vyhověl," pravil jsem. "Souhlasíte-li, zajel bych na vyslanectví sám, dokud tam ještě jste."

"Ano," odpověděla, "přijďte."

Tak se stalo, že jsem nechal Karlíčka plukovníkovi na pospas.

E. W. Gossartová, naprosto neúsměvná, přijala mne ve svém bytě, ale špatně. Všude jsem viděl otevřená i zavřená zavazadla, šatstvo a nepořádek. Přebíhalo služebnictvo. Kráska na mne vytřeštila oči, ale jen na okamžik. Pak řekla:

"To jste vy? Myslela jsem si něco takového. Posadte se, prosím. Nemám mnoho času."

"To mě jen těší," odvedl jsem.

Vykázala sluhu ven.

"Ať nikdo nevstupuje dříve, dokud nezavolám!" přikázala.

Čekal jsem klidně a mlčky.

"Jde o Davida Browna," promluvila konečně. "Je úplně zbytečné, aby odletěl do Anglie. To není jeho vlast."

Poslali by vám ho promptně zpátky. Má falešné papíry."

"Kdo je David Brown?"

"David Brown je to, čemu vy tady říkáte utečenec," odpověděla Gossartová. "Jeho původní jméno je Pavel Čermák, ale měl ještě jiná. Pracoval ve zpravodajských službách několika států. Svým způsobem je to nadaný člověk. Nemělo by smysl zapírat, že se mi hodil."

"Opatřila jste mu papíry na jméno Brown sama?" zeptal jsem se.

/230

Pokrčila rameny.

"Našel byste více otázek, na které bych vám neodpověděla," řekla lehce.

Byl asi i jejím milencem, ale teď ho klidně házela přes palubu.

"Dobrá," pravil jsem. "Rozumím-li vám dobře, má Pavel Čermák na svědomí všechno, co nechcete mít na svědomí vy. Na příklad spoluvinu na vraždě Arnolda Fiedlera, násilí spáchané na Věře Klímové a ostatní kriminální zločiny."

"Ano," přisvědčila E. W. Gossartová prostě. "Bezpochyby se vám také ke všemu přizná."

"Bude vám tedy jen na prospěch, když se ho zřeknete. Kdoví, co by pan velvyslanec učinil, kdyby všechny ty zločiny zůstaly na vás."

Na to se jemně usmála.

"Nepovažujte mě za tak prostomyslnou, není to možné. Všecka tíha spočívá na panu Brownovi. Všecko vlastně dělal z přichylnosti ke mně. Snažil se zachránit mou pozici. Považujte ho za mou oběť, chcete-li. Nemohu ho litovat, abych si neublížila ještě vážněji. Jeho Excellence pan velvyslanec nevěděl o ničem. Je velmi rozhořčen. Pan Čermák-Brown opouští na jeho příkaz budovu vyslanectví. Jistě si z toho vyvodíte důsledky. Můžete použít telefonu."

Využil jsem s díky této nabídky.

Pavel Čermák alias David Brown se tedy přidružil k osobám, podléhajícím našemu zákonodárství. Od ostatních zatčených, kteří se nechali svést peněžitými odměnami, se hodně lišil. Byl to větší formát, tenhle pan Brown, opravdu nadaný a vynalézavý hochštapler.

"Byla to moje milénka," krčil bez lítosti a bez výčitky rameny. "Zatáhla mě do toho. Počítal jsem vždycky s tím, že to může takto skončit. Vyzvědačka nesmí být sentimentální a nemůže mít srdce. Moje situace není záviděníhodná, ale její tam doma po tom krachu nebude o mnoho lepší."

Tvrdil, že Bedřich Fiedler zavraždil svého syna z vlastního

/231

rozhodnutí. Teprve potom se obrátil o pomoc na Gossartovou, a Gossartová to svěčila jemu, Brownovi.

"Přesně řečeno," pravil Čermák-Brown, "byl jsem k tomu přizván asi v jednu hodinu v noci. Starý Fiedler byl sám na umření. Říkal, že jeho syn už je jistě mrtev. Sestavil jsem plán. Použil jsem ambasádního nákladního vozu s proměněnou tabulkou a s přemalovanými čísly na postranicích, a ovšem převleku. Jednou jsme to k něčemu potřebovali, už ani nevím k čemu."

"Doufám, že si vzpomenete," řekl jsem.

"Možná," připustil lehkomyšlně.

Působilo to cynicky, ale byl to možná tlak vědomí, že se všim má jednou provždy konec. Skutečně: dobrodruh Pavel Čermák nepřišel svým pádem o málo a nemohl se kojít nadějí, že se v budoucnosti opět vyšvihne tak vy-

soko.

Anglických zásuvek Arnoldova šatníku upotřebili k zaklínování mrtvého těla v prázdných místech. Stav, v jakém jsme zásuvky našli, nebyl tedy výsledkem jejich vytahování, nýbrž naopak zasouvání.

Co se ostatního týče, není snad třeba šířit se o podrobnostech.

Julius Hadraba se uzdravil. Psychiatři se snažili zbavit ho úplně hypochondrie. Docela se jim to nepodařilo. Otázka jeho viny byla s ním probírána šetrně. Vyvážl poměrně lehce.

Flora Milnerová nesla následky svých nesprávností a zpronevěr.

Věra Klímová byla duševně brzy v pořádku, fyzicky však zůstala dlouho ochromena. Déle než dva měsíce nemohla hnout ani údem. Bývalé svěžesti nenabyla ani za půl roku. Čermák a Kolář na tom nesli značnou vinu. Ale drogu prý dodala Elisabeth...

Byla tu však jedna výhoda: Věra Klímová, spočívajíc bez možnosti pohybu na lůžku, měla mnoho času k přemýšlení. Přemýšlela dobře. Své matce prý řekla, že Arnoldovu smrt nějak nemůže považovat za ztrátu a že by se ho děsila, kdyby byl živ.

/232

Trvalo tři čtvrti roku, než mohla opět nastoupit do zaměstnání. Zpočátku byla plachá. Pak se pomalu začalo zdát, že nabírá sil k úplnému zapomenutí a k zdravějšímu názoru na život.

Nu -, a Karlíček, využívaje svých zkušeností, pokračuje ve výchově svého synka. Možná říci, že mizerně. Kluk je čím dál tím větší uličník...

edice smaragd

svazek

10.

EDUARD FIKER,

KILOMETR DEVATENÁCT.

Obálku a vazbu navrhl Václav Sivko, frontispis a kresbu na obálku Otakar Procházka. Graficky upravil Jan Wild. Vydala Mladá fronta, nakladatelství ČSM, jako svou 1579. publikaci. Edice Smaragd, svazek 10. Odpovědný redaktor Miroslav Vachule. Vytiskl Mír, novinářské závody, n. p., závod 2, provozovna 22, Legerova 22, Praha 2. Praha "1960. 236 stran. 14,45 AA, 14,70 VA. D-

01*01086. Ná-

klad 50.000 výtisků. 1. vydání.

Tem. skup. 13-9.

Cena váz. výtisku Kčs 18,-, 63/VIII-i

Naskenoval a opravil J. Poucha

22.1.2004